32 Σελίδες → Δραχμαί 3

Εἰρώπη

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ ΑΡΧΕΟΥ ΚΗΦΙΣΙΑΣ
ΔΩΡΕΑ — ΑΓΟΡΑ
ΑΡ. 36194

«ΕΥΡΩΠΗ»

Ἑβδομαδιαία Ἐπιθεώρησις
Ἐν Ἀθήναις

Ἰδιοκτήτης — Διευθυντὴς
ΔΩΡΟΣ Γ. ΠΕΦΑΝΗΣ
(Ἁγίου Λουκᾶ 17)

Διαχειριστὴς
ΑΥΓ. ΒΑΛΛΙΑΝΟΣ

Γραφεῖα
ΒΟΥΛΓΑΡΗ 4
Τηλ. 53-261

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:

Ἐτησία Ἐσωτερικοῦ Δρχ. 150
Ἐτησία Ἐξωτερικοῦ Δολλ. 4

Ὑπεύθυνος
ΔΩΡΟΣ Γ. ΠΕΦΑΝΗΣ

Προϊστάμενος Τυπογραφείου
Μ. ΣΑΛΙΒΕΡΟΣ
Ἐρυμάνθου 3

ΚΥΡΙΑΚΗ
12 Μαΐου 1940

Ἔτος Γ'. Ἀρ. φύλλ. 4 (107)

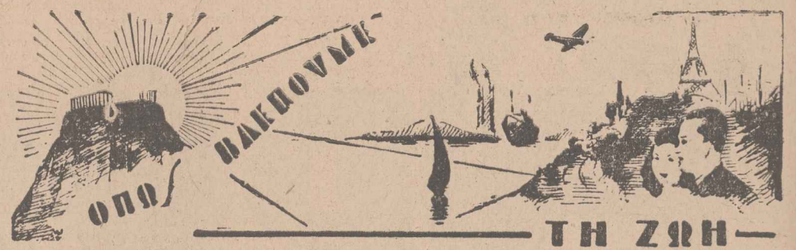

Ἐκδόσεις

Εἰς καλλιτεχνικὴν ἔκδοσιν ἐξεδόθη καὶ ἐκυκλοφόρησεν τὸ νέον ἔργον τοῦ γνωστοῦ λογοτέχνου κ. Γ. Ρουμάνη «Τὸ λουλουδὶ τῆς Μονοβασιᾶς».

—Ἐξεδόθη καλλιτεχνικώτατον τὸ τελευταῖον τεῦχος τοῦ ἀρίστως διευθυνομένου ὑπὸ τοῦ λογοτέχνου κ. Κλ. Μιμίκου, περιοδικοῦ «Πειραϊκὰ Γράμματα» ἀφιερωμένο ἐξ ὁλοκλήρου εἰς τὰ λουλούδια. Εἰς τὸ τεῦχος τοῦτο τὸ ὁποῖον ἐξεδόθη μὲ τὴν φροντίδα τοῦ γενικοῦ γραμματέως τοῦ Δήμου Πειραιῶς κ. Βοβολίνη συνεργάζονται οἱ: Γρ. Ξενόπουλος, Σπ. Μελᾶς, Μ. Μαλακάσης, Κ. Παλαμᾶς, Ἰ. Παναγιωτόπουλος, Ἰ. Σιδέρης κ. ἄ.

Ὁ ἐκδοτικὸς οἶκος Ἰωάννου Σιδέρη (Σταδίου 52) ἐξέδωκε καὶ ἐκυκλοφόρησε κατ' αὐτὰς δύο πρωτότυπα παραμύθια τῶν κ. κ. Μ. Χ. Κωνσταντοπούλου καὶ Η. Ι. Μπακοπούλου μὲ τοὺς τίτλους : «Τὸ σπαθὶ ποὺ νικάει» καὶ «Ὁ φασουλέτος». Πρόκειται περὶ ἐκδόσεως ποιοτελοῦς, ἐφαμίλλου ἂν μὴ ἀνωτέρας ἀπὸ τὰς ἀναλόγους εὐρωπαϊκάς.

Ἡ ΕΚΘΕΣΙΣ ΛΑΪΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΤΗΣ Ε. Ο. Ν.

Τὴν 19ην Μαΐου θὰ γίνουν τὰ ἐγκαίνια τῆς «Πανελληνίου Ἐκθέσεως Λαϊκῆς Τέχνης» τῆς Ε. Ο. Ν. εἰς τὸ Ζάππειον μέγαρον. Ἐκθέματα διὰ τὴν ἐν λόγῳ ἔκθεσιν ἀπεστάλησαν ἤδη ἐκ μέρους τῶν περιφερειακῶν διοικήσεων ἀρρένων καὶ θηλέων τοῦ Κράτους.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Ἕνας κύριος ποὺ ὀνομάζεται Ζαχαρίας Μελετόπουλος, καὶ δυστυχῶς ἀνήκει εἰς τιμὴ ἀν καὶ καλὴν οἰκογένειαν, γυρίζει κι' ἐμφανίζεται δεξιὰ κι' ἀριστερὰ ὡς χρηματοδότης τοῦ περιοδικοῦ μας.

Κάνουμε γνωστὸν ὅτι ἡ «Εὐρώπη» δὲν ἔχει κανένα χρηματοδότη κι' οὔτε καμμιὰ οἰκονομικὴ σχέσι μὲ κανέναν ἀπολύτως, ἰδιαιτέρως δὲ μὲ τὸν ὡς ἄνω κ. Ζαχαρίαν Μελετόπουλον.

Ἡ μόνη σχέσις τὴν ὁποίαν εἴχαμε εἰς τὸ παρελθὸν μὲ τὸν κύριον αὐτὸν, εἶνε ὅτι ἄλλοτε εἶχε ζητήσει νὰ δημοσιεύσῃ στὸ περιοδικό μας δύο διηγήματά του, τὰ ὁποῖα κι' ἐδημοσιεύσαμε γιὰ ν' ἀντιληφθοῦμε κι' ὅτι τὰ διηγήματα αὐτὰ ἦσαν ἑνὸς Γάλλου συγγραφέως κι' ὅτι ὁ κύριος Ζαχαρίας Μελετόπουλος ἦταν ἑνὰς κοινὸς λογοκλόπος, ὁ ὁποῖος εἶχεν ἀντιγράψει ἐπὶ λέξει τὰ διηγήματα τὰ αὐτὰ ἀπὸ τὴν 'Αθηναϊκὴν ἐφημερίδα «Τύπος», ὅπου εἶχον δημοσιευθῆ.

Ἐπειδὴ ἡ ὡς ἄνω διάδοσις τοῦ κ. Μελετόπουλου εἶνε δυνατὸν νὰ δημιουργήσῃ ὑλικὰς ἢ ἠθικὰς ὑποχρεώσεις καὶ νὰ προκαλέσῃ ζημίας εἰς τὸ περιοδικόν μας ἐπαναλαμβάνουμε διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν ὅτι οὐδεμίαν σχέσιν ἔχομεν μὲ αὐτὸν τὸν κύριον ἐναντίον τοῦ ὁποίου ὑπεβάλλαμεν μήνυσιν εἰς τὸν κ. εἰσαγγελέα τῶν Πλημμελειοδικῶν.

Ὁ Στ. Τρ. ἀπὸ τὸ Μακρυνέρι δὲν ἐνδιαφέρεται διόλου, μὰ διόλου, διὰ τὴν διεθνῆ κατάστασιν. Καρφὶ δὲν τοῦ καίγεται. Βοηθούμενος ὑπὸ τῶν συγγενῶν του, ἀπήγαγε διαίως τὴν 20ετίδα Μαρίαν Π. Δὲν πάει νὰ γίνεται πόλεμος ! Τὴν Μαρίαν του ἤθελε ὁ ἄνθρωπος. Εἶνε ἄλλως τε τόσον ὀχυραὶ αἱ γραμμαὶ Μαζινὼ καὶ Σίγκφριντ ὥστε δὲν προβλέπουν συντόμως γεγονότα εἰς τὸν Μακρυνέρι.

XX

Τὸ μετεωρολογικὸν δελτίον κατήντησε ὡς ἠφαίστειον μισοσβυσμένο : Ματαίως ἀγωνίζεται νὰ μᾶς ἐφελκύσῃ τὴν προσοχήν: «Ὁ καιρὸς θὰ εἶνε πιθανῶς σήμερον ἀνὰ τὴν δόρειον καὶ ὀρεινὴν ἠπειρωτικὴν Ἑλλάδα ἢ λίαν νεφελώδης μετὰ τινων βροχῶν, ἀνὰ τὴν λοιπὴν δὲ αἴθριος ἢ ὀλίγον νεφελώδης. Ἡ θερμοκρασία ὀλίγον κατωτέρα τῆς κθὲς».

Δὲν ἐνδιαφερόμεθα διόλου.

Πρῶτον, διότι οἱ μεγάλες ζέστες ἀργοῦν ἀκόμη. Δεύτερον διότι τώρα μᾶς καίνε ἄλλες φωτιές...

XX

Τὸ γουδὶ τὸ γουδοχέρι αὐτός:
Δύση εἶν' ἡ ζωή μου.
Γιατί τὸν ἥλιο μου τὸν ἔσβυσες (ἐσύ.
Νύχτα ἔγιν' ἡ μέρα μου.
Στὴν ὥρα τῆς κρίσης
θὰ καθήσω δίπλα σου καὶ θὰ τὰ (πῶ.
Κόλασι ἔκανες τὸν παράδεισό (μου.
Κλείνουν τὰ μάτια μου
σβύνει τὸ φῶς μου,
δύει ἡ ζωή.
Δὲν θέλουν κανένα ποιητὴν εἰς τὸ Δυτικὸν μέτωπον ; Νὰ τοὺς τὸν στείλομεν, νὰ τὸν βάλουν μεταξὺ τῶν γραμμῶν Ζίγκφριντ καὶ Μαζινώ.

XX

Εἰς τὴν Ἰταλίαν ἀπηγορεύθη ἐκ λόγων προνοίας ἡ χρησιμοποίησις εἰς σιδηρουργοὺς σκιροκονιάματος («μπετὸν ἀρμέ») καὶ σιδήρου ἐν γένει δι' ἰδιωτικὰς οἰκοδομάς. Εἶνε κρίμα ὅτι δὲν ἀπηγορεύθη καὶ ἐδῶ. Ἂν ἀπηγορεύετο θὰ ἐσταματοῦσαν τὰ ἀρχιτεκτονικὰ ἐξαμβλώματα, τὰ ὁποῖα ἐξακολουθοῦν νὰ κατακλύζουν τὰς πρώην Ἀθήνας.

XX

Αὐτοὶ ποὺ περισσότερον δύσα νασχετοῦν διὰ τὴν συνεχῶς περιπλεκομένην εὐρωπαϊκὴν κατάστασιν, εἶνε τὰ γκαρσόνια. Συνεχῶς ἔχουν δοῦναι καὶ λαβεῖν μὲ μεγάλα σφουγγάρια, σαπουνι, νερὸ, καὶ σβύνουν τὰ πολεμικὰ μέτωπα ἀπὸ τὰ τραπέζια. Εἶνε ὅμως καὶ μερικοὶ τακτικοὶ καλοὶ πελάται, ποὺ τοὺς τὸ ἀπαγορεύουν κι' αὐτό. Ὅταν φεύγουν τὰ μεσάνυκτα, διατάσσουν ἐπιτακτικῶς: «Ποῦ εἶσαι, παιδί... Κύτταξε μὴ τὸ σβύσῃς αὐτό». Τὴν ἐπαύριον πρόκειται νὰ συνεχίσουν τὴν στρατηγικήν.

XX

Ἡ Ἱερὰ ὁδὸς εἶνε κίνδυνοσ-θάνατος. Γίνονται τόσα σχεδὸν τροχαῖα δυστυχήματα, ὅσα εἰς τὴν περιβόητον ὁδὸν Ἐρωτοκριτοῦ. Στενὴ ἡ Ἱερὰ ὁδὸς, ἔχει πυκνοτάτην κίνησιν: Φορτηγὰ αὐτοκίνητα ἀπὸ παντοῦ, λεωφορεῖα διὰ τὴν Πελοπόννησον, τὴν Στερεάν, τοὺς συνοικισμοὺς, τὰ χωριὰ, ἰδιωτικὰ αὐτοκίνητα, ἰππήλατα τροχοφόρα, τῶρα δὲ τελευταῖα καὶ οἱ νεκρικαὶ πομπαὶ τοῦ νέου νεκροταφείου, περνοῦν ἀπὸ ἕνα δρόμον ἐπαρκῆ διὰ μετριωτάτην κυκλοφορίαν. Πρὸ ἡμερῶν τρία μαζὶ συνεκρούσθησαν εἰς τὴν φοβερὰν αὐτὴν ὁδόν. Νὰ πλατύνῃ ὁ δρόμος εἶνε ἴσως δύσκολον — ἀλλὰ ὄχι ἀδύνατον Κάτι πρέπει νὰ γίνῃ λοιπόν. Δυστυχήματα δὲν πρέπει νὰ γίνωνται

ΤΗ ΖΩΗ

ΤΑ ΠΕΝΗΝΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΣΠΥΡΟΥ ΧΑΣΙΩΤΟΥ

Πρωτοβουλίᾳ τῆς Ἑνώσεως τῶν Ζαγορισίων ἑορτάσθησαν τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ φιλολογικοῦ Συλλόγου «Παρνασσὸς» τὰ πενῆντα χρόνια τῆς γεωπονικῆς δράσεως τοῦ διακεκριμένου ἐπιστήμονος κ. Σπ. Χασιώτου.

Εἰς τὴν ἑορτὴν παρέστησαν ὁ ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας κ. Γ. Κυριακὸς, ὁ Δήμαρχος Ἀθηναίων, πλεῖστοι καθηγηταὶ τοῦ Πανεπιστημίου, γεωπόνοι καὶ πάμπολλα μέλη τῆς ἐν Ἀθήναις Ἠπειρωτικῆς παροικίας.

Ὡμίλησαν οἱ κ. κ. Π. Κουτσομητόπουλος διευθύνων σύμβουλος τοῦ Α. Σ. Ο. διὰ τὴν πανελλήνιον γεωπονικὴν δρᾶσιν τοῦ κ. Σπ. Χασιώτου καὶ Β. Δημάρατος καθηγητὴς τῆς φιλολογίας καὶ συγγραφεὺς διὰ τὴν ὑπὲρ τῆς ἀναπτύξεως τῆς γεωργίας ἐν Ἑλλάδι ὄχι μόνον αὐτοῦ ἀλλὰ καὶ πολλῶν ἄλλων Ἠπειρωτῶν, εὐεργετῶν καὶ ἐξεχόντων ἀνδρῶν.

Ἐν τέλει ὡμίλησεν ὁ ὑπουργὸς τῆς Γεωργίας κ. Γ. Κυριακὸς ἐξάρας τὸ ἔργον τοῦ Χασιώτου, τελευτῶν δὲ συνεχάρη αὐτὸν ὁλοψύχως ὡς ὑπουργὸς καὶ ὡς συνάδελφος.

Εἰς τὸν κ. Χασιώτην ἡ Ἕνωσις τῶν Ζαγορισίων διὰ τοῦ ἀντιπροέδρου της κ. Ἀντωνίου Παπανικολάου ἐπέδωσε ψήφισμα ἐπὶ περγαμηνῆς οἱ γεωπόνοι δὲ τοῦ ὑπουργείου Γεωργίας καὶ Ἀγροτραπέζης διὰ τοῦ κ. Σ. Καλογερέα δύο βάζα μὲ γεωργικὰς παραστάσεις, ὡς ἐνθύμιον τῆς πρὸς αὐτὸν μεγάλης των ἐκτιμήσεως καὶ εὐγνωμοσύνης.

Η ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΗΣ «ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ»

Οἱ ζωγράφοι μέλη τῆς «Συντροφιᾶς Καλλιτεχνῶν» διοργανώνουν τὴν Γ' ἔκθεσίν των, ἡ ὁποία θὰ ἀνοίξῃ τὴν 15ην Μαΐου εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ «Παρνασσοῦ».

Ἐνῷ διαβαίνει ἡ ζωή...

ΑΡΜΟΝΙΑ...

ΕΙΝΕ βραδυνὴ ἀνοιξιάτικη Ἀθηναϊκὴ ἁρμονία, καὶ δὲν ἀκούγεται παρὰ μόνον ἡ πέννα, ποὺ ἐνῷ τρίζει τραβᾷ τὸν ἀσταμάτητο δρόμο της ἐπάνω στὸ χαρτί. Εἶνε ἡ ὥρα ποὺ ἡσυχάζει ἡ ἀνυπότακτη φουρτούνα τοῦ δημοσιογραφικοῦ γραφείου καὶ τότε μόλις ἡ διάφορες ἐντυπώσεις τῆς ἡμέρας καταταλάζουν μία - μία, παίρνουν ὑπόστασι στὰ σχήματα τῆς ὕλης καὶ ρίχνονται στὸ καζάνι τοῦ μυαλοῦ γιὰ νὰ γίνουν διανοήματα καὶ νὰ σερβιρισθοῦν στὸ ἀναγνωστικὸ κοινό.

Ἡσυχία λοιπὸν κυριαρχεῖ στὸ γραφεῖο. Καὶ ζαφνικὰ — αὐτὸ τὸ ζαφνικὰ μοῦ φαίνεται πὼς εἶνε παιδὶ διαβόλου — Ἔρχεται μιὰ ἐπίσκεψις. Κτυπᾷ μ' ἕνα τρόπο ἀνεπαίσθητο καὶ πουπουλένιο λὲς κι' εἶνε ἡ ψυχὴ μιᾶς ὑπάρξεως ἀγαπημένης. Καὶ κάθε φορὰ ποὺ ἀντηχεῖ τὸ κτύπημα, σταματᾷ ἡ πέννα τὴ φόρα της ἐπάνω στὸ χαρτί.

Καὶ σὲ μιὰ στιγμὴ τὸ πουπουλένιο κτύπημα ἔγινε σαφέστερο. Ἀκούγεται πότε στὰ ἔπιπλα καὶ πότε στὸ ταβάνι κι' ἕνας μυστηριακὸς τρόμος, ποὺ στὴν ἀρχὴ μ' ἐποιαοε γίνεται ἀμέσως χαμόγελο καλωσύνης: μιὰ συμπαθητικὴ πεταλούδα, ποὺ φτερούγιζε ἀθέατη ἡ καϋμένη τόση ὥρα, ἤθελε νὰ μοῦ κάνη μὲ κάθε τρόπο αἰσθητὴ τὴν παρουσία της κι' ἔπεσε μ' ὅλη της τὴ δύναμι ἐπάνω στὸ ἀμπαζοὺρ τοῦ γραφείου μου. Κι' ἦταν σὰ νὰ μούλεγε:

— Ἔ! κύριε, ποὺ παριστάνεις, τὸ σοβαρὸ, ἐγὼ εἶμαι τὸ χάδι τῆς Ἀνοίξεως, ποὺ φτερούγισα γιὰ νὰ σὲ χαιρετήσω, γιατὶ ἔχεις τόσες ὧρες τὰ παράθυρά σου ἀνοικτά; Τί ἄλλο περιμένεις;

Καλῶς την. Καλῶς την, τὴν ὡραία ἐπίσκεψι ποὺ ἦλθε νὰ μοῦ πῇ καλησπέρα, τὸ φτερωτὸ ἀγγελοῦδι τῶν χρωμάτων κι' ἀρωμάτων π' ἀηλώνονται, καὶ στολίζουν τὴ φύσι καὶ μᾶς μεθοῦν μὲ τὴν ὠμορφιά τους καὶ ζυπνοῦν μέσα μας ὅτι ἀραῖο ἐσκόρπισε ὁ θεὸς μὲ τὶς δυὸ εὐλογημένες χοῦφτες του ἀπὸ φηλὰ στὴν πλάσι. Καλῶς την τὴν παιχνιδιάρα πεταλοῦδα ποῦρθε σὰ μιὰ φευγαλέα γραμμὴ τῆς φαντασίας, ἕνα πετούμενο τῆς οὐρανίου εὐδαιμονίας, μιὰ ἐπίσκεψι ἀπ' αὐτὲς ποὺ δὲν θυμίζουν τιποτ' ἀπὸ τὰ γήϊνα κι' οὔτε θέλουν τὸ παραμικρὸ νὰ μᾶς ζητήσουν, οὔτε κὰν νὰ γράφουμε γι' αὐτὲς δυὸ λόγια.

Εἶχε τόση χαρὰ ἀνοιξιάτικη ἡ συμπαθητικὴ αὐτὴ πεταλουδίτσα στὴ βραδυνὴ της ἐπίσκεψι ὥστε μ' ἔκανε νὰ παρατήσω τὴν πέννα καὶ νὰ βγῷ ἔξω στὸ δρόμο.

Ἕνα ἄρωμα οὐράνιο ριπίζεται στὸ στερέωμα. Καρβουνο ἐμπρεσσιονιστοῦ τράβηξε ἐλεύθερα τὶς γραμμὲς του στὶς στέγες καὶ τὶς καμινάδες τῶν σπιτιῶν ὅπως ξεχωρίζουν στὸ ἀχνὸ φόντο τοῦ ζάστερου οὐρανοῦ. Καὶ μία πνοὴ, ἀνάλαφρη, βελουδένια, ἕνα χάδι, μία εὐλογία περνάει ἀπαλὰ σὰν πνεῦμα καλοῦ θεοῦ ἐπάνω ἀπὸ τὴν πόλι, λὲς καὶ θέλει νὰ τῆς δώσῃ ἕνα αἰθέριο φιλί. Ἕνα μικρὸ περιβόλι ἀρχίζει νὰ λούζεται στὴ βραδυνὴ δροσιὰ, γιὰ νὰ ἐμφανισθῇ τὸ πρωῒ φρέσκο, δροσερὸ, εὐχαριστημένο μὲ χαμόγελο μυστικῆς ἀγαλλιάσεως. Ἕνα πράσινο φύλλο του εἶνε τόσο βαθὺ σὰ νὰ πέρασε μόλις ἀπὸ τὸ καζάνι τῆς βαφῆς. Κι' ἕνα μπουμποῦκι σκάει στὴ ρίζα τῆς τριανταφυλλιᾶς καὶ κυττάζει παράδοξα τὴν κίνησι τοῦ δρόμου. Ἕνα ντεκολτὲ τρέχει στὸ πεζοδρόμιο. Τὸ φιντανάκι, μαζὶ μὲ τὸ χοντρὸ, μπαλωμένο πανωφόρι, ἐπέταξεν ὅλους τοὺς μαραμένους συλλογισμοὺς ποὺ τοῦ ἔφερνε τὸ ξεροδόρι κι' ἡ βροχὴ, καὶ μαζὶ μὲ τὰ σταράτα μπρατσάκια του, ἔβγαλε καὶ τὴν ρωμαντικὴ ψυχή του νὰ δροσιστῇ στὸ Ἀττικὸ βραδάκι. Μπουμποῦκι κι' αὐτὸ, σκάει ροδοκόκκινο στὴν ἀνοιξιάτικη πνοὴ, μπουμποῦκι μὲ τάγκάθια του, ποὺ δὲν θὰ μπορέσουν ὅμως νὰ τὸ ὑπερασπίσουν ἀπὸ τὴν ἐπίθεσι τοῦ πρώτου τυχόντος. Εἶνε ἡ μοῖρα του νὰ στολίσῃ μιὰ μπουτονιέρα. Γι' αὐτὴν τὴν μοῖρα φροντίζει μὲ τόσην ἐπιμέλειαν ὁ Μάϊος καὶ πρὸς τὴν μοῖραν αὐτὴν πνέει τὸ δροσερὸ ἀνοιξιάτικο ἀεράκι...

Ἀπὸ ἕνα παράθυρο ἀκούγεται σιγὰ κ' ἁπαλὰ ἕνα παθητικὸ τραγοῦδι, ποὺ κάποια κοπέλλα μ' ἰδιαίτερη νοσταλγία τραγουδεῖ:

Κι' ἀπὸ τὸ φιλὶ
πάντα πιὸ πολὺ
μᾶς μιλοῦν γι' ἀγάπη
τὰ λουλούδια.
Ἂν σὲ ἀγαποῦν
τάνθη θὰ στὸ ποῦν
τὰ γλυκὰ τοῦ Ἔρωτος
λουλούδια...

XX

Λίγα λουλούδια ἂν θέλεις στεῖλλε μου
καὶ πάλι φίλε μου
ἀπόψε
Λουλούδια ὁ κῆπος ἐπλημμύρισε.
Ἔλα καὶ μύρισε
καὶ κόψε
Μὰ ὅμως πρόσεξε νὰ μὴν πληγωθῆς
κι' ἀπὸ τ' ἀγκάθια τους νὰ μὴ ματωθῆς
Λίγα λουλούδια ἂν θέλεις φίλε μου
καὶ πάλι στεῖλλε μου
Ἀπόψε...

Εἶνε ἕνα τραγοῦδι ποὺ γράφτηκε γιὰ ἕναν ἔρωτα ἀληθινό. Κάτι ποὺ ἀγγίζει τὸν αὐλόγυρο τοῦ θρύλου... Τὶ ὡραῖα καὶ τὶ καλὰ, νἆναι κανεὶς ἐρωτευμένος τὴν ἐποχὴ αὐτή...

Ὅλα ριγοῦν, ὅλα σπαρταροῦν, ὅλα γίνονται καινούργια, οἱ ἄνθρωποι ἔχουν κρύψει τὴ βαρειὰ σκέψι μαζὶ μὲ τὰ παλιὰ χειμωνιάτικα ροῦχα. Ἡ πνοὴ τῆς ἀνοίξεως χαρίζει σ' ὅλους φτερὰ, μιὰ βαθειὰ ἀνάσα βγαίνει κι' ἀνεβαίνει ἐξατμισμένη πρὸς τὸν οὐρανό, ὅτι βασανιστικὰ μᾶς πλάκωνε τὴν καρδιὰ, φεύγει καὶ διαλύεται στὸ ἀρωματισμένο ἀεράκι καὶ τὸ μεθῦσι μιᾶς ἀγνωστης χαρᾶς ξεχύνεται στοὺς δρόμους. Ἕνας ὅμνος τονίζεται μὲ χαρμόσυνο γέλιο πρὸς τὴν αἰώνια θεότητα ποὺ διώχνει τὴ λύπη καὶ λυτρώνει τὸν ἄνθρωπο ἀπὸ τὴν ἀγωνία, ὅπως ἐλύτρωσε τὴ γῆ ἀπὸ τὴ βαρυχειμωνιά.

Τὸ μπουμποῦκι ποὺ σκάει στὴ ρίζα τῆς τριανταφυλλιᾶς δὲν εἶνε θυμωμένο οὔτε αὐτὸ μὲ τὸ ριζικό του κι' εὐλογεῖ τὸν καλὸ θεὸ ποὺ τοῦ ἔδωσε τὸ φῶς καὶ τὸ ἄρωμα καὶ τὸν ἐρωτευμένο ποὺ θὰ τὸ δρέψει γιὰ νὰ τὸ προσφέρει στὴν καλή του, γιατὶ ὑπάρχει καὶ μοῖρα ἀκόμη σκληρότερη, ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ τὸ ἀφήσῃ νὰ μαραθῇ καὶ νὰ τὸ σαρώσῃ κάποτε μ' ἕνα θυμωμένο φύσημα τ' ἀνέμου. Ἡ κοπελλίτσα μὲ τὶς κίλιες προφυλάξεις της, τρέχει, ὁλοταχῶς στὸ κρυφὸ ραντεβοῦ, γιατὶ τρομάζει περισσότερο ἀπὸ τὴν ἀπειλὴ ποὺ τοῦ φυλάει ἐκδικητικὰ τὸ ράφι, ὅπως ἀκριβῶς γιὰ τὸ μπουμποῦκι τὸ φθινόπωρο.

Ἕνα ἀόρατο ἀηδονάκι ἔχει τρυπώσει σὲ κάποιο φρέσκο φύλλωμα κι' ἀπὸ 'κεῖ ἀκούραστο ξεφωνίζει, κάθε τόσο, σφυρίζει, σιγοτραγουδεῖ, τονίζει μὲ τὴ γλυκειὰ μουσικὴ του τὸ ἴδιο τραγουδάκι γιὰ τὰ λουλούδια, ποὺ μιὰ κοπέλλα μ' ἰδιαίτερη νοσταλγία τραγουδοῦσε. Εἶνε ἡ φωνὴ τῆς ζωῆς ποὺ βγαίνει αὐτὸν τὸν καιρὸ σὲ χίλια μοτίβα καὶ καλεῖ σὰ σάλπιγγα δευτέρας παρουσίας τὸν ἕνα καὶ τὸν ἄλλον στὸ παντοτεινὸ προορισμό τους, τὸν ἔρωτα.

Εἶνε βραδυνὴ ἀνοιξιάτικη ἁρμονία. Κάρβουνο ἐμπρεσσιονιστοῦ τραβάει ἐλεύθερα τὶς γραμμὲς του στὶς στέγες, πνοὴ σὰν αἰθέρινο φιλὶ χαϊδεύει τὴν πόλι, τὸ μπουμποῦκι σκάει, ἡ κοπελλίτσα τρέχει, τ' ἀηδόνι κελαϊδεῖ, τὰ πόδια μας γίνονται φτερά...

Καὶ ζαφνικὰ — καλὰ λέω ἐγὼ πὼς αὐτὸ τὸ «ζαφνικὰ» εἶνε γέννημα τῆς κολάσεως — ἐπάνω ἀπὸ τὴν εὐλογία τοῦ καλοῦ θεοῦ ἡ φωνὴ τῆς ζωῆς πνίγεται καὶ σβύνει κάτω ἀπὸ τὴ βραχνιασμένη φωνὴ ἑνὸς κρεμανταλᾶ, ποὺ διασχίζει λαχανιασμένος τὸ δρόμο μ' ἕνα μάτσο σθλιὰ ἔντυπα στὴ μασχάλη γιὰ νὰ μοῦ θυμίσῃ σκληρὰ πὼς εἶμαι δημοσιογράφος κι' ἐνῷ γιὰ τοὺς ἄλλους χαμογελᾶ ἡ ζωή, ἐγὼ πρέπει νὰ γυρίσω στὸ γραφεῖο μου γιὰ νὰ γράψω τὸ πὼς οἱ διάφοροι αὐτοὶ ἄλλοι ζοῦν τὴν ζωή, χαίρονται, γελοῦν καὶ τραβοῦν γιὰ τὸν αἰώνιο προορισμὸ, τὸν ἔρωτα κάτω ἀπὸ τ' ἀπαλὸ χάδι τῆς βραδυνῆς Ἀνοιξιάτικης Ἀθηναϊκῆς Ἁρμονίας...

Δῶρος Γ. ΠΕΦΑΝΗΣ

Ὁ Ἑλληνικὸς στίχος

Η ΓΑΜΠΑ

Ἦταν μιὰ γάμπα μέσ' τὴν πλούσια ἀπτρίνα.
Τὴν ἐκαμάρωναν πολλοὶ περαστικοί,
φυλακισμένη σὲ μιὰ κάλτσα, φίνα,
Γάμπα ὡραία, γάμπα ἐλκυστική.

Πολλοὶ τὴν ἔβλεπαν μὲ μάτι πονηρὸ
Κι' ἔτσι τὸ πρᾶγμα ἦταν φανερὸ,
Πὼς ὅλοι ἔλεγαν μὲ σιγανὴ φωνή:
— Ἀχ! καὶ νὰ ἦταν ζωντανὴ κι' ἀληθινή!...

Κι' ἡ γάμπα, γάμπα ζύλινη, χωρὶς καρδιὰ καὶ γνῶσι
Δὲν ἔβλεπε, δὲν ἄκουγε, δὲν ζοῦσε....
Τελεῖως ἀσυγκίνητη, ποτὲ δὲν εἶχε νοιώσει
Ὅτι ὁ κόσμος τὴν ποθοῦσε

Τόσο ποὺ ἦτανε ὡραία...
Σὰν τὴ γυναῖκα ἂς ποῦμε, τὴ μοιραία,
Ποὺ ἀφήνει γύρω θύματα, χωρὶς νὰ δέχνῃ ἔννοια
Σὰν νὰ 'ναι γάμπα ζύλινη σὲ κάλτσα μεταξένια!...

Δημήτρης ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ

"Οταν ἡ Θέμις ἔχει κέφια...

ΤΟ ΞΥΛΟΚΟΠΗΜΑ

Τοῦ κ. Δ. ΨΑΘΑ

ΤΟΣΟΣ ὡραιόκοσμος !... Τὸ ἄκροατήριον τοῦ δικαστηρίου ἔγινε ἐξαφνικὰ ἀγνώριστον !

Ξερόκηπος ἄθλιος, νομίζεις πὼς εἶνε, ὅπου εἰσήλασε ἡ ἄνοιξις κι' ἄλλαξαν ὅλα μορφήν. Ἐδῶ ἕνα ξανθὸ κεφαλάκι προβάλλει πλάϊ στὸ ταλαιπωρημένο πρόσωπο μιᾶς γρηοῦλας. Ἐκεῖ δυὸ φλογερὰ μάτια ἐξακοντίζουν πειρασμοὺς πλάϊ σ' ἕναν χωριάτην τῆς Ἀττικῆς. Ἱδρώνει ὁ δυστυχὴς καὶ στριφογυρίζει ἀνήσυχος στὸ κάθισμά του. Παραπέρα χείλια βαμμένα μὲ σοφίαν μαέστρου τῆς παλέττας, μαλλιὰ χτενισμένα ἀπὸ θιρτουόζον τῶν κεφαλῶν, καμπύλες ποὺ φλυαροῦν κάτω ἀπὸ τὴν λεπτὴν μέταξαν καὶ κάνουν βούκινο τὰ μυστικὰ κι' ἀπόρρητα ! Τιτίβισμα χαρωπὸν διατρέχει τὴν αἴθουσαν. Σηκώνει τὰ μάτια του ὁ πρόεδρος:

—'Ησυχία !...

Καὶ μπαίνει σουρντίνα στὰ τιτιβίσματα. Ὁ πρόεδρος τὰ ἔχει τὰ χρονάκια του. Ἔχει συνεπῶς καὶ ψυχραιμίαν. Ἀλλὰ ὁ εἰσαγγελεὺς εἶνε ἀμούστακος. Καὶ μοῦ φαίνεται πὼς τὸν εἶδα, ἀδελφοί μου, νὰ ἀγριοκυττᾷ τὸν πρόεδρον.

Ἀλλὰ τί συμβαίνει λοιπόν ; Τί εἶνε αὐτὸς ὁ θηλυκόκοσμος ; Ἀπὸ τὴν πτέρυγα τῶν δικηγόρων κλίνει τὸ μάτι ὁ νεαρώτερος πρὸς ἄλλον νεαρὸν μὲ τόνον ἐρωτηματικόν. Καὶ δίδεται πρόχειρος ἐξήγησις :

—Μανικιουρίστες.

—Μπά ;

—Καὶ κομμώτριες !

Ὑπάλληλοι ἑνὸς κεντρικοῦ κομμωτηρίου τῆς ὁδοῦ Βουκουρεστίου εἶνε. Ἀρπάχτηκαν οἱ προϊστάμενοί των, ἐκόντεψαν νὰ σκοτωθοῦν μέσ' τὸ κατάστημα, ἔπεσαν πλάϊ νὰ τοὺς χωρίσουν τὰ κορίτσια, μηνύσεις ὑπεβλήθη σαν κι' ἰδοὺ τὸ κομμωτήριον ὁλόκληρο εἰς τὸ μονομελές.

××

—Ὅθων Μέλλερ !...

—Ἐγκὼ εἶμαι...

—Καλά. Σταθῆτε ἐκεῖ...

—Ἰωάννης Μανουσῶφ.

—Παρὼν.

—Κάθησε ἐκεῖ.

Τοῦ δείχνει τὸ ἐδώλιον ὁ πρόεδρος. Προχωροῦν οἱ συνήγοροι. Κυττᾷ τοὺς συνηγόρους ὁ εἰσαγγελεὺς, κυττᾷ τοὺς ἀντιδίκους :

—Εἴσθε συνεταῖροι ;

—Μάλιστα.

—Εἴσθε καὶ τὼρα συνεταῖροι ;

—Μάλιστα.

Ἀπορία.

—Καὶ μηνύει ὁ ἕνας τὸν ἄλλον ;

Ὁ μηνυτὴς ἐκρήγνυται :

—Ντὲν ἔκει σημασίας. Κύριος συνεταῖρος ἔντωσε χαστούκις, ξύλος, γροθιὰς, ντὲν ἠμπορεῖ ἀφήσει ἔτσι ἐγκώ !

Ἀπορεῖ ὁ πρόεδρος. Ἀπορεῖ ὁ εἰσαγγελεὺς :

—Δὲν ἠμπορεῖτε νὰ συμφιλιωθῆτε ;

Σηκώνεται ὁ δείρας:

—Ἐγὼ δέχομαι.

Μαίνεται ὁ δαρείς:

—Ἐγκὼ ντὲν ντέχεται !

Ἐξηγεῖ ὁ δείρας:

—Μὰ δὲν ἔχομε τὼρα τίποτε κύριε. Ἀφοῦ συνεργαζόμεθα στὸ κατάστημα καὶ χθὲς ὁ κύριος Μέλλερ ἦρθε στὸ σπίτι μου...

Διαφωνεῖ ὁ δαρείς:

—Ὄκι ! Ντὲν ἐπήγκα σπίτις του. Σπίτις πετερας ἐπήγκα, κύριος ἤταν ἐκεῖ, ντὲν ἔκει σημασίας. Κύριος Γιάννης τρεὶς φορὲς ἔκει ντείρει, χαστούκις, γροθιὰς, ντὲν ἠμπορεῖ μέσα κομμωτήριος τρὼ εἰς ξύλος Μέλλερ. Ἀαααα !

Ἐξηγεῖ ὁ συνήγορος :

—Εἶνε μία ἔρις χρονολογουμένη ἀπὸ ἐτῶν. Εἶνε ἔρις περμανάντ !

Ἰλαρότης.

××

Συνεταῖροι ἦσαν. Εἶχαν συμβόλαιον συστατικὸν τῆς συνεργασίας. Μαζὶ εἶχαν τὸ κατάστημα. Μαζὶ εἰσέπρατταν τὰ κέρδη. Ἀλλὰ τὸ ξύλο δὲν τὸ εἰσέπρατταν μαζί. Τὸ ἔδινε ὁ εἷς καὶ τὸ εἰσέπραττεν ὁ ἄλλος, χωρὶς νὰ μπορῇ ὁ δυστυχὴς νὰ τὸ ἀνταποδώσῃ εἰς ἀνάλογη μερίδα.

Ὑπόθεσις περίεργος. Ἰδοὺ γιατί ὁ κ. Μέλερ ἐπρήσκετο ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀπὸ τὸν συνέταιρόν του. Διότι σύμφωνα μὲ τὸ συμβόλαιον εἶχε ὑποχρέωσιν νὰ πιραδίδῃ τὶς μισὲς εἰσπράξεις. Ἀλλὰ εἶχε τὸν ἰδιαίτερο λογαριασμό του. Ἔπαιρνε τὰ ἐργαλεῖα τῆς τέχνης του ὑπὸ μάλλης, ἐξωράϊζε τὰς κεφαλὰς τῶν θηλυκῶν, εἰσέπραττε τὰ χρήματα καὶ... ἔκανε τὸ κορόϊδο. Ἐθύμωνε ὁ ἄλλος. Κι' ὄχι μονάχα γι' αὐτό, ἀλλὰ γιατίο μηνυτὴς ἔκανε συστάσεις στὶς πελάτισσες. Γιατί νὰ ἤρχοντο στὸ κομμωτήριον ; Ἠμποροῦσε αὐτὸς νὰ ἐπήγαινε στὸ σπίτι τους. Κι' ἐπήγαινε μὲ τὰ ἐργαλεῖα πάντα ὑπὸ μάλλης. Ὅταν ἐπέστρεφε, λοιπὸν, θηρίο ἐγίνετο ὁ ἄλλος.

Πάλι ἔξω ἤσουν ;

—Ντικαίωμάς μου ντὲν εἶνε ;

—Βρὲ δὲν τ' ἀφίνεις αὐτά;

—Τί ν' ἀφήσω ; Παρακαλῶ μὴν ἀνακατεύεσαι, ντουλιᾶς ντικός μου !

Δὲν ἐπείθετο. Ἐκεῖ ὅμως ὅπου δὲν πέφτει λόγος πέφτει ράβδος, ὡς γνωστὸν. Κι' ὅπου δὲν πέφτει ράβδος πέφτει γροθιὰ. Ἔπεσε λοιπὸν ἐν ἀφθονίᾳ. Ἀφοῦ ὁ συνεταῖρος δὲν εἰσέπραττε εἰς χρῆμα, ἐπλήρωνε εἰς ξύλο. Αὐτὸ ἔγινε δίς. Ἡ τρίτη φορὰ εἶνε αὐτὴ ποὺ πρόκειται νὰ δικασθῇ. Ἀλλὰ τὸ δικαστήριον ἐπιμένει εἰς τὴν συνδιαλλαγὴν. Διαλλακτικώτατος ὁ κατηγορούμενος. Ἀδιάλλακτος ὁ μηνυτής. Σηκώνεται ὁ Μανουσῶφ ἀπλώνει τὸ χέρι στὸν κ. Μέλλερ. Ἀπομακρύνεται μὲ ἀδελυγμίαν ὁ δεύτερος. Τέλος τῇ παρεμβάσει τῶν συνηγόρων κάμπτεται ὀλίγον. Ἀπλώνει τὸ χέρι ξεροκαταπίνων. Ἀλλὰ ἐξαφνικὰ τὸ ἀποσύρει πάλιν ἔξαλλος γιὰ νὰ ἐξηγηθῇ:

—Σοῦ ντίνω κέρι, ἀλλὰ ντό σῆς ὑπόσκεσις !

—Ντὲν τὰ ντείρῃς ἄλλο φορὰ, ἐντῶ νὰ φωνάξῃς, κόσμος ἀκούσῃ ! Ἐμπρὸς ! Πὲς συγγνὼμην κύριο Μέλλερ.

—Συγγνὼμην, ψιθυρίζει μειδιῶν ὁ κ. Μανουσῶφ.

Ἰλαρότης διαχύνεται εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν, ἐνῷ οἱ δύο συνεταῖροι καὶ ἐχθροὶ δίνουν τὰ χέρια. Ἀστράφτουν τὰ μάτια τῶν κομμωτριῶν καὶ μανικιουριστριῶν ποὺ ἀποχωροῦν ὁμαδικῶς καὶ πανηγυρικῶς. Καὶ ὁ δικηγόρος ποὺ βλέπει τοὺς δύο ἀντιδίκους νὰ φεύγουν συμφιλιωμένοι κλείνει τὸ μάτι πρὸς τὸν πρόεδρον :

—Ἀφῆστε τους νὰ πανε νὰ κουρεύωνται.

Δ. ΨΑΘΑΣ

ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΝ Χιοῦμορ

Πρὸ τοῦ χοροῦ

— Λοιπὸν, Μαρία, βρῆκες τὴ γαρδένια, ποὺ πρόκειται νὰ βάλω στὰ μαλλιά μου;

— Μάλιστα, κυρία, τὴ γαρδένια τὴ βρῆκα, ἀλλὰ ἔχασα τὰ... μαλλιά σας!

××

Στὸ ἐμπορικό.

Ὁ ὑπάλληλος: Θέλετε γάντια; Μοῦ λέτε, σᾶς παρακαλῶ, τὸν ἀριθμό σας;

Ὁ πελάτης: 22.564!...

××

Μεταξὺ ἐξόπτων.

— Ποία ἡ διαφορὰ μεταξὺ ἑνὸς ψύλλου καὶ ἑνὸς ἐλέφαντος;

— Ὅτι ὁ ἐλέφας μπορεῖ νὰ ἔχῃ ψύλλους, ἐνῷ ὁ ψύλλος δὲν μπορεῖ νὰ ἔχῃ... ἐλέφαντας!...

××

— Κύριε, κάποιος ἔκλεψε τὸ αὐτοκίνητό σας. Καὶ δὲν κατώρθωσα μὲν νὰ δῶ τὸν κλέφτη, πῆρα, ὅμως, τὸν ἀριθμὸ τοῦ... αὐτοκινήτου!...

××

— Στοιχηματίζω, Γιάννη, ὅτι τὸ ποῦρι ποὺ καπνίζεις τὸ ἔκλεψες ἀπὸ τὸ κουτί μου.

— Μὲ συγχωρεῖτε, κύριε, ἀλλὰ δὲν... στοιχηματίζω ποτέ!...

××

Μετὰ τὰ κυνήγι.

— Λοιπὸν, κτύπησες τίποτα;

— Πῶς!

— Καὶ ποῦ εἶνε;

— Στὸ... νοσοκομεῖο!...

××

Ἕνας (διηγεῖται).— Φανταστῆτε, κύριε πὼς ὁ διαβάτης ἐκεῖνος γλύτωσε ἀπὸ βεβαίο θάνατο. Ἡ σφαῖρα βρῆκε ἀντίσταση σ' ἕνα δίφραγκο ποὺ εἶχε στὴν τσέπη του.

Κάποιος (ποὺ τὸν ἀκούει).—Ἂν ἤμουν ἐγὼ θὰ εἶχα σκοτωθῆ...

Ὁ Πιτιγκρίλλι γιὰ τὸν ἔρωτα

Στὸν ἔρωτα ὅπως καὶ στὶς διαθῆκες, ὁ τελευταῖος ἰσχύει καὶ ἀκυρώνει τοὺς προηγουμένους.

— Ἡ ἱστορία τοῦ ἔρωτος δὲν εἶνε παρὰ μία ἱστορία γεμάτη ἀπὸ λάθη, τὰ ὁποῖα γίνονται τόσο ἀπὸ τὸν ἄντρα ὅσο καὶ ἀπὸ τὴ γυναῖκα. Καὶ ὅπως στὴν ξιφομαχία καὶ στὸ σκάκι, ἔτσι καὶ στὸν ἔρωτα, κερδίζει ἐκεῖνος ποὺ κάνει τὰ περισσότερα λάθη.

— Ὅλοι συμφωνοῦν καὶ ὁμολογοῦν ὅτι τὸ τριφύλλι ἔχει τρία φύλλα καὶ ὅτι ἡ γυναῖκα εἶνε ἄπιστη.

— Μέσα στὴ διαμάχη τοῦ ἔρωτος καὶ τῶν συνηθειῶν, ἐκεῖνο ποὺ πάντα ὑποκύπτει εἶνε ὁ ἔρως.

— Ὁ ἔρως εἶνε μία ἀλλαγὴ ταχύτητος μέσα στὸ ρυθμὸ τῆς φαντασίας. Αὐτοὶ ποὺ ἀγαπιοῦνται φαντάζονται ὅτι πλησιάζουν τὸν ἔρωτα, ἐνῷ δὲν καταλαβαίνουν ὅτι ἀπομακρύνονται ἀπ' αὐτόν. Γιατὶ ἡ ἐπιφὴ δύο ἐπιδερμίδων δὲν εἶνε ἔρως...

"Ενα αἰσθηματικὸ διήγημα

ΜΙΑ ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ ΔΡΟΜΟΥ

ΗΜΥΡΙΕΛ ΕΒΕΡΚΛ ἔπεσε μὲ λυγμοὺς στὴν ἀγκαλιὰ τῆς φίλης της. Ἐνοιωθε ὅτι ἡ καρδιά της εἶχε πληγωθῆ πολὺ βαθειὰ κι' ὅτι εἶχε κουρελιασθῆ ὁ ἐγωϊσμός της.

— Θὰ ἐκδικηθῶ! φώναξε μὲ λύσσα. Θὰ ἐκδικηθῶ! Τίποτε δὲν θὰ τὸν κάνῃ νὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τὴν ἐκδίκησί μου! Θὰ τὸν βασανίσω σὰν ἕνας ἀποτρόπαιος δήμιος καὶ κατόπιν θὰ τὸν ἀφήσω νὰ πεθάνῃ σὰν τὸ σκυλί. Αὐτόν! Τὸν Μπίλυ Ντόνεγκεν! Σκέψου ὅτι εἶναι ἕνας ἐκβιαστής. Ἕνας παληάνθρωπος. Ἤθελε νὰ ἐκβιάσῃ τὴν φίλη μας τὴν Μάρτζορυ καὶ νὰ τῆς πάρῃ χρήματα. Τῆς ἔλεγε ὅτι θ' ἀπεκάλυπτε μιὰ ἐρωτικὴ περιπέτεια ποὺ εἶχε μαζί της. Ὅτι θὰ τὰ ἔλεγε ὅλα στὸν ἀρραβωνιαστικό της. Ὅτι θὰ τοῦ ἔδειχνε τὰ τρυφερὰ γράμματά της. Κι' ἡ φτωχὴ Μάρτζορυ θ' ἀναγκαζόταν νὰ γυρίσῃ πάλι στὴν τράπεζα καὶ νὰ σκύψῃ στὴ γραφομηχανή της. Ἦρθε λοιπὸν καὶ μὲ βρῆκε τρομοκρατημένη, ἔπεσε στὰ πόδια μου καὶ μὲ παρεκάλεσε:

— Σῶμε με, ἀγαπημένη μου, Μύριελ, μοῦ εἶπε. Πρέπει νὰ τοῦ κλέψῃς ἐσὺ αὐτὰ τὰ γράμματα. Εἶσαι μιὰ ἔξυπνη γυναίκα. Κι' ἐγὼ θὰ σοῦ δώσω ὅ,τι μοῦ ζητήσῃς. Ξέρεις ὅτι ἄμα παντρευθῶ τὸν Τζέκυ Μπούλτον θὰ γίνω πλούσια.

Κι' ἐγὼ ἐπειδὴ τὴν ἀγαποῦσα δέχθηκα νὰ τὴν βοηθήσω. Σὰν πρακτικὴ γυναίκα ὅμως ποὺ εἶμαι τῆς ζήτησα γι' αὐτὴ τὴ δουλειὰ ἕνα ποσόν, μιὰ προμήθεια. Τώρα λοιπὸν ποὺ τέλειωσε ἡ δουλειὰ θὰ πάρω ὅ,τι μοῦ ὑποσχέθηκε.

— Ὥστε θὰ πάρῃς χιλιάδες λεφτά; Ρώτησε περίεργη ἡ Τζόαν Χάρτον.

— Τί κουτὴ ποὺ εἶσαι! Γίνονται αὐτὲς οἱ δουλειὲς χωρὶς λεφτά;

— Ἔχεις δίκηο, Μύριελ, ἔκανε σκεφτικὴ ἡ Τζόαν Χάρτον. Πρέπει νὰ πληρωθῇς πολὺ καλά. Δὲν εἶναι εὔκολο πρᾶγμα νὰ μπλέκῃ κανεὶς σὲ τέτοιες ὑποθέσεις, νὰ κινδυνεύῃ τὴ ζωή του μόνο ἀπὸ ἕνα αἴσθημα φιλίας. Οἱ σχέσεις ἑνὸς ἀνδρὸς μὲ μιὰ γυναῖκα εἶναι πάντοτε ἐπικίνδυνες. Ἀλήθεια ὅμως, τί ποσὸν πρόκειται νὰ σοῦ δώσῃ ἡ Μάρτζορυ;

— Πέντε χιλιάδες δολλάρια, τῆς ἀπάντησε μ' ἀπάθεια ἡ φίλη της.

— Καὶ ποῦ θὰ τὰ βρῇ, ἀφοῦ δὲν ἔχει περιουσία; Μήπως...

— Ναί, Τζόαν, πέστο, μὴ διστάζεις. Αὐτὸ εἶναι ποὺ σκέφτηκες. Ἡ Μάρτζορυ κατάφερε τὸν ἄνδρα της νὰ τῆς γράψῃ ὅλη του τὴν περιουσία. Ἔτσι σύμφωνα μ' ἕνα ἀμερικανικὸ νόμο, μπορεῖ νὰ τὴν κάνῃ ὅ,τι θέλει, χωρὶς νὰ δώσῃ σὲ κανέναν λογαριασμό. Ἔτσι θὰ μοῦ δώσῃ μ' εὐκολία τὶς πέντε χιλιάδες δολλάρια καὶ θὰ μπορέσω νὰ φτιάξω ἐκείνη τὴν ὥμορφη τουαλέττα ποὺ θαυμάζαμε στὸν οἶκο μόδας τῆς μίσσες Γκράχαμ!

— Καὶ κόντεψες νὰ καταστραφῆς γιὰ μιὰ τουαλέττα; Ἔκανε μ' ἀνατριχίλα ἡ Τζόαν Χάρτον. Σκέφτηκες τί συνέπειες θὰ εἶχε γιὰ σέναν αὐτὴ ἡ ἱστορία ἂν ὁ Μπίλυ δὲν σὲ συχαινόταν καὶ δὲν σ' ἔδιωχνε διὰ τῆς βίας ἀπὸ τὸ σπίτι του;

— Ἔ, δὲν μ' ἔδειρε κιόλας, εἶπε μὲ στενοχώρια ἡ Μύριελ. Καθὼς βλέπεις δὲν εἶμαι ἀποκρουστική. Πολλοὶ μάλιστα μὲ βρίσκουν χαριτωμένη. Θὰ μποροῦσε κάλλιστα ὁ Μπίλυ νὰ μ' ἐρωτευθῇ...

— Μὲ συγχωρεῖς, τῆς ἀπάντησε ἡ Χάρτον, δὲν ἤθελα νὰ σὲ προσβάλω. Κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ ἀρνηθῇ ὅτι εἶσαι γοητευτική. Ξέρω δὲ ὅτι ἔχεις ἕνα σωρὸ κατακτήσεις. Δὲν ἔπρεπε, λοιπὸν, νὰ μὲ παρεξηγήσῃς. Ἀλλὰ φαντάσου ἂν τὸ μάθαινε ὁ ἄνδρας σου. Θὰ σοῦ ἔδινε ἀμέσως τὰ παπούτσια στὸ χέρι!...

— Δὲν ἔχεις μυαλό, Τζόαν. Δὲν θὰ ἔκανε τίποτε ἀπ' αὐτά. Γιὰ νὰ σοῦ ὁμολογήσω μάλιστα ὅλη τὴν ἀλήθεια, πρέπει νὰ σοῦ πῶ ὅτι ὁ Ἔβερκλ τὸ ξέρει. Τοῦ τὰ ἐξήγησα ὅλα σὰν μιὰ ἐμπορικὴ ὑπόθεσι: «Ἄκουσε, Μπόμπ, τοῦ εἶπα, ἔχω ἀνάγκη ἀπὸ μιὰ ὥμορφη τουαλέττα γιὰ τὸ χορὸ τῶν Σάντερς. Ξέρω ὅτι δὲν σοῦ περισσεύουν μερικὲς χιλιάδες γιὰ νὰ ντυθῶ ὅπως πρέπει. Γι' αὐτὸ δὲν θ' ἀφήσω τὴν εὐκαιρία νὰ μοῦ ξεφύγῃ. Θὰ κάνω αὐτὸ κι' αὐτό. Δὲν μαντάζομαι νὰ σὲ πειράξῃ;». Ὁ Μπόμπ σήκωσε ἀδιάφορα τοὺς ὤμους του. Ἤξερε ὅτι ἤμουν σὲ θέσι νὰ ὑπερασπισθῶ τὸν ἑαυτό μου.

— Κάνε ὅ,τι νομίζεις, μ' ἀπάντησε. Τὸ νοῦ σου ὅμως μὴ μὲ φέρεις στὴ δύσκολη θέσι ν' ἀναγκασθῶ νὰ σπάσω τὰ μοῦτρα αὐτουνοῦ τοῦ κρεμανταλᾶ.

— Εἴσαστε τολὺ παράξενο ἀνδρόγυνο, ἔκανε μ' ἐκπληξι ἡ Τζόαν. Ἀλήθεια ὅμως πῶς καταφέρες νὰ πάρῃς τὰ γράμματα ἀπὸ τὸν Μπίλυ; Θὰ ἤθελα νὰ μοῦ διηγηθῆς ὅλη τὴ σκηνή.

— Μὰ εἶναι μιὰ συνειθισμένη ἱστορία. Ὅταν μιὰ γυναῖκα θέλῃ νὰ παρασύρῃ ἕναν ἄνδρα σὲ μιὰ περιπέτεια αὐτὸ εἶναι τὸ πιὸ ἁπλὸ πρᾶγμα τοῦ κόσμου.

Φλέρταρα τὸν Μπίλυ λίγο καιρό. Ἐκεῖνος, φυσικά, ἐπεδίωξε νὰ μὲ γνωρίσῃ καλύτερα. Ἡ φιλία μας ὕστερα ἀπὸ μερικὲς μέρες τοῦ ἔδωσε τὸ θάρρος νὰ μὲ προσκαλέσῃ στὸ σπίτι του. Ἐγὼ ἤξερα ἀπὸ τὸν Μάρτζορυ, μὲ κάθε λεπτομέρεια, τὸ διαμέρισμά του. Ἤξερα ἀκόμη ὅτι ὅλη τὴν ἀλληλογραφία του τὴν ἔκρυβε στ' ἀριστερὸ συρτάρι τοῦ γραφείου του. Ἐκεῖνος βέβαια δὲν εἶχε φαντασθῆ τὸ σχέδιό μου. Νόμιζε ὅτι μοῦ ἄρεσε κι' ὅτι εἶχα πάει μαζί του γιὰ νὰ διασκεδάσω.

»Πήγαμε μὲ τὸν Μπίλυ σ' ἕνα μοῦζικ-χὼλ καὶ περάσαμε δυὸ εὔθυμες ὧρες. Ὕστερα κάναμε μιὰ ρωμαντικὴ αὐτοκινητάδα καὶ τέλος κατασταλάξαμε στὸ σπίτι του.

»Ὁ Μπίλυ ἦταν ἐνθουσιασμένος. Πρώτη φορὰ μιὰ ὥμορφη γυναῖκα εἶχε μπλέξει μὲ τόση εὐκολία στὰ δίχτυα του. Χαιρόταν γιατὶ ὑπέθετε ὅτι τὸν εἶχα ἐρωτευθῆ. Θεέ μου, πόσο ἀνόητοι εἶναι οἱ ἄνδρες! Μόλις βρεθήκαμε μόνοι θέλησε νὰ μὲ μεθύσῃ. Ναί, αὐτὸ τὸ μέσον εἶναι τὸ καλύτερο, ἀκόμη καὶ γιὰ τὶς γυναῖκες γιὰ νὰ δικαιολογοῦν τὰ σφάλματά τους. Ἕνας ἄνθρωπος ζαλισμένος ἀπὸ τὸ ποτὸ μπορεῖ νὰ κάνῃ ὅ,τι θέλει χωρὶς νὰ τὸν παρεξηγήσῃ. Τὸ ἤξερε πολὺ καλὰ ὁ Μπίλυ αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Ἔτσι θὰ γλύτωνε κι' ἀπ' ὅλες τὶς προσπάθειες νὰ μὲ πείσῃ νὰ παραστρατήσω. Μὰ ἐγὼ εἶχα τὰ μυαλά μου τετρακόσια ! Ἔτσι μὲ χίλιες πονηριὲς κατάφερα νὰ μεθύσω ἐγὼ αὐτόν. Κυλίστηκε ἀναίσθητος κάτω κι' ἄρχισε νὰ ροχαλίζῃ. Μ' ἐπιτηδειότητα λωποδυτρίας ἔψαξα τότε τὶς τσέπες του, βρῆκα τὰ κλειδιὰ τοῦ γραφείου του, ἄνοιξα τὸ συρτάρι καὶ πῆρα τὰ γράμματα τῆς Μάρτζορυ. Εἶδα ὅμως ὅτι ἐκεῖ μέσα ἦταν κι' ἕνα σωρὸ ἄλλα. Κι' αὐτὸ μ' ἔκανε νὰ σκεφθῶ ὅτι στὴν ἴδια τραγικὴ θέσι τῆς Μάρτζορυ ἐπρόκειτο ἴσως νὰ ἔρθουν κι' ἄλλες γυναῖκες. Ὁ Μπίλυ ἦταν ἕνας ἀπαίσιος ἐκβιαστής. Ἔπρεπε μὲ κάθε μέσο νὰ τὸν κάνω νὰ χαθῇ τὸ ἄτιμο παιχνίδι του. Χωρὶς νὰ ξέρω τί κάνω ἔβγαλα ὅλ' αὐτὰ τὰ γράμματα καὶ τὰ ἔρριξε στὴ φωτιὰ τοῦ τζακιοῦ. Μετὰ ἀπὸ λίγη ὥρα εἶχαν γίνει στάχτη. Οἱ φλόγες τους ὅμως ξύπνησαν ἀπὸ τὴ νάρκη του τὸν Μπίλυ. Μ' ἕνα ἄγριο γρυλλισμὸ σηκώθηκε καὶ τράβηξε γιὰ τὸ γραφεῖο του. Τότε καταλάβε τὸ ἄσχημο παιγνίδι ποὺ τοῦ εἶχα παίξει. Τρελλὸς δὲ ἀπὸ τὸ θυμό του μοῦ ἐπετέθη καὶ μοῦ φέρθηκε τόσο πρόστυχα σὰν νὰ ἤμουν μιὰ γυναῖκα τοῦ δρόμου. Νὰ γιατὶ θέλω τώρα νὰ τὸν ἐκδικηθῶ.

— Κι' οἱ πέντε χιλιάδες δολλάρια; Ἔκανε μ' ἐνδιαφέρον ἡ Χάρτον.

— Τῆς πῆρα, φυσικά, ἀπὸ τὴ

Μάρτζορυ, ἡ ὁποία ἔκανε σὰν τρελλὴ ὁπὸ τὴ χαρά της σὰν ἔμαθε τὴν περιπέτειά μου.

— Καὶ τώρα τί πρόκειται νὰ κάνῃς; Μήπως θὰ τὸ πῇς στὸν ἄνδρα σου;

Ἡ Μύριελ χαμογέλασε μὲ κακία.

— Οἱ γυναῖκες ξέρουν νὰ ἐκδικοῦνται καλύτερα, τῆς ἀπάντησε.

XX

Ἀπὸ ἐκείνη τὴ μέρα ποὺ συνομιλοῦσαν ἡ Μύριελ κι' ἡ Τζόαν πέρασαν τρεῖς μῆνες. Ξαφνικὰ οἱ ἐφημερίδες δημοσίευσαν μιὰ συνταραχτικὴ εἴδησι: Ὁ Μπίλυ Ντόνεγκεν, εἶχε δολοφονηθῆ ἀπὸ μιὰ μυστηριώδη ἄγνωστη. Οἱ ἔνοικοι τῆς πολυκατοικίας στὴν ὁποία ἔμενε εἶχαν τὴ γνώμη ὅτι ἡ μοιραία σύντροφός του ἦταν μιὰ γυναῖκα τοῦ δρόμου, ἡ ὁποία τὸν εἶχε σκοτώσει γιὰ νὰ τὸν ληστέψῃ· Καὶ πράγματι, οἱ πρῶτες ἔρευνες τῶν ἀστυνομικῶν ἀπεκάλυψαν ὅτι ἦταν σωστὲς οἱ ὑπόνοιές της. Ἕνας ὅμως ντέτεκτιβ, ὁ πασίγνωστος Μὰκ Σόρελ, καθὼς ἐρευνοῦσε προσεχτικὰ τὸ πάτωμα ἀνακάλυψε κάτω ἀπὸ ἕνα ἔπιπλο, στὴ γωνιὰ τοῦ δωματίου, ἕνα πολύτιμο πετράδι. Τὸ κύτταξε καλὰ μὲ τὸ φακό του κι' ἐξακρίβωσε ὅτι εἶχε πέσει ἀπὸ κάποιο δαχτυλίδι ἢ σκουλαρίκι ποὺ φοροῦσε ἡ δολοφόνος τοῦ Μπίλυ. Αὐτὴ ἡ ἀνακάλυψί του ἀπεδείκνυε ὅτι ἡ ἐγκληματίας δὲν ἦταν μιὰ γυναῖκα τοῦ δρόμου. Μιὰ κοινὴ λωποδύτρια δὲν μποροῦσε νὰ φόραγε ἕνα δαχτυλίδι ἀξίας χιλίων δολλαρίων. Μᾶλλον λοιπὸν τὸν εἶχε δολοφονήσει μιὰ φίλη του γιὰ νὰ τὸν ἐκδικηθῆ. Καὶ φαίνεται ὅτι ἡ πολύτιμη πέτρα τῆς εἶχε πέσει τὴ στιγμὴ ποὺ πάλευε νὰ σκοτώσῃ τὸ θῦμα της. Ἀλλὰ ποιὰ ἦταν αὐτὴ ἡ γυναίκα; Οἱ ἀστυνομικοὶ δὲν μπόρεσαν νὰ τὴν ἀνακαλύψουν. Μόνον ὁ «μίστερ» Ἔβερκλ χαθὼς ἔψαχνε μιὰ μέρα τυχαίως ἕνα συρτάρι τῆς γυναίκας του, βρῆκε ἕνα δαχτυλίδι χωρὶς πέτρα κι' αὐτὸ τὸν ἔκανε νὰ μαντέψῃ τὴν ἀλήθεια. Δὲν ὑπῆρχε καμμιὰ ἀμφιβολία ὅτι ἡ Μύριελ εἶχε δολοφονήσει τὸν Μπίλυ γιὰ νὰ τὸν ἐκδικηθῆ. Τόσο δὲ ἀναστατώθηκε ἀπ' αὐτὴ τὴν ἀποκάλυψι, ὥστε γιὰ νὰ ἡσυχάσῃ ἀπὸ τὶς ἱστορίες ποὺ μποροῦσε νὰ ἔχῃ μὲ τὴν ἀστυνομία ἐγκατέλειψε τὴ γυναῖκα του καὶ πῆγε νὰ ζήσῃ στὸ Νιοὺ Τζέρσεῦ ἀδιαφορώντας γιὰ ὅ,τι θὰ συνέβαινε.

Μὰ ἡ Μύριελ ἦταν τυχερή. Ἡ ἀστυνομία δὲν ἀνεκάλυψε τὸ ἔγκλημά της κι' ἔτσι ἔζησε πιὰ εὐχαριστημένη γιατὶ εἶχε ἐκδικηθῆ τὸν ἄνθρωπο ποὺ τὴν εἶχε ἐξευτελίσει τόσο πολὺ καὶ τῆς εἶχε φερθῆ σὰν νὰ ἦταν μιὰ γυναῖκα τοῦ δρόμου...

ΤΣΑΡΛΥ ΓΚΡΑΙΝ

Τὰ πρόσωπα τῆς ἱστορίας

Ἰβὰν ὁ τρομερὸς

Ζωὴ καὶ δρᾶσις

ΗΡΩΣΙΑ τοῦ 1528 — 545. Κατὰ τὴν περίοδο αὐτὴ, τὸ ἀχανὲς κράτος τῶν Τσάρων, διοικεῖται μὲ τὸν πειὸ χειρότερο τρόπο. Τὸ 1528 στὸ θρόνο θρίσκεται ὁ Ἰβὰν ὁ Δ', γυιὸς τοῦ Τσάρου ,Ἰβὰν Βασίλιεβιτς, ἡλικίας 4 μόνον ἐτῶν. Τρία χρόνια μετὰ τὴν ἀνάρρησι τοῦ μικροῦ βασιλέως, πεθαίνει ἡ μητέρα του Ἑλένη, ἡ ὁποία μαζὶ μὲ ἕνα συμβούλιο εὐπατριδῶν ἀσκοῦσε τὴν ἀντιβασιλεία. Ὁ θάνατος αὐτὸς γίνεται ἀφορμὴ νὰ ἐκδηλωθοῦν οἱ ἀχαλίνωτες φιλοδοξίες τῶν εὐγενῶν. Ὁ ἑπταετὴς, τότε, τσάρος γίνεται παιγνίδι στὰ χέρια τῶν στασιαστῶν, ποὺ δὲν διστάζουν νὰ θυσιάσουν ἑκατοντάδες ἀνθρώπων γιὰ νὰ ἐπιτύχουν τοὺς σκοπούς των. Ἔ πειτα ἀπὸ μακρὸν ἀγῶνα, οἱ στασιασταὶ εὐπατρίδες ἐπικρατοῦν μὲ ἐπικεφαλῆς τὸν Βασίλειο Σουΐσκι, ὁ ὁποῖος καὶ ἀναλαμβάνει τὴν διοίκησι τοῦ Κράτους. Μετὰ τό θάνατο τοῦ Σουΐσκι, ἀναλαμβάνει τὴν ἐξουσία ὁ γυιός του Ἰβάν. Σ' ὁλόκληρη αὐτὴ τὴν περίοδο ὁ Ἰβὰν ὁ Δ' ἔχει περιέλθει σὲ τελεία ἀφάνεια. Δὲν τὸν ὑπολογίζουν καθόλου καὶ κανεὶς δὲν μιλᾶ γι' αὐτόν.

XX

Στὰ 1545. Τὸν χρόνο αὐτὸν, σὲ ἡλικία 17 ἐτῶν, ὁ Ἰβὰν ὁ Δ' ἀποφασίζει νὰ δράσῃ. Λίγοι εὐγενεῖς τὸν βοηθοῦν στὴν προσπάθειά του. Μὲ πολλὴν ἀποφασιστικότητα ὁ νεαρὸς Τσάρος ἀπάζει τὸ σκῆπτρο, τοποθετεῖ μόνος του στὸ κεφάλι του τὸ διάδημα τοῦ Ἠλαδιμήρου τοῦ Μεγάλου καὶ διακηρύττει στοὺς βογιάρους ὅτι ἦταν κύριός τους καὶ ὅτι στὸ ἑξῆς θὰ κυβερνοῦσε μόνος του. Οἱ φίλοι ὅμως τοῦ προηγουμένου καθεστῶτος ἀντιδροῦν καὶ τὸ 1547 πυρπολοῦν τὴν Μόσχα, διαδίδεται συγχρόνως ὅτι ἐμπρησταὶ ἦσαν οἱ θεῖοι τοῦ Τσάρου, ἀδελφοὶ Γλίνοκι. Ὁ λαὸς ἐπαναστατεῖ καὶ κατασφάζει τοὺς ἰδελφοὺς Γλίνοκι μαζὶ μὲ πλῆθος ἀπὸ τοὺς ὁπαδούς των. Στὴν κρίσιμη αὐτὴ στιγμὴ ὁ Ἰβὰν πανικοβάλλεται. Κλείνεται περίτρομος στὰ ἀνάκτορα καὶ περιμένει τὸ τέλος του. Τότε παρουσιάζεται μπροστά του ὁ ἱερεὺς Σίλβεστρος, καὶ μὲ ὕφος προφήτου τὸν παροτρύνει νὰ ἐπέμβῃ γιὰ τὴν σωτηρία τῆς Ρωσίας γιατὶ «ἡ δίκη τοῦ Θεοῦ κρεμόταν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς του». Τὰ λόγια αὐτὰ ἔχουν μεγαλη ἐπίδρασι ἐπάνω στὸν Αὐτοκράτορα καὶ δημιουργοῦν γιὰ τὴ Ρωσία μιὰ νέα εὐτυχισμένη περίοδο.

XX

Ἀπὸ τὸ 1548 ὡς τὸ 1560. Μετὰ τὴν κατασταλὴ τῆς λαϊκῆς ἐπαναστάσεως τὸ 1547, ὁ Ἰβὰν, μὲ συμβούλους τὸν Σίλβεστρο, τὸν Ἀλέξιο Ἀντάσεφ καὶ τὴν ἐνάρετη σύζυγό του Ἀναστασία, ἐπιδίδεται στὴν θρησκευτικὴ καὶ πολιτικὴ ἀναδιοργάνωσι τῆς Ρωσίας. Ἀμέσως μετὰ, ἀρχίζει τὸν πόλεμο ἐναντίον τῶν δυναστῶν τοῦ Κράτους του, τῶν Τατάρων, τοὺς ὁποίους καὶ κατασυντρίβει τὸ 1552 στὸ Καζάν. Ἀποτέλεσμα τῆς νίκης αὐτῆς εἶνε ἡ ὑπαγωγὴ πέντε μογγολικῶν λαῶν, στὸν Χριστιανισμὸ καὶ τὸ τσαρικὸ σκῆπτρο. Λίγο ἀργότερα, ὁ Ἰβὰν, ὑποτάσσει τοὺς Κοζάκους τοῦ Δὸν καὶ νικᾶ κατὰ κράτος τὸ στρατὸ τοῦ βασιλέως τῆς Σουηδίας Γουσταύου Βάζα. Μία ἀσυνήθιστη αἴγλη, ἀρχίζει τώρα νὰ καταυγάζῃ τὴν ἀπέραντη αὐτοκρατορία.

XX

Ἡ ἀλλαγὴ τοῦ 1560. Τὴν ἔνδοξη δρᾶσι τοῦ Ἰβὰν, ἀνέκοψε, τὸ 1560, ἕνα γεγονὸς: ὁ θάνατος τῆς τσαρίνας Ἀναστασίας. Τὸ γεγονὸς αὐτὸ ἔρριξε τὸν Τσάρο σὲ μεγάλη ἀπογοήτευσι καὶ ἐπέφερε ὁλεθρία μεταβολὴ στὸν χαρακτῆρα του. Ἡ μανία τοῦ αἵματος τὸν κυρίευσε. Πρῶτα θύματά του ἦσαν οἱ δύο πιστοί του σύμβουλοι. Ὁ Σίλβεστρος ἐξωρίσθη στὸ μοναστήρι μιᾶς ἐρημονήσου τῆς λευκῆς θαλάσσης καὶ ὁ Ἀντάσεφ στὴν Δορπάτην, ὅπου καὶ πέθανε μετὰ δύο μῆνες. Ἐν τῷ μεταξύ, ὁ Ἰβὰν, βαπτιζόταν σὲ ποταμοὺς αἵματος. Οἱ ὁπαδοὶ τοῦ Ἀντάσεφ ἐθανατώθησαν ὡς «δολοφόνοι» τῆς τσαρίνας Ἀναστασίας. Τὴν ἰδία τύχη εἶχε καὶ ὁ νικητὴς τῶν Τατάρων Σερεμέτιεφ καὶ ὁ ἐπίσης ἔνδοξος ἀδελφός του Νικήτας. Τὸ 1555, ὁ Ἰβὰν ὑποπτευθεὶς ὅτι τὸ Νοβογορὸδ ἤθελε νὰ παραδοθῇ εἰς τοὺς Πολωνοὺς, ἀπεφάσισε νὰ τὸ καταστρέψῃ. Μετὰ πέντε ἑβδομάδων φόνους, ἄφησε τὸ Νοβογορὸδ σὲ καπνίζοντα ἐρείπια καὶ μετέφερε τὴν ὀργή του στὸ Πλέσκοβ καὶ τὸ Τβὲρ καὶ, τέλος, στὴν Μόσχα, ὅπου ὁ ἀρχηγὸς τῶν δημίων Σκουράτωφ, ἄφηνε ἀτάφους τοὺς νεκροὺς καὶ ἔρριχνε στὸν ποταμὸ τὶς γυναίκες τῶν θανατουμένων. Στὸ διάστημα αὐτὸ, οἱ ἐξωτερικοὶ ἐχθροὶ τῆς Ρωσίας, ἐγίναν πειὸ ἐπιθετικοί. Ὁ στρατὸς τοῦ Σελὶμ ἔφθασε ἐμπρὸς στὴ Μόσχα (1568). Ὁ Ἰβὰν κατώρθωσε νὰ τὸν καταβάλῃ, ἀλλὰ τὸν ἴδιο χρόνο ἠναγκάσθη νὰ ὑποκύψῃ, κατόπιν συνθήκης, στὸν συνασπισμὸ Οὐγγρων καὶ Σουηδῶν, ἐξαγοράσας τὴν εἰρήνην μὲ ἄλα σχεδὸν τὰ προϊόντα τῶν προηγουμένων νικῶν του.

XX

1568 — 1584. Ἡ περίοδος τῆς παρακμῆς. Ἐνῷ ἡ Ρωσία ἡττᾶτο ἐξωτερικῶς καὶ ἐσωτερικῶς ἐσφάδαζε ὑπὸ τὸ πέλμα τῆς ἀγριωτέρας τυραννίας, ὁ Ἰβὰν, ὠργίαζε στὰ ἀνάκτορά του ἐν μέσῳ ἀσέμνων γυναικῶν, γελωτοποιῶν καὶ δημίων. Στὰ ὄργια αὐτὰ μετεῖχε καὶ ὁ διάδοχος τοῦ θρόνου Ἰβὰν, τὸν ὁποῖον ὁ πατέρας του ἐλάτρευε. Αὐτὸ ὅμως δὲν τὸν ἠμπόδισε νὰ τὸν σκοτώσῃ ἀργότερα μὲ τὰ χέρια του (1582), κτυπῶντας τον στὸ κεφάλι μὲ μιὰ σιδερένια ράβδο, γιατὶ τοῦ ἐπρότεινε νὰ ἐκστρατεύσῃ κατὰ τοῦ Πσκὸβ, ὅπου εἶχαν εἰσχωρήσει οἱ ἐχθροί! Τὸ τρομερὸ αὐτὸ ἔγκλημα ἐγονάτισε ψυχικῶς τὸν Ἰβὰν. Ἀπεφάσισε νὰ ἀφιερώσῃ τὸ ὑπόλοιπο τῆς ζωῆς του στὸ Θεὸ, μπαίνοντας σ' ἕνα μοναστήρι, ἀλλὰ καμφθεὶς τελικῶς, ἀπὸ τὶς παρακλήσεις τῶν συμβούλων του, ἐδέχθη νὰ συνεχίσῃ τὴν βασιλεία του. Γρήγορα, ὅμως, οἱ τύψεις ἐκλόνισαν καὶ τὴν ὑγε ία του. Τὸ φάντασμα τοῦ γυιοῦ του τὸν κατεδίωκε παντοῦ. Στὰς 18 Μαρτίου τοῦ 1584, ὁ Ἰβὰν ἐκάλεσε τὸν πρίγκηπα Βέλοκι νὰ παίξουν ἕνα σκάκι. Ἐξαφνα, ἐνῷ τὸ παιγνίδι διαρκοῦσε, σωριάστηκε κεραυνοπλὴκτος ἀπὸ τὸ κάθισμά του. Καὶ λίγες στιγμὲς ἀργότερα, ὁ Ἰβὰν ὁ Δ', ὁ τρομερὸς, ὁ αὐτοκράτωρ τοῦ ὁ νεκέντρωνε τὰ προτερήματα τοῦ Ἀλεξάνδρου καὶ τοῦ Ναπολέοντος καὶ τὰ ἐλλαττώματα τοῦ Καλλιγούλα καὶ τοῦ Νέρωνος δὲν ἐζοῦσε πειά...

Ἑβραϊκὲς ἱστορίες

Ὁ Ἑβραῖος Μπλούμεντελ ὑπηρετοῦσε στὰ 1912 στὸ ρωσσικὸ στρατο ὡς τυμπανιστής. Μιὰ μέρα ὁ Τσάρος ἐπιθεωρῶντας τὸ σῶμα στὸ ὁποῖο ἀνῆκε ὁ Μπλούμεντελ πλησίασε ἕναν στρατιώτη καὶ τὸν ρώτησε:

— Πῶς λέγεσαι;

— Κουραμανανώφ...

— Ἀγαπᾶς τὸν Αὐτοκράτορά σου;

— Βεβαίως.

—Θὰ μποροῦσες νὰ τὸν σκοτώσῃς;

—Ποτὲ, Μεγαλειότατε!!

Ὁ Τσάρος πλησιάζει δεύτερο στρατιώτη.

—Ἐσὺ πῶς λέγεσαι; τὸν ρωτᾶ.

— Καραμανώφ, Μεγαλειότατε.

— Τὸν ἀγαπᾶς τὸν Τσάρο σου;

— Πολύ.

—Θὰ μποροῦσες νὰ μὲ σκοτώσῃς;

— Θὰ ἦταν ἀτιμία ἐκ μέρους μου...

Μὲ τὴ σειρὰ ὁ Τσάρος πλησιάζει καὶ τὸν Μπλούμεντελ καὶ τὸν ρωτᾶ.

— Πῶς λέγεσαι;

— Ἰσαὰκ Μπλούμεντελ.

— Ἀγαπᾶς τὸν Αὐτοκράτορό σου;

— Γιατὶ νὰ μὴν τὸν ἀγαπῶ, Μεγαλειότατε;

— Καὶ θὰ μποροῦσες νὰ μὲ σκοτώσῃς;

— Μὲ τὶ Μεγαλειότατε; μὲ τὸ ...ταμπούρλο μου;...

XX

Τὴν παραμονὴ τοῦ Πάσχα, ὁ Λεβὶ παίρνει τὸ λουτρό του... καὶ συλλογίζεται:

— Πόσο γρήγορα περνάει ὁ καιρός! Πάει κι' ἕνας ἄλλος... χρόνος!...

XX

Ὁ Μπλὼκ συμβουλεύει τὸ γυιό του:

— Ἡ κλοπὴ, Μωϋσῆ, εἶνε τὸ χειρότερο πρᾶγμα στὸν κόσμο. Ἐγὼ ὅταν ἤμουν μικρὸς, ποτὲ δὲν ἔκλεβα.

Καὶ ὁ μικρὸς Μωυσῆς ποὺ ξέρει καλὰ τὸν πατέρα του:

— Καὶ σὲ ποιὰ ἡλικία ἀρχισες νὰ κλέβῃς μπαμπα,...

Οἱ Ἀλῆτες τῆς Στοᾶς Πάππου

Ὅταν ὁ ἄνθρωπος ἐπισκέπτεται τακτικὰ ἕνα σπίτι ἢ μίαν ἐξοχὴν, ἐξοικειώνεται μὲ τὸ περιβάλλον των, καὶ δὲν μπορεῖ εὔκολα νὰ διακρίνῃ οἱανδήποτε μεταβολὴν, ἡ ὁποία ἔγινε εἰς αὐτά. Τὸ ἀνθρώπινο μάτι, ὅσο κι' ἂν εἶνε ἐξησκημένο νὰ ἐρευνᾷ καὶ νὰ παρατηρῇ βαθεῖα δὲν μπορεῖ νὰ παραβῇ τὸν κανόνα αὐτὸν, ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ ἀδιάψευστο ἀξίωμα. Ὁμιλῶ ἐξ ἰδίας πείρας. Τὸ μεγαλύτερο μέρος τῆς ἐφτάχρονης δημοσιογραφικῆς μου ζωῆς, ἐπέρασα, ὅπως ὅλοι οἱ συνάδελφοί μου, μέσα εἰς τὰ τυπογραφεῖα τῆς Στοᾶς Πάππου. Κι' ὅμως τόσα χρόνια δὲν κατώρθωσα, ν' ἀνακαλύψω ἕνα κόσμο, ὁ ὁποῖος εὑρίσκεται εἰς τὴν Στοὰν αὐτὴν κι' ἔχει τὸν ἰδικό του παράξενο ρυθμὸ καὶ τὴν ἰδική του πρωτότυπη ζωή. Τὸν κόσμο τῶν ἀλητῶν.

Ἐνόμιζα ὅτι τὰ ρακένδυτα καὶ ξυπόλυτα πλάσματα, τὰ ὁποῖα ἐσυναντοῦσα ἐκεῖ, ἦσαν περαστικά. Ἦσαν ἄνθρωποι οἱ ὁποῖοι μᾶς ἐπεσκέφθησαν, διὰ νὰ μᾶς ἐνισχύσουν μὲ μιὰ χειρωνακτικήν τους ἐργασία στὴν κοινή, ἐντατικὴ προσπάθειαι. Νὰ μεταβάλωμε τὸ ἄσπρο χαρτὶ σ' ἐφημερίδες καὶ περιοδικά.

Δὲν μποροῦσα νὰ φαντασθῶ, ὅτι μέσα στὴ Στὸὰ Πάππου, ἡ ὁ ποία ἀποτελεῖ μίαν ἀληθινὴ κυψέλην τῶν ἐργατῶν τοῦ Τύπου, θὰ εὑρίσκοντο ἄνθρωποι ἀμέριμνοι, ἄεργοι, ἐρείπια ζωῆς.

Καὶ ἡ Στοὰ Πάππου εἶνε πράγματι κυψέλη ἐργατικῶν ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι ποτὲ δὲν ἐγνώρισαν τὴν ξεκούρασι. Ἡ ἀνησυχία, ἡ ἀγωνία, ἡ ὑπομονὴ κι' ἐπιμονὴ τοῦ δημιουργοῦ της, ἔκληρο δοτήθηκε σ' αὐτούς. Κι' ἀνωνίζονται νύκτα καὶ μέρα, νὰ σᾶς προσφέρουν ὅτι θὰ διαβάσετε ζα πλωμένοι στὰ γραφεῖα καὶ στὰ σπίτια σας.

Ο ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΣ ΤΗΣ

Ἀλλ' ἐλᾶτε τώρα, μαζί μου, εἰς τὴν Στοὰν Πάππου, διὰ νὰ τὴν γνωρίσετε καλά. Ἀξίζει τὸν κόπο. Εἶνε τὸ κέντρον, ὅπου ὅπ μιουργεῖται ὁ ἀχώριστός σας σύντροφος ἡ ἐφημερίς.

Οἱ παλοὶ συνάδελφοι, ὅσοι εὑρίσκονται τώρα μακρυὰ ἀπὸ τὶς ἐφημερίδες θὰ θυμοῦνται ἕνα κουτὸ ζωηρὸ παιδί, τὸ ὁποῖον ἐπερίμενε δίπλα ἀπὸ τὰ μικρὰ πιεστήρια τῆς πελπᾶς ἐποχῆς, νὰ πάρῃ λίγα φύλλα τῆς ἐφημερίδος, νὰ τὰ διπλώσῃ κάτω ἀπὸ τὴ μασχάλη του καὶ νὰ φύγῃ διαστικά. Τὴν ἐργασίαν αὐτὴ, ὅπως θὰ θυμοῦνται, τὸ ἀτίθασσο παιδὶ τὴν ἔκανε μὲ χαρὰ καὶ μ' εὐχαρίστησι. Ἀλλ' ὕστερα ἀπὸ λίγα χρόνια τὸ παιδὶ αὐτὸ ἐξηφανίσθη. Δὲν ἐφαίνετο πλέον εἰς τὰ πιεστήρια τῶν ἐφημερίδων. Ἐγκατεστάθη πίσω ἀπὸ ἕνα μεγάλο, ἄσπρο τραπέζι, ἐπάνω στὸ ὁποῖο μετροῦσε τὰ φύλλα τῶν ἐφημερίδων, τὰ ὁποῖα διένεμε, ὡς ἀρχηγὸς τώρα, εἰς τὰ μικρὰ συμπεριπατάκια του. Καὶ δὲν ἐπέρασαν πολλὰ χρόνια καὶ τὸ πτωχικὸ ἄσπρο τραπέζι ἐγινε κατάστημα, ἀργότερα κατα στήματα, μὲ ὑπαλλήλους, μὲ γραμματεῖς μ' ἑκατοντάδες ἐφημεριδοπωλῶν. Ἐδημιουργήθη τὸ σημερινὸν «Κεντρικὸν Πρακτορεῖον Ἐφημερ ίδων» κι' ἐξ αἰτίας αὐτοῦ, ἡ σημερινὴ Στοὰ Πάππου.

Τὸ κουτὰ ζωηρὸ παιδὶ τὸ νεμάτο ἀνησυχία κι' ἐργατικότητα ἦτο ὁ ἀείμνηστος Σπ. Τσαγγάρης.

ΠΩΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΕΙΤΑΙ Η ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Ὥστε ἡ Στοὰ Πάππου, θὰ ἐρωτήσουν οἱ ἀναγνῶσται μου, οἱ ὁποῖοι δὲν ἔτυχε νὰ τὴν διέλθουν ποτέ, ἔχει τόση κίνησι καὶ τόση ζωή ; Ἡ Στοὰ Πάππου εἶνε κέντρον βιομηχανικόν. Θὰ τὸ ἀν τιληφθῆτε ὅταν ἰδῆτε δεκάδες τυπογράφων μὲ τὶς μπλοῦζες των, ἐφημεριδοπώλας μὲ τὸ ἐμπόρευμά των, νὰ τρέχουν ἀπὸ τυπογραφεῖο εἰς τυπογραφεῖον. Ἐργάτας νὰ φορτώνουν καὶ νὰ ξεφορτώνουν τεράστιες δέσμες ἐντύπου χάρτου εἰς τὰ ἀναμένον τα αὐτοκίνητα.

Ὅλοι ἐδῶ εἶνε θιστικοί. Διότι σὲ λίγες ὥρες, τὰ χειρόγραφα τῶν συντακτῶν, τὰ ὁποῖα μετέφερεν ἐκεῖ ὁ κλητὴρ τοῦ γραφείου, τυλιγμένα σὲ μικρὰ ρολλάκια, πρέπει νὰ γίνουν ἐφημερίδα. Καὶ νὰ ὁ τυπογράφος, ἐμπρὸς στὴ λινοτυπικὴ μηχανὴ ἢ ἐμπρὸς ἀπὸ τὴν κάσσα τῶν στοιχείων, ἄγων ζεται νὰ τοὺς δώσῃ σάρκα κι' ὀστᾶ.

Ὁ ἀρχιεργάτης, ἀμείλικτος φρουρός, κι' ἀκούραστος ἐργάτης ὁ ἴδιος, παρακολουθεῖ τὴν συντελουμένην ἐργασίαν. Παραλαμβάνει τὰ καμωμένα κομμάτια τὰ τοποθετεῖ, τὰ κάμνει σελίδας καὶ τὶς ἀποστέλλει ἀστραπιαίως εἰς τὸν πιεστήν.

Νέα πυρετῶδης ἐργασία εἰς τὸ πιεστήριον. Οἱ ἐφημεριδοπῶλαι κι' οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ Πρακτορείου περιμένουν τὰ φύλλα τῆς ἐφημερίδος μὲ τὰ ρολόϊ στὰ χέρια. Διὰ νὰ μὴ χάσουν τὰ τραίνα, διὰ νὰ προφθάσουν τοὺς πελάτας των εἰς τὰ σπίτια, εἰς τοὺς δρόμους, εἰς τὰ κέντρα. Καὶ ὁ πιεστὴς ἀγωνίζεται, καταβάλλει μ.αν ἐντατικὴν προσπάθει αν διὰ νὰ παραδώσῃ τὰ φύλλα τῆς ἐφημερίδος του ἐγκαίρως.

Σ' ἕνα τοίχο τοῦ παρθενικοῦ μου τυπογραφείου, ἦταν γραμμένο μὲ μολυβὶ ἕνα ἐπίγραμμα — παρωδία κάποιου λαϊκοῦ τραγουδιοῦ τῆς ἐποχῆς — ποὺ ἀπέδιδε μὲ θαυμαστὴ δροσιὰ καὶ χάρι ὁλόκληρη τὴν τραγῳδία ποὺ πλέκεται γύρω ἀπὸ τὸ πιστήριο καὶ τὴν ἀγωνία τῶν ἐργατῶν ποὺ τὸ τριγυρίζουν. Τὸ παραθέτω γιατὶ ἀξίζει νὰ δῇ τὸ φῶς τῆς δημοσιότητος :

Ἄχ ! μωρὲ τί μυστήριο
πούνται, τὸ πιεστήριο
χωρὶς νὰ ξέρῃ τὸ γιατὶ
δόγζει τὸ ἔντυπο χαρτί,
κι' ἔτσι ὁ καιρὸς περνᾶ,
μὰ ὅταν κάποτε κελνᾶ
τρομάρες βλέπες καὶ θυμὸ
κι' ἀρχεῖ τὸ φύλλο στὸ σταθμό...

ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΠΟΥ ΔΕΝ ΚΡΥΩΝΟΥΝ

Κι' ἐνῶ οἱ ἄνθρωποι αὐτοὶ ἐργάζονται χρόνια ἐντατικὰ, χωρὶς νὰ ξεκουράζωνται, ὀλίγα ὀλίματα ἔξω ἀπὸ τὰ τυπογραφεῖα καὶ τὰ πιεστήρια των, ὑπάρχουν ἄνθρωποι ἀμέριμνοι — ἐρείπια τῆς ζωῆς — τοὺς ὁποίους δὲν συγκινεῖ τίποτε. Εἶνε οἱ ἀλῆται τῶν Ἀθηνῶν, οἱ ὁποῖοι συγκεντρώνονται ἐκεῖ γιὰ ν' ἀποφύγουν τὴ δίωξι τῶν ἀστυνομικῶν. Κάθονται γύρω ἀπὸ μιὰ φωτιὰ καὶ τεντώνουν τὰ χέρια τους νὰ ζεσταθοῦν ἐνῷ τὰ πόδια τους εἶνε δουτηγμένα στὶς λάσπες ! Νομίζει κανεὶς, ὅτι τὸ σῶμα τους εἶνε ἀδιαπέραστο ἀπὸ τὸ κρύο. Καὶ πῶς νὰ μὴν κάνῃ τὴν σκέψι αὐτὴ ὁ διαβάτης, ὁ ὁποῖος βλέπει τοὺς ἀλῆτες στὴ θέσι αὐτὴ, ὅταν ὁ ἴδιος, τυλιγμένος στὰ ζεστά του ροῦχα, τρέμει ὁλόκληρος καὶ κτυποῦν τὰ σαγώνια του ἀπὸ τὸ τσουχτερὸ κρύο τῶν πρωϊνῶν ὡρῶν καὶ μάλιστα τῶν τελευταίων ἡμερῶν.

Καὶ τὰ ἀπόκληρα αὐτὰ πλάσματα τῆς ζωῆς, εἶνε σχεδὸν πάντοτε χαρούμενα καὶ γελαστὰ ! Κι' ὅταν δὲν βρίζονται μεταξύ των ἢ ὅταν δὲν ζητιανεύουν «γόπες» ἀπὸ τοὺς περαστικούς, τραγουδοῦν μὲ κέφι καὶ πάθος, σὰ νὰ πλέουν εἰς πελάγη εὐτυχίας...

ΟΙ «ΝΕΚΡΟΙ ΤΗΣ ΖΩΗΣ»

Προχωρεῖτε λίγα βήματα καὶ συναντᾶτε μιὰ παρέα ἀλητῶν. Κι' αὐτοὶ τραγουδοῦν καὶ διασκεδάζουν μέσα στὸ κρύο. Μπαίνετε σ' ἕνα τυπογραφεῖο καὶ στὴ γωνιὰ τῆς εἰσόδου εἶνε ξαπλωμένος κάποιος σκεπασμένος μὲ λίγο χαρτί. Δίπλα του ἄλλος κι' ἄλλος. Τὰ ροχαλητά τους κι' ὁ θόρυβος τους ὁ συνεχὴς, σᾶς εἰδοποιοῦν ὅτι «ἐνθάδε κεῖνται οἱ νεκροὶ τῆς ζωῆς». !

Οἱ ἀλῆται τῆς Στοᾶς Πάππου ἔχουν ὀργανώσει δική τους κοινωνία. Μὲ προέδρους, ἀντιπροέδρους, συμβούλους καὶ μέλη. Γιατὶ κάποτε, σχεδὸν πάντοτε, ἐπιδεικνύουν μεταξύ τους σεβασμὸν, ἀνάλογον φαίνεται μὲ τὸν βαθμὸν ποὺ φέρει ὁ καθένας. Ἀλλ' ἀσφαλῶς πρόεδρος τῆς κοινωνίας των θὰ εἶνε κάποιος μελαχροινὸς, τεσσαρακοντοπεντάρης, ὁ ὁποῖος τρέφει μεγάλη μαύρη γενειάδα. Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς, μὲ τὴν ἀγριά του μορφὴ μοιάζει μὲ λιοντάρι, μέσα σὲ κλουβί, ὅταν περιφέρεται μέσα στὴ στοά. Ἂν τύχῃ δὲ καὶ τὸν ρωτήσετε τί ζητεῖ ἐκεῖ, θὰ σᾶς ἀπαντήσῃ εἰς ὕφος θυμῶδες κι' ἀπότομον :

—Ὅ,τι ζητᾶτε καὶ σεῖς. Καὶ προχωρεῖ θιαστικός, μὲ τὸ κεφάλι πρησμένο πρὸς τὰ πίσω, ἀλλὰ πάντοτε ἕτοιμος γιὰ νὰ τὸ βάλῃ στὰ... πόδια. Διότι τὸ θυμωμένο κι' ἀπότομο ὕφος τῆς πρώτης ἐμφανίσεως, ἐξαπμίζεται αὐθωρεί.

Ὁ πωγονοφόρος αὐτὸς ἀλήτης ἐκάλεσε προχθὲς τοὺς συνα δέλφους του εἰς ἐσπερίδα ἐπὶ τοῦ πεζοδρομίου. Καὶ μετὰ τὴν πόσιν ἐνὸς «ταιγαρλήκιου» ἡ γέρθη ἀπὸ τὴ θέσι του, ἔπηρε μιὰ μικρὴ σανίδι στὰ χέρια κι ἄρχισε νὰ τὴν κινῇ μ' ἐνθουσιασμὸ, σὰ νὰ ἦταν ὁ μεγαλύτερος ἀρχιμουσικός.

Καὶ προσέθεσε :

—Ἀμα 'πῶ ἐμπρὸς, θ' ἀρχίσετε ὅλοι μαζί. Προσέχετε καλὰ, γιὰ νὰ μὴν κάνουμε παραφωνίες γιατὶ ὁ κ. δημοσιογράφος, ποὺ εἶνε ἐδῶ, πρόκειται νὰ μᾶς γράψῃ εἰς τὴν ἐφημερίδι κριτικὴν.

Τὸ σύνθημα ἐδόθη κι' ἀρχισε τὸ τραγοῦδι μὲ τὶς ἀπαραίτητες παραφωνίες :

Τὰ κορελένια χείλη σου
νὰ τάχω νὰ φιλήσω
νὰ τὰ δαγκάσω τρυφερὰ
κι' ἂς λιγοθυμήσω.
. . . . . .
Σὺ θὰ εἶσαι ἡ ζωὴ
κι' ἡ χαρὰ γιὰ μένα.

Κι' ὅμως, μέσα στὴν κακομοιριὰ καὶ τὴν ἀθλιότητα τους, δὲν ἔπαυσαν τὰ δυστυχῆ αὐτὰ πλάσματα, νὰ πιπιλίζουν καὶ μάλιστα τραγουδιστὰ τὶς λέξεις : Χαρὰ καὶ ζωή...

ΚΑΠΟΙΟΣ

Ἡ ζωή μας εἶνε θέατρο

Τὰ λουλούδια!...

Τοῦ κ. Χρ. . ΧΑΪΡΟΠΟΥΛΟΥ

(Σ' ἕνα ἀπέραντο χωράφι, ἔξω ἀπ' τὴν Ἀθήνα. Ὅλα εἶν' ἀνθισμένα, εὔθυμα, εὐδιάθετα. Ἕνας χαρούμενος ἥλιος τοῦ Μαΐου ἀνακατεύει μὲ ἄφθονο χρυσάφι τὸ γαλανὸ τ' οὐρανοῦ. Τὰ λουλούδια, ὅλα ἐν ἀπαρτίᾳ, ἔχουν ἀρχίσει ἕνα εὔθυμο κοτσομπολιό. Ἐξαίρεσι κάνει μιὰ μικρὴ ἄσπρη μαργαρίτα, ξεφυλλισμένη, μὲ πατημένο τὸ κίτρινο κεφάλι της ἀπὸ ἕνα ἀδυσώπητο γυναικεῖο τα κουνάκι. Τὸ πάτημα, ἔχει μά λιστα τσαλακώσει καὶ γύρω ἀπ' τὴν ἐτοιμοθάνατη μαργαρίτα τὸ πράσινο βελοῦδο τῆς χλόης).

Ἕνας μενεξὲς (μεριόφρων καὶ δειλός): Πόσα εἴπανε... Καὶ τί ὡραῖα ποὺ μιλοῦσε κεῖνος...

Ἕνα ζουμποῦλι (ἀναιδέστατο καὶ προπετὲς): Κολοκύθια... Ὅσα τῆς εἶπε τάχει πῆ σὲ ἄλλες δέκα, μπροστά μου...

Ὁ μενεξὲς: Πότε καλέ ;...

Τὸ ζουμποῦλι: Ἐσὺ δὲν ξέρεις, καὶ νὰ μὴ μιλᾶς... Δὲ γεννήθηκες παρὰ χτὲς τὸ μεσημέρι... Καὶ, φυσικά, σὲ τόσο χρονικὸ διάστημα, δὲν πρόφτασες νὰ δῆς πολλὰ πράματα... (μὲ περιφάνεια). Γιὰ ρώτα ὅμως καὶ μένα ποὺ ζῶ πέντε ὁλόκληρες μέρες, μαζὶ μὲ τὴ σημερινή...

Ὁ μενεξὲς (μὲ ἀπεριόριστο σεβασμό): Δὲν ἤθελα νὰ σᾶς προσβάλω... Ἀλλὰ νόμισα...

Τὸ ζουμποῦλι: Νὰ μὴ νομίζῃς... Ν' ἀκοῦς τοὺς μεγαλυτέρους, ποὺ ξέρουν πολὺ περισσότερα ἀπὸ σένα. Κι' ἄλλωστε, τί τῆς ἔλεγε ; Πῶς τὴν ἀγαπάει... Πφφ... Πόσες τόχουν ἀκούσει αὐτό...

Ἕνας πανσὲς (με λαγχολικὸς): Καὶ πόσες τόχουν πιστέψει... (Ἐγκαταλείπει τὰ βελούδινα φύλλα του σ' ἕνα ἀεράκι, ποὺ τοῦ τὰ κουνάει ἐδῶ κι' ἐκεῖ).

Ἡ μισοπεθαμένη μαργαρίτα (σιγά): Ναί; μὰ ἐγὼ τί τῆς ἔφταιξα;

Τὸ ζουμποῦλι: Ἐσύ ; Τῆς εἶπες τὴν ἀλήθεια... Εἶνε μεγάλο λάθος αὐτό...

Ἡ μαργαρίτα: Τί νὰ κάνω, ἀφοῦ εἶμαι εἰλικρινής ;...

Τὸ ζουμποῦλι: Ἔ, ἡ εἰλικρίνειά σου σ' ἔφαγε... Καλὰ νὰ πάθῃς... Πέθανε τὼρα...

Ἡ μαργαρίτα (σὰ νὰ μονολογῇ): Ἤρθαν τρέχοντας ὡς ἐμένα... Ἐκείνη ἔτρεχε μπροστὰ καὶ τὰ μάγουλά της ἦταν κατακόκκινα ἀπ' τὸ τρέξιμο... Ἐκεῖνος τὴν ἀκολουθοῦσε γελῶντας, κι' ὅταν τὴν ἔφτασε, μὲ πόση λαχτάρα τὴν ἔσφιξε στὴν ἀγκαλιά του... Τὰ πυρωμένα χείλια του κόλλησαν ἀπάνω στὰ δικά της, καὶ τὸ φιλί τους βάσταξε μιὰν αἰωνιότητα... Ὕστερ' αὐτὴ τοῦ ξέφυγε... Τσαλαπάτησε μὲ τὰ πόδια της μιὰ περίεργη παπαροῦνα ποὺ πρόβαλε τὸ ἀναιδέστατο κατακόκκινο κεφάλι της πάνω ἀπὸ τὰ γρασίδια, γλύστρησε ἀπάνω στὸ αἷμα ἑνὸς κρίνου, κι' ὕστερα, ἀπὸ κούρασι ἢ ἀπὸ ἔρωτα, ξαν νάπεσε στὴν ἀγκαλιά του, μπροστά μας... Κι' ἐνῷ αὐτὸς τὴν ξαναφιλοῦσε στὰ χείλια, στὰ μάγουλα, στὸ λαιμό, παντοῦ, ἐκείνη τὸν ἐρώτησε : «Μ' ἀγαπᾶς ;»... Ἐκεῖνος τὴν ἔσφιξε περισσότερο στὴν ἀγκαλιά του. «Ἂν σ' ἀγαπῶ ;...» τῆς εἶπε, «μὰ ρώτησε λοιπὸν τὸν ἥλιο, τὰ πουλιά, τὰ λουλούδια...» «Δὲν ἔχω ἀνάγκη νὰ ρωτήσω παρὰ ἕνα μονάχα λουλοῦδι...», τοῦ ἀποκρίθηκε κείνη. Δὲν ξέρω ποιὰ κακὴ μοῖρα μ' ἔκανε νὰ βρεθῶ μπροστά της. «Νὰ, θὰ ρωτήσω αὐτὴ τὴ μαργαρίτα...», πρόσθεσε, «τὸ ὕφος της μοῦ φαίνεται γεμάτο εἰλικρίνεια...». Εἶχα, βλέπετε, τὴν ἀπέραντη ἀνοησία νἄχω ὕφος εἰλικρινές... Χωρὶς νὰ πῇ τίποτ' ἄλλο, ἡ μικρὴ ἔσκυψε καὶ μ' ἔκοψε... Ὤ, πόσο πόνεσα... Ἂν ἤξεραν οἱ ἄνθρωποι πόσο πονοῦν τὰ λουλούδια ποὺ κόβουν, τότε θὰ τὰ ἄφιναν νὰ πεθάνουν ἀπὸ γερατεῖα, κι' ὄχι ἀπὸ βίαιους θάνατους...

Τὸ ζουμποῦλι (εἰρωνικώτατα): Θἄπρεπε τότε νὰ ἱδρύσουν καὶ κανένα γερο κομεῖο λουλουδιῶν, καὶ θὰ σ' εὐχαριστοῦσε ἴσως νἄβγαζαν καὶ καμμιὰ σύνταξι στὶς μαργαρίτες ποὺ περάσανε τὸ ὅριο τῆς ἡλικίας τους...

Ἡ μαργαρίτα (μὲ φωνὴ ποὺ σβύνει ὅσο πάει): Ὕστερ' ἄρχισε νὰ μὲ ξεφυλλίζῃ: «Μ' ἀγαπᾶς... Δὲ μ' ἀ-ἀγαπᾶς...». Σὲ κάθε φύλλο ποὺ μοῦ τραβοῦσε, ἔνοιωθα ἀπερίγραπτο πόνο... Φανταστῆτε πόσους πόνους τράβηξα στὰ εἰκοσιτέσσερά μου φύλλα...

Ἕνα κυκλάμινο (πονηρά): Θὰ τραβοῦσες πολὺ περισσότερους, ἂν ἡ φύσι σ' εἶχε κάνει ἑκατόμφυλλο... Πρέπει νὰ εὐλογᾶς τὸ Θεὸ ποὺ σ' ἔκανε μαργαρίτα μόνο...

Ἡ μαργαρίτα: Οἱ τόσοι πόνοι μου μ' ἔκαναν κακιά... Θέλησα λοιπὸν νὰ κάνω καὶ γὼ κακὸ σὲ κείνη ποὺ μὲ βασάνιζε... Κι' ἀντὶ νὰ τῆς δώσω μιὰν ὀποιαδήποτε ψεύτικη ἐλπίδα, τῆς εἶπα, ξερὰ κι' ἀπότομα, τὴν ἀλήθεια... «Δὲ μ' ἀγαπᾶς...», ψιθύρισε κείνη μὲ πόνο, τραβιῶντας τὸ τελευταῖο μου φύλλο. «Μ' ἀκοῦς τὼρα τὴ μαργαρίτα ;» τὴ ρώτησε κεῖνος, ἀγκαλιάζοντάς την ἀκόμα πειὸ πολύ.«Ἡ μαργαρίτα δὲν λέει ψέματα... Ἐσὺ λὲς...». Θἄθελα νἄχα δύναμι νὰ τῆς φωνάξω μὲ κακία πόσο εἶχε δίκηο, νὰ τὴν πονέσω ὅπως μ' εἶχε πονέσει καὶ κείνη, νὰ τῆς σκίσω τὴν καρδιά... Μὰ κείνη, σὰ νἄξερε πόσο τὴ μισοῦσα, τἄβαλε μαζί μου. Σήκωσε τὸ τακουνάκι της, καὶ μὲ λίγες μανιασμένες πατημασιὲς μοῦλοιωσε τὸ κεφάλι φωνάζοντας : «Νὰ καὶ σύ, γιὰ νὰ μάθῃς νὰ λὲς ἐκεῖνα ποὺ δὲ θέλουμε ν' ἀκοῦμε...»

Τὸ ζουμποῦλι: Μὲ τὸ δίκηο της ἡ κοπέλλα... Ποιὸς σοῦπε ν' ἀνακατεφτῇς ἐκεῖ ποὺ δὲ σὲ σπέρνουνε ; Νὰ, ἐγώ, ἂν μὲ ρωτοῦσε, θἄκανα τὸ κορόιδο...

Ἡ μαργαρίτα (ξεψυχῶντας): Ὕστερα, τὴν εἶδατε... Ἔφυγε μὲ κλάματα... Κι' αὐτὸς ἔφυγε ἀπ' τὴν ἄλλη μεριά... Κι' ἐγὼ ἔμεινα ἐδῶ γιὰ νὰ ξεψυχήσω, χωρὶς νὰ φταίω τίποτα, θῦμα τῆς κακίας τῶν ἀνθρώπων... (πεθαίνει).

Τὸ ζουμποῦλι (συμπληρώνει): Καὶ τῆς ἀνοησίας σου...

Ὁ μενεξὲς (μ' ἕνα δάκρυ δροσοσταλίδας στὰ φύλλα του): Καϋμένη, φτωχὴ μαργαριτοῦλα...

Τὸ ζουμποῦλι: Μὴν τὴ λυπᾶσαι... Εἶνε ἀξία τῆς τύχης της.. Ποιὸς τῆς εἶπε νὰ λέῃ τὴν ἀληθεια ;... Ὁ κόσμος, ἀπὸ τότε ποὺ τὸν ἔφτιαξε, ὅποιος τὸν ἔφτιαξε, ζῇ μέσα στὴν ψευτιά... Ψέμα ἀναπνέει, καὶ μὲ ψέμμα τρέφεται... Ἂν τοῦ πῇς ἀλήθεια, εἶνε τὸ ἴδιο σὰ νὰ βάλῃς τὸ ψάρι ν' ἀνασάνῃ στὸν ἀέρα : Θὰ πάθῃ ἀσφυξία... Καὶ γι' αὐτὸ, ὅλοι συνήθισαν νὰ λένε ψέματα καὶ ψέματα ν' ἀκοῦνε... Ὅποιος λέει ἀλήθεια, εἶνε καὶ κακὸς κι' ἀνόητος... Κάτι τέτοιο ἦταν κι' ἡ μακαρίτισσα ἡ μαργαρίτα... Εἶπε τὴν ἀλήθεια ἀπὸ κακία, Ἀλλὰ, κι' ἂν δὲν τὴν ἔλεγε ἀπὸ κακία, θὰ τὴν ἔλεγε ἀπὸ εἰλικρίνεια... λὲς καὶ τὴν εἶχαν βάλει νὰ κάνῃ ἔνορκο κατάθεσι στὸ Εἰρηνοδικεῖο...

Ὁ μενεξὲς: Πτωχὴ μαργαρίτα... Γιατί νὰ τὴν κλάψουμε ὅμως ; Σὲ λίγο μήπως δὲ θἄρθῃ κι' ἡ σειρά μας ;

Τὸ ζουμποῦλι (ψωροπερήφανα): Ἐγὼ πολὺ θἄθελα νὰ στολίσω τὸ γυφικὸ δωμάτιο κανενὸς ὡμορφου ζευγαριοῦ...

Τὸ κυκλάμιγο: Ἐγὼ θἄθελα νὰ ριχτῶ στὰ μαλλιὰ καμμιᾶς νοστιμούλας ἀπ' τὸ χέρι ἑνὸς ἐρωτευμένου, μιὰν ὁποιανδήποτε νυχτα χοροῦ...

Ἡ φραίζα: Ἐγὼ θἄθελα νὰ πεθάνω μέσα στὰ βάζο ἑνὸς σοβαροῦ γραφείου :

Ὁ μενεξὲς: Καὶ γὼ στὸ μέτωπο ἑνὸς ὡραίου νεκροῦ... (Σιωπὴ γιὰ λίγο) τί τὰ θέλετε ὅμως: Ὅ,τι κι' ἂν συμβῇ, εἴτε στὴ χαρὰ ἑνὸς γάμου βρεθοῦμε, εἴτε στὸν πόνο ἑνὸς θανάτου, εἴτε στὴ λαχτάρα ἑνὸς ἔρωτα, πάντα, κι' ὁ ἔρωτας, κι' ὁ γάμος, κι' ὁ θάνατος, θὰ προκαλέσουν τὸ θάνατο τὸ δικό μας... Ἂς ὑποταχτοῦμε λοιπὸν στὴν τύχη μας...

Τὸ ζουμποῦλι: Ἂς τὶς φιλοσφίες καϋμένε... Δὲ σοῦ πανε... Ἂς κηδεύουμε καλύτερα τὴν πεθαμένη μαργαρίτα...

(Καὶ τὰ λουλούδια κηδεύουν τὴ μαργαρίτα ἁπλᾶ, χωρὶς πομπὲς, χωρὶς στεφάνια χωρὶς ἐπικηδείους).

ΧΡ. Κ. ΧΑΪΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ἀλήθειες...

Πολλὲς φορὲς τρομάζουμε στὴν θέα ἑνὸς ἐμποδίου, ποὺ τὸ δημιουργήσαμε ἐμεῖς οἱ ἴδιοι.

— Τὸ πρῶτο βῆμα πρὸς τὴν καλωσύνη εἶνε νὰ μὴν κάνῃς τὸ κακό.

— Τὸ ψάρι καὶ ὁ μουσαφίρης βρωμοῦν τὴν τρίτη μέρα.

— Ἔχει τὰ πλούτη ὄχι ἐκεῖνος ποὺ τὰ ἔχει, ἀλλὰ ἐκεῖνος ποὺ τὰ χαίρεται.

— Ἡ φύσις γιατρεύει κι' ὁ γιατρὸς πληρώνεται.

— Ἂν ποτὲ καμμιὰ γυναίκα δὲν εἶπε ἕνα μυστικό, αὐτὸ θὰ πῇ πὼς δὲν βρῆκε τὴν εὐκαιρία νὰ τὸ κάνῃ.

— Οἱ γυναῖκες θέλουν ν' ἀρέσουν πρῶτα ἀ' ἐκείνους ποὺ δείχνονται σ' αὐτὲς ἀδιάφοροι κι' ὕστερα σ' αὐτοὺς ποὺ τὶς συμπαθοῦν.

— Ἂν προσκαλέσῃς στὸν νάμο σου γάϊδαρο, θὰ φέρῃ ἡ νερὸ ἢ ξύλα.

— Ὅταν περνᾶς ἀπὸ τὴν χώρα τῶν μονοφθάλμων, κλεῖνε τὸ ἕνα σου μάτι.

— Δὲν ἀρμέγει κανεὶς τὴν ἀγελάδα του μέσα σ' ἕνα ποτήρι.

ΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΕΡΩΤΟΣ ΚΑΙ ΠΟΝΟΥ

Τὰ προηγούμενα

Τὸ ζεῦγος Σωβελὲν, ποὺ ἀποτραβήχτηκε τῶν ἐργασιῶν του, λόγω παροδικοῦ ἐμποδίου ἀδυνατεῖ πρὸς τὸ παρὸν νὰ καταβάλλῃ ὁλόκληρο τὸ ποσὸν τῶν 80.000 φρ. ποὺ ἀποτελεῖ τὴν προῖκα τῆς κόρης των Μάρθας. Ἐκεῖνο τὸ ἀπόγευμα ἔρχεται ἡ κ. Λουβὲλ μὲ τὸ γυιό της Φερνάνδο ποὺ ἀγαπιέται μὲ τὴ Μάρθα γιὰ νὰ συζητήσουν τὰ τοῦ συνοικεσίου. Μόλις ὅμως ἡ κ. Λουβὲλ πληροφορεῖται τὰ τῆς προῖκας ἀλλάζει γνώμη καὶ ζητεῖ προθεσμία νὰ σκευθῇ τὸ πρᾶγμα. Ἀφοῦ ἔφυγε ἡ ὑπηρέτρια τοῦ σπιτιοῦ Οὐρσούλη φέρνει 4 λαχεῖα στὴν κυρία της. Ἀπὸ τὰ 4 τὸ ἕνα εἶνε τῆς ὑπηρέτριας. Ἡ κ. Σωβελὲν κρύβει καὶ τὰ 4. Ὕστερα ἐνῷ προχωρεῖ προς τὸ δωμάτιό της ἀκούει ἀναφυλλητά. Μπαίνει στὸ δωμάτιο τῆς κόρης της καὶ τὴν βρίσκει λιπόθυμη στὸ πάτωμα. Ἡ νέα κόρη ἀπεγοητεύθη, μόλις ἄκουσε τὴν ἀπόφασι τῆς κ. Λουβέλ. Ἡ κ. Σωβελὲν φώναζε σὲ βοήθεια τὴν ὑπηρέτρια καὶ μὲ τὴν βοήθειά της κάπως συνέφερε τὴν κόρη της.

Ὁ γιατρὸς ποὺ ἦλθε στὸ μεταξὺ δὲν βρῆκε τίποτα σοβαρο, ἐκτὸς ἀπὸ μιὰ νευρικὴ κρίσι.

Ἀλλὰ τὸ βράδυ αὐτὸ, ἐνῷ ἡ μητερα της ἐκοιμόταν μιὰ καινούργια κρισις τὴν κατέλαβε. Σηκώθηκε ἀπὸ τὸ κρεββάτι της καὶ θέλησε νὰ σκοτωθῇ πέφτωντας ἀπὸ τὸ παράθυρο. Τὴν τελευταία στιγμὴ ὅμως ἐξύπνησε ἡ κυρια Σωβελὲν καὶ τὴν ἔσωσε...

Καὶ τὴν 'ρώτησε γιατὶ θέλησε νὰ σκοτωθῇ. Ἡ Μάρθα, ἀπήντησε πὼς δὲν εἶχε μάτια νὰ δῇ τοὺς γονεῖς της...

4ον

— Δὲν πρέπει κανεὶς ν' ἀπελπίζεται, κοροῦλα μου, στὴ ζωή. Ὅσο καὶ νἶναι ἡ ἀπελπισία, δὲν εἶνε ποτὲ τόσο μεγάλη, ὥστε νὰ μᾶς κάνῃ νὰ πετάθουμε τὴν ζωή. Πές μου καλλίτερα τί σοῦ συνέβη;

— Μὴ μὲ ρωτᾶς τίποτα, μαμᾶ μου. Δὲν μπορῶ τίποτα νὰ σοῦ πῶ... μόνον ὅτι πρέπει, ἐπιβάλλεται νὰ πεθάνω...

— Νὰ Πεθάνῃς ἐσύ!... Ἀδύνατον! Ὅ,τι κι' ἂν σοῦ συμβαίνῃ δὲν μπορεῖ νὰ μὲ ποτίσῃς αὐτὸ τὸ φαρμάκι Εἶμαι ἡ μητέρα σου ποὺ πόνεσα γιὰ νὰ σ' ἀναθρέψω καὶ τώρα θέλεις ἀντὶ γιὰ εὐχαριστῶ νὰ μ' ἀνταμείψῃς με μιὰ ἀχαριστία.

— Ὤ! μαμᾶ μου... ξέρεις καλὰ τὸ πόσο σ' ἀγαπῶ!...

— Μὰ τότε γιατί, γιατὶ θέλεις νὰ πεθάνῃς;

— Γιατὶ πονῶ πολύ!...

— Πονᾶς ἐσύ; Γιατί;...

— Πονῶ!

— Μὰ ποιὸς μπόρεσε νὰ σὲ κάνῃ νὰ πονέσῃς!...

— Ὁ Φεργάνδος!...

— Τὸν ἀγαπῶ πολύ, μὰ δὲν εἶνε μόνον αὐτό.

— Λέγε μου, λέγε στὴ μητεροῦλα σου, ἄνοιξε τὴν καρδιά σου κι' ἐγὼ θὰ βρῶ κάποιο γιατρικὸ γιὰ ὅτιδήποτέ σοῦ συμβαίνει.

Κι' ὕστερα ἀπὸ μεγάλη πίεσι, ἡ Μάρθα ἐπεφάσισε νὰ μιλήσῃ καὶ νὰ πῇ τὸν πόνο της στὴ μητέρα της.

II

ΤΡΙΑ ΦΙΛΙΑ

Ὅπως κάθε χρόνο ἔτσι καὶ κείνη τὴ χρονιὰ, στὰ μέσα Μαΐου, ἡ οἰκογένεια Σωβελὲν πῆγε νὰ ἐγκατασταθῇ στὴ Βιλέν, στὴν ἐξοχικὴ ἔπαυλι τῶν «Ὑακύνθων».

Ἐκεῖνο τὸ χρόνο στὴ γειτονική τους ἔπαυλι ἦλθε κι' ἐγκατεστάθη ἡ κυρία Λουβὲλ μὲ τὸν γυιό της Οἱ δυὸ οἰκογένειες, ὅπως συνήθως συμβαίνει στὶς ἐξοχές, συνεδέθησαν μὲ φιλικοὺς δεσμοὺς καὶ μεταξὺ τῶν δύο νέων δὲν ἄργησε ν' ἀναπτυχθῇ ἕνα τρυφερὸ αἴσθημα

Τὸ αἴσθημα αὐτὸ παρακολουθοῦσαν οἱ γονεῖς των μὲ πνεῦμα συμπαθείας. Καὶ ἕνα συνοικέσιο ἐφαίνετο πῶς θὰ τοὺς εὐχαριστοῦσε

Ἕνα βράδυ, οἱ δυὸ νέοι ἐβγῆκαν μόνοι τους περίπατο. Ἦταν ἕνα βράδυ ἐρωτικό, ποὺ τὸ κάθε τι λουλούδζε...

Ἐπῆγαν ἐπάνω σ' ἕνα λόφο καὶ ξαπλώθηκαν στὸ γρασίδι. Καὶ μιὰ στιγμὴ ἀγκαλιάστηκαν καὶ χωρὶς νὰ τὸ καταλάβουν βρέθηκαν ἑνωμένοι. Ἦταν μιὰ ἕνωσις πιὸ δὲν εἶχε κομμιὰ πρόθεσι ὑλιστική. Μαλλον ἦταν οἱ δυὸ ψυχές τους ποὺ ζητοῦσαν ἡ μιὰ νὰ συναντήσῃ τὴν ἄλλη

Κι' ὅταν τὸ γλυκὸ μεθοῦσι ἐπέρασε κι' οἱ δυὸ ἐρωτευμένοι συνῆλθαν, ἕνα δάκρυ κύλησε ἀπὸ τὸ μάτι τῆς Μάρθας...

—Μάρθα μου, τί ἔχεις; Γιατὶ κλαῖς;

— Δὲν εἶνε τίποτα. Μόνο εἶμαι πολὺ εὐτυχισμένη!...

Ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἀκούσθηκε στριγγὸ τὸ σκύλιμο μιᾶς κουκουβάγιας. Οἱ δύο νέοι ἀνατρίχιασαν καὶ σηκώθηκαν νὰ φύγουν.

Περπατοῦσαν σιωπηλοί, ἀγκαλιασμένοι κι' ὅταν ἐπέστρεψαν τὸ ὕφος τους δὲν ἔδειχνε τίποτε ἀπ' ὅ,τι εἶχε συμβῆ...

Κι' ὕστερα δὲν ἄργησε ἡ Μάρθα νὰ καταλάβῃ τὶς συνέπειες τοῦ γλυκοῦ ἐρωτικοῦ μεθυσιοῦ... Ἕνα σκότημα στὰ σπλάχνα της, τῆς ἔδωσε νὰ καταλάβῃ ὅτι ἦτο εἰς ἐνδιαφερουσαν κατάστασιν....

Δὲν εἶπε τίποτα στὸ Φερνάνδο. Πολὺ περισσότερο δὲν ἐτόλμησε νὰ μιλήσῃ στὴ μητέρα της. Ὁ ἀγαπημένος της, τῆς ὑπέσχετο πὼς ὁ γάμος τους ἦταν ζήτημα ἑβδομάδων. Καὶ περίμενε ἡ Μάρθα νὰ περάσουν οἱ ἑβδομάδες αὐτές. Καὶ τὸ πρωΐ τῆς ἡμέρας ἐκείνης ἀντελήφθη πὼς δὲν θὰ μποροῦσε περισσότερο νὰ κρύψῃ τὴν κατάστασί της. Μόλις καὶ μὲ τὴ βία κατώρθωσε νὰ περνᾶ τὸ φουστάνι της, ποὺ τὴν ἐστένευε.

Κι' ὅταν τ' ἀπόγευμα, ὅπως κρυφάκουγε πίσω ἀπὸ τὴν πόρτα, ἄκουσε τὴν ἀπόφασι τῆς κ. Λουβέλ, μιὰ καὶ μόνη σκέψι καρφώθηκε στὸ μυαλό της: Νὰ σκοτωθῇ. Δὲν ὑπῆρχε ἄλλη λύσις.

Κι' ὅταν ἐτέλειωσε τὴν ἀφήγησί της μὲ δάκρυα στὰ μάτια παρεκάλεσε:

— Ἄσε με, μανούλα μου νὰ πεθάνω. Δὲν ἔχω πειὰ ἄλλο θέσι κάτω ἀπὸ τὸν ἥλιο.

Ἡ μητέρα της τὴν χάϊδεψε καὶ τὴν φίλησε τρυφερά:

— Ὄχι κορούλα μου ὄχι καμία μου. Θὰ ζήσῃς κι' ὅλα θὰ διορθωθοῦν. Σοῦ ζητῶ τὴ χάρι νὰ περιμένῃς δέκα πέντε ἡμέρες καὶ θὰ τὰ κανονίσω ὅλα. Μόνο πρέπει νὰ μοῦ ὑποσχεθῇς; ὅτι στὸ διάστημα αὐτὸ δὲν θὰ κάνῃς καμμιὰ ἀνοησία. Πρέπει νὰ μοῦ τὸ ὑποσχεθῇς γιὰ νἄχω ἡσυχο τὸ κεφάλι μου νὰ ἐνεργήσω κι' ἐπιτύχω ὅτι πρέπει...

— Πόσο εἶναι καλὴ μαμακούλα, ψιθύρισε ἡ Μάρθα. Μόνο ὁ πατερούλης νὰ μὴ μάθῃ τίποτα. Δὲν θὰ μοῦ τὸ συγχωρήσῃ ποτέ.

— Ὄχι θησαυρέ μου, δὲν θὰ μάθῃ ποτὲ τίποτα. Καὶ θὰ ἴδῃς ἡ μαννούλα σου, τί ὡραία ποὺ θὰ στὰ κανονίσῃ. Καὶ τώρα πλάγιασε νὰ κοιμηθῇς, νὰ ἡσυχάσῃς ἀπὸ τὶς συγκινήσεις τῆς ἡμέρας....

Ἐφίλησε ἄλλη μιὰ φορὰ τὴν κοπέλλα της κι' ὕστερα πῆγε καὶ ξαπλώθηκε στὴν πολυθρόνα της.

Μὰ μέχρι τὸ πρωΐ δὲν ἔκλεισε μάτι. Ὄχι γιατὶ φεβόταν καμμιὰ καινούργια ἀπόπειρα τῆς κόρης της, ἀλλὰ διότι βασάνιζε τὸ κεφάλι νὰ βρῇ μιὰ λύσι...

Θυμήθηκε ὅλους τοὺς μακρυνοὺς συγγενεῖς καὶ φίλους της, εἰς τοὺς ὁποίους θὰ μποροῦσε νὰ καταφύγῃ καὶ νὰ ζητήσῃ ἕνα δάνειον. Μὰ τὸ ποσὸν ἦταν μεγάλο καὶ δὲν εὑρισκε τὸ κατάλληλο πρόσωπο.

Τέλος ἀφοῦ βασανίστηκε ὧρες, ἡ μνήμη της ἔτρεξε πίσω, σὲ πολὺ μακρυὰ χρόνια. Ἦταν τότε μικρὸ κοριτσι κι' ἦταν κλεισμένη σ' ἕνα παρθεναγωγεῖο καλογραιῶν.

Ἐκεῖ εἶχε μιὰ συμμαθήτρια, μιὰ συνομιλίκη της ζανθὴ καλλονὴ μὲ τὴν ὁποία τὴν συνέδεε ἰδιαίτερη φιλία.

Ἐκείνη τὴ συμμαθήτριά της, ἀφοῦ τέλειωσαν τὸ σχολεῖο ἔκανε νὰ τὴν ἰδῇ χρόνια. Τὴν συνήντησε δὲ πρὶν ἀπὸ ὀκτὼ μῆνες στὴν «Κιλὰς Ἐτουὰλ», πλούσια γυμένη καὶ μ' ἕνα πολυτελέστατο ἀμάξι.

Οἱ δυὸ πολὲς συμμαθήτριες ἀγκαλιάστηκαν καὶ φιλήθηκαν μὲ ἔκχυσι τρυφερότητος μιὰ καὶ ξαναγνωρίστηκαν ὕστερα ἀπὸ τόσα χρόνια

Ἡ Μαργαρίτα, ὅμως, ἔτσι ἔλεγε ἡ ἄλλη, ντράπηκε καὶ κοκκίνισε ὕστερα ἀπὸ τὶς πρῶτες διαχύσεις. Τὸ παρουσιαστικό τῆς φίλης της ἔδειχνε μιὰ τίμια γυναῖκα, μιὰ νοικοκυρά.

Ἐνῷ αὐτὴ, αὐτὴ ἦταν πλούσια κι' εἶχε λεφτὰ, ἀλλὰ δὲν εἶχε μοῦτρο ν' ἀντικρύζῃ χωρὶς νὰ κοκκινίζῃ τὶς τίμιες γυναῖκες.

Κι' ὅταν ἐχώρισαν ἡ Μαργαρίτα ἔδωσε τὴ διεύθυνσι τοῦ μεγάλου της στὴν κ. Σωβελαὶν καὶ τῆς εἶπε νὰ τὴν ζητήσῃ, ὅταν θὰ τὴν λάβαινε ἀνάγκη.

(Ἀκολουθεῖ)

Ἡ «Εὐρώπη» στὸ Χόλλγουντ

Ὁ πλουσιώτερος ἠθοποιός

ΧΟΛΛΥΓΟΥΝΤ, Μάϊος. — Ἀπὸ τὴν ἐποχὴν ποὺ ὁ Ντίσνεϋ κατέπληξε τὸν κόσμον μὲ τὴ «Χιονάτη», δὲν εἶχε γυρισθῇ ταινία τόσον ἐνδιαφέρουσα ὅσον «Ὁ μάγος τοῦ Ὄζ» ἐπὶ τῇ βάσει ἑνὸς παιδικοῦ παραμυθιοῦ ἐξαιρετικὰ γνωστοῦ εἰς τὴν Ἀμερικὴν ἀπὸ σαράντα ἐτῶν.

Ἤμουν ἀπὸ τοὺς ὀλίγους προνομιούχους ποὺ εἶχαν τὴν τύχην νὰ κληθοῦν εἰς τὴν πρώτην προβολὴν τῆς νέας αὐτῆς ταινίας ἡ ὁποία προεκάλεσε κατάπληξιν.

Πρὸ μιᾶς ἑβδομάδος ἀκόμη οὐδεὶς ἀμφέβαλε περὶ τῆς ὑπεροχῆς τοῦ Ντίσνεϋ. Μὲ τὸν «Μάγον τοῦ Ὄζ» ὅμως ἡ κατάστασις ἀνετράπη καὶ εὑρέθη ἕνας ἐπικίνδυνος ἀντίπαλος τοῦ μεγαλοφυοῦς Ντίσνεϋ.

Ἕνας ἐκ τῶν καλυτέρων κινηματογραφικῶν παραγωγῶν τοῦ κόσμου μὲ ἑκάλεσε ἰδιατέρως μετὰ τὴν προβολὴν καὶ μοῦ εἶπε ὅτι παρέστημεν εἰς τὰ ἀποκαλυπτήρια μιᾶς νέας κινηματογραφικῆς μεγαλοφυΐας. Τοῦτο εἶνε ἀληθὲς, διότι ἤδη ὅλαι αἱ μεγάλαι κινηματογραφικαὶ ἑταιρίαι καταστρῶνουν μυστικὰ σχέδια διὰ τὸ γύρισμα παραμυθιῶν μετὰ τὴν ἐπιτυχίαν τῆς «Χιονάτης» καὶ τὴν ἐπιτυχίαν ποὺ θὰ ἔχῃ ἀσφαλῶς ὁ «Μάγος τοῦ Ὄζ».

Τὸ γύρισμα τῆς ταινίας αὐτῆς διήρκεσεν ἕνα ἔτος καὶ ἑκόστισε, ὡς λέγουν, 3 ἑκατομμύρια δολλαρίων — δηλαδὴ περὶ τὰ τριακόσια πενῆντα ἑκατομμύρια δραχμῶν. Οἱ εἰδικοὶ ὅμως ὑπολογίζουν ἀπὸ τοῦδε τὴν ἐμπορικὴν ἀξίαν τῆς ταινίας τούλάχιστον εἰς τὸ διπλάσιον. Ἡ προβολὴ διήρκεσε πλέον τῶν δύο ὡρῶν, ἀπόλυτος σιωπὴ ὅμως ἐπεκράτησεν εἰς τὴν αἴθουσαν πρᾶγμα ἄρκετὰ σπάνιον εἰς τὸ Χόλλυγουντ. Καὶ εἰς τὸ τέλος ἐξέσπασαν παταγῶδη χειροκροτήματα, ὅπως μετὰ μίαν λαμπρὰν θεατρικὴν παράστασιν.

Ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰς ταινίας τοῦ Ντίσνεϋ, οἱ ἥρωες τοῦ νέου αὐτοῦ παραμυθιοῦ παίζονται ἀπὸ ζωντανὰ πρόσωπα. Ἡ μικρὰ Τζούντυ Γκάρλαντ, ἡλικίας μόλις δέκα πέντε ἐτῶν, δὲν λείπει σχεδὸν οὔτε μίαν στιγμὴν ἀπὸ τὴν ὀθόνην. Ἡ νέα της αὐτὴ ἐπιτυχία τὴν κατατάσσει, μεταξὺ τῶν μεγαλυτέρων ἀστέρων τοῦ Χόλλυγουντ. Δύο ἄλλοι ἐξαιρετικοὶ ρόλοι κατέχονται ἀπὸ τὸν Μπὲρτ Λὰρ, ποὺ κάνει τὸ λιοντάρι, καὶ τὴν Μπίλλι Μποῦρκε ποὺ παίζει τὸν ρόλον μιᾶς ὡραίας βασιλοπούλας.

Ἡ ταινία ἐγυρίσθη ἀπὸ τὸν Μέρβιν Λαροῦ, ὁ ὁποῖος θριαμβεύει σήμερον εἰς τὸ Χόλλυγουντ καὶ ὁ ὁποῖος ἐπέτυχε μὲ σάρκα καὶ ὀστᾶ ὅ,τι εἶχεν ἐπιτύχει ὁ Ντίσνεϋ μὲ τὰ σχέδια.

××

Τελευταίως πολλοὶ καλλιτέχναι τοῦ Χόλλυγουντ ἔλαβον μίαν πολυτελῆ ἐντυπον πρόσκλησιν ἡ ὁποία ἔγραφε: «Ἡ Αὐτοῦ Αὐτοκρατορικὴ Ὑψηλότης Πρίγκηψ Μιχαὴλ Ρωμανὼφ, ἐπιθυμῶν νὰ τηρήσῃ τὰς κοινωνικὰς ὑποχρεώσεις του, σᾶς προσκαλεῖ ὅπως εὐαρεστούμενοι παρευρεθῆτε τὸ προσεχὲς Σάββατον εἰς τὸ Κλόβερ Κλὼμπ.

»Οἱ προσκεκλημένοι τῆς Α. Α. Υ. παρακαλοῦνται νὰ φέρουν μεθ' ἑαυτῶν τοὺς οἴνους καὶ τὰ ποτά των καὶ νὰ μὴ λησμονήσουν τὰ φιλοδωρήματα τῶν ὑπηρετῶν».

Μεταξὺ τῶν εἴκοσι δύο προσκεκλημένων ἦσαν ἡ Μάργκαρετ Ὀ Σὼλλιβαν, ἡ Ἰρὲν Ντὰν, ἡ Τζόαν Κράουφορντ, ἡ Τζίντζερ Ρότζερς, ὁ Τσάρλι Τσάπλιν, ὁ Τζέϊμς Κάγκνεϋ, ὁ Κάρυ Γκρὰντ, ὁ Χέρμπερτ Μάρσαλ, ὁ Ἔντουαρντ Ρόμπινσον, ὁ Φρὰνκ Μόργκαν κ. ἄ.

Ὁ «Πρίγκηψ Μιχαὴλ Ἀλεξάνδροβιτς Δάμιπρα Ὀχαλέσκι Ρωμανὼφ» ἦτο ἁπλούστατα ἕνας παλαιὸς τρόφιμος τῶν ἀμερικανικῶν φυλακῶν ὀνομαζόμενος Χάρρυ Τζέργκουζον.

Ὁ Τζέργκουζον — Ρωμανὼφ κερδίζει τὼρα πενῆντα δολλάρια τὴν ἑβδομάδα ὡς ἠθοποιὸς εἰς μικροὺς ρόλους εἰς ἕνα στούντιο τοῦ Χόλλυγουντ. Ζῇ μέσα εἰς εἰκόνας καὶ διάφορα ἄλλα ρωσσικὰ αὐτοκρατορικὰ κειμήλια καὶ εἶνε δημοφιλέστατος εἰς τὸ Χόλλυγουντ.

Πρέπει νὰ τονίσωμεν ὅτι ἡ ἐσπερίς του εἰς τὸ Κλόβερ Κλὼμπ ἐσημείωσεν ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν.

××

Ποιὸς εἶνε ὁ πλουσιώτερος ἠθοποιὸς τοῦ Χόλλυγουντ. Ἰδοὺ ἕνα ἐρώτημα ποὺ τίθεται συχνὰ καὶ εἰς τὸ ὁποῖον δυνάμεθα σήμερον νὰ ἀπαντήσωμεν. Κατὰ τὴν τελευταίαν στατιστικὴν τοῦ ἀμερικανικοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν ὁ πλουσιώτερος ἠθοποιὸς τοῦ κινηματογράφου εἶνε ὁ Χάρολ Λόϋντ, ὁ γνωστὸς κωμικὸς μὲ τὰ γυαλιά. Ἡ περιουσία του ὑπολογίζεται σήμερον εἰς ἓν δισεκατομμύριον δραχμῶν περίπου. Ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τοῦ σταδίου του ὁ Χάρολντ Λόϋντ ἀποταμίευε ἕνα μέρος τῶν εἰσοδημάτων του. Κατόπιν ἤρχισε νὰ γυρίζῃ μόνος τὰς ταινίας του.

Ἡ Ἰρὲν Ντὰν

Ὁ κωμικὸς αὐτὸς κατέχει εἰς τὸ Χόλλυγουντ ἕνα θαυμάσιον πύργον, ἑκ σαράντα δωματίων, μὲ κήπους, σταύλους, ἀθλητικὰ γήπεδα, κολυμβητικὰς δεξαμενὰς κτλ. Ἔχει ἐπίσης ἰδιαιτέραν κινηματογραφικὴν αἴθουσαν ὅπου προβάλλονται συχνὰ αἱ παλαιαὶ ταινίαι τοῦ ἠθοποιοῦ ποὺ ὑπερβαίνουν ἤδη τὰς πεντακοσίας.

Χ. Α. ΝΤΟΥΡΛΙΑΚ

Οἱ γυιοὶ τοῦ Χαλδαίου βοσκοῦ

Οἱ γυιοὶ τοῦ Χαλδαίου βοσκοῦ δὲν εἶνε ἄλλοι ἀπὸ ἐμᾶς τοὺς ἰδίους. Ἕνας φιλόσοφος ὁ ὁποῖος τὸ διεπίστωσε ὑποστηρίζει ὅτι ὁ πρῶτος ἀστρονόμος, ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ποὺ κατάλαβε τὴν γλῶσσα τῶν ἄστρων καὶ τὴν ἐπίδρασι ποὺ ἔχουν αὐτὰ στὴ ζωή μας, ἦταν ἕνας βοσκός.

Ἡ ἀστρονομία φυσικὰ σήμερα εἶνε ἡ συνισταμένη ὅλων τῶν ἐπιστημῶν. Μὰ αἱ βάσεις της ὠφείλοντο στοὺς Χαλδαίους τῶν ὁποίων αἱ σχετικαὶ παρατηρήσεις καὶ τὰ πορίσματα δὲν διαφέρουν καθόλου ἀπὸ τῶν μεγάλων ἀστρονόμων τῆς ἐποχῆς μας.

Καὶ εἶνε πράγματι, ἐξαιρετικὰ ἐνδιαφέρουσες αὐτὲς οἱ ἀποκαλύψεις. Τὰ πάντα ἡ ζωή μας, ἡ σχέσεις μας, ἡ νοοτροπία μας, τὰ συνταρακτικὰ γεγονότα ποὺ συγκλονίζουν τὸν κόσμο κι' αὐτὰ ἀκόμη τὰ φυσικὰ φαινόμενα δημιουργοῦνται μὲ τὴν ἐπίδρασι τῶν ἄστρων στὴ γῆ. Ἡ Ἀνοιξις καὶ τὸ φθινόπωρο, ἡ παλίρροια καὶ ἡ ἄμπτωτις, ἡ τρικυμίες, ἡ θύελλες, ἔχουν ὡς ἀφορμὴ τὴν ἐπίδρασι τῶν ἀστρων.

Οἱ Χαλδαῖοι ἀπὸ πολλὰ χρόνια ἐγνώριζαν αὐτὰ τὰ μυστικά. Ἕνας θρῦλλος ἀναφέρει ὅτι αὐτὲς ἡ παρατηρήσεις τους εἶχαν ἀρχίσει ἀπὸ 473.000 χρόνια. Ἄλλοι πάλι πιστεύουν ὅτι ἡ ἀστρονομία ἦταν γνωστὴ ἀπὸ 1.500.000 χρόνια!

Καὶ πολλοὶ ἦταν ἐκεῖνοι ποὺ ἐπίστευαν τοὺς ἀστρονόμους καὶ ἀκολουθοῦσαν πιστὰ τὶς ὑποδείξεις τους.

Ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς ἦτο κι' ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος ὁ ὁποῖος εἶχε στὴν ὑπηρεσία του ἕνα Χαλδαῖο ἀστρονόμο. Αὐτὸς, μὲ τὶς ἀστρονομικὲς παρατηρήσεις του, τὸν συμβούλευε καὶ σ' αὐτὸν ὤφειλε τὶς ἐκπληκτικές ἐπιτυχίες του.

Ἐπίσης οἱ σοφοὶ τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος κατέφευγαν στὴν Βαβυλῶνα γιὰ νὰ διαφωτισουν μὲ τοὺς παράδοξους ἀστρονόμους τὰ σκοτεινὰ μυστικὰ τῆς ζωῆς. Τὸ ἴδιο ἐπίσης συνέβαινε μὲ τὴν ἀστρονομία τῶν Αἰγυπτίων.

Αἱ παρατηρήσεις αὐταὶ ἐγίνοντο μὲ γυμνὸ μάτι! Καὶ κατὰ τὸν 16ον αἰῶνα ζοῦσε ἕνας Δανὸς ἀστρονόμος ποὺ φημιζόταν γιὰ τὶς ἀστρονομικὲς παρατηρήσεις του κι' ὡστόσο γι' αὐτὲς δὲν χρησιμοποιοῦσε κανένα ὄργανο!

Πάντως ἔχει ἀποδειχθῆ πειὰ ὅτι ἡ θέσις τῶν ἄστρων στὸ στερέωμα ρυθμιζει ὁλόκληρο τὸν ζωϊκὸν κόσμο. Ὅσο γιὰ τοὺς ἀνθρώπους εἶνε τὰ θύματα τῆς ἀκτινοβολίας τῶν ἀστέρων κι' ἡ εὐτυχία τους στὴν ζωὴ ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὸν ἀστερισμὸ κατὰ τὸν ὁποῖον ἦρθαν σὸν κόσμο.

ΕΝΑ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΔΙΗΓΗΜΑ

Ἡ γρηὰ πέθανε

Τοῦ κ. Δ. ΙΩΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ

Ἡ γριὰ πεθαίνει...

Μέσα στὴν κάμαρα ἔχει φωλιάσει μιὰ ἀνησυχία ποὺ τὴν μεγαλώνει, κάθε λεπτὸ ποὺ περνάει, ὁ ρόγχος τῆς ἑτοιμοθάνατης, ἀπελπιστικά, μονότονος κι' ἐκνευριστικός.

Ὁ γέρος κάθεται στὸ σκαλοπάτι τῆς ἐξώπορτας καὶ κυττάζει μπροστά του τὸν ἐξοχικὸ δρόμο. ἔρημο καὶ μακρύ, ὡς πέρα ποὺ σβήνει τὸ μάτι. Τὰ μαλλιά του εἶνε ἄσπρα σχεδὸν καὶ σγουρὰ καὶ ἡ ἐκφρασι τοῦ προσώπου του ἀκαθόριστη. Κάθεται ἐκεῖ ἥσυχος σὰ νὰ ξεκουράζεται. Ποῦ καὶ ποῦ φαίνονται ἀπὸ μακρυὰ τὰ φῶτα ἑνὸς αὐτοκινήτου. Τότε ὁ γέρος ταράζεται καὶ κυττάζει πρὸς τὰ ἐκεῖ σὰ νὰ περιμένῃ κάτι.

Τὸ αὐτοκίνητο πλησιάζει, ἁπλώνει φευγαλέες τὶς σκιὲς τῶν δέντρων στὰ χωράφια καὶ περνάει χωρὶς νὰ στοθῇ. Ὁ γέρος ξαναπαίρνει τὴν ἥσυχη στάσι του, σὰν ἄνθρωπος ποὺ ξέφυγε ἕναν κίνδυνο ἢ καὶ ποὺ γελάστηκε σὲ μιὰν ἐλπίδα.

Μέσα στὸ σπιτάκι μὲ τὶς δυὸ κάμαρες, ὅλοι μιλοῦν χαμηλόφωνα καὶ προσπαθοῦν νὰ εἶνε καλοί, γιατὶ ὁ θάνατος πτερουγίζει κάπου ἐκεῖ κοντὰ καὶ ξέρει νὰ διαβάζῃ στὶς ψυχές.

Δὲν εἶνε καὶ πολλοὶ ἐκεῖ μέσα. Δυὸ γρισοῦλες μόνο, ποὺ βρέθηκαν γειτόνισσες σ' αὐτὴ τὴν ἐρημιά, κι' ἕνας καλόγερος μελαχροινὸς κι' ἀδύνατος μὲ σκοτεινὰ μάτια καὶ βαθειὲς ρυτίδες στὸ πρόσωπο, γείτονας κι' αὐτός, ποὺ βρῆκε τὴν εὐκαιρία νὰ μιλήσῃ γιὰ τὴ ματαιότητα τῶν ἀνθρωπίνων καὶ γιὰ τὴ βασιλεία τῶν οὐρανῶν.

Μιὰ λάμπα μὲ καπνισμένο γυαλὶ γεμίζει τοὺς ἄδειους τοίχους μὲ μεγάλες σκιές, καὶ τὸ τρεμάμενο φῶς τὶς κάνει νὰ μοιάζουν μὲ πελώρια μαῦρα φτερά.

Ἡ ἑτοιμοθάνατη κινεῖ τὰ χείλη.

Ἡ μιὰ γριὰ σκύβει κοντά της:

— Θέλεις τίποτα;

— Ἤρ...θε!;

— Θάρθῃ ! Σύχασε.

Ἡ γριούλα περνάει τὴν ἄλλη κάμαρα ψηλαφητὰ γιατὶ δὲν ἔχει φῶς, καὶ βγαίνει στὴν πόρτα. Ὁ γέρος γυρίζει τὸ κεφάλι του πρὸς αὐτήν.

— Ἔ;

— Τὴ γυρεύει πάλι...

Ὁ γέρος θυμώνει.

— Θάρθῃ ποῦ νὰ πάρῃ ὁ διάβολος! Νά, ὅπου κι' ἂν εἶνε θὰ δῆς τὸ αὐτοκίνητό της νὰ ἀρριβάρῃ!

Ἡ γυναῖκα σταυροκοπιέται. Βλαστήμιες τέτοια ὥρα; Ἐκεῖνος ἐξακολουθεῖ:

— Ἤ μήπως περιμένεις συνείδησι ἀπὸ δαύτηνε; Ἂν εἶχε ἀπάνω της τσίπα δὲν θὰ τολμοῦσε νὰ πατήσῃ τὸ ποδαράκι της ἐδῶ μέσα.

Ἡ γριὰ δὲν μιλάει.

— Ἡ δρώμα! Μὲ βλέπεις ποὺ περιμένω ἐδῶ; Ἄμα τὴ δῶ κι' ἔρθῃ θὲ τὴν ζεσχίσω μὲ τὰ νύχια μου!

Τὰ δάχτυλά του ἀνοιγοκλείνουν νευρικά. Ἡ γυναῖκα προσπαθεῖ νὰ τὸν μερώσῃ.

— Μὴ βαρυγκομᾶς τέτοιες ὥρες. Ἔπειτα... Ἐμεῖς δὲν τῆς παραγγείλαμε νὰ ἔρθῃ; Ἔλα, ἡσύχασε, καὶ μὴν κάνῃς τὸν κακό. Μπροστὰ στὸ θάνατο πρέπει νὰ συγχωρᾶμε!

— Δὲν πεθαίνει ἐκείνη Τ ο ύ τ η πεθαίνει.

Ὁ γέρος λέει «πεθαίνει» κι' ἡ φωνή του γίνεται λιγώτερο τρυχειά.

— Τί τῆς κόλλησε κι' αὐτηνῆς τῆς βλογημένης! Δὲ λέει νὰ τὸ ξεχάσῃ!

— Ἐμ, κόρη της εἶνε. Τί θέλεις νὰ κάνῃ; Ξέρις πῶς δὲν ἔπαψε στιγμὴ νὰ τὴ συλλογιέται.

— Κόρη της μουρμουρίζει ὁ γέρος καὶ σφίγγει τὰ δόντια. Καὶ μένα κόρη μου δὲν εἶνε; Δὲν «ἤτανε» δηλαδή;

Ἡ γυναῖκα μπαίνει πάλι στὸ σπίτι κι' ὁ γέρος ξαναγυρίζει τὸ κεφάλι του πρὸς τὸ τέλος τοῦ ἐρημου δρόμου.

Μιὰ ἀνθρώπινη σκιὰ φαίνεται νὰ πλησιάζῃ. Ὁ γέρος σηκώνεται. Εἶνε ὁ γιατρός. Μπαίνουν μαζὶ μέσα. Εἶνε ἀργὰ βέβαια πειά, μὰ τὸν παρακάλεσαν νὰ ξανάρθῃ, ἔτσι, γιὰ νὰ ἔχουν τί συνείδησί τους ἥσυχη. Πλησιάζουν μαζὶ στὸ κρεββάτι.

Στὸ θόρυβο ποὺ κάνουν, ἡ γριὰ ἀνοίγει λίγο τὰ μισόσβηστα μάτια της ποὺ δὲν βλέπουν πειὰ καὶ ψιθυρίζει πάλι:

— Ἤρθε! Ἤρθε;

— Νὰ πάρῃ ὁ διά...

Ὁ γέρος σφίγγει τὶς γροθιὲς μὲ λύσσα. Καλμάρει ὅμως τὴν ἴδια στιγμή. Ὁ ἀέρας τοῦ θανάτου εἶνε τόσο βαρὺς ποὺ πιέζει σὰ μολύβι τὰ στήθη καὶ δὲν ἀφήνει τὰ πάθη νὰ ξεσπᾶνε.

Ὁ γιατρὸς σκύβει στὸ κρεββάτι. Τῆς πιάνει τὸ σφυγμὸ καὶ περνάει τὸ ἄλλο του χέρι στὸ μέτωπό της σὰ νὰ τὸ χαϊδεύῃ. Ὕστερα ἀνασηκώνει τὶς βλεφαρίδες. Ὕστερα ἀποτραβιέται, σταυρώνει τὰ μπράτσα καὶ κορφώνει τὸ βλέμμα του βαθὺ κι' ἐρευνητικὸ στὰ πονεμένα της χαρακτηριστικά, ψάχνοντας νὰ βρῇ τὴν αἰτία. Μιὰν αἰτία ὁποιαδήποτε σὰν ὅλες ποὺ δημιουργοῦνται πάντα ὅσο ὑπάρχει ἕνα τέλος καὶ γιὰ νὰ ὑπάρχῃ ἕνα τέλος.

Ξαναπαίρνει τὸ καπέλλο του. Οἱ γριοῦλες πλησιάζουν. Κάτι τοὺς λέει κι' αὐτὲς ξανατραβιοῦνται μὲ κατάνυξι. Ὁ γέρος ἀπόφυγε ν' ἀκούσῃ. Κερδίζει ἔτσι μερικὲς στιγμές. Συνοδεύει, ὅμως, τὸν γιατρὸ ὡς τὴν πόρτα κι' ἔτσι μαθαίνει κι' αὐτός. Δὲν ἐπρόκειτο γιὰ τίποτα καινούργιο. Ἦταν σίγουρο πειὰ ἀφοῦ εἶχαν φροντίσει κι' ὅλας γιὰ ὅ,τι χρειαζότανε. Ὡστόσο τὰ μισαναιγμένα χείλη του τρέμουν κι' ὁλέξεις χάνονται στὸν οὐρανίσκο του.

Ὁ γιατρὸς φεύγει. Ἐκεῖνος ξανακάθεται στὸ σκαλοπάτι. Μπρός του ὁ δρόμος μακρύς, χωρὶς τέλος καὶ θαμπὸς τώρα, πολὺ θαμπός!

Ἔτσι λοιπόν... Δὲν ἐπρόκειτο γιὰ τίποτα καινούργια. Ἔπειτα καὶ γριὰ γυναῖκα... Ἡ ἄλλη ὅμως; Ἡ ἄλλη, ποὺ τόσο θέλει νὰ τὴ δῇ στὶς τελευταῖες της στιγμές... Ἀ! Ἐκείνη, ἂν τολμήσῃ νάρθῃ...

Ὁ γέρος δὲν σκέπτεται πειὰ νὰ τὴν ζεσχίσῃ. Θὰ κρυφτῇ μονάχα νὰ μὴ συναντηθοῦνε.

Νὰ δοῦμε ὅμως! Θὰ βρῇ τὸν καιρὸ νὰ ἔρθῃ; Γιατὶ μπορεῖ νὰ εἶνε προσκαλεσμένη στὴν γκαρσονιέρα κανενὸς μορφονιοῦ καὶ νὰ μὴν ἔχῃ τὸ κέφι τους! Ἐμ βέβαια! Ἀλλοιώτικα ἔπρεπε νὰ εἶχε φτάσει ἀπὸ ὥρα. Δὲν ἔχει ἀνάγκη νὰ στολιστῇ γιὰ νὰ πάῃ νὰ δῇ τὴ μάννα τῆς ποὺ πεθαίνει.

Ἀλήθεια εἶνε πὼς φταίνε κι' αὐτοὶ λίγο. Ὕστερα ἀπὸ τὸ παραστράτημά της, ποὺ τοὺς ἔσβησε γιὰ πάντα τὸ γέλιο ἀπὸ τὰ χείλη καὶ τὴ χαρὰ ἀπὸ τὴν καρδιά, ἐπεχείρησε κανὰ δυὸ φορὲς νὰ γυρίσῃ, παρακαλῶντας τὴ συγγνώμη των. Ἐκεῖνοι, ὅμως, τῆς ἔκλεισαν τὴν πόρτα κατάμουτρα. Ἴσως καὶ νὰ μὴν ἔκαναν καλά. Δὲν ἦταν κακιά. Ἦτανε τόσο ἀγνὴ πρὶν ἀπὸ ὅ,τι ἔγινε. Ἄλλοι

τὴν πήρανε στὸ λαιμό τους. Ὁ κόσμος εἶνε τόσο κακὸς γιὰ τὸν πλησίον του...

Ἔπειτα, νὰ ποῦμε καὶ τὴν ἀλήθεια, ὑπάρχουν τόσα ὡραῖα πράγματα στὴ ζωὴ ποὺ μπορεῖ νὰ τὰ ποθήσῃ μιὰ νέα κοπέλλα! Τί εἶχανε αὐτοὶ νὰ τῆς προσφέρουνε; Μιὰ ζωὴ φτωχικὴ μέσα σὲ δυὸ καμαροῦλες στὴν ἄκρη τοῦ κόσμου! Καὶ μ' ὅλα τοῦτα ἐκείνη θέλησε νὰ ξαναγυρίσῃ. Καὶ τοὺς παρακάλεσε. Καὶ ἔκλαψε. Κι' αὐτοὶ τῆς ἐκλεισαν τὴν πόρτα! Μεγάλη της ἡ καλωσύνη ἂν ἔρθῃ καὶ τώρα ποὺ τῆς μήνυσαν μὲ τὸν παραγυιό.

...Γιατὶ ἀργεῖ ὅμως ἔτσι; Μήπως δὲν τὴν βρῆκε πουθενὰ ὁ παραγυιός; Δὲν γύρισε κι' αὐτὸ τὸ παλιόπαιδο νὰ τοὺς πῇ τί ἀπέκανε. Δὲν μπορεῖ, ὅμως, θὰ τὴ βρῆκε!

Ὁ γέρος ἀρχίζει ν' ἀνυπομονῇ. Μὴ δὲν προφτάσῃ; Π ρ έ π ε ι νὰ προφτάσῃ!

— Ἂς ἔρθῃ! μουρμουρίζει. Καὶ δὲν θὰ κρυφτῶ. Θὰ μείνω σοβαρὸς σὲ μιὰ γωνιά. Δὲν θὰ τῆς μιλήσω καθόλου.

Καὶ σὲ λίγο:

— Ἂν μοῦ πῇ «καλησπέρα» θὰ τῆς πῶς κι' ἐγώ. Ξερά - ξερά. Καλησπέρα.

Κι' ὁ γέρος θυμᾶται τὴ γυναῖκα του ποὺ πεθαίνει, τὴν κόρη του ποὺ ἔχει πεθάνει πειὰ γι' αὐτὸν καὶ ποὺ περιμένει σὲ λίγο νὰ τὴν ξαναδῇ καὶ μιὰ ζαφνικὴ τρυφερότητα τοῦ πλημμυρίζει τὴν καρδιὰ καὶ τοῦ ἀναδεύει τὰ στήθη. Καὶ κλαίει ὁ γέρος, κλαίει μ' ἀναφυλλητά.

Ὁ θόρυβος ἑνὸς αὐτοκινήτου τὸν συνεφέρνει. Σηκώνει τὸ κεφάλι του μ' ἐλπίδα. Βγαίνει ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα νὰ ἰδῇ: Τὸ αὐτοκίνητο περνάει κωρὶς νὰ σταθῇ.

— Βρῶμα!

Τώρα ἀγανακτεῖ γιατὶ δὲν ἔρχεται. Ὕστερα παρακαλεῖ:

— Παναγία μου, ἂς ἔρθῃ! Ἂς ἔρθῃ καὶ θὰ τὴ σφίξω στὴν ἀγκαλιά μου. Θὰ πέσω στὰ πόδια της γονατιστός. Ἂς ἔρθῃ. Παναγία μου!

Ἡ γειτόνισσα βγαίνει καὶ λέει:

— Ἔλα, τελειώνει.

Ἡ γυναῖκα στέκεται πίσω του μαύρη σκιὰ μέσα στὴ μαύρη νύχτα, καὶ μοιάζει ἔτσι καθὼς μένει στὸ μισοφωτισμένο τετράγωνο τῆς πόρτας, σὰ νὰ ἔρχεται ἀπὸ τὸν ἄλλο κόσμο!

Ὁ γέρος τὴν κυττάζει χωρὶς νὰ καταλαβαίνῃ. Ἡ γυναῖκα ξαναγυρίζει μέσα. Τότε σηκώνεται κι' αὐτὸς καὶ τὴν ἀκολουθεῖ.

Ὁ καλόγερος εἶνε κοντὰ στὸ κρεββάτι σὰ νὰ περιμένῃ νὰ δῇ πῶς θὰ εἶνε ἡ ψυχὴ ὅταν βγαίνῃ, ἡ μιὰ γριὰ κάτι ἑτοιμάζει στὸ τραπέζι, καὶ ἡ γυναῖκα του ἀγωνίζεται νὰ ξαναδώσῃ ὅ,τι χωρὶς νὰ τὴ ρωτήσουν τῆς ἔδωκαν καὶ τώρα τῆς τὸ ζητοῦν. Τὰ μάτια της εἶνε σβηστὰ πειὰ καὶ ὁ ρόγχος της, ἐντονώτερος τώρα, μοιάζει πότε πότε μὲ ἀναθρο παραμίλημα. Ἴσως καὶ νὰ ρωτᾷ ἀκόμα ἂν ἦρθε αὐτὴ ποὺ περιμένει.

Ὁ γέρος κάθεται στὰ πόδια τοῦ κρεββατιοῦ καὶ τῆς πιάνει τὸ χέρι, ποὺ ἔχει κρυώσει πειά Τὴν κυττάζει ἐκστατικὰ καὶ μὲ θλῖψι Τὴν παρακολουθεῖ ποὺ λίγο ἡσυχάζει. Οἱ ἔλαφροὶ σπασμοὶ ποὺ τῆς περνοῦσαν τὸ σῶμα παύουν, τὰ μάτια της ἀνοίγουν λίγο καὶ ὁ ρόγχος σβήνει σιγὰ - σιγά. Δὲς καὶ κουράστηκεν ἀπὸ ὅλην αὐτὴ τὴν ἀγωνία καὶ τὴν πῆρε ὁ ὕπνος. Μόνο τὰ μάτια της τὰ ἀνοιχτὰ δίνουν λίγο τρόμο τώρα. Τὰ μάτια της ποὺ παρακολουθοῦν σπηλωμένα τὴν ψυχὴ ποὺ φεύγει πρὸς τὸν δρόμο τὸν μακρύ, τὸν δίχως τέλος καὶ δίχως δέντρα.

Ἡ γριὰ πέθανε. Μιὰ γυναῖκα τῆς κλείνει τὰ μάτια. Καὶ εἶνε ὥρα νὰ τὴν ἑτοιμάσουν πειά. Ὁ γέρος καλύτερα νὰ μὴν εἶνε μπροστά.

Σηκώνεται σὰ μεθυσμένος καὶ σέρνεται βαρὺς πρὸς τὴν πόρτα. Ὁ καλόγερος τὸν συνοδεύει. Πάει νὰ φέρῃ λιβάνι. Ἐκεῖνος ξανακάθεται στὸ σκαλοπάτι καὶ κρύβει τὸ πρόσωπο στὶς παλάμες. Μέσα του νοιώθει τὴν ἡσυχία μιᾶς ἄδειας κάμαρας καὶ σκοτεινῆς.

Ἡ γριὰ πέθανε. Ἕνα ἀγιοκέρι κλαίει ἀπάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι της καὶ σκορπίζει ἕνα χλωμὸ σὰν τὸν θάνατο φῶς. Οἱ δυὸ γριοῦλες τὴν παραστέκουν. Ἐκστατικὲς κι' ἀμίλητες, προσπαθοῦν νὰ προσεγγίσουν στὸ μυστήριο ποὺ σὲ λίγο θ' ἀγκαλιάσῃ κι' ἐκεῖνες.

Ἕνα αὐτοκίνητο πλησιάζει, σφυρίζοντας δαιμονισμένα. Οἱ δυὸ γυναῖκες σηκώνουν τὰ μάτια τους μηχανικὰ πρὸς τὸ πρόσωπο τῆς πεθαμένης. Εἶνε ἤρεμη, ἀπόλυτα ἤρεμη. Μιὰ σειρῆνα αὐτοκινήτου ὅσο δυνατὴ κι' ἂν εἶνε δὲν μπορεῖ νὰ σκίσῃ τὸν μανδύα τοῦ θανάτου καὶ νὰ φέρῃ λίγην ἐλπίδα. Ὁ γέρος, ὅμως, σηκώνει τὸ κεφάλι του ἀπὸ τὶς παλάμες μὲ ἰκεσία. Κάτι περιμένει ἐκεῖνος τώρα. Τὸ αὐτοκίνητο περνάει σὰν λάμψι ἀστραπῆς. Δὲν μένει παρὰ ἡ μυρωδιὰ τῆς μπενζίνας στὸν ἀέρα καὶ λίγη σκόνη.

Γριὰ πέθανε!

ΔΗΜ. ΙΩΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ἕνα μικρὸ ἀριστούργημα

ΟΙ ΠΑΛΗΟΦΙΛΟΙ

Τοῦ Ροῦντολφ Μπρίντζε

Κάθε μέρα, στὴ μιὰ ἀκριβῶς μετὰ τὸ μεσημέρι, ἕνα συμπαθητικὸ γεροντάκι, ὁ Τεοὺλ ἐβγαινε μετὰ τὸ φαΐ ἀπ' τὸ σπίτι του κι' ἐρχόταν νὰ σταθῇ στὴ γωνιὰ τοῦ μεγάλου δρόμου. Ἐκεῖ περίμενε μὲ φανερὴ ἀνυπομονησία κάποιον ποὺ ἀργοῦσε νὰρθῇ.

Ὡστόσο, ὕστερα ἀπὸ μερικὰ λεπτά, ὁ Τεοὺλ, ξεχώριζε, ἀνάμεσα στὸ πλῆθος ποὺ πηγαινοερχότανε, τὴ σιλουέττα τοῦ ἀγαπημένου του φίλου Μπροσκέν. Σμίγανε καὶ τραβοῦσαν σιγὰ - σιγὰ στὸ γειτονικὸ καφενεδάκι τῶν «Πλατάνων». Ἐκεῖ καθόντουσαν σ' ἕνα ἀπόμερο τραπεζάκι, κρυμμένο πίσω ἀπὸ μιὰ στίβα γλάστρες μὲ τρανταφυλλιές, παράγγελναν δυὸ λεμονάδες κι' ἀρχιζαν νὰ τὶς ρουφοῦν μ' ὅλη τους τὴν ἡσυχία.

Ὁ Τεοὺλ κι' ὁ Μπρουσκὲν εἶναι δυὸ ἐξαιρετικοὶ φίλοι. Σ' ὅλη τους τὴ ζωὴ — ζωὴ ἑβδομήντα χρόνων — τίποτα δὲν εἶχε κατορθώσει νὰ τοὺς χωρίσῃ. Ἦταν καὶ οἱ δυὸ σχεδὸν ἀνεξάρτητοι οἰκονομικῶς καὶ θὰ ἐμοιαζαν σὲ ὅλα τὰ σημεῖα, ἂν ὁ Τεοὺλ δὲν εἶχε παντρευτῆ ἐδῶ καὶ τριάντα χρόνια.

Εἶχαν, ὅμως, οἱ δυὸ φίλοι, καὶ μερικὲς παράδοξες συνήθειες. Ὅταν καθόντουσαν — κάθε μέρα λίγο μετὰ τὴ μιὰ — στὸ συνηθισμένο τραπεζάκι τους, στὸ καφενεδάκι τῶν «Πλατάνων» πίσω ἀπ' τὶς γλάστρες μὲ τὰ τριαντάφυλλα, ἀσυναίσθητα γύριζαν τὴν πλάτη ὁ ἕνας στὸν ἄλλον, κι' ἔμεναν σ' αὐτὴ τὴν στάση ἀμίλητοι καὶ καπνίζοντας ὡς τὴν ὥρα ποὺ τὸ ρολόϊ τοῦ καφενείου χτυποῦσε πέντε.

Δὲν εἶχαν πειὰ νὰ ποῦν τίποτα μεταξύ τους οἱ δυὸ φίλοι. Ἡ πολιτικὴ δὲν τοὺς ἐνδιέφερε. Ἐφημερίδες δὲν διάβαζαν, κι' ἂν κάποτε, κατὰ τύχη, ὁ Μπροσκὲν μάθαινε κανένα νέο, ἔκρινε περιττὸ νὰ τὸ μεταδώσῃ στὸν ἄλλο, μὲ τὴν βεβαιότητα πῶς θὰ τὸ εἶχε μάθει κι' αὐτός. Τὴν ἴδια σκέψη ἀσφαλῶς θάκανε κι' ὁ Τεοὺλ.

Ἔτσι, κάθε μέρα, ἀπ' τὴ μιὰ ὡς τὶς πέντε, οἱ δυὸ φίλοι καθόντουσαν, ἀδειάζοντας, δίχως νὰ βιάζωνται τὰ ποτήρια τῆς λεμονάδας, ποὺ τ' ἄφηνε συχνὰ τὸ γκαρσόνι, χωρὶς νὰ νοιώθιν τὴν ἀνάγκη ν' ἀνταλλάξουν καμμιὰ λέξη. Τέλος, μόλις τὸ ρολόϊ χτυποῦσε πέντε, σηκωνόντουσαν πλήρωνε ἐκεῖνος ποὺ ἦταν ἡ σειρά του, καὶ ἀφοῦ ἔσφιγγαν τὰ χέρια, χωριζόντιουσαν καὶ τραβοῦσε ὁ καθένας ἀργά, δίχως νὰ βιάζεται, τὸν δρόμο του....

XX

Σαρανταπέντε χρόνια, τώρα, ἀκριβῶς, κάθε μέρα, στὴ μιὰ μετὰ τὸ μεσημέρι, ὁ Τεοὺλ, περίμενε ἀνυπόμονα τὴν ἄφιξη τοῦ Μπρουσκέν, στὴ γωνία τοῦ δρόμου. Ὡστόσο τὴν ἡμέρα ἐκείνη εἶχε περάσει ἕνα τέταρτο ἀπὸ τὴν ὥρα αὐτή, κι' ὁ Μπρουσκὲν δὲν φαινόταν.

Ὁ Τεοὺλ ἦταν ἔξω φρενῶν. Ο! διαβάτες περνοῦσαν καὶ τὸν χαιρετοῦσαν χωρὶς ὅμως νὰ παίρνουν ἀπάντησι.

— Τί διάβολο ἔπαθε σήμερα κι' ἀργεῖ τόσο! μουρμούριζε ὁ Τεοὺλ, δυσανασχετῶντας. Χτύπησε μιάμισι κι' ὁ Μπρουσκὲν δὲν εἶχε φανῆ. Ὁ Τεοὺλ ἄρχισε, παρὰ τὴ συνήθειά του, νὰ βρίζῃ θεοὺς καὶ δαίμονες, ὅταν ἕνα αὐτοκίνητο, ποὺ περνοῦσε ἀπὸ ἐκεῖ φρενάρισε ἀπότομα καὶ σταθῆκε μπροστά του.

— Περιμένετε τὸν φίλο σας Μπρουσκέν; τὸν ρώτησε ὁ γιατρὸς Μπούφρ μέσα ἀπὸ τὸ αὐτοκίνητο. Μπορεῖτε νὰ πᾶτε νὰ πῆτε χωρὶς τὴν συντροφιά του τὴ λεμοναδίτσα σας στὸ καφενεδάκι. Πρὶν μιὰ ὥρα μόλις τοῦ ἦρθε μιὰ αἱμορραγία...

— Αἱμορραγία; Καὶ δὲν θάρθῃ;

(Ἡ συνέχεια εἰς τὴν 26ην σελίδα)

Ἀληθινὲς ἑλληνικὲς ἱστορίες Γκρὰν γκινιόλ

Τὸ παιδὶ τῆς νεκρῆς

Τοῦ κ. Θ. ΔΡΑΚΟΥ

ΠΟΛΛΟΙ σοφοὶ ἔχουν ἀσχοληθῆ μὲ τὸ μυστήριο τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου. Μὲ τὰ ὀγγώδη συγγράμματά τους μᾶς ἔχουν ζαλίσει τὸ μυαλό. Ὑποστηρίζουν μ' ἀκαταμάχητα ἐπιχειρήματα τὶς ἰδέες τους, μὰ δὲν καταφέρνουν νὰ μᾶς πληροφορήσουν ποῦ σταματᾷ ἡ ζωὴ καὶ ποῦ ἀρχίζει ὁ θάνατος. Ἡ νέκρωσις τοῦ σώματος, ὅπως καταλαβαίνετε, δὲν μπορεῖ νὰ εἶνε τὸ ΤΕΛΟΣ.

Ἡ ψυχὴ ἐξακολουθεῖ νὰ ζῇ. Ποῦ πάει; Τί γίνεται; Αὐτὸ κανεὶς δὲν τὸ ξέρει. Ὁ Παράδεισος κι' ἡ Κόλασις εἶναι μιὰ θεωρία. Ἡ μετεμψύχωσις ἐπίσης ὅσο ἀληθοφανὴς κι' ἂν φαίνεται προκαλεῖ τὸ χαμόγελο. Ἡ ἐπάνοδος τοῦ νεκροῦ στὴν ἴδια πατριαρχικὴ οἰκογένεια, μ' ὅλο ποὺ ὑπάρχουν ἄπειρα παραδείγματα, δὲν εἶναι καὶ τόσο πιστευτή. Ἔτσι οἱ φτωχοὶ ἄνθρωποι ζοῦν τὴν τραγικὴ ζωή τους μ' ἕνα φοβερὸ δίλημμα: Τί πρόκειται νὰ γίνουν, ὅταν ἡ ψυχὴ λυτρωθῇ ἀπὸ τὸ σῶμα τους: Ζῶα; Πουλιά; Δένδρα; Λουλούδια; Ἄνθρωποι; Θὰ περιπλανῶνται ἄραγε στὸ διάστημα μὲ συνοδεία τοὺς διαβόλους ἢ τοὺς ἀγγέλους μέχρι τὴν ἡμέρα τῆς Κρίσεως, τοῦ φοβεροῦ δικαστηρίου τοῦ Θεοῦ;... Κι' οἱ πράξεις τους ρυθμίζονται ἀναλόγως τοῦ ἡρωϊσμοῦ ποὺ ἔχουν ν' ἀντιμετωπίσουν: «τὴν πειροῦνα τοῦ Σατανᾶ καὶ τὰ μαρτύριά του ἢ τὸ χαμόγελο τῶν ἀγγέλων καὶ τὴν γλυκεια μουσικὴ τῶν σεραφείμ!...».

Ὡστόσο σ' ἕνα ρεπορτὰζ ποὺ σᾶς ἀναφέρω πιὸ κάτω μοῦ δόθηκε ἡ εὐκαιρία νὰ διαπιστώσω τὸ ἐξῆς ἐκπληκτικὸ γεγονός: Μιὰ πεθαμένη νὰ χαρίζῃ στὸν κόσμο ἕναν ζωντανὸ ἄνθρωπο!

Ἡ ἱστορία αὐτὴ ἔγινε στὴν Ἀθήνα. Σὲ μιὰ κλινικὴ. Μέσα στὴν βαρειὰ ἀτμόσφαιρα τοῦ αἰθέρος, τῆς μυρωδιᾶς τῶν γιατρικῶν καὶ τῶν στεναγμῶν τῶν ἀρρώστων. Ἐκεῖ ἀπεφασίσθη ἡ θανατικὴ ἐκτέλεσις μιᾶς γυναίκας ἀπὸ τὸν ἄνδρα της καὶ τοὺς γιατρούς. Κι' ἐκεῖ εἶδε τὸ φῶς τῆς ἡμέρας ἕνα πλάσμα γεμάτο ζωὴ κι' ἀγνότητα. Γεννήθηκε ἔπειτα ἀπὸ ἕνα ἔγκλημα.

Μὰ πιὸ τραγικὴ ἱστορία δὲν ὑπάρχει ἀπὸ αὐτήν. Ἀκοῦστε την κι' ἐσεῖς καὶ θὰ μὲ δικαιώσετε:

Ὑπάρχουν ἄνθρωποι ποὺ φοβοῦνται τὸ γάμο. Διστάζουν νὰ ἐμπιστευθοῦν τ' ὄνομά τους, τὴν ἀξιοπρέπειά τους, τὴν σκέψι τους καὶ τὴν καρδιά τους σὲ μιὰ γυναῖκα. Ὅλ' αὐτὰ τὰ γοητευτικὰ πλάσματα εἶναι τσο περίεργα!... Δὲν ξέρεις πότε πρέπει νὰ τὰ πιστεύῃς. Ὅταν εἶναι τρυφερὰ μαζί σου, ὅταν κλαῖνε στὴν ἀγκαλιά σου, ὅταν σὲ περιποιοῦνται ἢ ὅταν ὠρκίζωνται νὰ σοῦ... θάφουν ὅλους τοὺς συγγενεῖς τους καὶ τοὺς πιὸ στενοὺς καὶ προσφιλεῖς γιὰ νὰ σὲ κάνουν νὰ πεισθῇς ὅτι λένε τὴν ἀλήθεια...

Φοβερὸ, λοιπόν, πρόβλημα ὁ γάμος! Μὰ πιὸ φοβερὸ τὸ διάλεγμα γυναίκας ποὺ νὰ μὴν ἔχῃ τὸ μικρόβιο τῆς ἀπιστίας μέσα στὸ αἷμα της. Τρομερὸ ἐπίσης εἶναι καὶ τὸ ἐξῆς φαινόμενο: Ὅσο κανεὶς διαλέγει κι' ὅσο θεωρεῖται γνώστης τῆς γυναικείας καρδιᾶς, τόσο καὶ τὴν παθαίνει περισσότερο. Νομίζει, ὅτι κατέκτησε ἕναν ἄγγελο καὶ

παντρεύεται ἕναν διάβολο. Οἱ ἄνδρες δὲν μποροῦν νὰ καταλάβουν ὅτι οἱ γυναῖκες εἶναι ἕνα χαμόγελο, ἕνας ἡδονικὸς σπασμός, ἕνα φίλημα. Ὅτι πρέπει νὰ τὶς ἀγαποῦμε γιὰ μιὰ καὶ μόνη στιγμὴ εὐτυχίας ποὺ μᾶς δίνουν. Ἐπιμένουν νὰ τὶς θεωροῦν συντρόφους τους κι' ἱκανὲς νὰ συμμερισθοῦν ἀπόλυτα τὴ ζωή τους καὶ νὰ καταλάβουν τὴν νοοτροπία τους. Καὶ μ' αὐτὴ τὴν ἐλπίδα, μ' αὐτὴ τὴν αὐταπάτη, τὶς παντρεύονται. Ἀπὸ ἐκείνης δὲ τῆς στιγμῆς ἀρχίζει τὸ δράμα.

Ἕνας τέτοιος λοιπὸν «γνώστης» τῆς γυναικείας καρδιᾶς παντρεύθηκε ἀπὸ ἔρωτα μιὰ ὡμορφη κοπέλλα. Συνειθισμένη ἱστορία.

Ὡστόσο γι' αὐτὸν ἦταν τὸ μεγαλείτερο γεγονὸς τῆς ζωῆς του. Σ' αὐτὴν εἶχε συγκεντρώσει ὅλη τὴν αἰσιοδοξία του. Τὰ πάντα, οἱ δουλειές του, οἱ σκέψεις του εἶχαν ἐξαρτηθῆ ἀπὸ τὴν συμπεριφορά της. Κι' ὅταν ἐκείνη τοῦ εἶπε ὅτι θὰ γίνονταν μητέρα, ὁ ἄνδρας μπῆκε ὁλοζώντανος στὸν Παράδεισο...

Τρομακτικὴ τραγῳδία ἡ ἀνθρώπινη καρδιά! Σπουδαῖο πρᾶγμα εἶναι νὰ φτιάξῃ κανεὶς ἕνα παιδί; Ὡστόσο αὐτὸς πῆγε νὰ τρελλαθῆ ἀπὸ τὴν χαρά του. Γίνονταν λοῦστρος, χαμάλης τοῦ λιμανιοῦ, λωποδύτης ἀκόμη φθάνει νὰ εἶχε ἡ μητέρα τοῦ παιδιοῦ του ὅ,τι μποροῦσε νὰ τὴν εὐχαριστήσῃ. Εἶχε τυφλωθῆ ἀπὸ τὴν εὐτυχία του. Μερικοὶ γνωστοί του κάτι θέλησαν νὰ τοῦ εἰποῦν, μὰ ἐκεῖνος οὔτε πρόσεξε τὰ λόγια τους. Πῶς ἦταν δυνατὸ νὰ εἶχε... συνεργάτες σ' αὐτὴ τὴν ἱστορία τῆς τεκνοποιΐας; Ἄλλωστε ἡ γυναίκα του γιατὶ νὰ τὸν ξεγελάσῃ; Δὲν τῆς ἱκανοποιοῦσε ὅλες τὶς ἐπιθυμίες της;

Ἔτσι ἦρθε ὁκαιρὸς ποὺ ἡ σύντροφός του ἔπρεπε νὰ πάῃ στὴν κλινική. Οἱ γιατροί, ποὺ τὴν ἐξήτασαν, δὲν ἔκρυψαν τὶς ἀνησυχίες τους. Ἐπρόκειτο γιὰ ἕναν πολὺ δύσκολο τοκετό. Τὸ παιδὶ ἦταν πολὺ ἀνεπτυγμένο. Πιθανὸν νὰ χρειαζόταν νὰ γίνῃ καισαρικὴ τομή. Αὐτὸ τὸ φοβερὸ σχίσιμο τῆς ὑπογαστρίου...

Ὁ ἄνδρας εἶχε χάσει τὸν ὕπνο του. Στὸ σπίτι περιφερόταν σὰν κολασμένος. Καὶ μιὰ ἡμέρα, τὴν προηγούμενη τῆς κρισίμου ἐγγειρήσεως, καθὼς κύτταζε τὰ διάφορα «σουβενὶρ» τῆς γυναικός του, στὸ διαμέρισμά τους, ἀνασηκώθηκαν τὰ μαλλιά του ἀπὸ τὴν φρίκη του. Ἀνεκάλυψε ἀποκαλυπτικὰ γράμματα, φωτογραφίες, ἀναμνηστικὰ πράγματα, ποὺ διέλυαν κάθε ἀμφιβολία ὅ-

τι ἡ γυναικα του τοῦ ἔλεγε. Ἦταν ἕνα σωρὸ ὑποθέσεις τρυφερῶν ἐρώτων. Σὲ κάποιο ἀπὸ αὐτὰ μιλοῦσαν καὶ γιὰ τὸ παιδί: «Νὰ τὸ προσέχῃς τὸ μαρούλι, τῆς γράφαν. Εἶναι ἡ ζωντανὴ εἰκόνα τῆς ἀγάπης. Εἶναι ἡ εὐτυχία ἑνὸς μεγάλου ἔρωτος...».

Λυσσασμένος ἔτρεξε στὴν κλινικὴ γιὰ νὰ ζητήσῃ ἐξηγήσεις. Εὗρηκε τὴν γυναίκα του σὲ κακὰ χάλια. Ἀπὸ ὧρες εἶχαν ἀρχίσει οἱ πόνοι τοῦ τοκετοῦ μὰ τὸ παιδὶ ἦταν ἀδύνατο νὰ κάνῃ τὴν ἐμφάνισί του.

—Δὲν θ' ἀνθέξῃ στοὺς πόνους ἡ γυναίκα σας, τοῦ δήλωσαν οἱ γιατροί. Πρέπει νὰ διαλέξετε. Ἢ ν' ἀφήσουμε τὸ παιδὶ νὰ πεθάνῃ ἀπὸ ἀσφυξία καὶ νὰ τὸ βγάλουμε ἀφοῦ τὸ κομματιάσουμε ἢ νὰ ὑποκύψῃ ἡ γυναίκα σας στὸ ναιῖο!...

Ἡ γυναῖκα του; Τὸ παιδί του; Μὰ δὲν εἶχε τίποτε ἀπὸ αὐτὰ δικό του. Εἶχε πέσει θύμα μιᾶς κοροϊδίας. Ἂν γλύτωνε τὴν γυναῖκα του; Θὰ τὴν σκότωνε ἀργότερα μὲ τὰ ἴδια του τὰ χέρια γιὰ τὴν ἀπιστία της. Προτιμότερο ἦταν νὰ τὴ θυσιάσῃ. Ὅσο γιὰ τὸ παιδὶ πῆρε τὴν ἀπόφασι νὰ τὸ ρίξῃ στὸ κουτὶ τοῦ Βρεφοκομείου .

Κι' ἔτσι ἔγινε. Ἄφησε τὴν γυναῖκα του νὰ μαρτυρήσῃ καὶ νὰ πεθάνῃ ἀπὸ τοὺς πόνους, ἀσυγκίνητος καὶ μ' ἕνα χαμόγελο σαδιστικῆς ἀπολαύσεως στὸ πρόσωπό του: «Ἄτιμη, σκεφτόταν, καταδικάσθηκες νὰ πεθάνῃς καὶ θὰ πεθάνῃς ἀπὸ τοὺς πόνους τοῦ ἴδιου τοῦ σφάλματός σου. Ὅσο γιὰ τὸ «μωρούλι» του, τὸ μούλικο, θὰ πάῃ γραμμὴ στὴ βραφοδόχο!...».

Καὶ πράγματι, πέθανε ἡ γυναῖκα του. Κι' ἀπὸ μιὰ πεθαμένη ποὺ τὴν κομμάτιασαν οἱ γιατροὶ βγῆκε ἕνα ζωηρὸ κι' ὤμορφο κοριτσάκι...

—Σᾶς μοιάζει ἐκπληκτικά!.. Τοῦ εἶπαν οἱ νοσοκόμες.

Νόμισε ὅτι εἶχαν μαντεύσει τὸ μυστικό τους καὶ τὸν κορόϊδευαν!...

Καὶ τὸ ἴδιο κιόλας βράδυ πῆρε τὸ παιδὶ καὶ τὸ ἔρριξε στὴν βρεφοδόχο ὅπως πετάει κανεὶς ἕνα ἀποτσίγαρο...

Τρεῖς μῆνες ὅμως ἀργότερα ἀνοίγοντας ἕνα βιβλίο στὸ γραφεῖο του, εὑρῆκε κατάπληκτος ἕνα γράμμα τῆς γυναικός του ἀπευθυνόμενο σ' αὐτόν:

«Ἂν πεθάνω στὴ κλινική, τοῦ ἔγραφε, νὰ ξέρῃς ὅτι σ' ἀγαποῦσα πιὸ πολὺ κι' ἀπὸ τὴ ζωή μου. Μὰ θέλω νὰ σοῦ ἐξομολογη-

θῶ τὶς τρελλές μου. Στὰ συρταρία τῆς τουαλέττας μου θὰ εὑρῆς ἕνα σωρὸ «σουβενίρ». Ἦταν παιδικὲς ἀνοησίες καὶ σαχλοὶ ἔρωτες. Σκέψουν ὅτι ἤμουν τόσο τρελλὴ ποὺ μ' ἕνα ἀπὸ τὰ φλέρτ μου ποὺ δὲν θυμᾶμαι πιὰ οὔτε τ' ὄνομά του, ἀλληλογραφούσαμε σὰν παντρεμένοι καὶ μιλούσαμε —τί ἀνοησία— καὶ γιὰ τὸ παιδί μας, ποὺ ὑπῆρχε μόνο στὴ φαντασία μας. Εἶδες πόσο ἀνο-

(Συνέχεια εἰς τὴν 30ὴν σελ.)

Μπαγιαντέρα

Ἡ τραγική κατάσκοπος τοῦ Μεγάλου Πολέμου

4ον

Στὸ σταθμὸ συνήντησε τὸ Ρῶσσο ἀξιωματικὸ Μαρώφ.

Μὲ κάποια ἀόριστη συγκίνησι τὴν ἐπλησίασε καὶ τὴν χαιρέτισε. Ἡ Μαργαρίτα τὸν χαιρέτισε κι' αὐτὴ καὶ τοῦσφιξε τὸ χέρι μὲ ὅλη ἐκείνη τὴν ἡδυπάθεια ποὺ ἔκρυβε μέσα της.

Ἀπὸ λεπτότητα ὁ Μαρώφ δὲν τὴν ρώτησε πῶς συνέβη νὰ βρεθῆ στὸ σταθμὸ ἀλλ' ἐκείνη τὸν παρεκάλεσε νὰ φροντίση γιὰ τὰ πράγματά της. "Ωστε θὰ ἔχω τὴν εὐτυχία νὰ ταξειδεύσουμε μαζί; τὴν ρώτησε.

— Ναί, τοῦ ἀπήντησε ξηρὰ ἡ Μαργαρίτα. Ἡ ὥρα ὅμως περνᾶ καὶ σᾶς παρακαλῶ νὰ φροντίσετε γιὰ τὶς βαλίτζες μου.

Ὁ ὑπολοχαγὸς Μαρώφ ἔτρεξε μὲ προθυμία νὰ ἐκπληρώση τὴν παράκλησι τῆς Μαργαρίτας, ἡ ὁποία μπῆκε σ' ἕνα βαγόνι πρώτης θέσεως καὶ παρηκολούθει ἀπὸ τὸ παράθυρο τὴ κίνησι τοῦ σταθμοῦ.

Λίγα λεπτὰ ποὶν ξεκινήση τὸ τραῖνα ἐφάνηκεν ὁ Μαρώφ ἀκολουθούμενος ἀπὸ ἕνα ἀχθοφόρο καὶ τοῦ ἔδειξε τὸ διαμέρισμα ὅπου ἔπρεπε νὰ φέρη τὶς ἀποσκευές. Καὶ μπῆκε κ' αὐτὸς στὸ βαγόνι.

Τὸ τραῖνο ξεκίνησε καὶ γιὰ πολὺ καιρὸ κανεὶς δὲν ἄκουε νὰ γίνεται λόγος γιὰ τὴν κυρία Μαργαρίτα Ζελλέ, πρώην σύζυγον τοῦ Ὁλλανδοῦ ταγματάρχου Μὰκ Λεό. "Ολοι τὴν ξέχασαν καὶ τὸ ὄνομά της αὐτό τὸ πραγματικό της ὄνομα δὲν ἀκούστηκε πλέον παρὰ ἀφοῦ πέρασαν ἀρκετὰ χρόνια. Λίγο ἔλειψε μάλιστα νὰ τὸ ξεχάση καὶ αὐτὴ ἡ ἴδια ἂν δὲν

Τὰ προηνούμενα

Ἡ Μαργαρίτα Ζελλὲ, ἡ Μάτα Χάρι γεννήθηκε στὴν Ὁλλανδία καὶ παντρεύθηκε μ' ἕναν ἀξιωματικό, μὲ τὸν ὁποῖον ἔφυγε στὶς Ἰνδίες, ὅπου αὐτὸς ἀνέλαβε τὴ διοίκησι ἑνὸς τάγματος στὴν πόλι Μπάνζοε Μπίρο. Ὁ ἄνδρας της ὅμως ἦτο μέθυσος κι' ἔκφυλος καὶ τῆς ἔκανε τὴν ζωὴ μαρτυρική. Κι' ἡ μόνη της χαρὰ ἦταν νὰ παρακολουθῆ στὰ Ἰνδικὰ μοναστήρια τὶς μπαγιαντέρες ποὺ ἐχόρευαν. Καὶ ὅταν δὲν μποροῦσε νὰ ὑποφέρη ἄλλο τὴν τυραννία τοῦ ἀνδρός της, ἐπῆρε διαζύγιο καὶ γύρισε στὴν Ὁλλανδία. Ἐκεῖ, ὁ πατέρας της, τὴν ἔστειλλε στὴ Χάγη σὲ μιὰ θεία της τὴ Βαρώνη Λάντες. Σὲ μιὰ δεξίωσι γνωρίζει τὸ ρῶσσο ὑπολοχαγὸ τοῦ Ἐπιτελείου Μαρώφ, μὲ τὸν ὁποῖο φλερτάρει. Ἕνα βράδυ αὐτὸς τῆς ἀνεκοίνωσε πὼς τὴν ἐπομένη θάφευγε γιὰ τὴν Πετρούπολι. Τὴν ἴδια στιγμὴ τὴν ἐκάλεσε ἡ θεία της, τῆς ἔλειξε μιὰ δήλωσι ποὺ δημοσίευε ὁ πρώην σύζυγός της στὶς ἐφημερίδες, ὅτι τὴν ἀποκηρύσει καὶ τῆς ἐδήλωσε πὼς ὕστερα ἀπ' αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ μείνη ἄλλο μαζί της.

Κι' ἡ Μαργαρίτα ἦρε τὴν ἀπόφασι νὰ φύγη. Καὶ νὰ μὴν ξαναγυρίση στὸν πατέρα της, ἀλλὰ νὰ ζήση μόνη της κι' ἀνεξάρτητη. Θὰ κέρδιζε τὴν ζωή της μὲ τὸ χορό. Θὰ ἐνεφανίζετο ὡς μπαγιαντέρα, εἰς τὰ κοσμικώτερα κέντρα τῆς Εὐρώπης. Καὶ ἔφυγε γιὰ νὰ μὴν ξαναγυρίση...

ἀνελάμβανε νὰ τῆς τὸ ὑπενθυμίσ[illegible] ὁ Πρόεδρος τοῦ 3ου Στρατοδικείου τῶν Παρισίων, συνταγματάρχης Σεμπρὲν, τὸν Ὀκτώβριον τοῦ 1917.

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ
Η ΜΠΑΓΙΑΝΤΕΡΑ

Οἱ Παρισινοί, οἱ ὁποῖοι περνοῦσαν ἐν ἀπόγευμα τοῦ φθινοπώρου τοῦ 1913 πρὸ τοῦ μουσείου Γκυμὲ ἔβλεπον μιὰ μακρὰ σειρὰ αὐτοκινήτων νὰ περιμένουν ἐμπρὸς στὴν εἴσοδο τοῦ ἱδρύματος αὐτοῦ τοῦ ὁποίου τὸ ἐσωτερικὸν μοιάζει περισσότερον μὲ μυστηριώδη παγόδαν ἢ βουδδικὸν ναὸν παρὰ μὲ μουσεῖον.

Κανεὶς ὅμως δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ὑποπτευθῆ τὸν λόγον, γιὰ τὸν ὁποῖον οἱ κύριοι τῶν πολυτελῶν αὐτῶν αὐτοκινήτων εἶχον συγκεντρωθεῖ εἰς τὸ μουσεῖον αὐτό, ποὺ δὲν ἦτο βέβαια τόπος διασκεδάσεως. Καὶ πράγματι δὲν ἐπρόκειτο γιὰ διασκέδασι, ἀλλὰ γιὰ ἱεροτελεστία στὴν ὁποίαν ὁ διευθυντὴς τοῦ μουσείου εἶχε καλέσει μερικὰ ἐκλεκτὰ μέλη τῆς Παρισινῆς ἀριστοκρατίας καὶ ὅλους ἐκείνους ποὺ ἠσθάνοντο ἀγάπην καὶ ἐνδιαφέρον γιὰ τὴν μυστηριώδη καὶ ἄγνωστη Ἀνατολή, τὶς ἀκόμη μυστηριώδεις θρησκειες της μὲ τὶς παράδοξες ἱερουργίες ποὺ ἂν καὶ γεμᾶτες ἀπὸ φιλοσοφικὰ νοήματα μοιάζουν μᾶλλον πρὸς μαγικὲς συνέργειες, παρὰ ὡς ἐκδηλώσεις λατρείας τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς στὸ δημιουργό της.

Μιὰ περίφημη γιὰ τὴν ὡμορφιά της καὶ γιὰ τὴν τέχνη της μπαγιαντέρα ἐπρόκειτο νὰ χορέψη τοὺς ἱεροὺς Ἰνδικοὺς χορούς. Τὴν ἔλεγαν Μάτα - Χάρι καὶ εἶχε γεννηθῆ στὴν Ἰάβα στοὺς ναοὺς τῆς ὁποίας εἶχε περάσει τὰ παιδικά της χρόνια.

Ὁ Γάλλος συγγραφεὺς καὶ δημοσιογράφος Ντυμοὺρ ποὺ εἶχε τὴν εὐτυχίαν νὰ συγκαταλέγεται μεταξὺ λίγων προσκεκλημένων, ὡς ἑξῆς περιγράφει τὴν Ἱεροτελεστίαν:

«Ὁ χορὸς ἢ μᾶλλον ἡ Ἱεροτελεστία δὲν εἶχεν ἀρχίσει ἀκόμη, ἀλλ' ἀπὸ τὸ βάθος τῆς μεγάλας σάλας τοῦ μουσείου ἠκούετο μιὰ γλυκειὰ καὶ ἁπαλὴ μουσικὴ μελωδία ποὺ ἐμοιαζε σὰν ἀτελείωτος θρῆνος, διακοπτόμενος ἀπὸ λυγμοὺς, σὰν θρῆνος παρθένου ποὺ κλαίει τὴν εὐτυχίαν ποὺ ἔχασε. Ἄν παρὰ πολὺ δύσκολο νὰ καθαρίση κανεὶς ἀπὸ ποιὸ ἀκριβῶς μέρος τῆς σάλας προῆρχετο ἡ μελωδία αὐτή, ἡ ὁποία ὅμως ἐγέμιζεν ὁλόκληρη τὴν ἀτμόσφαιρα.

Σιωπηλὴ σὰν σκιὰ ἐφάνηκε τέλος ἡ μπαγιαντέρα, τὸ ἄνθος τῆς γῆς, ἡ παρθένος ποὺ εἶνε ἀφιερωμένη στὴν μυστηριώδη θεότητα.

Η ΜΑΤΑ ΧΑΡΙ

Εἶνε ὑψηλή, εὐκίνητος καὶ λεπτὴ σὰν λεπίδα σπαθιοῦ. Ἐπάνω στὸν ἀλοιβάστρινο λαιμό της στηρίζεται γοητευτικὸ κεφάλι. Τὸ ἀφαντάστου συμμετρίας πρόσωπό της ἔχει κάποια σατανικὴ καὶ σιβυλλώδη ἔκφρασι Εἶνε ἡ ἐνσάρκωσις τοῦ πειρασμοῦ καὶ τοῦ πόθου. Τὸ στόμα της διαγράφεται κάτω ἀπὸ τὴν λεπτὴν καὶ ἀφόγου γραμμῆς μύτη της, τῆς ὁποίας οἱ ρώθωνες ἀναπάλλονται σὰν νὰ σκιρτοῦν καὶ ἀπὸ τὰ χείλη της, τὰ κόκκινα σὰν ὥριμο κεράσι, ξεχειλίζει ἡ ἡδονὴ καὶ ὁ πόθος. Τὰ λάμποντα μάτια της πραγματικὰ μαῦρα διαμάντια ποὺ σκορποῦν ἄπειρες ἀναλαμπὲς περιβάλλονται ἀπὸ σκοτεινὸ κύκλο. Τὸ αἰνιγματῶδες βλέμμα της χάνεται στὸ κενόν. Τὸ μαῦρα μαλλιά της εἶνε χωρισμένα στὴ μέση καὶ ρίπτουν στὸ πρόσωπό της σκιερὲς ἀποχρώσεις ποὺ καθιστοῦν τὴν ὅλη ἔκφρασι τοῦ προσώπου της περισσότερο μυστηριώδη. Τὸ θερμὸν της δέρμα ἄφινε παράδοξες ἀναλαμπὲς στὸ φῶς τῶν πολυχρόμων λαμπτήρων.

Ἀτμόσφαιρα ἡδυπαθείας περιέβαλλε τὸ ἀνήσυχο σῶμα της, τοῦ ὁποίου τὰ μύρια θέλγητρα ἄφιναν νὰ πλανᾶται γύρω της ἀνέκφραστος γοητεία μαγίσσης.

Μόνον τὰ μικρὰ στήθη της ἐκαλύπτοντο ἀπὸ δυὸ χρυσὲς πλάκες ποὺ συγκρατοῦσε μιὰ λεπτὴ χρυσῆ ἁλυσίδα.

Ποτὲ κανεὶς δὲν εἶδε τὰ στήθη αὐτά. Χιλιάδες φράγκα ἐπληρώθησαν γιὰ τὴν γυναῖκα αὐτήν. Ἀλλὰ κανεὶς ποτὲ δὲν μπόρεσε νὰ καυχηθῆ ὅτι εἶδε τὶς αἰχμὲς τῶν στηθῶν της.

Ἐφαίνετο σὰν νὰ ἀνεδύετο ἀπὸ τὰ βάθη μυστηριώδους τάφου καὶ ἐμοιαζε πρὸς τὴν ἀπειρόμορφη καὶ σιγηλὴ ψυχὴ τῆς νύχτας, ἡ ὁποία καλύπτει τὴν γῆν. Τὸ σῶμα της ἐκυμάτιζε μὲ χάρι μέσα στὴν θάλασσα τοῦ φωτὸς καὶ τὸ βλέμμα της περιέκλειε ὠκεανοὺς ἡδυπαθείας.

Ὅλοι ἐκράτουν τὴν ἀναπνοή τους γιὰ νὰ παρακολουθήσουν τὶς κινήσεις οἱ ὁποῖες ἐμοιαζαν μὲ μουσικὲς φράσεις.

Ὁ χορὸς της διηρεῖτο εἰς τρεῖς φράσεις, αἱ ὁποῖαι ἀνταπεκρίνοντο εἰς τὰς ἰδιότητας τοῦ Βράχμα, τοῦ Βισνοῦ καὶ τοῦ Σίβα, τὴν δημιουργίαν, τὴν γονιμότητα καὶ τὴν καταστροφήν. Ἀλλὰ καταστροφὴν δημιουργὸν κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ Σίβα ὑπερβαίνει καὶ αὐτὸν τὸν Βράχμα.

Ὁ χορὸς της ἠρμήνευε τὰς ἑξελίξεις τῆς θεότητος ἡ ὁποία διὰ τῆς καταστροφῆς φθάνει εἰς τὴν δημιουργίαν διὰ τῆς ἐνσαρκώσεως. Ἤτο μᾶλλον μία θεολογικὴ θέσις ἑρμηνευμένη, ὄχι διὰ λόγων, ἀλλὰ διὰ ρυθμικῶν κινήσεων, αἱ ὁποῖαι ἐκφράζουν τοὺς κανόνας τῶν Βέδων τῶν ἱερῶν βιβλίων.

ΕΜΠΡΟΣ ΣΕΙΣ ΤΟ ΟΜΟΙΩΜΑ ΤΟΥ ΒΙΣΝΟΥ

Πρὸς τὸ ἄφωνον ὁμοίωμα τοῦ Κοιμωμένου Βισνοῦ καὶ μὲ χαμόγελο αἰνιγματῶδες ἐγονυπέτησεν ἐμπρός του τρεῖς φορές. Κατόπιν στραφεῖσα ἀργὰ εἰς κύκλον ἔλυσε τὸ ὀραχιόλι ποὺ περιέβαλε τὸν καρπὸν τοῦ ἀριστεροῦ χεριοῦ της καὶ τὸ ἀπέθεσε μὲ εὐλάβεια στὰ πόδια τοῦ θεοῦ.

Ὅσοι ἦσαν κοντά της διέκριναν στὸν καρπὸ τοῦ χεριοῦ της, ἀκριβῶς στὴ θέσι ποὺ ἦτο τὸ βραχιόλι ζωγραφισμένο ἕνα φεῖδι ποὺ δάγκανε τὴν οὐρά του.

Καὶ κατόπιν ἐξηφανίσθη χωρὶς κανεὶς ν' ἀντιληφθῆ ἀκριβῶς πρὸς ποῖον μέρος ὅπως κανεὶς δὲν ἀντελήφθη ἀπὸ ποίου ἀκριβῶς μέρος εἶχεν εἰσέλθει εἰς τὴν μεγάλην σάλαν τοῦ μουσείου.

Ἡ ἱεροτελεστία εἶχε τελειώσει καὶ μετ' ὀλίγον τὸ μουσεῖον Γκυμὲ ἦτο ἔρημον καὶ σιωπηλόν.

Ἀλλὰ τὴν ἑπομένην ἡμέραν ὅλαι αἱ ἐφημερίδες ὡμίλουν γιὰ τὴν παράδοξον αὐτὴν τελετὴν καὶ τὸν χορὸν τῆς μυστηριώδους Ἰνδῆς μπαγιαντέρας.

Μὲ ἄλλη βραδυά, οἱ προσκεκλημένοι τῆς δουκίσσης Ἐκμοὺλ ἀπήλαυσαν τὸ σπάνιο αὐτὸ θέαμα.

Ἡ Μάτα Χάρι, ἡ Ἰνδὴ χορεύτρια ὅπως τὴν ἔλεγον στὸ Παρίσι ἐνοικίασεν ἕνα μικρὸ ἀλλὰ κομψὸ μέγαρο στὴ λεωφόρο Ἀνρὺ - Μαρτὲν καὶ ἐκεῖ ἐδέχετο τοὺς λίγους φίλους ποὺ τὴν ἐπεσκέπτοντο.

Τὰ κομψὰ τραπεζάκια τῶν σαλονιῶν τοῦ μεγάρου της ἦσαν γεμᾶτα ἀπὸ ἱερὰ Ἰνδικὰ βιβλία, τὸ περιεχόμενο τῶν ὁποίων ἐξήγει σ' ὅσους ἐδέχετο. Μεταξὺ τῶν βιβλίων αὐτῶν ἦτο καὶ τὸ περίφημον, ἀλλὰ δυσεύρετον καὶ σπάνιον «Κάμα - Σοῦτρα», τὸ ὁποῖον οἱ Ἰνδοὶ κατώρθωσαν ἐπὶ αἰῶνας ὁλοκλήρους νὰ κρατήσουν μυστικὸν ἀπὸ τοὺς Εὐρωπαίους ἐρευνητὰς καὶ νὰ τὸ φυλάξουν μέσα εἰς τὰ ἄδυτα τῶν ναῶν των. Τὸ βιβλίον αὐτὸ ἀνεκάλυψεν εἰς Ἄγγλος Ἰνδολόγος καὶ τὸ μετέφρασεν εἰς τὴν Ἀγγλικήν. Εἶνε γεμᾶτο ἀπὸ παραγγέλματα καὶ κανόνας ποὺ πρέπει νὰ τηροῦν αἱ ἱεραὶ χορεύτριαι. Ἀλλὰ περιέρχεται πρὸς τούτοις καὶ ὀδηγίας διὰ τὰς ἑταίρας, διότι εἰς τὴν Ἀνατολὴν τὸ ἐπάγγελμα τῆς ἑταίρας δὲν θεωρεῖται καθόλου ἀτιμωτικὸν καὶ αἱ ἱεραὶ χορεύτριαι δὲν εἶνε κατὶ αὐταὶ παρὰ ἑταῖραι ἀνωτέρας ὅμως τάξεως.

Ὑπουργοί, στρατηγοί, πρεσβευταί, ἀνώτατοι ὑπάλληλοι ἐξ ἐκείνων, οἱ ὁποῖοι ἀπετέλουν τὸ σύνθες περιβάλλον τῆς Μάτα - Χάρι ἤκουον μὲ θρησκευτικὴν προσοχὴν τὰ ἐρωτικὰ μυστήρια τῆς ἡδυπαθοῦς καὶ λάγνου Ἀνατολῆς.

Φαίνεται ὅμως ὅτι ἀπὸ τὰ βιβλία αὐτὰ ἐδιδάσκετο καὶ ἡ ἴδια τὴν τέχνην τοῦ ἔρωτος, διότι ὅταν μετὰ τὴν σύλληψίν της, κατεσχέθησαν τὰ ἐπιπλα της καὶ ἠρευνήθησαν ὅλα τὰ ἔγγραφα, τὰ βιβλία καὶ ἡ ἀλληλογραφία της ἀπὸ τὰς στρατιωτικὰς Ἀρχάς, ὡρισμένα χωρὶς τῶν βιβλίων αὐτῶν εὑρέθησαν ὑπογραμμισμένα.

Ἀπὸ τὸ περίφημον βιβλίον «Κάμα-Σοῦτρα» ἔχει παραδείγματος χάριν ὑπογραμμισθῆ τὸ ἀκόλουθον κεφάλαιον, τὸ ὁποῖον ἐπιγράφεται:

ΑΙ ΕΡΩΤΙΚΑΙ ΣΥΝΤΑΓΑΙ ΤΩΝ ΙΕΡΩΝ ΒΙΒΛΙΩΝ

«Τί πρέπει νὰ γνωρίζη μία γυναῖκα τοῦ ἐλαφροῦ κόσμου» «Ὅταν μιὰ τέτοια γυναῖκα ἀγαπᾶ τὸν ἄνδρα εἰς τὸν ὁποῖον παραδίδεται κ"θε τι ποὺ κάμνει καὶ λέγει εἶνε φυσικὸν καὶ ἀπροσποίητον. Ὅταν ὅμως παραδίδεται εἰς ἕνα ἄνδρα ὄχι ἐξ ἀγάπης, ἀλλ' ἀπὸ συμφέρον συμβαίνει τὸ ἐναντίον. Ὅλα εἶνε προσποιητὰ καὶ ψεύτικα καὶ γι' αὐτὸ πρέπει νὰ προσέχη ὥστε νὰ φαίνωνται αὐθόρμητα καὶ εἰλικρινῆ. Ὁ ἄνδρας ἔχει μεγάλην ἐμπιστοσύνην στὴν γυναῖκα ποὺ δείχνει ὅτι τὸν ἀγαπᾶ. Τὴν πιστεύει τυφλά.

Ἀλλ' ἐκτὸς αὐτοῦ μία γυναῖκα πρέπει νὰ γνωρίζη νὰ ξεχωρίζη τοὺς ἄνδρες. Ἐκείνους ποὺ πρέπει νὰ ἀγαπᾶ διὰ τὸ χρῆμα τους εἶνε οἱ πολὺ νέοι, οἱ ὁποῖοι εἶνε παιδιὰ πλουσίων γονέων, οἱ ἔχοντες μεγάλα ἀξιώματα καὶ κατὰ συνέπειαν μεγάλην ἐξουσίαν, δύναμιν καὶ πλοῦτον καὶ ἐκεῖνοι, οἱ ὁποῖοι ἔχουν πολὺν πλοῦτον καὶ θέλουν νὰ τὸν ἐπιδείκνυουν. Ἐκείνους ποὺ πρέπει νὰ τοὺς ἀγαπᾶ ὄχι διὰ τὸ χρῆμα ἀλλὰ μὲ πραγματικὴν ἀγάπην εἶνε οἱ σοφοί, οἱ καλλιτέχναι, οἱ μάντεις καὶ ὅλοι ὅσοι ἐργάζονται μὲ τὸ πνεῦμα διὰ τὸν καλὸν τῶν ἄλλων.

Ἡ ἐλαφρὰ γυναῖκα πρέπει νὰ φαίνεται πάντοτε ὡραία καὶ γελαστὴ καὶ τὸ σῶμα της νὰ ξεχειλίζη ἀπὸ ὑγείαν. Πρέπει νὰ γνωρίζη νὰ ἐκτιμᾶ τοὺς καλοὺς ἀνδρικοὺς χαρακτῆρας χωρὶς ὅμως καὶ νὰ παραμελῆ τὰ πλούτη. Δὲν πρέπει ν' ἀποφεύγη τὰς σωματικὰς ἀπολαύσεις καὶ ποτὲ δὲν πρέπει νὰ φαίνεται ἀνωτέρα ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον εἰς τὸν ὁποῖον παραδίδεται. Πρέπει πάντοτε νὰ προσπαθῆ νὰ φαίνεται ἴση πρὸς αὐτόν. Καὶ τέλος πρέπει νὰ ἐπιζητῆ νὰ αὐξάνη πάντοτε τὴν πεῖραν της καὶ νὰ διδάσκεται ἀπὸ ὅ,τι βλέπει γύρω της».

Καὶ εἰς ἓν ἄλλο κεφάλαιον εἶχεν ὑπογραμμίσει τὸ ἀκόλουθον:

«Διὰ νὰ σαγηνεύση καὶ διὰ νὰ κρατήση αἰχμάλωτον τὸν ἐραστήν της πρέπει νὰ φαίνεται ὅτι τρελλαίνεται ἀπὸ τὰ κάδια του, ἀπὸ τὰ φιλιά του καὶ ἐν γένει ἀπὸ τὸν τρόπον, τὸν ὁποῖον αὐτὸς εὐχαριστεῖται νὰ τὴν ἀπολαμβάνη. Πρέπει κοντά του νὰ φαίνεται πάντα εὐδιάθετος. Νὰ τὸν χαϊδεύη καὶ νὰ τὸν φιλῆ ὅταν κοιμᾶται καὶ ἐν γένει νὰ φαίνεται ὅτι πάντα ἀνησυχεῖ μήπως πάθη τίποτε. Πρέπει νὰ εἶνε πάντοτε ἀρωματισμένη καὶ στολισμένη μὲ ἄνθη. Καὶ διὰ νὰ τὸν συγκρατῆ πάντοτε στὴν ἀγκαλιά της πρέπει νὰ τὸν ποτίση μὲ τὸ φίλτρον, τὸ ὁποῖον οἱ ἱερεῖς τοῦ Κρισνὰ κατασκευάζουν ἀπὸ σπόρους Σαβά, ρίζες οὐχαλά, φύλλα σανταβάστρα. Καὶ ἂν θέλη νὰ τῆς εἶνε πάντα πιστὸς ἂς ἀκολουθήση τὰ παραγγέλματα τοῦ ἱεροῦ βιβλίου τῆς Ἀθάρβα - Βέδας».

Ἄγνωστον εἶνε ἂν ἡ Μάτα - Χάρι ἐφήρμοζε τὰς ὀδηγίας καὶ τὰς συνταγὰς αὐτάς. Βέβαιον ὅμως εἶνε ὅτι ὅλοι ὅσοι τὴν ἐπλησίασαν διετήρησαν πάντοτε ζωηρὰν τὴν ἀνάμνησιν τῆς παραδόξου αὐτῆς γυναικός, τῆς ὁποίας ἡ γοητεία καὶ κυριαρχία ἐπὶ τῶν ἀνδρῶν, οἱ ὁποῖοι ἐδοκίμαζον μιὰ φορὰ τὰς θωπείας της, ἦτο ἀπεριόριστος.

Εἶνε δὲ ἄξιον σημειώσεως, ὅτι τὰ θύματά της δὲν ἦσαν πάντοτε νεαροὶ ἀξιωματικοί, πρὸς τοὺς ὁποίους ἡ Μάτα - Χάρι ἔτρεφεν ἰδιαίτεραν συμπάθειαν, οὔτε πλούσιοι τραπεζῖται ἢ βιομήχανοι τῶν ὁποίων τὰ ποντοφόλια ἐξεπίνεζε μὲ μοναδικὴν τέχνην. Αὐτὴ ἡ ἴδια εἰς τὴν δίκην της ἐδήλωσεν ὅτι ὁλοσόφοτε ἄνδρας, ὁ ὁποῖος τῆς ἤρεσε, δὲν κατώρθωσε ποτὲ νὰ διαφύγη ἀπὸ τὰ δίκτυά της καὶ νὰ τὸν κρατήση αἰχμάλωτον ἐφ' ὅσον καιρὸν ἤθελεν. Καὶ μεταξὺ αὐτῶν ἀνέφερε τὰ ὀνόματα ἑνὸς ἀπὸ τοὺς περιφημοτέρους δικηγόρους τῆς Γαλλίας δύο πρεσβευτῶν, τοῦ ὑπουργοῦ τῶν Ἐξωτερικῶν τῆς Γαλλίας, ἑνὸς Πρωθυπουργοῦ τῆς Ὁλλανδίας, τοῦ Διαδόχου τῆς Γερμανικῆς Αὐτοκρατορίας, τοῦ μεγάλου δουκὸς τοῦ Βρουνσβικ καὶ ἑνὸς περιφήμου καλλιτέχνου.....ἀλλὰ καὶ τόσων ἄλλων τοὺς ὁποίους εἶνε δύσκολον ν' ἀπαριθμήση κανεὶς καὶ οἱ ὁποῖοι στενάζουν ἀκόμη ὅταν ἀναπολοῦν τὰ κάδια τῆς γοήσσης ἱερείας τοῦ Σίβα μεθυσμένος ἀπὸ τὰ ἀρώματα τὰ φιλήματα καὶ τὶς ἐρωτικὲς ἀπολαύσεις τῶν ὁποίων τὰ μυστικὰ μάθαινε ἀπὸ τὰ ἱερὰ Ἰνδικὰ βιβλία

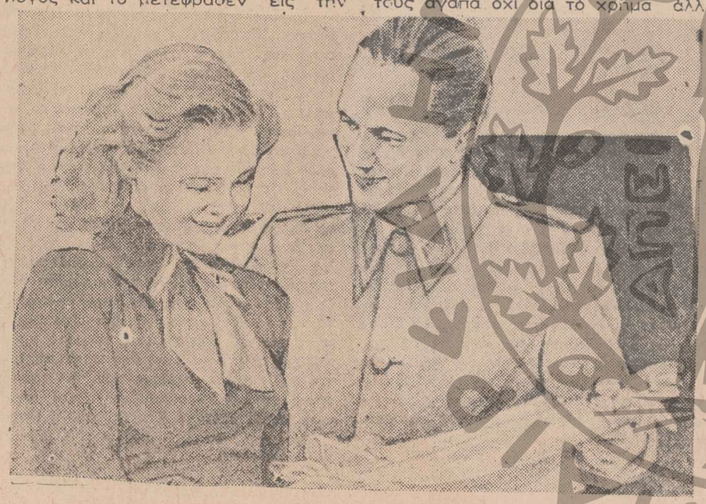

Η ΣΥΝΕΧΕΙΑ: Εἰς τὸ προσεχές.

Ἡ Σφίγξ τοῦ Βορρᾶ

Ἡ γόησσα τοῦ κινηματογράφου Γκρέττα Γκάρμπο, κατὰ τὰς πληροφορίας τῆς ἀμερικανικῆς ἐπιθεωρήσεως «Νιοῦ Γιωρκερ», πρόκειται ν' ἀναχωρήσῃ διὰ τὴν πατρίδα της, ὅπου εἰς ἐνδεχομένην περίπτωσιν θὰ προσφέρῃ τὰς ὑπηρεσίας της εἰς τὸν Ἐρυθρὸν Σταυρόν.

Γαλλική λογοτεχνία

Ἡ ραγισμένη καρδιά

Τοῦ ΑΝΤΡΕ ΣΑΛΜΟΝ

Ὁ Πὼλ Ρενὸλ ἐκεῖνο τὸ βράδυ εἶχε τύψεις. Μέσα στὰ στήθη του ἡ καρδιά του χτυποῦσε ἀναστατωμένη. Τὰ πράγματα ἦταν πιὰ ξεκαθαρισμένα. Ἀγαποῦσε τὴ Λίλιαν καὶ εἶχε βαρεθῆ τὴν Λούσυ.

Πῶς εἶχε γίνει αὐτὸ οὔτε κι' ὁ ἴδιος δὲν θὰ μποροῦσε νὰ τὸ ἐξηγήσῃ.

Ὁ Πὼλ Ρενὸλ ἦταν ἕνας πολὺ συμπαθητικὸς νέος. Ἀγαποῦσε τὴ δουλειά του, ἔκανε μιὰ ἥσυχη ζωὴ καὶ σεβόταν ὑπερβολικὰ τοὺς γονεῖς του.

Οἱ δικοί του τὸν λάτρευαν κυριολεκτικῶς. Οἱ φίλοι του τὸν ἀγαποῦσαν καὶ τὸν σεβόντουσαν. Ἦταν ἕνας «σιδερένιος» ἄνθρωπος, ὅπως ἔλεγαν.

Γι' αὐτὸν τὰ πάντα ἦταν ζητημα λογικῆς. Δὲν εἶχε ἐνθουσιασμούς, δὲν εἶχε ὄνειρα καὶ δὲν ἔκανε τρελλὲς σκέψεις. Κυττοῦσε τὴ ζωὴ μὲ καθαρὸ βλέμμα καὶ μὲ τὴν αἰσιοδοξία τῶν ὑγιῶν χαρακτήρων.

Ὁ Πὼλ Ρενὸλ ὡστόσο παρὰ τὶς βιοποριστικὲς ἀσχολίες του εἶχε ἕνα πλῆθος αἰσθηματικὲς ἱστορίες. Οἱ γυναῖκες ἐρχόντουσαν κοντά του ὅπως τὰ ἔντομα στὴ ζάχαρι! Τὶς τραβοῦσε ἡ σοβαρὴ καὶ ἀξιοπρεπὴς ἐμφάνισί του, τὸ εἰλικρινὲς βλέμμα τῶν ματιῶν του, ἡ καλή του καρδιά.

Μὰ ὁ Πὼλ ἤξερε πάντα τὸν τρόπο νὰ τὶς κάνει φίλες του καὶ κατόπιν νὰ τὶς ἀφίνει νὰ συνεχίσουν μ' ἄλλους τὶς αἰσθηματικὲς ἱστορίες τους.

— Ἡ εὐτυχία, ἔλεγε, εἶναι μιὰ στιγμή. Ἂν μπορῇ ὁ ἄνθρωπος αὐτὴ τὴ στιγμὴ νὰ τὴν ἀπολαύσῃ στὴ ζωή του, τότε πρέπει νὰ εἶναι πολὺ εὐχαριστημένος.

Καὶ ποτὲ δὲν λυπόταν γιὰ ἕνα εἰδύλλιό του ποὺ ἔσβυνε ἢ ποὺ εἶχε ἕνα σύντομο καὶ κοινὸ τέλος.

Ἔτσι ὁ Πὼλ ἦταν πάντα εὐχαριστημένος ἀπὸ τὴ ζωή του. Ἕνα βράδυ ὡστόσο, στὸ χορὸ ἑνὸς μεγάλου ξενοδοχείου, ποὺ τὸν εἶχαν παρασύρει μερικοὶ πλούσιοι φίλοι του, ἔκανε τὴ γνωριμία τῆς Λίλιαν.

Ἡ Λίλιαν ἦταν μιὰ γοητευτικὴ νέα μὲ μιὰ ὑπέροχη μελαχροινὴ ὠμορφιά.

Ὁ Πὼλ κατάλαβε λοιπὸν ὅτι αὐτὸ τὸ κορίτσι θὰ ἔπαιζε σημαντικὸ ρόλο στὴ ζωή του καὶ θὰ συγκινοῦσε πάρα πολὺ τὴν καρδιά του. Κι' ἐπειδὴ εἶχε ἀνάγκη μιᾶς παιδικῆς τρυφερότητος ζήτησε νὰ συνδεθῇ αἰσθηματικὰ μοζί της.

Μὰ ἀπὸ τὰ πρῶτα κιόλας ραντεβοῦ τρομοκρατήθηκε. Ἡ Λίλιαν τοῦ φέρνονταν μὲ τέτοιο τρόπο, ὥστε δὲν μποροῦσε νὰ καταλάβῃ ἂν ἦταν πολὺ ἀθῶα ἢ πάρα πολὺ τρελλή. Ἔκανε διαρκῶς σὰν χαϊδεμένο κοριτσάκι, ἔκλαιγε ὅταν τῆς ἠρνεῖτο κάτι καὶ τοῦ δάγκωνε σὰν γατάκι τὰ χέρια, ὅταν τύχαινε νὰ τὴν θυμώσῃ. Στὴν ἀρχὴ ὁ Πὼλ νεύριαζε μ' αὐτὸ τὸ φέρσιμό της. Ἔπειτα ὅμως ἄρχισε νὰ συνηθίζῃ στὶς ἰδιοτροπίες της καὶ νὰ διασκεδάζῃ. Ἡ Λίλιαν τότε σοβαρεύθηκε. Καταλάβαινε ὅτι ὁ τρυφερὸς φίλος της δὲν τὴν ἔπαιρνε στὰ σοβαρά, ὅτι δὲν τὴν θεωροῦσε μεγάλη. Καὶ ἀποφάσισε νὰ τὸν κάνῃ νὰ ζηλέψῃ, νὰ τὸν κάνῃ νὰ σκεφθῇ ὅτι κι' αὐτὴ ἦταν ἱκανὴ γιὰ ὅλα. Ἀκόμη καὶ γιὰ μιὰ σοβαρὴ αἰσθηματικὴ περιπέτεια. Καὶ ἄρχισε νὰ παίζῃ μ' ὅλους τοὺς ἄνδρες ποὺ τὴν κυττοῦσαν: Τοὺς χαμογελοῦσε, τοὺς ἔκλεινε πονηρὰ τὸ μάτι καὶ ἐδέχετο τὶς συνεντεύξεις των.

Ὁ Πὼλ, στὴν ἀρχὴ γέλασε μ' αὐτὴ τὴ νέα τρέλλα της.

— Πρόσεξε, τῆς εἶπε, αὐτὸ τὸ παιγνίδι ποὺ παίζεις εἶναι ἐπικίνδυνο· Παίζεις μὲ τη φωτιά. Θὰ καῆς ὅπως καῖνε οἱ χρυσαλλίδες τὰ φτερά τους στὶς φλόγες.

Μὰ ἐκείνη γελοῦσε καὶ τὸν κορόϊδευε. Καὶ γιὰ νὰ τὸν κάνῃ νὰ νευριάσῃ περισσότερο τοῦ δήλωσε ὅτι θὰ πήγαινε ταξίδι. Τὸ καλοκαίρι θὰ τὸ περνοῦσε σ' ἕνα ὤμορφο χωριὸ τῆς Βρεττάνης, στὴ βίλλα μιᾶς πλούσιας θείας της.

Ὁ Πὼλ ἔβγαλε ἕνα στεναγμὸ ἀνακουφίσεως. Ἐπιτέλους εἶχαν τελειώσει τὰ βάσανά του. Ἐκεῖ ἡ Λίλιαν δὲν θὰ μποροῦσε νὰ ἔχῃ ἕνα σοβαρὸ φλὲρτ καὶ θὰ φρονίμευε. Τρεῖς μέρες ὅμως κατόπιν ἄρχισε πάλι ν' ἀναστατώνεται. Ἄρχισαν νὰ καταφθάνουν ἀπὸ τὴ Βρεττάνη ἕνα σωρὸ γράμματα τῆς Λίλιαν. Τοῦ περιέγραφε μὲ κάθε λεπτομέρεια τὴ ζωή της καὶ τοῦ διηγεῖτο τὶς νέες κατακτήσεις της.

Ὁ Πὼλ αὐτὴ τὴ φορὰ εἶχε θυμώσει. Γιὰ νὰ διασκεδάσῃ τὴν μελαγχολία του ἄρχισε νὰ κάνῃ παρέα μὲ τὴν ἀδελφὴ τῆς Λίλιαν, τὴ Λούσυ, ποὺ ἦταν ἕνα σοβαρὸ καὶ μετρημένο στοὺς τρόπους του κορίτσι. Μαζί του συζητοῦσε γιὰ ἕνα σωρὸ πράγματα ἐκτὸς ἀπὸ τὸν ἔρωτα. Τῆς διηγεῖτο τὰ βάσανά του, τὶς στενοχώριες του, τὶς προσπάθειές του γιὰ νὰ πετύχῃ στὴ ζωή του, τὶς μελλοντικὲς σκέψεις του. Κι' ἐκείνη τοῦ ἔδινε ἕνα σωρὸ συμβουλὲς καὶ τὸν ἔκανε νὰ μὴ χάνῃ τὸ θάρρος του. Ἔτσι ἀνανεωμένος ἀναπτιχθηκε μεταξύ τους μιὰ μεγάλη τρυφερότητα καὶ μιὰ θερμὴ φιλία. Ὁ ἕνας ἀνεκάλυπτε τὴ συντροφιὰ τοῦ ἄλλου κι' ὅταν βλεπόντουσαν κάνανε σὰν τρελλοὶ ἀπὸ τὴ χαρά τους.

Ἐκείνη ἀκριβῶς τὴν ἐποχὴ ἐπέστρεψε ἀπὸ τὴν Βρεττάνη κι' ἡ Λίλιαν.

Ὁ Πὼλ ὅμως ἀντελήφθη ὅτι ἡ παρουσία της ἄφινε ἀσυγκίνητη τὴν καρδιά του. Ἡ Λίλιαν πάλι πρόσεξε μὲ τρόμο ὅτι ὁ Πὼλ ἔδειχνε μιὰ ὑπερβολικὴ συμπάθεια στὴ μεγάλη ἀδελφή της. Κι' ἡ Λούσυ ἐπίσης ποὺ ἤξερε τὶς παλιὲς αἰσθηματικὲς σχέσεις τοῦ Πὼλ καὶ τῆς Λίλιαν ἀγωνίζονταν νὰ μαντεύσῃ μήπως ὁ Πὼλ τὴν κορόϊδευε καὶ μήπως τοὺς ἔπαιζε καὶ τὸν δυὸ ἕνα ἄσχημο παιχνίδι...

Ἔτσι ἄρχισε τὸ σιωπηλὸ δρᾶμα αὐτῶν τῶν τριῶν δυστυχισμένων. Ὁ καθένας ὑποπτευόταν τὸν ἄλλον καὶ δὲν μποροῦσε νὰ τοῦ ζητήσῃ μιὰ ἐξήγησι. Ἡ Λίλιαν κατὰ βάθος ἀγαποῦσε τὸν Πὼλ. Τὸ ἴδιο καὶ ἡ Λούσυ. Ὅσο γιὰ τὸν Πὼλ συμπαθοῦσε ἐξ ὑποχρεώσεως πιὰ τὴν Λίλιαν, μὰ ἐλάτρευε κυριολεκτικῶς τὴν Λούσυ. Δὲν ἤξερε λοιπὸν τί νὰ κάνῃ. Ἂν ἔλεγε στὴ Λίλιαν ὅτι δὲν τὴν ἀγαποῦσε πιὰ κι' ὅτι προτιμοῦσε τὴ Λούσυ, θὰ τὴν ἔκανε νὰ μισήσῃ θανάσιμα τὴν ἀδελφή της, ἡ ὁποία δὲν ἔφταιγε καθόλου ἂν εἶχε τρυπώσει κρυφὰ ὁ ἔρωτας στὴν καρδιά της. Ἂν πάλι ἔδινε μιὰ ἐξήγησι στὴ Λούσυ, φοβόταν μήπως τὴν χάσῃ, ἀφοῦ θὰ ἔβγαινε στὸ φῶς τὸ μυστικό τους, ποὺ ἔκρυβαν προσεχτικὰ καὶ οἱ τρεῖς. Στὴν ἀμηχανία του λοιπὸν ὁ Πὼλ θεώρησε προτιμότερο νὰ παίξῃ τὸ ρόλο τοῦ παληανθρώπου. Ἔβγαινε περίπατο μὲ τὶς δυὸ ἀδελφές, ἔλεγε στὴ κάθε μιὰ κρυφὰ τρυφερὰ λόγια κι' ἄφηνε νὰ φανῇ ἡ προτίμησί του γιὰ τὴν Λούσυ.

Μὰ ἡ Λίλιαν ἄρχισε νὰ γίνεται μελαγχολική. Εἶχε καταλάβει τὸ παιγνίδι τοῦ Πὼλ. Τὸ ἴδιο καὶ ἡ Λούσυ. Τὰ τρυφερὰ λόγια τοῦ Πὼλ δὲν τῆς κάναν πιὰ ἐντύπωσι καὶ τὸν κύτταζε σὰν ἕναν ψεύτη κι' ἐπικίνδυνο ἄνθρωπο. Ὡστόσο πήγαιναν κι' οἱ δυὸ μοζί του γιατὶ τὸν ἀγαποῦσαν.

Ὁ Πὼλ Ρενὸλ ὅμως ἦταν ὁ πιὸ δυστυχισμένος. Οἱ τύψεις δὲν τὸν ἄφηναν νὰ ἡσυχάσῃ καὶ τοῦ εἶχαν κόψει κάθε διάθεσι. Εἶχε συχαθῆ μ' αὐτὴ τὴν ἱστορία τὸν ἑαυτό του. Κι' ἐπειδὴ ἦταν τίμιος ἄνθρωπος προτίμησε νὰ ἐξαφανισθῇ. Μιὰ μέρα ἔστειλε ἀπὸ μιὰ ὤμορφη ἀνθοδέσμη στὴ Λίλιαν καὶ στὴ Λούσυ μὲ δυὸ τρυφερὰ λόγια ἀποχαιρετισμοῦ κι' ὕστερα τίναξε τὰ μυαλά του.

Καὶ κανεὶς δὲν ἔμαθε τὴν πραγματικὴ ἱστορία, ποὺ τὸν ὡδήγησε στὸ θάνατο. Ὅλοι νόμισαν ὅτι ἦταν μιὰ τρέλλα τῆς στιγμῆς κι' οἱ φίλοι του γιὰ τὸν Πὼλ μὲ θλῖψι:

— Ὁ δυστυχισμένος δὲν εἶχε ὄνειρα κι' ἔκανε μιὰ ὑπερβολικὰ πεζὴ ζωή. Ἔτσι γρήγορα ἀπογοητεύθηκε γι' αὐτὸ προτίμησε τὸν ἄλλο κόσμο.

Μὰ ἡ ἀλήθεια ἦταν ὅτι τὸν Πὼλ τὸν εἶχε τιμωρήσει ὁ ἔρωτας, ὁ ἔρωτας μὲ τὸν ὁποῖον ἤθελε νὰ παίξῃ ὁ Ρενὸλ ὅπως τὰ παιδιὰ παίζουν μὲ τὴ φωτιὰ καὶ καίνε τὰ χέρια τους! Κι' ἔχασε, φυσικά, τὴ ζωή του. Γιατὶ ποτὲ δυὸ γυναικεῖες καρδιὲς δὲν χωροῦν σὲ μιὰ τίμια κι' εἰλικρινῆ ἀνδρική καρδιά. Τὸ μόνο ποὺ καταφέρνουν, εἶναι νὰ τὴν ραγίσουν.

ΑΝΤΡΕ ΣΑΛΜΟΝ

Ἕτοιμοι γιὰ τὴν Εὐρώπη

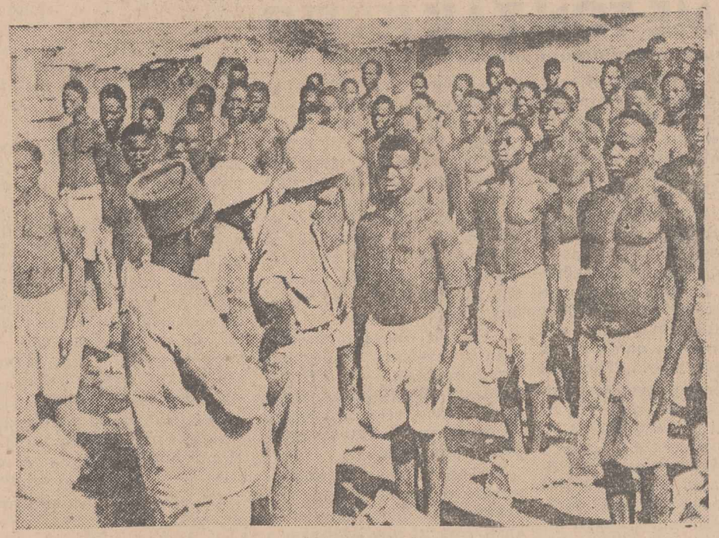

Νέγροι τῶν Ἰνδιῶν, ποὺ στρατολογήθηκαν γιὰ τὸ βρεττανικὸ στρατό. Ἀφοῦ ἐπέρασαν ἀπὸ τὴν ὑγειονομικὴ ἐπιθεώρησι εἶναι τώρα ἕτοιμοι νὰ ἐπιβιβασθοῦν στὰ μεταγωγικά, ποὺ θὰ τοὺς φέρουν στὰ διάφορα πολεμικὰ μέτωπα τῆς Εὐρώπης.

Πρόγευμα στὸ χαράκωμα

Κάποια στιγμή, ποὺ θάχῃ ἡσυχάσῃ τὸ τολυβολο κι' ὁ θάνατος σταμάτησε νὰ ψαρεύῃ κορμιά, μέσα στὸ χαράκωμα, κάπου ἐκεῖ στὴ πρώτη γραμμή, βρίσκουν εὐκαιρία οἱ φαντάροι νὰ προγευματίσουν πρόχειρα καὶ βιαστικά.

ΕΝΑ ΤΕΤΑΡΤΟ ΜΕ ΤΟΝ ΖΑΚ ΚΟΠΩ

Η ΣΥΜΒΟΛΗ τοῦ Ζακ Κοπὼ στὴν πνευματικὴ ζωὴ καὶ εἰδικώτερα στὸ θέατρο τῆς Γαλλίας εἶνε τεραστία. Ἱδρυτὴς τοῦ περιοδικοῦ «Νουβὲλ Ρεβὺ Φρανσαὶζ», τῆς Σχολῆς «Βιὲ Κολομπιὲ», τῆς «Κομπανὺ ντὲ Κένζ», σκηνοθέτης τῆς «Κομεντὶ Φρανσαὶζ» καὶ ἤδη διευθυντής της, ὁ Ζακ Κοπὼ ἀφιέρωσε ὁλόκληρη τὴν πολυσύνθετη προσωπικότητά του στὴν τέχνη στὴν ὁποία προσέφερε πάρα πολλά. Πιστεύει στὴν ἀνώτερη πνευματικὴ ἀποστολὴ τοῦ θεάτρου καὶ ἀγωνίζεται μὲ ὅλες του τὶς δυνάμεις, δίνοντας ὅ,τι μπορεῖ, γιὰ νὰ φέρῃ εἰς πέρας τὸ ἀνεκτίμητο ἔργο του. Τὰ σημερινὰ θέατρα τέχνης, ὀφείλουν πολλὰ στὸν μεγάλο αὐτὸ καλλιτεχνικὸ ἐμψυχωτὴ ποὺ ἐμόρφωσε σκηνοθέτες καὶ ἠθοποιούς, σὰν τὸν Ντυσσὲν, τὸν Λουὶ Ζουβὲ, τὴν Βαλαντὶν Τεσιὲ. Ὅταν τὸ 1908 παρουσιάστηκε μὲ τὸ περίφημο περιοδικὸ του «Νουβὲλ Ρεβὺ Φρανσαὶζ», τὸ ὁποῖο ἵδρυσε μὲ τὴ συνδρομὴ ἑνὸς ὁμίλου συγγραφέων, κατέλαβε ἀμέσως σημαντικὴ θέση στὴν πνευματικὴ ζωὴ τῆς Γαλλίας. Τὸ 1909 κράτησε τὴ θεατρικὴ κριτικὴ στὴ «Νέα Γαλλικὴ Ἐπιθεώρηση» καὶ στὴ «Μεγάλη Ἐπιθεώρηση». Στὰ 1913 ἱδρύει τὸ θέατρο Βιὲ Κολομπιὲ, καὶ στὰ 1917—1919 πηγαίνει στὴ Νέα Ὑόρκη ἐπίσημα ἀπεσταλμένος ἀπ' τὴν γαλλικὴ Κυβέρνηση σὲ καλλιτεχνικὴ ἀποστολή. Τὸ 1919—1924 ξανασυσταίνει τὸ «Βιὲ Κολομπιὲ» καὶ στὰ 1921 ἱδρύει μαζὶ μὲ τὴν Σουζάνα Μπίγκ τὴ Δραματικὴ Σχολὴ «Βιὲ Κολομπιὲ» γιὰ τὸ σχηματισμὸ νέων ἠθοποιῶν. Στὰ 1924 κάνει πολλὲς διαλέξεις καὶ ἀναγνώσεις κειμένων στὴ Γαλλία καὶ στὸ ἐξωτερικὸ καὶ ἀπὸ τὸ 1930 σκηνοθετεῖ στὰ μεγαλύτερα θέατρα τῆς Γαλλίας. Τὸ 1936 διορίζεται πρῶτος σκηνοθέτης τῆς Γαλλικῆς Κωμωδίας καὶ ἀπὸ ὀλίγων ἡμερῶν γενικὸς διευθυντής της.

Ἀγνός, μορφωμένος, ἐνθουσιώδης, ἀντιπροσωπευτικὸς τύπος τοῦ Γάλλου διανοουμένου, συγκεντρώνει γύρω του τὰ καλύτερα ὀνόματα τῆς γαλλικῆς διανοήσεως. Μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς ἐπισκέψεώς του στὴν Ἀθήνα ὅπου θὰ μείνῃ ἐπὶ δεκαπενθήμερον προσκαλεσμένος ἀπὸ τὸ γαλλικὸ Ἰνστιτοῦτο ἀνωτέρων σπουδῶν γιὰ νὰ δώσῃ μιὰ σειρὰ ἀπὸ διαλέξεις κι' ἀναγνώσεις ἀρχαίων καὶ νεοελληνικῶν κειμένων, στὴν αἴθουσα τοῦ Βασιλικοῦ θεάτρου καὶ τοῦ Γαλλικοῦ Ἰνστιτούτου, μοῦ δόθηκε ἡ χαρὰ νὰ τὸν γνωρίσω καὶ νὰ μιλήσω γιὰ λίγο μαζί του γιὰ τὴν πνευματικὴ κίνηση τῆς Γαλλίας καὶ τῆς πατρίδας μας.

Ὕστερα ἀπὸ μιὰ τηλεφωνικὴ συνεννόηση μὲ δέχτηκε στὸ διαμέρισμά του στὸ ξενοδοχεῖο τῆς Μεγάλης Βρετανίας ὅπου μένει, πρόθυμος νὰ δεχθῇ τὴ δημοσιογραφική μου ἀδιακρισία.

Ψηλός, γερός, μὲ κορμοστασιὰ ἀληθινοῦ ἄνδρα, προσελκύει ἀμέσως τὸν συνομιλητή του, μὲ τὴν ἀδιάπτωτη παρουσία τοῦ μυαλοῦ του καὶ τὸν ἀφάνταστα πρόχειρο πρεπούμενο λόγο.

—Πῶς βλέπετε τὴν πνευματικὴ καὶ τὴν θεατρικὴ κίνηση τῆς Ἑλλάδος ;

—Ἡ ὀλιγοήμερη στὴν πόλη σας παρουσία μου δὲ μ' ἀφίνει ἔγκυρα νὰ ἐκφέρω τὴ γνώμη μου. Δὲν κατώρθωσα ἀκόμη νὰ παρακολουθήσω οὔτε τὸ θέατρο οὔτε καὶ τὴν πνευματικὴ ζωή. Πάντως ἀπ' τὰ λίγα λογοτεχνικὰ ἔργα ποὺ ἔχω διαβάσει μεταφρασμένα — καὶ λέω λίγα γιατί δυστυχῶς δὲν γνωρίζω τὴν γλῶσσα σας καὶ ἐλάχιστα ἔχουν μεταφραστῆ στὰ γαλλικά — βλέπω ὅτι ἤδη ὑπάρχει σημαντικὴ πνευματικὴ κίνηση στὴν Ἑλλάδα.

—Νομίζετε ὅτι ὁ πόλεμος ἐπέδρασε στὴν γενικὴ πνευματικὴ κίνηση καὶ εἰδικώτερα στὴν πνευματικὴ ζωὴ τῆς Γαλλίας ;

—Ἕνας πόλεμος πάντα ἔχει μεγάλη ἐπίδραση τόσο στὴν γενικὴ ὅσο καὶ στὴν πνευματικὴ ζωὴ ἑνὸς τόπου. Φυσικὸ κι' ὁ σύγχρονος πόλεμος νἄχῃ μιὰ σημαντικὴ ἐπίδραση στὰ γράμματα καὶ στὴν τέχνη, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ ἀτονήσῃ ὁλοκληρωτικὰ τὴν πνευματικὴ ζωή.

»Στὴν Γαλλία ἐξακολουθεῖ πάντα ὁ ἴδιος ὀργασμὸς στὸ θέατρο καὶ στὴ λογοτεχνία. Πολλὰ θέατρα ἐξακολουθοῦν μὲ ἐπιτυχία τὶς παραστάσεις των, ὅπως τὸ θέατρο «Μαντελὲν» ὅπου παίζεται μὲ ἐπιτυχία τὸ «Ἅγιον τέρας» καὶ ἀπὸ τριμήνου μὲ ἐξαιρετικὴ ἐπιτυχία σ ἕνα ἄλλο θέατρο τὸ τελευταῖο ἔργο τοῦ Ζὰν Κοκτὼ «Ἦταν μιὰ ἱστορία γιὰ γέλοια». Καὶ στὸν τομέα τῆς λογοτεχνίας ὅμως γίνεται κάποια σημαντικὴ κίνηση. Τοὺς τελευταίους μῆνας ἐξεδόθησαν ἀρκετὰ βιβλία λογοτεχνικὰ καὶ ἐπιστημονικά, μεταξὺ τῶν ὁποίων καὶ πολλὰ ἀσχολούμενα νὰ μὲ τὴν γερμανικὴ καὶ τὴ γαλλικὴ φιλοσοφία».

—Ποιὸ ἀπὸ τὰ ἔργα σας θεωρεῖται καλύτερο, τόσο στὴ λογοτεχνία ὅσο καὶ στὸ θέατρο ;

—Εἶμαι περισσότερο σκηνοθέτης καὶ ἠθοποιὸς καὶ λιγώτερο συγγραφεύς. Στὸ θέατρο τῆς πατρίδας μου λένε ὅτι προσέφερα πολλά. Νομίζω πὼς δὲν ἔκαμα τίποτ' ἄλλο ἀπὸ τὸ νὰ γίνω ἕνας ἁπλὸς ὑπηρέτης τῆς τέχνης καὶ νὰ τὴν ὑπηρετήσω μ' ὅλες μου τὶς δυνάμεις.

Τὰ μάτια του τὼρα παίρνουν μιὰ ἐξαιρετικὴ λάμψη. Ἡ μετριοφροσύνη του μ' ἀφίνει γιὰ μιὰ στιγμὴ ἄφωνο.

Ὁ εὐγενὴς συνομιλητής μου συνεχίζει :

Ἀπ' τὰ ἔργα ποὺ σκηνοθέτησα νομίζω πως στὸ «Μισάνθρωπο» τοῦ Μολιέρου, τὸν ὁποῖο ἀνέβασε ἡ Κομεντὶ Φρανσαὶζ, στὸ «Πολὺς θόρυβος γιὰ τὸ τίποτε» τοῦ Σαίξπηρ τὸ ὁποῖο σκηνοθέτησα μὲ τὴ συνεργασία τοῦ λαμπροῦ μου φίλου κ. Γιαν. Σαραντίδη στὸ θέατρο «Μαντελὲν», καὶ στὸ ἔργο τοῦ Ὀμπὲ «Ἀπατεὼνας τῆς Σεβίλλης» (τὸ ἔργο ποὺ ἀνέβασε πέρυσι τὸ θέατρο Κοτοπούλη μὲ τὸν τίτλο «Δὸν Ζουὰν») τὸ ὁποῖο σκηνοθέτησα στὸ θέατρο «Πὸρτ Σαὶν Μαρτὲν», ἔβαλα ὅλη τὴν ψυχή μου. Ἀπ' τὰ βιβλία μου νομίζω καλύτερα τὸ δράμα «Ἀδελφοὶ Καραμαζὼφ» τὸ ὁποῖο ἔγραψα ἀπ' τὸ ὁμώνυμο μυθιστόρημα τοῦ Ντοστογιέφσκυ μὲ τὴ συνεργασία τοῦ Ζὰν Κρουὲ, τὶς μεταφράσεις τῶν ἔργων τοῦ Σαίξπηρ καὶ τὶς κριτικές. Ἤδη ἑτοιμάζω βιβλίο τὸ ὁποῖο θὰ τυπώσω μόλις ἐπιστρέψω στὴν Γαλλία.

Πρὶν τὸν ἀφίσω τὸν παρακαλῶ νὰ μοῦ δώσῃ μιὰ φωτογραφία του μὲ ἀφιέρωση γιὰ τὴν «Εὐρώπη».

—Νομίζω, μ' ἀπαντᾶ, πὼς οἱ φωτογραφίες εἶνε ἴδιον τῶν ὡραίων γυναικῶν. Ἐγὼ ποτὲ δὲν ἔχω μαζί μου φωτογραφίες, γιατί μοῦ εἶνε ἐντελῶς ἄχρηστες.

Μοῦ δίνει ἕνα αὐτόγραφο καὶ σφίγγοντάς μου τὸ χέρι μοῦ μιλάει γιὰ τὴν ὠμορφιὰ τῆς Ἑλλάδος ποὺ γιὰ πρώτη φορὰ ἐπισκέπτεται κι' ἀπ' τὴν ὁποία θάχῃ τὶς καλύτερες ἐντυπώσεις καὶ γιὰ τὴ χαρὰ ποὺ νοιώθει ὅταν βρίσκεται μὲ δημοσιογράφους.

Φεύγοντας στὸ μυαλό μου στριφογυρίζουν τὰ λόγια του. Δὲν ἔδωσα τίποτα ἄλλα ὑπηρετῶ μ' ὅλες μου τὶς δυνάμεις τὴν τέχνη.

Χαρακτηριστικὸ τοῦ πραγματικοῦ ἀνθρώπου - καλλιτέχνη.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ὁ βασιλιᾶς τῆς Κρεμώνας

Ἔτσι ὀνομάζεται τὸ φημισμένο γιὰ τὴν γλυκύτητα τῶν ἠχῶν του βιολί. Ἡ Κραμῶνα ἔβγαζε πράγματι, βιολιὰ ἀριστουργήματα τέχνης καὶ μελῳδίας.

Τὸ βιολὶ ὅμως μέχρι τῆς τελειοποιήσεώς του σ ἕνα μουσικὸ ὄργανο θείας μελῳδίας εἶχε μίαν μεγάλην ἐξέλειξι καὶ μιὰ πιὸ μεγάλη ἱστορία.

Τὸ εὑρίσκουμε πρῶτα ὡς ὄργανο τῆς Ἀραβικῆς μουσικῆς. Ὠνομάζετο «ρεμπάμπ». Κατὸ τὸν μεσαίωνα ἦταν ὁ ἀκώριστος σύντροφος τῶν τροβαδούρων καὶ ἔφερε τὴν ὀνομασία «ρεμπὲκ». Ἀπὸ ὁρισμένες μικρογραφίες ποὺ διεσώθησαν βλέπουμε ὅτι τὸ «ρεμπὲκ» δὲν ἔμοιαζε καθόλου μὲ τὸ σημερινὸ βιολί.

Ἦταν πιὸ μεγάλο, μ' ἕνα παράδοξο καὶ κωμικὸ σχῆμα ποὺ ἀποτελοῦσε καὶ κοροϊδευτικὸ παρατσοῦκλι τῶν ἀσχήμων ἀνθρώπων. Ἕνας κωμικός, ἕνας ἀποκρουστικὰ ἀσχήμος ἄνθρωθρωπος, μιὰ... γελοιογραφία ἀνθρώπου ἔλεγαν ὅτι εἶχε «ὄψιν ρεμπὲκ»!

Ὀλίγον κατ' ὀλίγον ὅμως οἱ Λουθηριανοὶ τοῦ μεσαιῶνος τροποποίησαν τὸ σχῆμα του καὶ ἀπὸ τὸ «ρεμπὲκ» ἐγεννήθη ἡ «βιόλα». Εἶχε τρεῖς ὡς ἓξ χορδὲς καὶ δοξάρι. Ὑπῆρχον τέσσερα εἴδη τέτοιων βιολιῶν.

Τὸ πραγματικὸ βιολὶ ὅμως, τὸ βιολὶ τοῦ ἔρωτος ἐδημιουργήθη στὴν Κρεμῶνα. Δημιουργοί του ἦταν ἡ Λουθηριανὴ οἰκογένεια Ἀμάτι στὴν ἥσυχη πόλι Κρεμῶνα, στὴν Ἰταλία.

Κατόπιν ὁ Στραντιβάριους τελειοποίησε ἀκόμη πιὸ πολὺ αὐτὸ τὸ θεῖον ὄργανο.

Σύμφωνα μ' ἕνα θρῦλλο τὸ «βιολὶ τῆς Κρεμώνας» ἔχει τὴν μελῳδικὴ φωνὴ τῆς κόρης τοῦ δημιουργοῦ του. Πράγματι αὐτὸς εἶχε μιὰ γοητευτικὴ κόρη τὴν Ἀντόνα Ἀμάτι, ἡ ὁποία παρ' ὅλη τὴν ὠμορφιά της καὶ τὴν γοητευτικὴ φωνή της ἦταν καταδικασμένη νὰ πεθάνῃ σ' ἕξη μῆνες! Σ' αὐτὸ τὸ διάστημα ὁ Ἀμάτι εὐοῆκε τὸ βιολὶ του καὶ τὴν ἰδια νύχτα τοῦ θανάτου τῆς κόρης του, αὐτὸ ἐπῆρε τὴν γοητευτικὴ καὶ ὑπερκόσμια φωνή της!

ΜΙΚΡΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

Μιὰ ἡλικιωμένη κυρία κατερχόταν σ στὶς ὑπόγειες στοὲς ἑνὸς ἀνθρακωρυχείου στὸ Μάντσεστερ γιὰ πρώτη φορὰ σ στὴ ζωή της. Ὅταν ἔμως ὁ σιδερένιος κλωβὸς κατερχόταν στὰ ἔγκατα τῆς γῆς, παρετήρησε ὅτι ἡ ζωὴ κάθως καὶ ἡ ζωὴ τῶν συνοδῶν της, ἐξαρτᾶτο ἀπὸ τὴν στερεότητα τοῦ σχοινιοῦ ποὺ συγκρατοῦσε τὸ ὑπόγειο αὐτὸ ἀσανσέρ.

—Πιστεύετε ὅτι τὸ σχοινὶ αὐτὸ εἶνε στερεό; ρώτησε ἀνήσυχη ἕναν ἀνθρακωρῦχο, ὁ ὁποῖος τὴν συνώδευε στὴν κάθοδό της.

— Ἀσφαλῶς, ὅπως μιὰ ἐγγλέζικη Τράπεζα, κυρία, τῆς ἀπήντησε εὐθυμα ὁ ἐργάτης. Δὲν πρέπει νὰ φοβᾶστε. Αὐτὰ τὰ σχοινιὰ εἶνε ἐγγυημένης διαρκείας ἀκριβῶς δώδεκα μηνῶν καὶ αὐτοῦ τοῦ σχοινιοῦ ἡ θητεία λήγει αὔριο, ὁπότε θὰ τὸ ἀλλάξουμε.

◇◇

— Ὅπως ἔχει διαπιστωθῆ μὲ τὸ μικροσκόπιο ἡ ἐπιδερμὶς τοῦ ἀνθρώπου σὲ κάθε τετραγωνικὴ ἴντσα (1 ἴντσα = 2 ½ πόντοι) περιλαμβάνει 1000 πόρους. Ἄν, λοιπόν, ὑπολογισθῆ, ὅτι ὁλη ἡ ἐπιφάνεια τῆς ἐπιδερμίδος μας εἶνε 16 τετραγωνικὰ πόδια (1 πόδι = 30 πόντοι) τότε οἱ πόροι ὅλου τοῦ σώματός μας εἶνε 2.304.000.

◇◇

Ἕνας ἀπὸ τοὺς ἁγους τοῦ Λονδίνου, ὁ Κινέζος Τσὲ-φοὺντ, εἶχε ἀποκτήσει τόσα πολλὰ λεφτὰ ἀπὸ τὴν τέχνη του, ὥστε σκέφθηκε ὅτι ἦταν πιὰ καιρὸς νὰ προείπῃ καὶ τὴ δική του μοίρα. Ἔτσι συμβουλεύθηκε τὴν μαγικὴ κρυστάλλινη σφαῖρα του καὶ μὲ τρόμο διεπίστωσε ὅτι θὰ πέθαινε σὲ λίγες μέρες!

Προσκάλεσε τότε ὅλους τοὺς φίλους του σ' ἕνα γεῦμα κι' ἀφοῦ τοὺς ἀνήγγειλε τὸν ἐπικείμενον θάνατό του τοὺς μοίρασε ὅλη τὴν περιουσία του.

Πράγματι, ἔπειτα ἀπὸ τρεῖς μέρες πέθανε ἀπὸ συγκοπή!

◇◇

Στὴν Καλκούτα ἕνας ἀτσίγγανος τὴν ὥρα ποὺ βρισκόταν κοντὰ στὸ ταμεῖο μιᾶς Τράπεζας γιὰ νὰ εἰσπράξῃ μιὰ μικρὴ κατάθεσί του, ὑπνώτισε τὸν ἀνύποπτο ταμία καὶ τὸν διέταξε κατόπιν νὰ τοῦ παραδώσῃ ὅλα τὰ λεφτὰ τοῦ ταμείου του.

— Ὁ ὑπνωτιστὴς ἀτσίγγανος συνελήφθη ἔπειτα ἀπὸ δυὸ μέρες καὶ καταδικάστηκε αὐστηρὰ χωρὶς τούτη τὴ φορὰ νὰ κατορθώσῃ νὰ ὑπνωτίσῃ καὶ τὸν δικαστὴ ποὺ τὸν ἔστειλε φυλακή.

◇◇

Οἱ ἐλαφρότερες σωλῆνες ποὺ κατασκευάστηκαν ποτὲ ἦσαν ἀπὸ νικέλινο ἀλουμίνιο.

—Ἐννεακόσια μέτρα ἀπ' αὐτὲς τὶς σωλῆνες ζυγίζουν μόγον... μισὴ ὀκᾶ!

◇◇

Στὴν νῆσο τοῦ Σολομῶντος τοῦ Εἰρηνικοῦ ὠκεανοῦ, ἐπὶ δέκα συνεχῆ χρόνια σημειώνεται κάθε πρωΐ μιὰ ἐλαφρὰ σεισμικὴ δόνησις.

— Τόσο εἶνε ἡ ἀκρίβεια τῆς σεισμικῆς αὐτῆς δονήσεως, ὥστε οἱ λίγοι Εὐρωπαῖοι οἱ ὁποῖοι κατοικοῦν ἐκεῖ κανονίζουν τὰ ρολόγια τους μὲ αὐτήν!

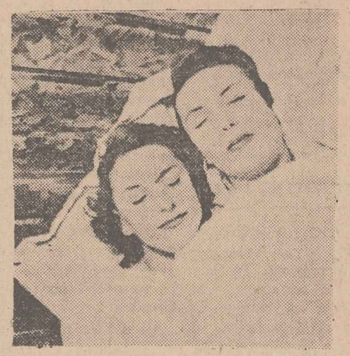

Κοιμοῦνται μὲ τὸν ἴδιο τρόπο. Ἔχουν τὸ κεφάλι κι' οἱ δυὸ πρὸς τὸ ἴδιο μέρος ἑστραμμένο

Ὅταν ντύνονται νομίζεις πὼς γίνεται τελετουργία. Κι' εἶνε πάντα στὸ αὐτὸ σημεῖο κι' οἱ δυό.

Μιὰ ἀκόμη φωτογραφία ἀπὸ τὸ ντύσιμό τους. Ὅπως βλέπετε τὰ χέρια καὶ τῶν δυὸ βρίσκονται στὸ αὐτὸ σημεῖο.

Ντυμένες μὲ τὸν ἴδιο τρόπο προχωροῦν μὲ τὸ ἀριστερὸ πόδι κι' οἱ δυό. καὶ δὲν... διαφέρουν παρὰ μόνο στὰ παπούτσια, ποὺ εἶνε διαφορετικά...

ΔΥΟ ΖΩΕΣ Σ'ΕΝΑ ΡΥΘΜΟ

Ὅπως γράφαμε στὸ τελυταῖο μας φῦλλο δυὸ Ἀμερικανίδες ἀδελφὲς χορεύτριες ἡ Μάργκαρετ καὶ Ἄρλεν Ἄουρετ, ἐμφανίζονται κάθε βράδυ στὸ «Καζινὸ ντὲ Παρὶ» μ' ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν.

Οἱ ἀδελφὲς αὐτὲς ἔχουν «κάτι» κι' αὐτὸ τὸ «κάτι» εἶνε, ὅτι ὄχι μόνον ἔχουν μιὰ φυσικὴ ὁμοιότητα, ἀλλὰ μοιάζουν ἀκόμη καὶ στὴν παραμικρότερη ἐκδήλωσι τῆς ζωῆς τους. Τὴν ὥρα ποὺ χορεύουν, κοιμοῦνται, ντύνονται, τρῶνε, σὲ κάθε ὥρα, σὲ κάθε στιγμὴ ὅτι κίνησι κάνει ἡ μιὰ κάνει τὴν ἴδια κι' ἡ ἄλλη. Μπορεῖ κανεὶς νὰ πῇ, πὼς εἶνε δυὸ ζωὲς ποὺ κινοῦνται μ' ἕνα ρυθμό.

ΧΙΟΥΜΟΡ

Ἕνας χωρικὸς πηγαίνει στὸ ἐστιατόριο τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ. Τὸ γκαρσόνι τρέχει στὸ τραπέζι του καὶ τοῦ παρουσιάζει μὲ μεγάλη εὐγένεια τὸν κατάλογο τῶν φαγητῶν.

Ὁ χωρικὸς κεραυνοβολεῖ τὸ γκαρσόνι μὲ μιὰ ἄγρια ματιὰ καὶ λέει αὐστηρά:

— Πρῶτα τρώω κι' ὕστερα διαβάζω.

◇◇

— Τί δουλειὰ κάνει ὁ πατέρας σου;

— Δὲν ἔχω πατέρα, πέθανε.

— Καλά, καὶ πρὶν πεθάνῃ τί ἦταν;

— Ἦταν... ζωντανός!...

◇◇

— Μὰ τί θέλεις μεσημεριάτικα καὶ βάζεις τὸ ξυπνητήρι;

— Σούτ! Τὸ κάνω γιὰ νὰ νομίζουν οἱ γείτονες πὼς ἔχουμε... τηλέφωνο!...

Τί τοῦ πληρώνεις ;

—Μὰ γιὰ ποιὸν μὲ παίρνετε κύριε. τρελλαθήκατε ;

—Μὲ συγχωρεῖτε, σᾶς πῆρα γιὰ τὴ μικρὴ κοροῦλα μου !...

Νυκτερινό' περ'πατοι

Στὰ χιώτικα καμπαρέ τοῦ λιμανιοῦ

Χορός καὶ σαντέζες

Κάθε πόλις καὶ κάθε τάξις ἔχει καὶ τὰ κέντρα της ποὺ διασκεδάζει. Ἡ Ἀθήνα ἔχει τὰ καμπαρέ της κι' ὁ Πειραιεὺς ἐπίσης, ὁ λαός, τὰ ναυτάκια, τὰ ἐργατάκια, ὁ ναυτικός, τὰ δικά του. Εἶναι ἀδύνατον πιὰ νὰ ζήσουμε ἂν δὲν τὸ ρίξουμε καὶ λίγο ἔξω. Πρέπει κάπου-κάπου νὰ ξυπνοῦμε τὰ κτηνώδη μας ἔνστικτα, γιὰ νὰ θυμώμαστε πὼς δὲν εἴμαστε ἀπόγονο γενεῶν ποὺ δὲν ἐξαφανίστηκαν ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς. Ἡ Φύσις μποτιλιαρισμένη, οἱ κεραυνοί της, οἱ θύελλές της, οἱ καταιγίδες, οἱ ἐνστικτώδεις κινήσεις τοῦ πιθήκου εἶναι ἀπαραίτητα στὸ ὑποσυνείδητό μας, ποὺ τὸ καταδιώκει ἀμείλικτα ὁ πολιτισμὸς καὶ τὸ διαμορφώνει. Τὸ μπάντζο κι' ἡ λατέρνα καμμιὰ ἀπολύτως διαφορὰ δὲν ἔχουν νὰ ἑρμηνεύσουν τὰ βαθύτερα αἰσθήματά μας ὅταν οἱ ἦχοι των περιορίζονται σὲ μέρη ποὺ ἡ ἐλευθερία μας δὲν δεσμεύεται ἀπὸ κοινωνικὰ ἤθη.

Ἂν λέμε ἀλήθεια ἢ ψέματα θὰ τὸ δῆτε ὄχι στὰ Καμπαρὲ τῶν Ἀθηνῶν, ἀλλὰ στὰ Χιώτικα τοῦ Πειραιῶς, ἔξω ἀπὸ τὴν πόλι, ἀριστερὰ ἀπὸ τὸ παλιὸ νεκροταφεῖο πρὸς τὴν Δραπετσῶνα. Ἐκεῖ εἶναι τὰ πραγματικὰ καμπαρέ.

ΓΛΕΝΤΙΑ ΚΑΙ ΣΑΝΤΕΖΕΣ

Γλέντια τρικούβερτα, λατέρνες ἀκούραστες, λαγούτα νὰ λιγώνουν καὶ βιολιὰ νὰ μεθοῦν ἔτσι, ποὺ νὰ χάνῃς τὴν αἴσθησι τοῦ τόπου καὶ τοῦ χρόνου, καθὼς καὶ τῆς περιπλανήσεως καὶ τοῦ κόπου ποὺ χρειάζεται γιὰ νὰ ρίξῃς τὴν ἀγκυρά σου σὲ κάποιο ἀπὸ τὰ καμπαρὲ αὐτά. Καὶ ξεχασμένος καθὼς θᾶσαι, παραδωμένος ὅλος μὲ τ' αὐτιὰ στὸ μονότονο τραγκ-τραγκ τῆς λατέρνας, μοναχῆς ψαλμῳδοῦ τῶν παθῶν σου ἢ καὶ ἀπαιτητικῆς συνοδοῦ τοῦ βιολιοῦ καὶ τοῦ λαγούτου, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ κοπιάσῃς — γέλασε μονάχα — ἀπάντησε στὸ γέλιο τῆς σαντέζας ποὺ ἔχεις μπροστά σου καὶ βαρθῆ κοντά σου, φέρνοντας μαζὶ μὲ τὴ θερμὴ ἀγκαλιά της καὶ τὴ λησμοσύνη ἀπὸ τὰ βάσανα τῆς φορτικῆς ζωῆς μας... Λιμάνι ἥσυχο γιὰ καραβοτσακισμένους, βάλσαμο γιὰ ψυχὲς πονεμένες, φωτιὰ νὰ διώξῃ τὸ παγερὸ κρύο τοῦ «Καμπαρέ», χαρὰ στὴ θλῖψι, φωλιὰ στὴν ψυχὴ ποὺ δὲν στάθηκε ποτέ, ἢ ἄνεμος σφοδρὸς ἀντίθετος τὰ σκόρπισε, γυναῖκα μὲ δυὸ λόγια, ἔστω καὶ γιὰ πρόσκαιρη ἀγάπη. Τῇ δουλειά σου πῆγες νὰ κάνῃς, καὶ αὐτὴ ἡ σαντέζα, ἡ φτωχούλα σαντέζα, ἡ ἄτεχνα βαμμένη, ἡ βουτηγμένη σὰν ζυμάρι στὸ ἀλεύρι, ἄλλο τόσο, καὶ καλλίτερα θὰ κάνῃ τὴ δουλειά της.

Καὶ ξέρει τὴ δουλειά της, γιατὶ ἡ ἀγκαλιά της εἶναι γι' αὐτὸ διαμορφωμένη νὰ δέχωνται αὐτοὺς ποὺ ἔρχονται καὶ φεύγουν... Βραχιόλια, τί ἄλλο εἶναι οἱ ἐρασταί της, σὰν κι' αὐτὰ ποὺ στολίζουν τὰ χέρια της καὶ τῆς δίνουν τὴ χάρι τῆς κατσίκας,γιὰ ν' ἀλλάξουν εὔκολα ἀνάλογα μὲ τὴν ἀξία ποὺ ἔχουν καὶ τὰ γοῦστα της.

— Ἔ! Λατέρνα χτύπα ἀλλοιώτικα τὸ σκοπό σου. Χαρούμενο τραγοῦδι, βιολιτζῆ, λαγούτο, θὰ χορέψω!...

ΚΑΙ ΧΟΡΟΣ

Ἀπὸ ἕνα τραπεζάκι ἀφίνει ἀπότομα τὴν ἀγκαλιὰ τοῦ φίλου της καὶ μὲ μιὰ ἀόρατη πετονιὰ μ' ἀγκίστρι τραβώντας ἔξω τὶς γλῶσσες τῶν θαμώνων ἀρχίζει ἕναν ἀνατολίτικο χορό.

Σὰν τί μαχαῖρι νὰ τὴ βάρεσε στὴν καρδιά; Σπαράζει ὁλόρθη σὰν τὸ ψάρι, λυγίζει τὴ μέση ἀγγίζοντας τὸ κεφάλι της μέχρι τὴ γῆ, πηδάει, κρούει τὸ τύμπανο τὸ μικρὸ ποὺ κρατάει, τινάζει τὰ φλουργια στὸ κεφάλι της, τὰ σκουλαρίκια, τρέμει τὰ χέρια της μὲ τὰ βραχιόλια νευρικά. Χορεύει ἡ σαντέζα μὲ τὰ μαῦρα μάτια! Ἡσυχία. Ἱερὴ ἡ στιγμή... Μὴ τολμήσετε καὶ κρίνετε τὴ λυσσασμένη αὐτὴ σαντέζα, ποὺ ἀνέβηκε μὲ τὸ χορό της σ' ἀκαταμέτρητους οὐρανούς. Οἱ κινήσεις της ἑρμηνεύουν τὰ βάθη τῆς ψυχῆς τῶν θαμώνων, τῶν θαυμαστῶν της, ποὺ διαγωνίζονται σ' ἐκδηλώσεις ἐκτιμήσεως.

Δίπλα μας, δεξιά, ἕνα κεφάλι πλησιάζει σ' ἕνα αὐτί.

— Μπράβο!...

Ἀριστερά μας ψιθυριστὰ σύζητοῦν.

— Τὸ περίμενες ποτέ σου;

— Μπράβο!... Τέτοιο χορὸ οὔτε στὴ Μαρσίλια δὲν τὸν εἶδα. Εἶδες, ρέ, πάθος!... Καὶ τί δὲ θᾶδινα γιὰ κείνη τὴ μαυρομάτα...

Ἡ Μαυρομάτα, καθισμένη δίπλα στὸ φίλο της, συμμαζεύει τὰ ἐξαρτήματά της, φλουριά, βραχιόλια, σκουλαρίκια, καὶ λοιπὰ λεγόμενα καὶ μὴ λεγόμενα, ποὺ τῆς τὰ ἀνακάτωσε ἡ φουρτοῦνα τοῦ χοροῦ, κάτω ἀπὸ τὸ συνεχὲς πυρπόλημα τῶν βλεμμάτων τῶν θαμώνων. Μετὰ ἀνάβει ἕνα τσιγαράκι, ρουφάει συνέχεια πρώτη, δεύτερη, τρίτη, τέταρτη, τραβάει ἡδονικὰ ὅλο τὸν καπνὸ μέσα της βαθειά, τὸν κρατάει νὰ πληρώσῃ ὅλα τὰ κενὰ τῶν πνευμόνων της καὶ τὸν ἀφίνει νὰ πεταχτῇ σὰν νερὸ ἀπὸ πίδακα καὶ χαμογελᾶ. Ὑπερήφανα, ἀπαντᾶ μὲ ἱκανοποίησι σ' ὅλους ὕστερα.

Ο ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΟΣ ΦΙΛΟΣ

Τὰ ψιθυρίσματα κι' οἱ θαυμασμοὶ συνεχίζονται...

— Ἐρωμένος, φαίνεται πὼς εἶναι αὐτὸς ὁ σαχλαμάρας ποὺ εἶναι δίπλα της.

Ἀποκαλύπτεται κάποιο μυστικὸ ποὺ δὲν εἴχαμε ὑπ' ὄψει μας. Ὁ χορὸς εἶχε κι' ἄλλο βαθύτερο ἐλατήριο γι' αὐτὴ τοὐλάχιστο τὴ στιγμή. Ἡ σαντέζα ἔδειξε στὸ φίλο της ὅτι ἀξίζει τὴν ἀγάπη του.

Ἀπὸ δῶ καὶ πέρα, πρέπει νὰ ἐκδηλώνῃς μόνο τὸ θαυμασμό σου. Μὴν τολμήσῃς καὶ φανερώσῃς ἀπαιτήσεις κατακτητικές. Ἡ Μαυρομάτα σαντέζα γλεντάει, χορεύει, γιὰ ἕνα σήμερα. Ἀνήκει αὐτὸ τὸ βράδυ στὸν ἐρωμένο της.

Γιὰ νὰ τὴν ἀποσπάσῃς δὲν φτάνουν ὅλα τὰ πλούτη τοῦ Μαχαραγιὰ τῆς Καπουρτάλας.Χρει ἀζεται παλληκαρᾶς, λεβέντης, ποὺ νὰ τὸ λέῃ ἡ καρδιά του. Θὰ τὴν ὑπερασπισθῇ μὲ τὴν ζωή του, πρέπει νὰ τὸ κάνῃ, γιατὶ ἀλλοιῶς θὰ εἶναι ἀνάξιος τῆς ἀγάπης μιᾶς μαυρομάτας σαντέζας, ποὺ σὰν σηκώνεται νὰ χορέψῃ ὅλοι ἐλκύονται καὶ μεθοῦν ἀπὸ τὸ χορό της.

Ἐμεῖς, προδότες τῶν μυστικῶν τῶν ξακουσμένων Χιώτικων τοῦ Πειραιῶς, ἀφίσαμε στὰ κρύα τοῦ λουτροῦ τὸ ἀλευρωμένο ζυμάρι ποὺ κόλλησε δίπλα μας,ὄχι γιὰ νὰ ψηθῇ, ἀλλὰ γιὰ νὰ μᾶς ψήσῃ, πληρώνουμε τὸ λογαριασμό μας φθηνότατο κι' ἀγαθὸ σὰν τὰ κουτοπόνηρα οὐτὰ πλάσματα, ποὺ χρησιμεύουν γιὰ κράχτες κι' ἑτοιμαζόμαστε νὰ φύγουμε.

Κλείσαμε τὰ μάτια μας, ἀποστρέψαμε τὸ πρόσωπό μας ἀπὸ τοῦ διακριτικοῦ πλέον ζεύγους καὶ ψιθυρίσαμε:

«Χαῖρε καὶ ἀγαλλιάσου ὑπερήφανε ἐρωτοπαθῆ τὸ ἐξωτικό σου ἥμισυ, καὶ μαζὶ τοὺς λυσσασμένους χορούς της. Οὔτε τὸ ποθήσαμε, οὔτε καὶ θὰ τὸ ποθήσουμε καὶ γι' αὐτὸ μὴ διανοηθῆς νὰ μᾶς ζητήσῃς τὸ λόγο.

— «Μηδὲν παρεξήγησι»..

Καὶ φύγαμε.

Ο ΡΕΠΟΡΤΕΡ

Πῶς πέθανε ὁ ὠκεανοπόρος Μαγκελάνος

Ἡ ἐκπληκτικὴ περιπέτεια τοῦ ναυάρχου Ρίτσαρντ Μπέρντ στὸ Νότιο Πόλο, θυμίζει τὸ δραματικὸ ταξεῖδι ἑνὸς ἄλλου τολμηροῦ ἐξερευνητοῦ, ἑνὸς ναυτικοῦ Πορτογάλου, τὸ ὁποῖο ἐγένετο κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ 16ου αἰῶνος! τοῦ Μαγκελάνου.

Ὁ ναυτικὸς αὐτὸς κατὰ τὸ 1519 ἠθέλησε νὰ εὕρῃ ἕνα σύντομο θαλάσσιο δρόμο ποὺ νὰ ἑνώνει τὴν Νότιο Ἀμερικὴ μὲ τὴν Ἀσία. Καὶ πράγματι, ξεκίνησε ἀπὸ τὸ Ρίο Ἰανέριο κι' ὕστερα ἀπὸ ἕνα περιπετειῶδες ταξεῖδι ἀκολουθόντας τὰ παράλια τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς πέρασε ἀπὸ τῆς Φιλιππίνες καὶ εὑρῆκε τὸ πέρασμα ποὺ φέρει σημερα τ' ὄνομά του.

Μὰ τὸ ταξεῖδι του αὐτὸ δὲν εἶχε ἕνα εὐχάριστο τέλος. Ὁ τολμηρὸς θαλασσοπορος δὲν ἦτο τυχερὸς νὰ δοκιμάσῃ τὶς τιμὲς καὶ τὶς δόξες ποὺ εἶχε ἐπιθυμήσει.

Στὸ Ζεμποῦ, οἱ Ἰσπανοί, ἐπειδὴ ὁ Μαγκελάνος ἦταν στὴν ὑπηρεσία τοῦ Βασιλέως τῆς Ἰσπανίας, τοῦ ζήτησαν νὰ κάμῃ ἀγῶνα καὶ νὰ μειήσῃ τοὺς κατοίκους τῶν Φιλιππίνων στὸν καθολικισμό. Ὁ Βασιλιᾶς τῶν Ζεμποῦ ἐδέχθη προθύμως νὰ τὸν βοηθήσῃ. Μὰ οἱ ἰθαγενεῖς ἐπαναστάτησαν κατὰ τοῦ Βασιλέως των, κήρυξαν ἕναν ἐξοντωτικὸ πόλεμο κατὰ τον ὁποῖο ἐφονεύθη ὁ Μαγκελάνος.

Τὸ σῶμα του μετεφέρθη στὴν Εὐρώπη ἀπὸ τὸν Σεμπαστιὰν ντὲλ Κάνο μὲ τὸ ἴδιο καράβι του τὸ «Δόξα» μὲ τὸ ὁποῖο ὁ Μαγκελᾶνος σὲ τρία χρόνια εἶχε κάνει πρῶτος αὐτὸς τὸ γῦρο τοῦ κόσμου.

Ἔπειτα ἀπὸ τριακόσια χρόνια τὸ 1830 καὶ τὸ 1838 οἱ Ἄγγλοι Φίτζ-Ρόϋ καὶ Κίνγκ καὶ οἱ Γάλλοι Ντυμὸν καὶ Οὐρβὶλ ἔκαμαν σχετικὲς παρατηρήσεις στὸ ἴδιο ταξεῖδι καὶ διεπίστωσαν τὴν ἐκπληκτικὴ μεγαλοφυΐα τοῦ Μαγκελάνου καὶ τὰ ἀξιοθαύμαστα πορίσματα τῶν μελετῶν του.

(Τὰ προηγούμενα)

Ἡ Μαίρη Βάντα, ἀπογοητευμένη ἀπὸ τὸ γάμο της μὲ τὸν διάσημο θεατρικὸ συγγραφέα Ἀλέκο Βάντα γράφει τὸ ἡμερολόγιό της. Ἀρχίζει ἀπὸ τὴν ἐξιστόρησι τῆς πρεμιέρας ἑνὸς καινούργιου ἔργου τοῦ συζύγου της, τῆς «Μυρτῶς» ὅπου ὁ ἄνδρας της, γιὰ νὰ πάνε νὰ βρῇ τὴν πρωταγωνίστρια, ποῦναι ἐρωμένη του, τὴν ἄφησε μόνη στὸ διάλειμα νὰ δεχθῇ τοὺς κριτικοὺς κι' ἄλλους ἐπισκέπτας. Στὰ παρασκήνια ἀνέβηκε κι' ἡ κουνιάδα της μὲ τὸν ἄνδρα της, ὁ ὁποῖος ἔφερε μαζί του κι' ἕνα φίλο του τὸ Νίκο Μερλίδη, ποὺ ἔλειπε κρόνια στὶς Ἰνδίες. Αὐτὸς ὁ τελευταῖος κάνει ἐξαιρετικὴ ἐντύπωσι στὴ Μαίρη. Εἶνε ὁ ἄνδρας, ποὺ τὴν συνεκίνησε. Καὶ λίγες μέρες ὕστερα ἀπὸ τὴν συνάντησι αὐτὴ ἕνα ἀπόγευμα ποὺ μιὰ ζαφνικὴ βροχὴ βρῆκε τὴ Μαίρη σ' ἕνα πάρκο ἐτράβηξε γιὰ τὸ σπίτι τῆς κουνιάδας της. Ἐκεῖ στὸ χώλλ βρῆκε τ' ἀνηψάκια της νὰ παίζουν. Ὁ Τάκης διπύθηνε ἕνα τραῖνο...

Κάθισε κι' ἔπαιξε μαζί τους μέχρι τὴ στιγμὴ ποὺ ἦλθε ἐπίσκεψι ὁ Νίκος Μερλίδης. Καὶ χωρὶς περιστροφὲς, μ' ἐξαιρετικὴ εὐγένεια καὶ τάκτ τῆς ἐκμυστηρεύτηκε τὴ συμπάθειά του. Ὕστερα ἔφυγε.

Τὴν 16ην Ἀπριλίου, ποὺ ἡ Μαίρη ἔχει τὰ γεννέθλιά της, ἔρχεται ἡ νύφη της Ἄννα, τὴν φιλὴ πὼς γνώριοισε μία ἐξαίρετη κι' ἰδεῶδη γυναῖκα τι σύζυγο τοῦ γιατροῦ Βαλλίδη, μὲ τὴν ὁποία ἐνθουσιάστηκε.

ΑΠΟ Τ' ΑΛΗΘΙΝΑ

ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΟ ΡΟΜΑΝΤΖΟ

τοῦ κ. Δώρου Γ. ΠΕΦΑΝΗ

4ον

Τῆς εἶπα κάπως εἰρωνικά:

— Ὥστε τὴ λατρεύεις;

— Ὄχι ἀκόμη... Νομίζω ὅμως ὅτι θὰ τὴ λατρεύσω ἂν καὶ ἡ δευτέρα μου ἐντύπωσις εἶναι παρόμοια πρὸς τὴν πρώτη, ποὺ ὑπῆρξε κεραυνοβόλος!

— Κεραυνοβλος, πράγματι, εἶναι ἡ λέξις ποὺ ἁρμόζει!

— Μαίρη, εἰρωνεύεσαι... Ἀλλ' ἂν τὴν ἐγνώριζες, θὰ ἔλεγες τὸ ἴδιο μ' ἐμένα. Θὰ ἤθελα κι' ὅλας νὰ τὴν ξανάβλεπα.

— Πράγμα ποὺ θὰ συμβῇ γρήγορα, δὲν εἶναι ἔτσι;

— Ὄχι, προτοῦ περάσουν τέσσερες ἡμέρες! Συμφωνήσαμε νὰ συναντηθοῦμε στῆς κ. Ροΐδη, τὴν Τρίτη, τὴν ἴδια ὥρα, τὴν ὥρα τοῦ τσαγιοῦ. Ὦ! Μαίρη, θὰ ἤθελα νὰ τὴν ἔβλεπες!

— Θὰ ὑποδουλωνόμουν κι' ἐγώ;

— Ὦ! δὲν θὰ μποροῦσες νὰ κάνῃς ἀλλοιῶς!

— Νανάκι, τί παιδὶ ποὺ εἶσαι!

Πονηρὰ, ἀλλὰ καὶ συγχυσμένα μοῦ ψιθυρίζει:

— Μεγάλη μου, ἀδελφή, ὁ καθεὶς εἶναι ὅτι μπορεῖ! Δὲν πρέπει νὰ εἰρωνεύεσαι τοὺς μπεμπέδες, ἀπὸ τὸ ὕψος τῆς σοφίας σου, κυρία. Ὠρεβουάρ, λατρεία μου. Πηγαίνω νὰ κάνω πρόβα. Ἔρχεσαι; Θὰ μοῦ δώσῃς τὴ γνώμη σου.

Ἀπορρίπτω τὴν πρότασι. Δὲν μ' ἀρέσουν παρόμοιες ἱστορίες. Κι' ἡ πεταλουδίτσα μου, ἀφοῦ μοῦ «ἔσκασε» δυὸ θερμὰ φιλιὰ στὸ πρόσωπο, ἐξαφανίστηκε βιαστικὰ ὅπως κι' ἦλθε.

18 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

Τὸ ἀπόγευμα δέχθηκα νὰ πάω μὲ τὸ φίλο μας Πέτρο Χλωρό, νὰ ἰδῶ στὸ «ἀτελιέ» τὴν ἔκθεσί του ποὺ ἀνοίγει αὔριο.

Κι' ἔμεινα ἀπόλυτα εὐχαριστημένη, Αὐτὸς ὁ νέος εἶναι δαιμόνιος στὴν τέχνη του, ποὺ ἐπαναστατεῖ τοὺς κλασσικούς. Αὐτὸς ἐσχεδίασε τὰ κοστούμια τῆς «Μυρτῶς», ποὺ γι' αὐτὰ μιλεῖ ὅλη ἡ Ἀθήνα. Ἄλλοτε μοῦ ἔκανε ἕνα παστέλ, ποὺ σ' αὐτὸ θὰ ὀφείλω, ἂν ποτὲ καταντήσω γρηά, τὴν «ἰλλουζιν» αὐτή, πὼς κάποτε εἶχα τὸ ὡραῖο πρόσωπο μιᾶς νύφης καστανῆς,στεφανωμένης μ' ἕνα στεφάνι ὁλοπράσινο, μιᾶς νύφης μὲ μεγάλα μελαγχολικὰ καὶ παθητικὰ μάτια καὶ μὲ χείλη ἀδιόρατα μισοανοιγμένα ἐρωτευμένης γυναίκας...

Κι' οἱ δυὸ μαζὶ κυττάξαμε τοὺς πίνακες, φλυαρήσαμε, ἀκόμα δὲ καὶ συζητήσαμε ὅταν οἱ ἀντιλήψεις μας δὲν ἐσυμφωνοῦσαν. Ὅταν βγήκαμε ἀπὸ τὴν αἴθουσα τῆς ἐκθέσεως, ἰσχυρίσθηκε πὼς ἐφαινόμουν κουρασμένη — πρᾶγμα πολὺ πιθανὸ, κουράζομαι πολὺ ἐφέτος χωρὶς νὰ ξέρω γιατί — καὶ μοῦ ἐζήτησε νὰ πᾶμε ὁπουδήποτε ἤθελα, νὰ πάρω κάτι γιὰ νὰ συνέλθω. Ἐπέμενα πολὺ καὶ συχάνομαι νὰ ἐπιμένω, ὅταν τὸ πρᾶγμα δὲν ἀξίζει τὸν κόπο. Ὑπέκυψα καὶ πήγαμε στὸ Ζάππειο.

Μόλις φθάσαμε μοῦ προσέφερε τριαντάφυλλα, ποὺ ἕνα κοριτσάκι πουλοῦσε.

Κάποιος περαστικὸς μ' ἐχαιρέτισε.

Ἀνέπνεα τὸ ἄρωμα τῶν ρόδων, ποὺ τὰ δροσερά τους πέταλα μοῦ γεννοῦσαν τὴν ἐπιθυμία νὰ τὰ δαγκώσω. Καὶ σὲ μιὰ στιγμὴ συνήντησα τὰ γκρίζα μάτια τοῦ Νίκου Μερλίδη. Κι' εἶναι τέτοια ἡ εἰλικρίνεια σ' αὐτὰ τὰ μάτια, ποὺ στὴ φευγαλέα ἐπαφὴ τῶν βλεμμάτων μας ἐνόμιζα πὼς διέκρινα μιὰ ἔκπληξι κάπως περιφρονητική. Ἐνοιωσα ὅτι ἐσχημάτιζε μιὰ κρίσι κάπως τολμηρὴ εἰς βάρος μου.

Ἀ!, κύριε, ἀπὸ πόσο μακρυὰ ἔρχεσαι, γιὰ νὰ μὴν ξεύρῃς πὼς μιὰ Ἀθηναία, μπορεῖ νὰ βγαίνῃ μ' ἕνα φίλο της, ὁπουδήποτε θέλει, χωρὶς γι' αὐτὸ νὰναι κι' ἐραστής της.

Ὅλοι οἱ ἄνδρες εἶναι ἴδιοι ἀσφαλῶς!

21 ΑΠΡΙΛΙΟΥ

Ἦταν ἡ μέρα ποὺ δεχόμουν σπίτι μου. Κατὰ τὶς πενταέμισυ, εἴμαστε μιὰ συντροφιὰ, ποὺ συζητοῦσε εὔθυμα, παίρνοντας τὸ τσαϊ της.

Ἀπὸ τὶς γυναῖκες εἶχαν ἔλθει ἡ Ρένα Μαρίνη, ἡ χαριτωμένη σύζυγος, ἡ γραμματεὺς κι' ἴσως συνεργάτις, μολονότι ἔχει τὴ λεπτότητα νὰ μὴν τὸ λέῃ, τοῦ μεγάλου ποιητοῦ Μαρίνη, ποὺ τὸν καιρὸ αὐτὸ κατατρύχεται ἀπὸ μιὰ λευρασθένεια καὶ ποὺ τὸν λατρεύει κυριολεκτικῶς.

Ἕνα του ποίημα, ἐνέπνευσε στὸν ἄνδρα μου ἕνα ἀπὸ τὰ καλύτερά του ἔργα. Αὐτὸ μᾶς συνέδεσε. Εἶχε ἔλθει ἐπίσης ἡ Ἀντιγόνη Μπυρίλλη, ἡ καλλιτέχνις, τῆς ὁποίας ἡ φωνὴ προσελκύει τὸ σύζυγό μου σὰ μαγνήτης, μάτσια ὅμως γιατὶ ἡ ἐπιφυλακτικότης της τὸν ἀφοπλίζει. Δὲν καταλαβαίνει αὐτὸς ὁ μεγάλος ψυχολόγος, πὼς ὅταν ἑρμηνεύει τὰ ἔργα του, σπαρταρᾶ ὁλόκληρη μονάχα γιατὶ βλέπει σ' αὐτὸν τὸν μεγάλο τεχνίτη. Δὲν τὸ ἐπίστευε στὴν ἀρχὴ τῆς γνωριμίας του. Ἀλλὰ θέλοντας καὶ μὴ ἀναγκάσθηκε νὰ παραδεχθῇ πὼς ἡ ἠθοποιὸς ἐκείνη, μὲ τρόπους γυναίκας τοῦ κόσμου, ἤτανε ἄψογος κι' ἀνυπότακτη στὸ γόητρό του. Ἔτσι, ἂν ἔλειπε ἡ μαγικὴ χάρις τῆς φωνῆς της, ἡ αἰσθητικότης της, θὰ τὴν ἐμισοῦσε γιατὶ ἦταν ἀπρόσιτος, γιατὶ ἀκόμη δὲν ἐδίσταζε νὰ ἐκδηλώσῃ τὴν περιφρόνησί της πρὸς τοὺς ἄνδρες. Ἀσφαλῶς κάποιος θὰ τὴν ἔκανε νὰ ὑποφέρῃ πολύ.

Ἦλθεν ἀκόμη ἡ Μέλπω Ἀλκότη, ἡ θερμὴ φιλαθλος, ἡ τεννίστρια, ἡ ἱππεύτρια, ἡ γυναῖκα ποὺ ἀκούραστα ζητᾶ τὸν μοντερνισμὸ σ' ἔλες του τὶς μορφές, ἡ ὁποία μὲ τὴν ζωὴ ποὺ σφύζει μέσα της, σπουδάζει ἰατρική, γλυπτική, ἐπιδεικνύει προοδευτικὲς τάσεις καὶ φλυαρεῖ μὲ πνεῦμα τολμηροῦ χιουμοριστοῦ.

Ὕστερα ἀπ' αὐτὴν ἦλθε ἡ κυρία Τεράνη, μιὰ γυναῖκα τοῦ κόσμου, ποὺ ἐπιδίδεται στὴ ζωγραφική, μὲ τὸ πάθος ζωγράφου ἐπαγγελματίας. Ἔπαιρνε μιὰ ἔκφρασι εἰρωνικὴ καὶ διασκεδάζε μὲ τὴν καρδιό της, στὶς παραδοξολογίες ποὺ τῆς ἔλεγε ὁ Κάρολος Βουλέντας, ὁ κριτικός, παντοτεινὸς φίλος καὶ γεροντοπολίκαρο.

Στὶς ἀρχὲς τοῦ γάμου μου, μοῦ τὸν συνέστησε ὁ Ἀλέκος. Ἔκανε κι' αὐτὸς ὅ,τι κι' οἱ ἄλλοι. Μ' ἐφλερτάρισε, ἀλλ' ἐξυπνος καθὼς εἶναι ἀντελήφθη πὼς δὲν θὰ ἐπετύγχανε τίποτε κι' ὡρκίσθηκε νὰ γίνῃ φίλος μου.

Εἶναι πνευματώδης, καλλιτεχνικὴ ψυχή, ἄνθρωπος ποὺ λυσσᾶ γιὰ νὰ σπαταλήσῃ μιὰ ὁλόκληρη ζωὴ γύρω ἀπὸ τὶς γυναῖκες ποὺ τὸν τριγυρίζουν. Καὶ τὸν τριγυρνοῦν πάντοτε γιατὶ ἀρέσει ἀκόμη, παρ' ὅλα τὰ γκρίζα μαλλιά του ποὺ σκιάζουν τὰ μαῦρα του μάτια, γιατὶ τὰ ὡραῖα ἄστρα του δόντια γνωρίζουν νὰ δαγκώνουν καλά.

Φιλοσοφοῦμε μαζί, γιὰ τὴν ζωή, γιὰ τοὺς ἀνθρώπους, γιὰ μᾶς τοὺς ἴδιους καὶ γελᾶμε μὲ τὴν ἀφροντισιὰ δυὸ παιδιῶν. Ὁ τρόπος ποὺ γελᾶ μ' ἐνθουσιάζει καὶ μερικὲς φορες μὲ κάνει νὰ βάζω κάτι γέλια ποὺ γίνεται ἔξω φρενῶν καὶ φωνάζει «πὼς δὲν μοῦ ἐπιτρέπει νὰ τὸν κοροϊδεύω».

Τραγουδοῦμε λίγο, καὶ παίζουμε μουσικὴ κι' ἡ ὥρα εὐχάριστα περνᾶ.

Ποιοὶ ἄνδρες ἦσαν ἀκόμη;... Ἀ! ὁ Ραϋμόνδος Βάλμπας, ὁ περίφημος ποιη-

κολόγος, ποὺ ἦλθε κατὰ τύχην νὰ πάρῃ ἕνα τσάϊ. Εἶναι εὔθυμος σὰ μαθητοῦδι τὴν ἐποχὴ τῶν διακοπῶν. Ἤλθε κι' ὁ συνθέτης Συλβίδης, ποὺ πάντα κάτι ἔχει νὰ μοῦ πῇ. Γι' αὐτὸν εἶμαι ἕνα εἶδος ἐμπίστου, ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ τὸν ἔπεισα, πὼς ἄδικα χάνει τὸν καιρό του νὰ μὲ κορτάρῃ.

Ἔτσι λοιπὸν βλεπόμαστε γιὰ νὰ συνομιλήσουμε. Ξέρει ὅτι γιὰ ὅλα μπορεῖ νὰ μοῦ μιλήσῃ, μὲ λίγη ἐπιφυλακτικότητα. Μόνο γιὰ τὸ σύζυγό μου δὲν μπορεῖ νὰ μοῦ μιλήσῃ. Καὶ τὸν ἀκούω νὰ μοῦ μιλᾷ γιὰ ὅλα, νὰ μοῦ ἀναφέρῃ ἱστορίες, νὰ μοῦ διηγῆται περιπέτειες μὲ ζωηρότητα κι' ἐξυπνάδα.

Ἔτσι ὅλοι μαζεμένοι τὸ δειλινὸ τῆς ἡμέρας αὐτῆς, ἐπεράσαμε λίγες ὧρες εὐχάριστες, ποὺ ἀποτελοῦν τὶς διακοπὲς τῶν μεγάλων.

Ἀπολαμβάνω τὶς στιγμὲς αὐτὲς, ποὺ βρίσκομαι μακρυὰ ἀπὸ τὸν ἑαυτό μου. Εἶμαι σὰ μεθυσμένη, ποὺ δίνει ἐτοιμόλογες κι' ἐξυπνες ἀπαντήσεις.

Ὅταν ὅλοι θἄχουν φύγει, τότε μὲ τὴν παρουσία τοῦ Ἀλέκου θὰ σβύσουν ὅλα. Ἡ νύκτα ἡ σιωπηλὴ καὶ θλιβερή, μετὰ τὴ φαντασμαγορία τοῦ ὡραίου δειλινοῦ. Γιὰ μιὰ στιγμὴ μοῦ ἔρχεται αὐτὸ στὸ νοῦ. Καταβάλλω ὅμως κάθε προσπάθεια γιὰ νὰ μείνω στὸ παρὸν ποὺ μὲ διασκεδάζει. Καὶ ξαναρχίζω νὰ φλυαρῶ ὅπως οἱ ἄλλοι, ἀπολαμβάνοντας τὴν εὐωδία τῶν λουλουδιῶν, ποὺ εἶναι παντοῦ σκορπισμένα καὶ πλημμυροῦν τὸ δωμάτιο μ' ἄρωμα, ἀπολαμβάνοντας τὸ πράσινο τῶν κλώνων, ποὺ βλέπει ἀπὸ τὸ μισάνοικτο παράθυρο νὰ κινοῦνται πάνω στὸ νερὸ, ποὺ ρυτιδώνεται στὸ μισόφωτο τοῦ δειλινοῦ.

Ξαφνικὰ ἕνα κουδούνισμα μᾶς κάνει ὅλους ν' ἀνατιναχθοῦμε μὲ τὴν ἰδέα πὼς μπορεῖ νὰ εἶναι κάποιος ἐνοχλητικὸς ἐπισκέπτης. Γρήγορα ἡσυχάζουμε.

Εἶναι τὸ Νανάκι ποὺ ἐμφανίζεται μὲ ὁλοπόρφυρα μάγουλα, μὲ τὴν ἀνοιξιάτικη καπελλίνα της, δροσερὴ σὰν παιδί. Αὐτὸ δὲν τὴν ἐμποδίζει νὰ φωνάξῃ μόλις μπῆκε στὴν αἴθουσα:

— Ἀγαπητοί μου φίλοι, εἶμαι τσακισμένη! Λατρευτή μου Μαίρη, παίρνω ἕνα φλυτζάνι τσαγιοῦ γιὰ νὰ συνέλθω... Ἐπιτρέπεται, δὲν εἶναι ἔτσι;

Καὶ τὸ πιστεύω ὅτι εἶναι τσακισμένη. Πρὶν ὅμως προλάβω νὰ τῆς δώσω τὸ φλυτζάνι, τὴν ὑπηρετοῦν ὅλοι οἱ παρόντες ἄνδρες, ποὺ τὴν θαυμάζουν, σὰν εἰδικοί, μὲ βλέμμα λαίμαργο καὶ διακριτικὰ ὅσο μποροῦν.

Αὐτὴ ποὺ τὸ ἀντελήφθη ἀμέσως, ἐλησμόνησε πὼς εἶναι τσακισμένη κι' εἰσπνέει μὲ τὴ μυτούλα της τὸ ἄρωμα τῶν λουλουδιῶν. Μᾶς λέγει:

— Τί λέγετε σεῖς ἐδῶ; Εἶμαι βεβαία πὼς θὰ μιλούσατε γιὰ πράγματα ἐκτάκτως σοβαρά, καὶ σᾶς διέκοψα ἐγώ, ποὺ δὲν νοιώθω τίποτα!

— Κυρία, μᾶς κάνετε μεγάλη τιμή. Τὴν ὥρα ποὺ σημάνατε, μιλούσαμε γιὰ τὶς δυστυχίες τῆς ζωῆς, ἀπαντᾷ κάποιος.

— Τί περίεργη ἰδέα! Πόσο εἶσθε ἀχάριστοι! Παίρνετε τὴ ζωὴ σὰ μιὰ μεγάλη τραγωδία!... Δὲν ξέρετε τίποτα! Ἡ ζωὴ εἶναι μιὰ θαυμάσια περιπέτεια!

Καὶ τὸ πιστεύει. Γιατὶ γι' αὐτὴν ἔτσι εἶναι.

Πανευτυχισμένη μικροῦλα Ἄννα! Ὅλοι, ναὶ ὅλοι, τὴν παρατηροῦμε μὲ ζήλεια.

Ξαφνικὰ ὁ Συλβίδης τῆς λέει μὲ κάποια πίκρα:

— Κυρία ὅταν θὰ νοιώσετε πὼς γεννᾶτε, τότε θὰ κρίνετε τὴν ζωὴ μὲ λιγώτερη ἐπιείκεια!... Δὲν ξέρετε τί σημαίνει νὰ γερνᾷ κανείς... Εἶναι τρομερό.

— Ὄχι! λέγει τόσο πείσμονα ἡ Ἄννα, ποὺ τὴν παρατηροῦμε ἔκπληκτοι. Ὄχι!... Ἔτσι μοῦ φαίνεται τοὐλάχιστον.

Κι' ἀνάμεσα στὶς συνομιλίες, ἡ Ἄννα ρωτᾷ ξαφνικά:

— Ἀ! εἶναι ἐξήμιση;

— Ναί.

— Αἴ! τότε πρέπει νὰ φεύγω ὁλοταχῶς.

— Μὰ τί εἶσθε «Ἐξπρές»! λέγει ὁ Συλβίδης.

— Σᾶς παρακαλῶ νὰ μὴ μὲ εἰρωνεύεσθε σεῖς!... Μὲ κάνετε ὅλοι νὰ φλυαρῶ κι' ἐγὼ βιάζομαι Ἔχω ἀκόμη νὰ κάμω τρεῖς ἐπισκέψεις καὶ διάφορες ἀγορές. Μὴ μὲ ἀπασχολεῖται πλέον καὶ συνομιλῆτε μεταξύ σας... Μὲ κάνετε ὅλοι νὰ φλυαρῶ εἰπῶ, ὅτι σὲ περιμένω τὴν Τρίτη νὰ φᾶμε μαζί. Φυσικὰ καὶ τὸν Ἀλέκο, ἂν εἶναι ἐλεύθερος... Θὰ σοῦ παρουσιάσω...

Τὰ μάτια της ἄστραφταν ἀπὸ εὐχαρίστησι...

— Θὰ... θὰ σοῦ παρουσιάσω τὴν κυρία Βαλλίδη.

— Πῶς, θὰ γευματίσω σπίτι σου; Ἀπὸ τώρα;

— Ναί, ἠθέλησε νὰ δεχθῇ. Εἶναι τρέλλα... Θὰ ἰδῆς!... Κι' ἔπειτα...

Τὴ φορὰ αὐτὴ μιὰ πονηρὴ ἀστραπὴ λάμπει στὰ μάτια ποὺ μὲ παρατηροῦν.

— Κι' ἔπειτα θέλω νὰ εὐχαριστήσω ἕνα τῶν προσκεκλημένων μου... Γιατὶ εἶμαι μιὰ καλὴ νοικοκυρά.

— Μὰ τί εἶναι αὐτὰ ποὺ λές, Νανάκι;

— Ὄχι λόγια, ἀλήθειες!... Ἀ! φρόνιμη μεγάλη ἀδελφή, εἶσαι περίεργη!

Καὶ μὲ κίνδυνο νὰ ξαναγυρίσῃ τὸ φλυτζάνι τοῦ τσαγιοῦ της, ποὺ τῆς τὸ εἶχαν πάλι γεμίσει, μοῦ στέλλει σὰν παιδί, στὰ πεταχτὰ ἕνα φιλὶ καὶ σκύβει στὸ μπράτσο τοῦ φωτεΐγ μου.

— Ὁ προσκεκλημένος, ποὺ θέλω νὰ εὐχαριστήσω, εἶναι ὁ Νίκος Μερλίδης!... Μαίρη, ἔχω τὴν ἰδέα πὼς τοῦ προκαλεῖς

ζωηρὸ ἐνδιαφέρον. Τὸ παρατήρησα τὴ βραδυὰ τῆς πρεμιέρας τῆς «Μυρτώς» κι' ἔπειτα, προχθὲς ἔφαγε στὸ σπίτι κι' ἄκουγε μὲ προσοχὴ ὅταν ὁ Στάθης μιλοῦσε γιὰ σένα.

— Μὰ γιατὶ ὁ Στάθης νὰ μιλᾷ γιὰ μένα!

— Γιατί λατρεία μου, γιατὶ σ' ἔχει στὴν καρδιά του... Βλέπεις, Μαίρη, ἂν ἤθελες θὰ μποροῦσες νὰ τὸν κάνῃς νὰ σ' ἐρωτευθῇ αὐτὸς ὁ Μερλίδης. Μπορεῖς νὰ μὲ πιστέψῃς, ξέρω ἐγὼ καλά!..

— Γιατί νὰ τὸν κάνω νὰ μ' ἐρωτευθῇ;

— Γιὰ νὰ διασκεδάσῃς, μεγάλη μου ἀδελφή.

Κάθε ἄλλο ἢ θὰ μὲ διασκέδαζε! Εἶμαι πολὺ γρηὰ γιὰ νὰ παίζω! Οἱ δάφνες μαράθηκαν...

— Δοκίμασε νὰ τὶς ξαναζωντανέψῃς. Σὲ βεβαιῶ πὼς εἶναι θαυμάσιο... Ὑπὸ ἕναν ὅρον... ὅτι δὲν θὰ ξεχάσῃς, ὅτι δὲν πρέπει νὰ ξεχάσῃς...

— Κι' ὅμως!... ὅλα τὰ ξέχασα ἀπὸ τὰ νειάτα μου. Δὲν ζῶ παρὰ στὸ παρόν.

Ἡ Ἄννα μὲ κυττᾷ παράξενα καὶ σηκώνεται νὰ φύγῃ.

— Ὥστε τὴν Τρίτη, δὲν εἶναι ἔτσι, λατρεία μου;

Ὥστε τὴν Τρίτη — ὦ χαρά! Θὰ γνωρίσω τὴν κ. Βαλλίδη καὶ θὰ διασκεδάσω τὸν κ Ἰάκωβο. Κι' αὐτὸς ὅπως ὅλοι οἱ ἄλλοι... Γι' αὐτὸ καὶ δὲν μ' ἐνδιαφέρει καθόλου.

Καὶ δόθηκε τὸ περίφημο γεῦμα. Ἐπῆγα ἐνωρίτερα γιὰ νὰ προλάβω τὰ μικρὰ ἀνηψάκια μου πρὶν κοιμηθοῦν. Τὰ βρῆκα στὸ δωμάτιό τους ἕτοιμα νὰ πλαγιάσουν. Ὁ μικρὸς ἔμοιαζε μὲ δόγην, μὲ τὴν κόκκινη «ρὸμπ ντὲ σάμπρ» του. Ἡ ἀνηψοῦλα μου φοροῦσε τὸ μικρὸ νυκτικό της ποὺκάμισο. Πηδοῦσε στὸ κρεββάτι της μὲ κίνδυνο νὰ πέσῃ καὶ μοῦ φώναξε, μὲ τὰ χέρια ἁπλωμένα ποὸς ἐμὲ καὶ κατακκόκινη:

— Θεῖα Μαίρη, ἐλᾶτε νὰ μὲ φιλήστε, εἶμαι ὁλόγυμνη.

Μὲ τὸ «ὁλόγυμνη» ἤθελε νὰ πῇ ξεντυμένη Ἡ γκουβερνάντα τους «σοκαρισμένη» ἔτρεξε νὰ τὴν σκεπάσῃ στὸ κρεββάτι της κι' ἑτοιμάστηκε νὰ κάνῃ τὸ ἴδιο καὶ γιὰ τὸν μικρὸ, ποὺ σὰν ἄνθρωπος τακτικὸς βάζει τὶς παντοῦφλες του κάτω ἀπὸ τὸ κρεββάτι του.

Ἄφησα τὰ παιδιὰ στὴ γκουβερνάντα τους καὶ γύρισα στὸ σαλόνι, ὅπου ἤδη εἶχαι φθάσει, σχεδὸν οἱ προσκεκλημένοι τῆς Ἄννας, κι' αὐτὸς ἀκόμη ὁ Μερλίδης, ποὺ συνομιλοῦσε μὲ τὸν πατέρα. Ἡ Βαλλίδου δὲν εἶχε ἔλθει ἀκόμη.

Φίλησα τὴ μικρή μου πεταλουδίτσα, ποὺ εἶναι τρέλλα καὶ τῆς ψιθύρισα:

— Ἐ! λοιπόν; Δὲν θὰ ἔλθῃ;

— Ὠ! ναί!... Πάντα ὅμως καθυστερεῖ...

— Ἀ! Ἐξαίρετα.

Τὸ βράδυ αὐτό, ἐν τούτοις, ἡ κυρία Βαλλίδη κατέβαλε κάποια προσπάθεια, διότι μόλις ἡ Ἄννα ἐτέλειωσε τὴ φράσι της, ἡ πόρτα ἄνοιξε μιὰ φορὰ ἀκόμη. Αὐτὴ εἶναι!... Ἕνα τριανταφυλλένιο κῦμα ἀνέβηκε στὰ μάγουλα τῆς μικρῆς φίλης, ποὺ ἄφησε προχωροῦσε πρὸς συνάντησίν της, ἀλλὰ μὲ τὸ χαμόγελο τοῦ καλοσωρισμοῦ! Ἡ κ. Βαλλίδου φαίνεται στὰ μάτια μοι σὰ βασίλισσα ἐνθρονισμένη στὴν καρδιὰ τῆς μικρῆς μου φίλης.

Κι' ἐκπλήσσομαι κάπως. Μὰ πῶς ὡρ πρὸς τὰ φυσικά της χαρίσματα τοὐλάχιστον — κατώρθωσε ἔτσι ἡ Μαρινέττα!... Δὲν εἶναι πιὰ νέα. Ἀσφαλῶς πρὶν ἀπὸ πολλὰ χρόνια θἄχῃ πατήσει τὰ σαράντα. Μοιάζει μὲ σβυσμένο βαστέλ. Τὸ δέρμα

της ἔχει τρεῖς ἀποχρώσεις λουλουδιοῦ, ποὺ ἀργὰ ξεθώριασε καὶ ποὺ ζωήρεψε ἀπὸ τὸ δυσδιάκριττο ρόδο τῶν παρειῶν καὶ τὸ κόκκινα τῶν χεειλιῶν. Τὰ μάτια της μισοκλείνουν συχνὰ κι' ἔχουν τὸ ἄριστο βλέμμα τῶν μυώπων. Πὰ ξανθὰ μαλλιά της εἶναι «ὀντουλλαρισμένα» καὶ γκριζοφέρνουν. Φορεῖ τουαλέττα γκρὶ μῶδ, ἡ κομψότης της ὅμως εἶναι συζητήσημη. Οἱ κινήσεις της εἶναι ἁρμονικές, μᾶλλον σιγανές.

Ἡ Ἄννα μὲ φωνάζει γιὰ νὰ μὲ παρουσιάσῃ. Τὸ προσωπάκι της εἶναι ὅλο μαγεία καὶ νειάτα. Ἔχει τὸ ὕφος μιᾶς μικρούλας, κατάχαρης ἀπὸ κάποια ἀνέλπιστη εὐτυχία.

Ἡ κυρία Βαλλίδη μοῦ δίνει τὸ χέρι της.

— Ὠ! κυρία, ἐπιθυμοῦσα τόσο νὰ σᾶς γνωρίσω! Ἡ κυρία νύφη σας μοῦ μιλεῖ τόσο συχνὰ γιὰ σᾶς.

Ἡ φωνή της εἶναι γλυκειὰ, κάπως συρτὴ κι' ὁ τρπος τόσο πειστικός, σὰν ἀπ' ὅλη της τὴν ψυχὴ νὰ ἐπιθυμοῦσε νὰ μὲ γνωρίσῃ. Κατὰ βάθος, οὔτε αὐτὴ, οὔτε ἐγὼ δὲν πιστεύουμε παρόμοιο πρᾶγμα. Ἀλλάζουμε μερικὲς εὐγενικὲς λέξεις κι' ἔπειτα «ἐκείνη» ἀρχίζει νὰ ἐξυμνῇ τὴν «ἀξιολάτρευτη μικρή της φίλη».

Τί περίεργα ποὺ μιλᾶ γιὰ τὴν Ἄννα. Σὰ νὰ εὑρῆκε ἕνα θησαυρὸ ποὺ θὰ τὸν κρατήσῃ γιὰ πάντα δικό της!...

Ἀκούω καὶ νοιώθω τὸ ἐγκώμιο νὰ μεταβάλλεται σ' ἀκανθόχοιρο, ἕτοιμο νὰ τρυπήσῃ μὲ τ' ἀγκάθια του τὸ βέβηλο χέρι.

— Γνωρίζω, κυρία, μὲ πόση στοργὴ περιβάλλετε τὴν ἀγαπητὴ μικρή.

Ἂν τὸ ἐπιτρέπετε θὰ τὴν ἀγαποῦμε μαζί... Ἐλπίζω ὅτι δὲν θὰ θεωρήσετε κακό, νὰ μοῦ δώσῃ εἰς ἀντάλλαγμα ἕνα μέρος τῆς καρδιᾶς της!...

Καὶ νὰ φανταστῇ κανεὶς ὅτι γνωρίζονται μόλις πέντε ἑβδομάδες.

Ἡ κυρία Βαλλίδη δὲν ἔχει συνείδησι, ἀσφαλῶς τῶν ἀποστάσεων...

Εὐτυχῶς, ποὺ ὁ τόνος τῆς φωνῆς μου εἶναι γελαστός.

— Ὠ! κυρία, τῆς λέγω, ὑποθέτω πρὸς τιμὴν τῆς Ἄννας, ὅτι ἡ νέα της συμπάθεια πρὸς σᾶς κι' ἡ παλὴ ἀγάπη της πρὸς ἐμένα, δὲν θὰ εὑρεθοῦν ἀντιμέτωποι.

Ἡ εἰρωνεία μου δὲν πειράζει τὴν κυρία Βαλλίδη ποὺ μοῦ φαίνεται προικισμένη γιὰ τὰ μάτια τοῦ κόσμου τοὐλάχιστον, μὲ τὴν στωϊκότητα ἐκείνη ποὺ κανένα πρᾶγμα δὲν ἐξουδετερώνει...

Εὐτυχῶς ἀγγέλλεται ὅτι τὸ τραπέζι εἶναι ἕτοιμο κι' ἔτσι χωριζόμεθα. Βλέπω νὰ ὑποκλίνεται ἐμπρός μου ὁ Νίκος Μερλίδης, εἰς τὸν ὁποῖον, φυσικὰ, μὲ ἐνεπιστεύθη ἡ Ἄννα. Εἶναι ἄψογος καὶ ψυχρός. Ἐγὼ κάπως νευρική, πόσον εὔκολα ἐπηρεάζομαι!

Ἡ κυρία Βαλλίδη ἐχάλασε ὅλη μου τὴν διάθεσι. Τὸ γεῦμα, γιὰ μὲ καὶ τὸν Βαλλίδη, ἀρχίζει σιωπηλό. Μόλις ἀλλάζουμε λίγες τυπικὲς λέξεις... Μέχρι τῆς στιγμῆς ποὺ ὁ ἐκνευρισμός μου διασκεδάζεται ἔχω τὴν ἀόριστη, τὴν πολὺ ἀόριστη τύψη, ὅτι ἄδικα φαίνομαι κατσουφιασμένη στὸ φίλο τοῦ καλοῦ Παύλου. Καὶ τοῦ λέγω κάπως λυπημένη:

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια.

Ἀπὸ τοὺς θρύλους τῶν λαῶν

Η ΤΡΑΓΙΚΗ ΕΡΩΜΕΝΗ

Τοῦ ΚΛΩΝΤ ΦΑΡΡΕΡ

Ἡ Ὀνο-νο-Κοματσὶ ἦταν μιὰ κυρία τῆς τιμῆς στὴν αὐτοκρατορικὴ αὐλὴ τῆς Ἰαπωνίας τὸν 9ον αἰῶνα. Μπροστὰ στὴν ὀμορφιά της ἔγερναν ντροπιασμένα τὸ κεφάλι τὰ λουλούδια καὶ τὸ φεγγάρι ἔχανε τὸ φῶς του.

Ἡ παράδοσις ἀναφέρει ὅτι ἔζησε λίγα χρόνια καὶ ὅτι παρὰ τὴν λαμπρὴ ἐξυπνάδα καὶ ὠμορφιά της δὲν παντρεύθηκε. Πολλοὶ τὸ ἀπέδωσαν αὐτὸ σ' ἕναν ἄτυχο ἔρωτα, ποὺ εἶχε καὶ ὁ ὁποῖος ἔγινε αἰτία νὰ πεθάνῃ.

XX

Ἡ ὠμορφιὰ τῆς Κοματσὶ ἦταν τόσο μεγάλη, ὥστε ἡ φήμη της ἔφτασε στὰ πέρατα τῆς αὐτοκρατορίας τοῦ Ἀνατέλλοντος Ἡλίου. Τότε, ἄρχισαν νὰ συρρέουν ἀπ' ὅλα τὰ σημεῖα τῆς γῆς μνηστῆρες γ ἀ τὴν καρδιὰ της. Ἡ Κοματσὶ ὅμως ἦταν πολὺ δύσκολη στὴν ἐκλογή της. Ἤθελε ὁ ἄντρας ποὺ θὰ διάλεγε καὶ ποὺ θὰ τὴν ἔκανε δική του νὰ τῆς ἀπέδειχνε προηγουμένως μ' ὁποῖον τρόπο νόμιζε καλύτερο τὴν βαθειά, ἀληθινὴ καὶ ἄδολη ἀγάπη του. Ἀνάμεσα στοὺς πολλοὺς μνηστῆρες της ἦταν κι' ἕνα εὐγενικὸ παλληκάρι, ὁ αὐλικὸς Φουκαρούσα-νὸ-Σόσο. Ὅταν τῆς ἐξομολογήθηκε αὐτὸς τὸν ἔρωτά του, ἡ ὡραία Κοματσὶ τοῦ δήλωσε κατηγορηματικά:

— Ἂν μ' ἀγαπᾷς ἀληθινά, νἄρχεσαι νὰ χτυπᾷς στὸ παράθυρό μου ἐπὶ ἑκατὸ νύχτες στὴ σειρά. Ὅταν τὸ κάμῃς αὐτό, θὰ γίνω δική σου.

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, ἡ Κοματσὶ εἶχε ἐγκαταλείψες τὴν Αὐλὴ καὶ ζοῦσε μακρυὰ σὲ μιὰν ἐξοχή.

Ὁ Φουκακούσα, ποὺ ἦταν τόσο ὡραῖος ὅσο καὶ γενναῖος, καὶ ποὺ ἀγαποῦσε παράφορα τὴν Κοματσί, συμμορφώθηκε μὲ τὴν ἐπιθυμία της. Ἔτσι, κάθε μέρα περνοῦσε ποταμοὺς καὶ θάλασσες κι' ἐρχόταν νὰ χτυπήσῃ τὸ παράθυρό της. Ἐνενήντα ἐννιὰ νύχτες τακτικὰ τὸν εἶδε πιστὸ ἡ σκληρὴ Κοματσί. Ὅταν ὅμως ἤρθε ἡ ἑκατοστὴ νύχτα, πυκνὸ σκοτάδι ἀπλώθηκε καὶ τὸ χιόνι ἄρχισε νὰ πέφτῃ ἀπὸ νωρὶς ἄφθονο. Σὲ λίγο εἶχε γεμίσει μὲ τὸ λευκὸ σεντόνι του κάμπους καὶ δάσῃ. Ἡ ὥρα τῆς ἐρωτικῆς ἐπισκέψεως εἶχε πρὸ πολλοῦ περάσει καὶ ὁ ἐραστὴς δὲν ἐννοοῦσε νὰ φανῇ.

— Κρῖμα! εἶπε ἡ Κοματσὶ λυπημένη. Τὴν τελευταία στιγμὴ τοῦ ἔλειψε ἡ πίστις καὶ τὸ θάρρος νἀρθῇ. Δὲν μ' ἀγαποῦσε, λοιπόν, ἀληθινά;

Ἡ ὥρα περνοῦσε καὶ ἡ ἀνησυχία τῆς Κοματσὶ μεγάλωνε. Καὶ τώρα, γιὰ πρώτη φορά, ὕστερα ἀπὸ τόσον καιρό, ἄρχισε νὰ νοιώθῃ πὼς κι' αὐτὴ τὸν ἀγαποῦσε! Καὶ μάλιστα μὲ πάθος... Ἡ ἀνησυχία σιγὰ-σιγὰ ἔγινε ἀγωνία, γιὰ νὰ καταλήξῃ σ' ἀπελπισία. Τί νὰ τοῦ εἶχε συμβῇ ἄρά γε; Ὅταν κανεὶς ἀγαπᾷ, βάζει χίλια-δυὸ κακὰ στὸ νοῦ του. Ἔτσι, ἡ Κοματσὶ πῆρε τὴν ἀπόφασι νὰ βγῇ νὰ τὸν ζητήσῃ μέσα τὴ νύχτα. Ἡ τύχη ὅμως τῶφερε νὰ μὴ συναντηθοῦν οἱ δρόμοι τους.

Σὲ λίγο, ὁ Φουκακούσα ἔφτασε στὸ σπίτι τῆς ἀγαπημένης του, κατάκοπος ἀπ' τὴν πορεία καὶ ξυλιασμένος ἀπ' τὸ κρύο. Χτύπησε ἐπανειλημμένως. Μὰ δὲν πῆρε καμμιὰν ἀπάντησι. Τότε νόμισε πὼς ἡ Κοματσὶ τὸν γέλασε. Σωριάστηκε χάμω λιπόθυμος ἀπ' τὴν ἀπελπισία του καὶ τὸ μαλακὸ χιόνι ἔγινε σάβανό του.

Μὰ καὶ ἡ Κοματσί, ὅταν ἔφτασε στὸ σπίτι τοῦ Φουκακούσα, δὲν τὸν βρῆκε. Ὥστε τὴν κορόϊδεψε τόσο ἄσπλαγχνα; Ὥστε δὲν τὴν ἀγαποῦσε λοιπόν; Καὶ εἶχε βγῇ ἀπὸ τὸ σπίτι του γιὰ νὰ πάῃ νὰ βρῇ καμμιὰν ἄλλη;...

Σωριάστηκε καταβεβλημένη ἀπὸ τὴν ἀγωνία ἐπάνω στὸ μαλακὸ χιόνι. Καὶ πιστὴ στὴν ἀγάπη ἐκείνου, ἄφησε τὸ λευκὸ χιόνι νὰ γίνῃ καὶ δικό της σάβανα...

ΚΛΩΝΤ ΦΑΡΡΕΡ

Μὲ λίγα λόγια

⁂ Ὁ μικρὸς βασιλεὺς Πέτρος ὁ Β' τῆς Νοτιοσλαυΐας εἶνε μανιώδης τενίστας.

—Κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν διακοπῶν του ἐπιδίδεται ἐπὶ ὁλοκλήρους ὥρας εἰς τὸ προσφιλὲς ἄθλημά του.

⁂ Ὅλοι οἱ θαμῶνες τοῦ κινηματογράφου ἐνθυμοῦνται μίαν παλαιὰν δόξαν τῆς ὀθόνης, τὸν Ραμὸν Νοβάρο.

—Κατ' αὐτὰς εὑρίσκεται εἰς τὴν Εὐρώπην περιηγούμενος τὴν Ἰταλίαν καὶ Ἑλβετίαν.

⁂ Ἕνας Ἀμερικανὸς ἐπιστήμων ἐπὶ τῇ βάσει ἀτατιστικῶν ἐξηκρίβωσεν ὅτι αἱ μελαγχροιναὶ γυναῖκες ἐργάζονται περισσότερον ἀπὸ τὶς ξανθές.

—Ὥστε προκειμένου νὰ ἐκλέξετε σύντροφον τοῦ βίου σας προτιμᾶτε τὶς μελαγχροινές.

⁂ Δὲν πιάνεται παντοτε ἀπὸ τὰ μάτια, ὅπως λέγει τὸ παλαιὸν ρητὸν, διὰ τὸν ἔρωτα, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὰ αὐτιά, ὅπως μᾶς πείθει ἡ κατωτέρω ιστορία.

—Ἡ πεντηκονταέτις γεροντοκόρη ἀλλὰ διατηροῦσα εἰσέτι τὸ σφρῖγος καὶ τὸ κάλλος τῆς νεότητος Σάρα Κρουὶκ ἀνήκουσα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ στρατοῦ τῆς Σωτηρίας ἠκουσεν ἕνα 33ετῆ ρήτορα, τὸν Ριχάρδον Χάντερ τοῦ ὁποίου τὴν φωνὴν εἶχε νὰ ἀκούσῃ ἀπὸ 25 ἔτη ὅταν ἐκείνη ἦτο μόλις 25ετις καὶ ἐκεῖνος ἀκόμη ἔφηβος.

—Ἡ γνώριμος αὐτὴ φωνὴ τὴν συνεκίνησε καὶ ἔσπευσε νὰ γνωρίσῃ τὸν ρήτορα.

—Τὸ ἀποτέλεσμα ὑπῆρξε κεραυνοβόλον.

—Τὴν ἑπομένην ἐτέλουν τοὺς γάμους των.

⁂ Οἱ Ἄγγλοι ἔφεδροι δὲν εἶνε ἐνθουσιασμένοι μὲ τὰ καθήκοντα τοῦ μαγείρου καὶ τοῦ συσσιτιάρχου ἅτινα ἀνατίθενται εἰς αὐτούς.

—Ἀδαεῖς λοιπὸν ὅπως εἶνε εἰς τοὺς στρατιωτικοὺς κανονισμοὺς συνῆλθον ἀπὸ κοινοῦ 150 ἐξ αὐτῶν καὶ ἀπέστειλαν ἕνα ἐξ αὐτῶν ὅπως διερμηνεύσῃ τὰ παράπονά των πρὸς τοὺς ἀμέσως προϊσταμένους των.

—Παρεσχέθη λοιπὸν εἰς τὸν ἀντιπρόσωπόν των ἡ ἐξήγησις ὅτι εἰς τὸν στρατὸν δὲν ὑποβάλλονται συλλογικὰ παράπονα καὶ ὅτι ἂν εἰς τὸν πολιτικόν των βίον δὲν ἐσυνήθισαν νὰ μαγειρεύουν, τώρα ὀφείλουν νὰ ἐκμάθουν κατὴν τέχνην αὐτήν.

—Οἱ Ἄγγλοι ἔφεδροι ἐδεχθησαν τὰς εὐγενῶς δοθείσας ἐξηγήσεις μὲ ἐπευφημίας.

Βγαλμένο από τη ζωή

Ἡ φωνὴ τοῦ παιδιοῦ της!

Τοῦ κ. Θαν. ΠΑΠΑΥΓΕΡΗ

ΕΙΝΑΙ περασμένα μεσάνυχτα. Κανένας θόρυβος στοὺς δρόμους, καμμιὰ ἀνθρώπινη λαλιὰ στὰ γύρω σπίτια. Ὅλα ἡσυχάζουν. Ἡ Ρένα ποὺ στριφογυρίζει τρεῖς ὧρες τώρα στὸ κρεββάτι της χωρὶς νὰ μπορῇ νὰ κλείσῃ μάτι, γυρίζει κα' κυττάζει τὸν ἄνδρα της. Ἀποκαμωμένος, ὕστερα ἀπὸ τὸ φοβερὸ βραδυνὸ μάλωμά τους, κοιμᾶται. Ἀναπνέει βαρειὰ ἀκατάστατα. Ἡ ἀνάσσα του μέσα στὴν ἀπέραντη νυχτερινὴ γαλήνη μοιάζει σὰν βαθὺς στεναγμός. Τὸ πρόσωπό του ποὺ φωτίζεται ἀπὸ τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ, δείχνει ὅλη τὴν ἀγωνία τῆς ψυχῆς του.

Ἡ Ρένα τὸν περιεργάζεται λίγο. Ψιθυρίζει:

— Θὰ σοῦ δώσω τὴν ἐλευθερία σου. Καὶ θάχω κι' ἐγὼ τὴ δική μου.

Ἀπότομα ὕστερα ἀπὸ τὶς δυὸ αὐτὲς φράσεις, κατεβαίνει ἀπὸ τὸ κρεββάτι της παίρνει τὸ φουστάνι της, τὰ παπούτσιά της καὶ πατῶντας στὶς μύτες τῶν ποδιῶν, ἐξαφανίζεται σὰν σκιά.

Ὅταν βρέθηκε μόνη στ' ἄλλο δωμάτιο, ἄναψε τὸ φῶς, ντύθηκε βιαστικὰ καὶ κάθησε στὸ γραφεῖο. Πῆρε μιὰ κόλλα χαρτὶ κι' ἄρχισε νὰ γράφῃ.

Πέτρο. Καταλαβαίνω ὅτι σοῦ ἔχω κάνει τὴ ζωὴ μαρτυρική. Ὅλες σου οἱ ὑποψίες εἶναι βάσιμες. Δὲ στάθηκα οὔτε μιὰ ὥρα ἀντάξια τῆς ἀγάπης σου, τοῦ ὀνόματός σου, ποὺ μὲ σταμάτησε ἀπὸ τὸν κατήφορο ποὺ πάρει. Δὲ διέκοψα οὔτε στιγμὴ τὶς σχέσεις μου μὲ τοὺς παληοὺς μου φίλους. Ὅταν ἐσὺ ἔλειπες στὸ γραφεῖο σου καὶ στὶς δουλειές σου ἐγὼ πήγαινα καὶ τοὺς συναντοῦσα.

Ἴσως νὰ μὴν εἶμαι ἀπόλυτα ὑπεύθυνος γι' αὐτό. Φταῖς κι' ἐσύ. Σοῦχα 'πῆ ὅτι ὁ μόνος σκοπὸς τῆς ζωῆς μου, ἦταν νὰ ἐκδικοῦμαι κάθε ἄνδρα, ποὺ θὰ βρίσκεται στὸ πέρασμά μου. Καὶ ποῦχα 'πῆ καὶ τὴν ἀφορμή. Ἤμουν κάποτε μιὰ ἀθῶα παιδούλα. Στὴν ψυχή μου φώλιαζε ἡ ἀγάπη γιὰ ὅλο τὸν κόσμο. Τὶς σκέψεις μου συντρόφευαν Ἄγγελοι. Ὥσπου μιὰ μέρα... Ἦταν ἕνα ἀνοιξιάτικο πρωϊνό. Ὅλα γελοῦσαν γύρω μου. Τὰ λουλούδια μοσχοβολοῦσαν. Τὰ πουλιὰ ὑμνοῦσαν τὸν ἔρωτα. Βρισκόμουν σὲ μιὰ ὑπεοκόσμια ἔκστασι. Κάποιος μὲ πλησιάζει... (ἀλλὰ τ' ὄνομά του δὲν ἐνδιαφέρει κανέναν). Ἠτανἕνας ἄνδρας, ἕνας σὰν ὅλους. Ψηλός κοντός, ὥμορφος, ἄσχημος, οὔτὸ δὲν ἔχει σημασία. Μοῦ ψιθυρίζει λόγια ἐρωτικά. Μοῦ ὁρκίζεται αἰώνια ἀφωσίωσι καὶ πίστι ὅπως ὅλοι σας γιὰ ὅλες. Πίστεψα στὰ λόγια του. Κι' ἕνα βράδυ τὸν ἀκολούθησα. Μάταια ἡ μανούλα μου μὲ ἱκέτεψε μὲ παρεκάλεσε νὰ μείνω. Οἱ συμβουλές της δὲν εὑρίσκαν θέσι στὴν καρδιά μου. Εἶχα ἀφωσιωθῆ στὸν ἀγαπημένο μου, γιὰ νὰ μοῦ πληρώσῃ τὴν ἀφωσίωσί μου αὐτή, τὴ θυσία μου, ὕστερα ἀπὸ τρεῖς μῆνες μὲ τὴ φυγή του. Χάθηκε ἀπὸ τὴ ζωή μου ἀφοῦ μ' εἶχε καταστρέψει. Ἔκλαψα, πόνεσα πολύ. Ἡ μανούλα μου σὰν ἐμαθε τὸ πάθημά μου δὲν ἄνθεζε στὸ κτύπημα καὶ πέθανε. Τότε μπροστὰ στὸ λείψανό της ὁρκίστηκα νὰ ἐκδικηθῶ. Δὲν εἶσαι ὁ πρῶτος ἄνδρας Πέτρο, ποὺ ἔκανα μετὰ νὰ κλάψῃ καὶ νὰ ὑποφέρῃ. Μόνο, ποὺ ἐσὺ πλήρωσες κάπως ἀκριβώτερα ἀπὸ τοὺς ἄλλους τὴν ἀγάπη σου γιὰ μένα. Εἶχες, βλέπεις, τὴν ἀηδιοκεφία νὰ μὲ παντρευτῆς. Μὰ τώρα ὅλα ἔχουν τελειοσει. Σὲ λυπᾶμαι τόσο πολύ, γι' αὐτὸ καὶ φεύγω ἀπὸ τὴ ζωή σου. Αὔριο θὰ συνεννοηθῶ μὲ τὸ δικηγόρο μου γιὰ τὸ διαζύγιο. Ἀντίο γιὰ πάντα. Ρένα».

Σὰν τέλειωσε τὸ γράμμα ἡ Ρένα, τὤβαλε σ' ἕνα φάκελλο καὶ τἄφησε πάνω στὸ τραπέζι. Ὕστερα, μὲ τὴν ἴδια γοργότητα ποὺ ντύθηκε, χτένισε λίγο τὰ μαλλιά της, ἔβαλε τὸ καπελλάκι της καὶ πέρασε στὸ διπλανὸ δωμάτιο ποὺ ἦταν τὸ τηλέφωνο. Πῆρε κάποιο ἀριθμό.

— Ἐμπρός! Ἐσύ σαι, Τώνη;... Ἐδῶ Ρένα... Τί θέλω τέτοιαν ὥρα;... Ὅπως σοῦ ὑπεσχέθηκα, θὰ ἐγκαταλείψω τὸν ἄνδρα μου καὶ θἔρθω νὰ ζήσουμε μαζί... Καλὰ-καλὰ, ὅσε τὶς κολακεῖες γι' ἀργότερα περίμενέ με ὀρθουάρ...

Ἄφησε τὸ ἀκουστικὸ καὶ ξαναπέρασε στὸ γραφεῖο. Ἔρριξε μιὰ τελευταία ματιὰ στὴν τουαλέττα της ὕστερα ἔσβυσε τὸ φῶς κι' ἑτοιμάστηκε νὰ φύγῃ.

Κείνη τὴ στιγμὴ, μιὰ γλυκειὰ φωνοῦλα ἔκαμε τὴ Ρένα νὰ ριγήσῃ ὁλόκληρη.

— Μαμά!...

Στάθηκε σαστισμένη. Ἡ φωνοῦλα ξανακούστηκε πιὸ γλυκειά.

— Μαμάκα!...

Ἡ Ρένα σκίρτησε. Μὲ μιὰν ἀπότομη κίνησι πέταξε τὸ καπέλλο της καὶ πατῶντας στὶς μύτες μπῆκε στὸ δωμάτιο τοῦ ἀνδρός της. Πιὸ πέρα ἀ' ἕνα μικρὸ κρεββατάκι, ἕνα μωρὸ κουνοῦσε τὰ χεράκιά του.

— Παιδί μου! φέλισε ἡ Ρένα καὶ τὸ σήκωσε στὰ χέρια της. Τ' ἀγκάλιασε, τὸ φίλησε τρυφερὰ καὶ ξαναμπῆκε στὸ γραφεῖο. Ἄναψε πάλι τὸ φῶς. Τὰ ματάκια τοῦ μωροῦ μισόκλεισαν κι' ἕνα ἀθῶο χαμόγελο ζωγραφίστηκε στὰ χείλη του.

Ἡ Ρένα τὸ κυττοῦσε ἐκστατικά.

Τί φοβερό!... Ὅλη τὴ νύχτα ποὺ μάλωνε μὲ τὸν Πέτρο, τὸ μωρὸ κοιμόταν. Κι' ὅταν ἀργότερα πῆρε τὴν ἀπόφασι νὰ φύγῃ, μέσα στὴν ταραχή της, εἶχε λησμονήσει τὸ παιδάκι της. Τὸ μονάκριβο Ἀγγελοῦδι της. Ξαφνικὰ ἡ ματιά της ἔπεσε πάνω στὸ γράμμα ποὺ εἶχε ἑτοιμάσει γιὰ τὸν ἄντρα της. Τὸ κύτταξε λίγο. Κύτταξε καὶ τὸ παιδί της. Μὲ μιὰ ἀλόκοτη μανία ἄρπαξε τὸ γράμμα καὶ τὤκανε κομμάτια.

Ὕστερα γύρισε σιγὰ-σιγὰ στὸ δωμάτιο τοῦ ἀνδρός της. Κρατῶντας διαρκῶς τὸ παιδάκι της στὴν ἀγκαλιά της ἔπεσε πλάϊ του. Ἐκεῖνος ξύπνησε τρομαγμένος.

— Ἐδῶ εἶσαι Ρένα; εἶπε,

— Ναὶ Πέτρο μου! ἐδῶ!... Σηκώθηκα νὰ πάρω τὸ παιδὶ ποὺ ἔκλαιγε.

— Κι' ἔβλεπα ἕνα ἄσχημο ὄνειρο, Ρένα.

— Τί;

— Νὰ πῶς ἄφησες καὶ μένα καὶ τὸν Ἀλέκο μας κι' ἔφυγες.

— Κοιμήσου Πέτρο! Κοιμήσου ἥσυχος, εἶπε τρυφερὰ ἡ Ρένα, ἐνῶ ἕνα δάκρυ κυλοῦσε ἀπὸ τὰ μάτια της.

Μιὰ μητέρα, δὲ φεύγει ποτέ!...

ΘΑΝΟΣ ΠΑΠΑΥΓΕΡΗΣ

ΣΤΟ ΠΑΛΑΤΙ ΤΩΝ ΔΑΚΡΥΩΝ

ΜΙΣΕΛ ΖΕΒΑΚΟ

Τὰ προηγούμενα

Εἶνε μιὰ νύχτα σκοτεινὴ κ. ἐπιβλητική. Ἡ ὥρα κοντεύει δέκα. Ἡ βασίλισσα Ἰζαμπὼ διώχνει τὶς δεσποινίδες τῆς τιμῆς κι' ὕστερα βγαίνει στὸ περιστύλιον τοῦ ἀνακτόρου τοῦ Ἁγίου Ἀντωνίου, ποὺ ὁ λαὸς τὸ ὠνόμασε «Παλάτι τῶν Δακρύων». Ἐκεῖ συναντᾶται μὲ τὸν κόμητα Νεβὲρ, ποὺ ἀποκαλεῖται Ἰωάννης Ἀτρόμητος.

Ἡ βασίλισσα εἶνε ἐρωτευμένη μὲ τὸν Νεβὲρ. Ὅπως ὅμως τὴν τυφλώνει καὶ τὸ πάθος τῆς φιλοδοξίας τοῦ προτείνει νὰ σκοτώσῃ τὴν ἐξαδέλφη της καὶ σύζυγό του κι' ἀκόμη τὸ σύζυγό της κι' ἐξάδελφό τοῦ Βασιλέα Κάρολο Ἔκτο...

Ἡ συμφωνία κλείνεται, μὰ κείνη τὴ στιγμὴ ἀκούγεται ἕνας θόρυβος ἀπὸ τὸ βάθος τοῦ διαζρόμου κάτι σὰν πνίξιμο ἑνὸς ἀναστεναγμοῦ...

Κι' ἡ βασίλισσα, τρέχει ἀνοίγει μιὰ πόρτα καὶ βλέπει μιὰ ἀπὸ τὶς δεσποινίδες τῆς τιμῆς τὴ Λωράγς ντ' Ἀμπρὲν, ποὺ προσπαθοῦσε νὰ κρύψῃ ἕνα παιδί...

Ἡ Λωράνς ἦταν ὀρφανὴ. Πρὶν πεθάνει ὁ πατέρας της, τὴν ἐμπιστεύθηκε στὸ φίλο του Πασσεβὰν. Μιὰ μέρα ἀκολούθησε κάποιον ποὺ ἀγαποῦσε κι' ὅταν ὕστερα ἀπὸ καιρὸ γύρισε πάλι στὸ σπίτι τῶν Πασσεβὰν κρατοῦσε ἕνα παιδί στὰ χέρια της. Ἦταν τὸ παιδί της. Ἕνα παιδὶ νόθο. Καὶ μιὰ μέρα ἡ Λωράνς ποὺ ἠργάζετο ὡς αὐλικὴ στ' ἀνάκτορα, πληροφορήθηκε μὲ χαρὰ, πὼς ὁ πατέρας τοῦ παιδιοῦ της ἐρχότανε στὸ Παρίσι. Καὶ χάρηκε, διότι ἐνόμισε πὼς τὸ παιδί της θ' ἀποκτοῦσε ἕνα ὄνομα καὶ θ' ἀπεκαθίστατο εἰς τὴν κοινωνίαν. Ὁ πατέρας αὐτὸς ἦταν ὁ Ἰωάννης ὁ Ἀτρόμητος, κόμης τοῦ Νιβὲρ. Κι' ὅταν ἔτυχε ἡ Λωράνς ν' ἀκούσῃ τὴν ἐκμυστήρευσί του, ἀπογοητεύθηκε κι' ἄφησε τὸν ἄνα στεναγμὸ, ποὺ ἦταν αἰτία νὰ προδοθῇ στὴ βασίλισσα.

Ἡ βασίλισσα, θυμωμένη τὴν διέταξε νὰ ἐπιστρέψῃ στὸν πύργο Πασσεβὰν. Κι' ὅταν ἔμαθε πὼς τὸ παιδὶ ἦταν δικό της καὶ νόθο κατάλαβε ποιὸς ἦταν ὁ πατέρας του κι' ἐπίεσε τὴ Λωράνς νὰ τῆς τὸ ὁμολογήσῃ.

Κι' ὅταν τὸ ὁμολόγησε αἰσθανθῆκε τὴν ὄρεξι νὰ τὴν πνίξῃ. Μὰ συγκρατήθηκε. Ἕνα ἔγκλημα στ' ἀνάκτορο θ' ἀνεκαλύπτετο. Σκεύθηκε νὰ τὴν παρασύρῃ ἔξω καὶ τῆς ὑποσχέθηκε πὼς ἐκείνη τὴν ἴδια νύκτα θὰ ὑποχρέωνε τὸν Νεβὲρ νὰ τὴν παντρευτῆ. Κι' ὕστερα γύρισε στὰ διαμερίσματά της...

4ον

Τὴν ἐπερίμενε ἐκεῖ ὁ Ἰωάννης ὁ Ἀτρόμητος...

Ἐπλησίασε καὶ μὲ λίγα λόγια τοῦ ἐξήγησε τὸ τί εἶχε συμβῇ. Κι' ἀκόμη προσέθεσε πὼς ἔπρεπε ἡ Λωράνς ντ' Ἀμπρὲν νὰ πεθάνῃ γιὰ νὰ μὴ μιλήσῃ ποτέ.

Ὁ κόμης ντὲ Νεβὲρ ἔφερε τὸ χέρι στὸ ξίφος του ἑτοιμος γιὰ ὅτιδήποτε.

Ἀλλ' ἡ βασίλισσα τὸν ἐσταμάτησε.

— Ὄχι αἵματα, ἐδῶ μέσα γιατὶ προδίδουν. Ἔχω ἄλλο καλλίτερο μέσον. Σὲ μιὰ ὥρα ἡ Λωράνς θὰ βρίσκεται μαζὶ μὲ τὸ παιδί της στὸ παρεκκλήσιο τοῦ πύργου τῶν Πασσεβὰν. Πρόκειται νὰ ἔλθῃ μὲ σκοπὸ νὰ σᾶς παντρευτῇ μυστικά. Κι' ἐκεῖ ἀντὶ ν' ἀντικρύσῃ τὸ νυφικὸ στεφάνι, κι' ἀντὶ νὰ πιῇ τοῦ γάμου τὸ κρασί, θὰ τὴν περιμένῃ ὁ θάνατος καὶ τὸ δηλητήριο τοῦ μάγου μου...

Ἀλλὰ τὼρα πρέπει νὰ φύγουμε. Κόμη περιμένετέ με νὰ ντυθῶ.

Ἐπέρασε μέσα στὸ ἰδιαίτερο μπουντουὰρ της, ἐφόρεσε μιὰ γοῦνα ποὺ τῆς ἐσκέπαζε ὅλο τὸ πρόσωπο καὶ γύρισε κοντὰ στὸν ἐρωμένο της καὶ συνεργὸ σ' ἕνα ἀπὸ τ' ἀπαισιώτερα ἐγκλήματα.

Κανεὶς δὲν τοὺς ἔκοψε τὸ δρόμο μέσα στὶς στοὲς καὶ τὶς ἀτέλειωτες σκάλες τοῦ παλατιοῦ τῶν Δακρύων. Ἀκόμη, οὔτε κι' ὅταν ἐβγῆκαν ἔξω. Μὰ κι' ἂν ἀκόμη τοὺς ἔβλεπαν, κανεὶς δὲ θὰ μποροῦσε νὰ γνωρίσῃ τὴ βασίλισσα, τὴν ἀγέρωχη Ἰζαμπὼ. Ἡ γοῦνα τὴν ἐσκέπαζε καλά.

Προχωροῦσαν στοὺς σκοτεινοὺς Παρισινοὺς δρόμους χωρὶς καθόλου νὰ μιλοῦν. Κι' ὕστερα ἀπὸ μιὰ ὥρα ἔφθασαν σὲ μιὰ ἀπὸ τὶς γέφυρες τοῦ Σηκουάνα. Ἡ βασίλισσα στάθηκε ἔξω ἀπὸ ἕνα παληὸ ἑτοιμόρροπο σπίτι καὶ κτύπησε τὴν πόρτα. Ἕνας ἄνθρωπος ἐξηντάρης ἦλθε κι' ἄνοιξε. Ἦταν ἕνας ἐξῆντα χρόνων, καμπούρης, ἀδύνατος ποὺ ἔδινε τὴν ἐντύπωσι μάγου. Μόλις εἶδε τὴν ἐπισκέπτρια του τῆς νύκτας, ἔκανε μιὰ ὑπόκλισι μέχρι τὴ γῆ κι' ἔκανε μέρος νὰ περάσῃ ἡ βασίλισσα.

Ὁ Νεβὲρ, ποὺ πρώτη φορὰ ἔμπαινε σ' ἐκεῖνο ἐκεῖ μέσα τὸ ἄντρο, παρ' ὅλη τὴν ἀνδρεία του δὲν μπόρεσε νὰ συγκρατήσῃ μιὰν ἀνατριχίλα ποὺ διέτρεξε τὸ σῶμα του. Παντοῦ, ὅπου κι ἂν ἔρριχνε τὸ βλέμμα του, ἔβλεπε σύνεργα τοῦ θανάτου. Νεκροκεφαλὲς καὶ σκελετοὶ ἦσαν παντοῦ σκορπισμένα στὸ δωμάτιο. Καὶ στοὺς τοίχους χιλιάδες μπουκαλάκια ποικιλόχρωμα κι' ἀκόμη σ' ἕνα τραπέζι κάτι διαβολικὲς μηχανὲς ποὺ δὲν μποροῦσε κανεὶς νὰ καταλάβῃ σὲ τί χρησίμευαν...

Ἡ Ἰζαμπὼ ψιθύρισε χαμηλόφωνα κάτι στὸ γέρο καὶ κεῖνος ἔτρεξε κι' ἔφερε ἕνα φιαλίδιο καὶ τσακίσθηκε νὰ τῆς τὸ δώσῃ.

Εἶνε ἕνα κι' ἕνα, εἶπε, ὅτι καλλίτερο βρῆκε μέχρι τὰ σήμερα ἡ ἐπιστήμη.

Εὐχαρίστησε ἡ βασίλισσα καὶ βγῆκε. Οὔτε αὐτὴ τὴ φορὰ μιλοῦσε μὲ τὸ συνοδό της. Ὁ καθένας ἦταν βυθισμένος στὶς σκέψεις του κι' ὁ Νεβὲρ σκεπτόταν μὲ τρόμο τί εἴδους διάβολος ἦταν ἐκείνη ἡ γυναῖκα.

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια.

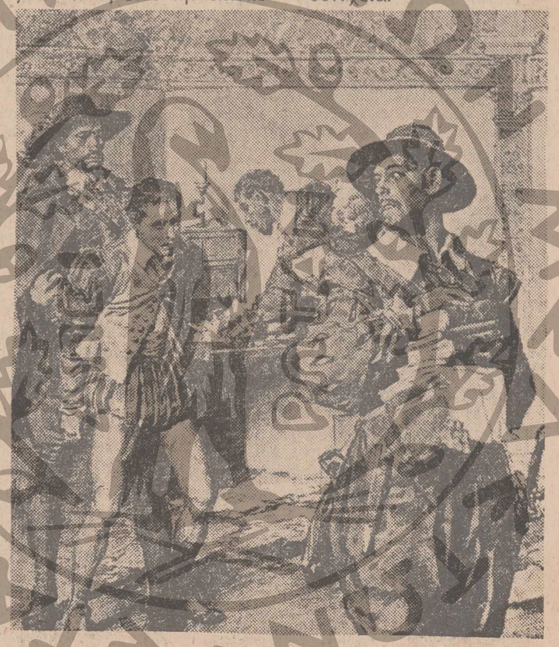

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΘΗΣΑΥΡΟΥΣ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΜΑΣ

Ὅπως εἶνε γνωστό, τὸ πραγματικὸ ὄνομα τοῦ Παπαφλέσσα ἦταν Γρηγόριος Δικαῖος. Γιὰ τὸ πῶς τώρα ἀπέκτησε τὸ ψευδώνυμο αὐτό, μὲ τὸ ὁποῖο εἶνε καὶ περισσότερο γνωστὸς εἰς τὴν ἱστορία, νὰ τί λέει σχετικῶς ἡ παράδοσις.

Μιὰ μέρα διαβάζοντας στὴν ἐκκλησία τὸν Ἀπόστολο, ἀντὶ νὰ πῇ «πρὸς Ἐφεσσίους» εἶπε κατὰ λάθος «πρὸς... Ἐφλεσσίους». Ἀπὸ τὴ μικρὴ αὐτὴ παραδρομὴ, δὲν ἄργησε νὰ τοῦ κολλήσουν οἱ συγχωριανοί του τὸ «παρατσοῦκλι» Φ λ έ σ σ α ς ποὺ σὲ λίγο καιρὸ πῆρε κοντά του ὡς πρῶτο συνθετικὸ καὶ τὸ Π α π α καὶ γίνηκε... «Π α π α φ λ έ σ σ α ς». Ἔτσι ὁ μέχρι τότε ἀρχιμανδρίτης Γρηγόριος Δικαῖος μετωνομάσθη εἰς Παπαφλέσσα.

Ἡ ἔκδοχὴ αὐτὴ ἡ ὁποία εἶνε μία ἀπὸ τὶς πολλὲς ποὺ διέσωσε ἡ παράδοσις γιὰ τὴν μετονομασία αὐτή, ὅσο καὶ ἂν φαίνεται ἁπλῆ καὶ ἀσήμαντη, εἶνε ἐν τούτοις ἡ πλέον αὐθεντική, καὶ ἐκείνη ἡ ὁποία ἀνταποκρίνεται περισσότερο πρὸς τὴν ἀλήθεια.

***

Καὶ τώρα κάτι σχετικὸ μὲ τὸν ἡρωϊκὸ θάνατό του. Ὅταν ὁ Ἰμβραὴμ ἀπεβιβάσθη εἰς τὴν Πελοπόννησο καὶ ἄρχισε διὰ πυρὸς καὶ σιδήρου νὰ προσπαθῇ νὰ καταπνίξῃ τὴν Ἐπανάστασιν, ὁ Παπαφλέσσας ἦταν ἤδη ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν εἰς τὴν τότε συνταχθεῖσαν κυβέρνησιν. Χωρὶς νὰ χάσῃ καθόλου καιρὸ ἀφοῦ ἐστρατολόγησε 300 ἐκλεκτοὺς πολεμιστὰς ἐβάδισε πρὸς συνάντησιν τοῦ Ἰμβραὴμ. Ἡ σύγκρουσις τῶν ὀλίγων Ἑλλήνων μὲ τοὺς πολυαριθμοτέρους ἔχθροὺς ἔγινε στὴν τοποθεσία Μανιάκι. Ἡ μάχη ἐκράτησε ὁλόκληρη σχεδὸν τὴν ἡμέρα, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν συντριβὴν τῶν Ἑλλήνων καὶ τὸν θάνατον τοῦ γενναίου Ἀρχιμανδρίτου.

Ὁ Ἰμβραὴμ συγκινημένος ἀπὸ τὴν τόλμην καὶ γενναιοψυχίαν τοῦ ἀντιπάλου του, διέταξε νὰ ἀναζητηθῇ μεταξὺ τῶν νεκρῶν τὸ πτῶμα τοῦ Παπαφλέσσα, καὶ ἀφοῦ πλυθῇ ἀπὸ τὰ αἵματα καὶ τὴ σκόνη νὰ στηθῇ κάτω ἀπὸ ἕνα δέντρο, σὲ φυσικὴ στάσι. Ἔτσι κι' ἔγινε. Καὶ τότε εἶδαν τὸν τρομερὸ πολεμιστὴ νὰ σκύβῃ καὶ νὰ φιλῇ στὸ μέτωπο τὸν Ἕλληνα ἥρωα.

—Μεγάλη εὐτυχία νὰ πεθαίνῃ κανεὶς γιὰ τὴν πατρίδα του, ψιθύρισε !

XX

Ὅταν ἄρχισε ἡ περίφημη ἐκστρατεία τοῦ Δράμαλη, κι' ὕστερα ἀπὸ τὶς πρῶτες ἐπιτυχίες ποὺ εἶχε, πολλοὶ ἐφοβήθηκαν γιὰ τὴν ἔκβασι τῆς ἐπαναστάσεως. Ἂν ἐξακολουθοῦσε αὐτὴ ἡ ραγδαία προέλασις τῶν Τούρκων, ἡ θέσις τῶν Ἑλλήνων θὰ ἐγίνετο προβληματική. Μιὰ μέρα λοιπὸν κάποιος τόλμησε νὰ πῇ στὸν Κολοκοτρώνη:

—Ἀπετάνιο... σκοῦρα τὰ πράγματα !...

—Τί λὲς ὀρὲ σύ, τὸν ἀποστόμωσε ὁ ὁπλαρχηγός. Ξέρεις, ὀρὲ, ποιὸς ἔχει ὑπογράψει τὴν Ἐλευθερία τῆς Ἑλλάδος... Ὁ Θεὸς ὁ ἴδιος !... Κι' Αὐτὸς δὲν παίρνει ποτὲ πίσω τὴ βοῦλα του (ὑπογραφή του) ! !

***

Νὰ ἕνα σπάνιο ἔγγραφο τῆς πρώτης Ἐθνοσυνελεύσεως τῶν Ἑλλήνων τοῦ ὁποίου πολὺ λίγα ἀντίγραφα αὐθεντικὰ σώζονται, καὶ τὸ ὁποῖον περιλαμβάνει τὴν πρώτην πανηγυρικὴν προκήρυξιν τῆς ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἔχει ἡμερομηνία 1 Ἰανουαρίου 1822 καὶ τόπον ἐκδόσεως τὴν Ἐπίδαυρον.

«Ἐν ὀνόματι τῆς Ἁγίας καὶ ἀδιαιρέτου Τριάδος.

»Τὸ Ἑλληνικὸν Ἔθνος τὸ ὑπὸ τὴν φρικώδη ὀθωμανικὴν δυναστείαν μὴ δυνάμενον νὰ φέρῃ τὸν βαρύτατον καὶ ἀπαραδειγμάτιστον ζυγὸν τῆς τυραννίας καὶ ἀποσείσαν αὐτὸν μὲ μεγάλας θυσίας, κηρύττει σήμερον διὰ τῶν νομίμων παραστατῶν του εἰς ἐθνικὴν συνηγμένην συνέλευσιν ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἀνθρώπων τὴν πολιτικὴν αὐτοῦ ὕπαρξιν καὶ ἀνεξαρτησίαν».

Ὅπως βλέπετε τὸ κείμενον εἶνε ἀπηλλαγμένον ἀπὸ συντακτικὰς ἢ καὶ γλωσσικὰς ἀνωμαλίας.

***

Καὶ κάτι ἀπὸ τὴν ἀρχαιότητα.

Ὁ Δημοσθένης δὲν ἦταν μόνον ἕνας περίφημος ρήτωρ τῶν Ἀθηναίων, ἀλλὰ καὶ ἕνας ἄσπονδος ἐχθρὸς τοῦ Βασιλέως τῆς Μακεδονίας Φιλίππου. Σὲ κάθε εὐκαιρία δὲν παρέλειπε νὰ τὸν καυτηριάζῃ μὲ τὰ τσουχτερότερα λόγια καὶ ἱστορικοὶ ἔχουν μείνει καὶ παροιμιώδεις οἱ λόγοι του ἐναντίον τοῦ Φιλίππου, οἱ «Φιλιππικοὶ» ὅπως ὠνομάσθησαν, στοὺς ὁποίους λέγει καὶ προκαλεῖ τὸν Μακεδόνα Βασιλέα. Καὶ ὅμως αὐτὸς ὁ ἀγὼν ἐδημιουργήθη διότι ὁ Δημοσθένης δὲν ἤθελε νὰ παραδεχθῇ τὴν ἡγεμονία τοῦ Φιλίππου, καὶ τὴν συνένωσι ὑπὸ τὸ σκῆπτρον του ὅλων τῶν κρατιδίων τῆς τότε Ἑλλάδος, μηδὲ καὶ τῶν Ἀθηνῶν ἐξαιρουμένων. Ὅταν ἀπέθανε λοιπὸν, οἱ Ἀθηναῖοι, γιὰ νὰ δείξουν τὴν μεγάλην ρητορική του δεινότητα ἐχαρακτήρισαν πάνω στὸν τάφο του τὰ ἑξῆς :

«Εἴπερ ῥώμην, ἴσῃ γνώμῃ εἶχες, ὦ Δημόσθενες, οὔ ποτ' ἂν Ἑλλήνων ἄρξειν Ἄρης Μακεδών».

Δηλαδή :

Ἐὰν, Δημοσθένη, εἶχες στρατιωτικὴ δύναμι ὅση καὶ ρητορικὴ δεινότητα, ποτὲ δὲν θὰ μποροῦσε νὰ βασιλεύσῃ καὶ νὰ γίνῃ κύριος ὅλων, ὁ Μακεδὼν αὐτὸς πολεμιστὴς (ὁ Φίλιππος).

Δυστυχῶς ὅμως γιὰ τὸν Δημοσθένη, ἡ «ρέμη» αὐτὴ τοῦ ἔλλειπε. Καὶ μὲ τὰ λόγια, ὡς γνωστόν, τίποτε τὸ συγκεκριμένο δὲν κατορθώνεται !...

(Ἀπὸ τὴ συλλογὴ τοῦ κ. Τάσσου Θεοδοσοπούλου).

Οἱ παληόφιλοι

(Συνέχεια ἐκ τῆς 12ης σελίδος)

— Μὰ ὄχι, ἀγαπητέ μου, ἀφοῦ δὲν ὑπάρχει πειὰ στὴ ζωή.

— Ὥστε πέθανε;

— Ναί.

— Ἄ, τὸ ζῷον!...

Ὁ δυστυχισμένος Τεοὺλ ἔμεινε γιὰ πολλὴ ὥρα καρφωμένος στὸ πεζοδρόμιο, χωρὶς νὰ μπορῇ νὰ ἀρθρώσῃ ἄλλη λέξη. Ὁ Μπρουσκέν, ὁ ἐγωϊστής, εἶχε πεθάνει ἀφήνοντάς τον ὁλομόναχο πειὰ πηγαίνη νὰ πιῇ τὴ λεμονάδα του καὶ νὰ καπνίζῃ τὴν πίπα του στὸ ἀπόμερο τραπεζάκι τοῦ καφενείου τῶν «Πλατάνων», πίσω ἀπὸ τὶς γλάστρες μὲ τὰ τριανταφύλλα. Τί θὰ γινόταν τώρα;

Ἀπελπισμένος γύρισε στὸ σπίτι του:

— Πῶς μόνος καὶ τέτοια ὥρα; τὸν ρώτησε ἡ γυναίκα του μόλις τὸν εἶδε.

— Αὐτὸς ὁ ἡλίθιος ὁ Μπρουσκὲν μὲ ἄφησε μονάχο!

— Δηλαδή; Δὲν ἦρθε στὸ ραντεβοῦ σας;

— Ὄχι! Πῆγε καὶ πέθανε τὸ ζῷον! Καὶ τώρα τί θὰ γίνω ἐγώ.... Κι' ἔλεγε πῶς ἦταν φίλος μου..

Κούνησε περίλυπα τὸ κεφάλι του.

— Πάω νὰ κοιμηθῶ, εἶπε τῆς γυναίκας του, γιατὶ αἰσθάνομαι τὸν ἑαυτό μου λίγο κουρασμένο. Ὅταν ἑτοιμαστῇ τὸ φαΐ μὲ ξυπνᾶς...

Λίγες ὧρες ἀργότερα — στὶς ἑφτὰ ἀκριβῶς — ὅταν ἡ κ. Τεοὺλ ἀνέβηκε στὸ δωμάτιο τοῦ ἀνδρός της γιὰ νὰ τὸν ξυπνήσῃ τὸν βρῆκε νεκρό...

XX

Τώρα, στὸ ἀπόμερο τραπεζάκι τοῦ καφενείου τῶν «Πλατάνων», πίσω ἀπὸ τὶς γλάστρες μὲ τὶς τριανταφυλλιές, κάθονται ἄλλοι πελάτες...

ΡΟΥΝΤΟΛΦ ΜΠΡΙΝΖΕ

Ἡ θεατρικὴ μας ΚΙΝΗΣΙΣ

Ἤρχισαν καὶ συνεχίζονται ἐνέντατικαὶ αἱ δοκιμαὶ τῆς ἐπιθεωρήσεως «Φράουλα» τῶν κ. κ. Γιαννακοπούλου — Σακελλαρίου μὲ μουσικὴν τῶν κ. κ. Κυπαρίσσου — Σουγιούλ, μὲ τὴν ὁποίαν τὴν 17ην τρέχοντος θ' ἀρχίσῃ τὶς παραστάσεις του ὁ θίασος Μιμηλιάδη — Μαυρέα, εἰς τὸ θερινὸν θέατρον Σαμαρτζῆ. Τὴν ὀρχήστρα θὰ διευθύνῃ ὁ κ. Παπαδόπουλος.

∴ Σήμερον Κυριακὴν καὶ ὥραν 10. 30 π. μ. τὸ θέατρο τοῦ Παιδιοῦ ὑπὸ τὴν καλλιτεχνικὴν διεύθυνσιν τῆς κ. Ἀντιγ. Μεταξᾶ θὰ παρουσιάσῃ εἰς τὸ θέατρον Ἀργυροπούλου τὴν μεγάλην του ἐπιτυχίαν, τὸ παιδαγωγικὸν ἔργον τῆς Μπυρνέ: «Ὁ μικρὸς Λόρδος».

Ὁ συμπαθὴς θιασάρχης κ. Νίκος Μηλιάδης, ποὺ τώρα ἐργάζεται ἐντατικὰ γιὰ νὰ παρουσιάσῃ μιὰ καλὴ καὶ φροντισμένη δουλειὰ τὴν καλοκαιρινὴ σαιζον

∴ Τὴν 22αν τρέχοντος μηνὸς εἰς τὸ θέατρον Κοτοπούλη (Ρέξ) θ' ἀναβιβασθῇ ἀπὸ τὴν περιφερειακὴν δ' οἰκησιν θηλέων πρωτευούσης τὸ παραμύθι τοῦ Ἀντερσεν («Ἡ Χιονάτη») μὲ 80 ἐκτελεστὰς φαλαγγίτας καὶ φαλαγγίτισσας μὲ χορωδία καὶ μπαλέττα καὶ μὲ πλήρη ὀρχήστρα, τὴν ὁποίαν θὰ διευθυνῇ ὁ ἴδιος ὁ συνθέτης τῆς μουσικῆς κ. Γ. Πονηρίδης.

Τὰ σκηνικὰ ἐκτελοῦνται ἀπὸ τὸν κ. Κ. Κλώνη, τὰ κοστούμια ἀπὸ τὸν κ. Α. Γερακῆν καὶ ἡ χορογραφία ἀπὸ τὴν δίδα Λουκία Σακελλαρίου.

Ἡ διδασκαλία καὶ ἡ καλλιτεχνικὴ διεύθυνσις τῆς παραστάσεως ἀνετέθη εἰς τὸν σκηνοθέτην τοῦ Βασιλικοῦ Θεάτρου κ. Τ. Μουτζενίδην.

∴ Τὴν 26ην τρέχ. μηνὸς θὰ ἑορταασθοῦν εἰς τὸ θέατρον «Ὀλύμπια» τὰ 35 χρόνια καλλιτεχνικῆς δράσεως τοῦ κ. Ἀχ. Μαδρᾶ.

Θὰ ἐμφανισθῇ ὁ κ. Μαδρᾶς εἰς τὸν («Ἔμπορον τῆς Βενετίας»).

Πρὸ τῆς παραστάσεως θὰ ὁμιλήσουν οἱ κ. κ. Ἀλ. Φιλαδελφεὺς καὶ Ν. Λάσκαρις.

∴ Τὸ ἔργο τοῦ κ. Ἀλ. Λιδωρίκη «Φυλάκιο 14» παίζεται ὁριστικῶς ὡς 3ον ἔργον εἰς τὸ θερινὸν θέατρον «Λυρικὸν» τοῦ

Λληνικοῦ Μελοδράματος

ἡμικρατικοῦ θιάσου Κοτοπούλη. Ἦλη ἔγινε ἡ πρώτη διανομή. Εἰς τὸ ἔργον παίζουν 24 πρόσωπα.

∴ Ὁ σκηνοθέτης τοῦ ἡμικρατικοῦ ὀργανισμοῦ κ. Καρ. Κουνκάμνη τὴν πρώτην ἐμφάνισιν τοῦ Πειραματικοῦ του θεάτρου εἰς τὸ θέατρον «Ἀλίκης» τὸ ἀ-

Ἡ πρωταγωνίστρια τῆς Ἑλληνικῆς σκηνῆς δὶς Λουΐζα Ποζέλλι, ἡ ὁποία θὰ παίξῃ τὸ καλοκαῖρι στὸ Ἀθήναιον

πόγευμα τῆς 13ης τρεχ. μὲ τὸν «Γλάρον» τοῦ Τσέχωφ. Τὸ ἔργον θὰ ἐπαναληφθῇ τὴν μεθεπομένην.

∴ Ὁ ἡμικρατικὸς ὀργανισμὸς συνεχίζει μὲ σῦζυγον ἐντασιν τὰς προετοιμασίας τῶν ἔργων μὲ τὰ ὁποῖα θ' ἀρχίσῃ τὰς ἐερινὰς παραστάσεις τῶν δύο θεάτρων τοῦ «Λυρικὸν» καὶ «Ρέξ». Εἰς τὸ γουδῆσι σὲ ὅλα τὰ θέατρα τῆς πρώτων, ὡς γνωστόν, θὰ παιχθῇ ἡ κωμῳδία τοῦ κ. Ν. Γρεκούρα καὶ εἰς τὸ δεύτερον μία γαλλικὴ κωμῳδία.

∴ Διὰ τὰς παραστάσεις τῶν μελοδραμάτων ἀφίχθησαν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ ὁ διεθνοῦς φήμης Ἕλλην τενόρος κ. Πέτρος Μπαξεβάνος καὶ ἡ δὶς ἀνὴρ Ἀϊδαλῆ. Ὅλοι οἱ ἠθοποιοὶ θὰ τραγουδήσουν ἑλληνικά, πλὴν τοῦ κ. Μπαξεβάνου, ὁ ὁποῖος θὰ τραγουδήσῃ γερμανικὰ καὶ τοῦτο γιατὶ δὲν εἶχε τὸν ἀπαιτούμενο χρόνο νὰ ἐκμάθῃ ἑλληνικὰ τὸν ρόλον του.

Ὁ κ. Μπαξεβάνος, ὁ ὁποῖος ἀφίκετο ἀεροπορικῶς ἐκ Βερολίνου ἀποτελεῖ μιὰ μεγάλη καλλιτεχνικὴ δόξα τῆς Ἑλλάδος εἰς τὸ ἐξωτερικὸν καὶ θεωρεῖται ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλυτέρους τενόρους τοῦ κόσμου. Ἔχει τραγουδήσει σὲ ὅλα τὰ θέατρα τῆς Ἑλβετίας ἀρχίζοντας ἀπὸ τὴ Ζυρίχη, στὶς κρατικὲς ὄπερες τοῦ Βερολίνου, Βιέννης κλπ. Στὰ περισσότερα μελοδράματα τῆς Γερμανίας ἔχει δρέψει ἐπανειλημμένως θριάμβους στὸ Ἀμβούργο, Φραγκφούρτη, Δρέσδη, Κολωνία, Ντύσελντορφ, Μόναχον κλπ. Στὸ φεστιβὰλ τῆς Ζυρίχης ἦταν μιὰ ἀπὸ τὶς κυριαρχοῦσες φυσιογνωμίες καὶ τραγούδησε στὶς ἐκεῖ παγκόσμιες πρεμιέρες, ὅπως ἡ «Λουλοῦ» τοῦ Ἄλμπα Μπέρη, ἡ «Μασμίλα Ντόνι» τοῦ Σέκ, «Βιρκ θοῦ Πίνσκ» τοῦ Μοχάουπτ, «Κατερίνα Ἰσμαήλοβα» τοῦ Σοστάκοβιτς, «Ματὶς Ντὲρ Μαλὲρ» τοῦ Χίντεμιτ κλπ. μὲ τοὺς πιὸ μεγάλους ἀρτίστες τοῦ κόσμου.

Ο ΠΑΡΑΣΚΗΝΙΑΚΟΣ

Ὁ ἀθάνατος ρωσσικὸς λυρισμὸς

Δὲν ἤτανε Σπαρτιάτισσα

Ἡ μάνα μου δὲν ἤτανε Σπαρτιάτισσα.
Θρηνοῦσε προτοῦ φύγω γιὰ τὴ μάχη.
—Γιόκα μου μὴ χαθεῖς γιὰ πάντα σκιάζομαι,
τρέμω μὴ καὶ κακὸ πικρὸ σὲ λάχει.

■

—Μὴν τρέμεις ἀσπρομάλλα μου, μανοῦλα μου
καὶ θᾶμαι δυνατός, ἴδιος ἀτσάλι.
—Τὸ βόλι εἶναι πικρὸ σὰ δὲ θὰ βρίσκεσαι
μέσα στὴ στοργική μου τὴν ἀγκάλη.

■

—Μὴν τρέμεις ἀστρομάλλα μου, μανοῦλα μου
καὶ θᾶχω φυλαχτὸ μου τὴν ψυχή σου
—Γιόκα μου, νὰ ὁ Σταυρὸς, μικρὸς ποὺ φύλαγες
πᾶρε τον καὶ στὸν πόλεμο μαζί σου.

■

Λάμπει σὰν τῆς αὐγῆς τ' ἄσπρο χαμόγελο
καὶ εἶνε τρανὴ στοργὴ καὶ παρηγόρια.
Γλυκαίνει τὶς πικρὲς στιγμὲς, γαλήνεψε
ἔχθριτες καὶ τὰ μίση τὰ πελώρια.

■

Κρέμα τον πὰ στὰ στήθια σου παιδάκι μου
νὰ σὲ φυλάει στοὺ ἐχτροῦ τὸ κακὸ μάτι.
Φλόγα νὰ μὴ σὲ βρεῖ καὶ νὰ σὲ σκιάζεται
τῆς πυρωμένης σφαίρας τὸ κομμάτι...

■

—Μάνα μου εἶνε τὸ βόλι ποὺ ἔχει δύναμη
κι' ὁ κόσμος ἔτσι τ' ὅρισε καὶ γράφει
τὸ βόλι νὰ τρυπάει καρδιὲς καὶ σώματα
μὰ νὰ χτυπάει καὶ τὸ γλυκὸ χρυσάφι...

■

—Ἂν τὸ Σταυρό σου γιόκα μου στ' ἀστόχαστα
ἔρτει ἕνα βόλι ἐχτροῦ καὶ τὸν τρυπήσει.
Μένα ὁ Σταυρὸς, ποὺ στὴν καρδιὰ μου φύλαξα
χρόνια καὶ χρόνια τώρα, θὰ γκρεμίσει !...

ΛΕΡΜΟΝΤΩΦ

Τί πρέπει νὰ κάνετε

Γιὰ νὰ εἶσθε εὐτυχεῖς

Γιατί σᾶς ἀρέσει νὰ βασανίζεσθε ἀπὸ ἀνησυχία; Πέστε στὸν ἑαυτό σας τὸ ἑξῆς: Εἶναι μάταιο καὶ περιττὸ νὰ προβλέπη κανεὶς διάφορα δυσάρεστα πράγματα. Ὅλος ὁ κόσμος ξέρει ὅτι, παρ' ὅλες τὶς προβλέψεις καὶ τὶς προφυλάξεις, κανεὶς δὲν μπορεῖ νὰ φυλαχθῇ ἀπὸ τὶς ἀπροσδόκητες καταδρομὲς τῆς τύχης. Ὅλος ὁ κόσμος ἐπίσης ξέρει, ὅτι ὑπάρχουν καὶ ἀπροσδόκητες εὐνοιες τῆς τύχης. Διάφορες εὐτυχίες ποὺ μᾶς ἔρχονται, χωρὶς νὰ τὶς περιμένουμε. Συνεπῶς...».

'Αντὶ νὰ ὁραματίζεσθε διαρκῶς διάφορες ὑποθετικὲς συμφορές, τὸ καλλίτερο εἶναι νὰ καλλιεργῆτε τὴν ἀμεριμνησία, καὶ τὴ χαρά, ὥστε νὰ διατηρῆτε τὸ πνεῦμα σας ἐλεύθερο, ξεκούραστο καὶ φρέσκο. Ἔτσι, ἂν σᾶς ἔρθῃ ξαφνικὰ καμμιὰ ἀναποδιά, θὰ ἔχετε ὅλη τὴν πνευματική σας διαύγεια, γιὰ νὰ ἐξουδετερώσετε ἐγκαίρως τὸν κίνδυνο.

Γιὰ νὰ θεραπευθῆτε ἀπὸ τὴν παθολογικὴ ἀγωνία, πρέπει νὰ πῆτε ἐπίσης στὸν ἑαυτό σας τὸ ἑξῆς: «Ὑπάρχουν ὡρισμένα γεγονότα, ποὺ ἐνῷ μᾶς εἶναι δυσάρεστα στὴν ἀρχή, γίνονται κατόπιν πηγὲς μεγάλης εὐτυχίας. Παράδειγμα: Ἔχετε μιὰ θέσι, τὴν ὁποίαν νομίζετε σπουδαία καὶ ζηλευτή. Τὴ χάνετε. Σᾶς πιάνει ὀβάστακτη ἀπελπισία. Κατόπιν, ὅμως, ὀλίγων ἢ πολλῶν προσπαθειῶν, βρίσκετε μιὰν ἄλλη θέσι, ἀπείρως πιὸ καλὴ καὶ πιὸ ἐπικερδῆ. 'Επομένως...».

Νὰ εἶσθε αἰσιόδοξοι! Αὐτὸ εἶναι τὸ μυστικὸ τῆς μεγάλης εὐτυχίας. Ξέρω μιὰ κυρία, ἡ ὁποία στὴ νεανική της ἡλικία, δοκίμασε μιὰ σκληρὴ ἀπογοήτευσι, γιατὶ τὴν ἐγκατέλειψε ὁ νέος ποὺ ἀγαποῦσε. 'Ο πόνος της ἦταν τόσο μεγάλος, ὥστε οἱ δικοί της φοβήθηκαν γιὰ τὴ ζωή της. Δὲν πέθανε. Μὲ τὸ πέρασμα τοῦ χρόνου, ἡ πληγὴ τῆς καρδιᾶς της ἔκλεισε. Παντρεύθηκε ἕναν ἄλλον. Καὶ σήμερα ποὺ μπορεῖ νὰ κάνῃ τὴ σύγκρισι μεταξὺ τοῦ παλαιοῦ της φίλου καὶ τοῦ σημερινοῦ της συζύγου, ψιθυρίζει μὲ εὐχαρίστησι: «Τί βλακεία θὰ ἔκανα, ἂν παντρευόμουν τὸν πρῶτον!»

Θὰ ἔχετε ὅλοι, ἀσφαλῶς, ἀκούσει τὴν κλασσικὴν πλέον ἱστορία τοῦ κυρίου, ὁ ὁποίος ἀφοῦ πῆγε νὰ σκάσῃ ἀπὸ τὸ κακό του γιατὶ ἔχασε κάποιο τραῖνο, κατόπιν μόλις ἔμαθε, ὅτι τὸ ἑν λόγῳ τραῖνο ἐξετροχιάσθη, δοξολογοῦσε τὸν Θεὸ γιὰ τὴν τύχη του. Τὸ παράδειγμα αὐτὸ θὰ σᾶς διδάξῃ νὰ δέχεσθε φιλοσοφικὰ τὰ διάφορα γεγονότα, ποὺ δὲν ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὸ χέρι σας.

Φυσικά, ὡρισμένες στιγμὲς τῆς ζωῆς μας δὲν εἶναι καθόλου ρόδινες. Κάποτε, μιὰ κοπέλλα μοῦ ἔγραφε ἀπαρηγόρητα, ὅτι δὲν ἤλπιζε πιὰ τίποτε ἀπὸ τὴ ζωὴ καὶ ὅτι ἤθελε νὰ πεθάνῃ, γιατὶ ὁ ἄνδρας ποὺ ἀγαποῦσε, πέθανε. «Πῶς θέλετε, λοιπόν, μοῦ ἔγραφε νὰ εἶμαι αἰσιόδοξη; Ποῦ θὰ βρῶ τὴν πηγὴ τῆς χαρᾶς;

Εἶναι δύσκολο νὰ μιλοῦμε γιὰ εὐτυχία, σὲ κείνους ποὺ ὑποφέρουν πραγματικά. Καὶ ὅμως... Θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰ τοὺς πῇ, ὅτι δὲν πρέπει νὰ παλεύουμε μὲ τὴ θλῖψι, ἀλλὰ ἁπλῶς νὰ τὴ δεχόμαστε προσκαίρως. Ὅταν παύσῃ κανεὶς νὰ παλεύῃ μὲ τὴ θλῖψι, θ' ἀνταμειφθῇ μὲ κάτι ποὺ ἰσοδυναμεῖ μὲ τὴν εὐτυχία. Τὸ κάτι αὐτὸ εἶναι ἡ ψυχικὴ ἠρεμία.

Ἡ προσπάθεια ποὺ καταβάλλουν μερικοὶ γιὰ νὰ ἠσυχάσουν ἕνα δυνατὸν ψυχικὸν πόνο, πέφτοντας στὸ πιστὸ ἢ στὴν χαρτοπαιξία, δὲν ὁδηγεῖ, παρὰ σὲ χειρότερη ψυχικὴ ἐξουθένωσι.

Σᾶς ἐπαναλαμβάνω, ὅτι δὲν πρέπει νὰ εἶσθε ἀνήσυχοι καὶ νὰ πολυπροσέχετε τὸν ἑαυτό σας. Μόλις προσβλέψῃ κανεὶς τὸν ἑαυτό του μὲ τρυφερότητα θὰ καταληφθῇ ἀπὸ λιποψυχία. Λησμονῆστε τὸν ἑαυτό σας. Ὅταν μιὰ γυναῖκα λέγει ἀπὸ τὰ νεανικά της χρόνια, ὅτι θ' ἀπαρνηθῇ γιὰ πάντα τὸν ἔρωτα, καθὼς καὶ κάθε ἰδέα εὐτυχοῦς γάμου κι' εὐτυχισμένης μητρότητος, ἡ γυναῖκα αὐτὴ μιλάει, ἀσφαλῶς, σὰν παιδί. Μπορεῖ κανεὶς νὰ τῆς βεβαιώσῃ ὅτι δὲν εἶναι ἡ πρώτη ποὺ ἀπελπίστηκε ἀπὸ τὴ ζωὴ καὶ ὅτι δὲν θὰ εἶναι ἡ τελευταία ποὺ θὰ δῇ τὶς πληγὲς τῆς καρδιᾶς της νὰ κλείνουν.

Εὐτυχία, θὰ πῇ θάρρος, ἀλλὰ καὶ ὑπομονὴ συγχρόνως.

ΚΑΠΟΙΑ

Τὰ ξανθὰ μαλλιὰ

ΓΙΑ ΝΑ ΜΗ ΧΑΛΑ ΤΟ ΧΡΩΜΑ ΤΩΝ ΞΑΝΘΩΝ ΜΑΛΛΙΩΝ

Εἶνε ἕνα ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα ζητήματα ἡ διατήρησις τοῦ χρώματος τῶν ξανθῶν μαλλιῶν.

Γι' αὐτὸ κάθε γυναῖκα διερωτᾶται κάθε φορά, πῶς θὰ μπορέσῃ νὰ συντηρήσῃ τοὐλάχιστον τὸ χρῶμα τῶν μαλλιῶν της.

Λοιπόν, εἶνε τόσο ἁπλό.

Πέρνετε ξερὰ κλωνάρια ἀπὸ ἔλατο καὶ τὰ βράζετε καλά. Τὰ κατεβάζετε, τὰ σουρώνετε καὶ ρίχνετε ἕνα ποτηράκι οἰνόπνευμα. Μ' αὐτὸ τὸ ὑγρὸ λοιπὸν πλένετε δυὸ - τρεῖς φορὲς τὴ βδομάδα τὰ μαλλιά σας.

Ἀνοιξιάτικα ΤΑΓΙΕΡ.

Εἶνε βέβαιον ὅτι ὅλες οἱ γυναῖκες θὰ μείνουν ἐφέτος ἐνθουσιασμένες ἀπὸ τὴν φαντασμαγορικὴ ποικιλία χρωμάτων καὶ σχεδίων ποὺ παρουσιάζουν οἱ νέες ἀνοιξιάτικες συλλογές. Τὸ κυριώτερο χαρακτηριστικὸ τῶν ἀνοιξιάτικων μοντέλλων, εἶνε ἡ «γραμμὴ», ὁ ὁποία δίνει μιὰ ἐντελῶς καινούργια καὶ ἀναναεωμένη ἐμφάνισι στὰ ταγιεράκια μας, στὰ ἀπογευματινά μας φορέματα καὶ στὶς βραδυνές τουαλέττες μας.

Ἂς προσέξουμε πρῶτα - πρῶτα τὴ πρωϊνὴ σιλουέττα μας.

Νομίζει κανεὶς ὅτι τὸ πρωϊνὸ μας ταγιὲρ δημιουργήθηκε γιὰ νὰ φανερώνῃ νεανικότητα καὶ αἰσιοδοξία καὶ γι' αὐτὸ ἀκριβῶς ἔχει ἀπαρνηθῆ τὴ κλασσικὴ εὐστροφία ποὺ εἶχε ὡς τώρα. Μόνον κατ' ὄνομα εἶνε «ταγὲρ», γιὰ νὰ πρέπῃ τὴν ἀλήθεια. Στὴν πραγματικότητα εἶνε πάντα ἕνα «ντὲ-πιὲς» ποὺ ἐμφανίζεται ὑπὸ χίλιες δυὸ μορφές. Ὁ κυριώτερος σκοπὸς του εἶνε νὰ δείχνη τὴν γυναῖκα νέα, λεπτή, ἀνάλαφρη... Κ' ἔτσι ἡ φόρεσι μὲ ταγιὲρ ἀλλοτε σὲ μπολερὸ, ἀλλοτε σὲ κάπο, ἀλλοτε σὲ ζακέττα ἐφαρμοστὴ μὲ φαρδειὲς μπάσκες κλπ.

Καὶ ἡ φούστα; θὰ ἐρωτήσετε. Ἡ φοῦστα ἐναρμονίζεται θαυμάσια μὲ τὴ φόρεσι: στενὴ καὶ κολλητὴ σχεδὸν ὅταν ἡ φόρεσι ἔχει γκεντέ, γίνεται φαρδειὰ μὲ πιέττες ὅταν συμπληρώνεται μ' ἕνα κοντὸ μπολερὸ. Φθάνει ἕως τὴν φόρμα «κλὸς» ὅταν τὸ ἐπιτρέπη ἡ γραμμὴ τοῦ κορσάζ. Μερικὲς μικρὲς πρωϊνὲς φόρεσες, κουμπωμένες ἀπὸ πάνω ἕως κάτω καὶ σφιγμένες στὴ μέση μὲ πένσες ἢ μὲ μιὰ ζώνη ξεχωρίζουν ἀνεπαίσθητα ἀπὸ τὴ φούστα καὶ δίνουν μᾶλλον τὴ ἐντύπωση ἑνὸς ὁλοκλήρου φορέματος μὲ μπάσκες παρὰ ἑνὸς ταγιὲρ. Ἡ φουστα πλισσὲ ἢ μὲ διακεκομμένα «φάρδη» εἶνε πολὺ κατάλληλη γιὰ τὴν περίπτωση αὐτή: φούστα κοντή, ἐννοεῖται, ὅσο τὸ δυνατὸν κοντὴ γιὰ νὰ εἶνε τὸ σύνολον χαριτωμένο.

Ἂς σημειώσουμε πάντως ὅτι οἱ ὦμοι ἐξακολουθοῦν νὰ εἶνε φαρδεῖς καὶ φουσκωτοί, μὲ διάκριση ὅμως καὶ σύνεση καὶ δὲν παρουσιάζουν πειὰ τὶς ὑπερβολὲς ποὺ εἴχαμε δῆ τὸν τελευταῖο χειμῶνα.

Ἡ λεπτότης τῆς μέσης ἐπιτυγχάνεται εὔκολα μὲ τὸ μπολερὸ, μὲ τὴ φόρεσι τοῦ ζουάβου ἢ τοῦ ταυρομάχου ποὺ σταματᾶ ἀκριβῶς ἐπάνω ἀπὸ τὴν ζώνη καὶ τὴν ἀφήνει ἐλεύθερη. Καμμιὰ φόρμα δὲν εἶνε πειὸ νεανικὴ καὶ πειὸ ἀνοιξιάτικη ἀπ' αὐτὴ. Γιὰ νὰ διατηρηθῆ ὁ χαρακτὴρ τῆς μόδας αὐτῆς (ποὺ εἶνε ἐπηρεασμένος ἀλλοτε ἀπὸ τὴν Μαδρίτη καὶ ἄλλοτε ἀπὸ τὴν Πόλη) ἡ ζώνη πτυχώνεται γύρω ἀπὸ τὴ μέση, σὰν ἐσάρπα ὅπως φοροῦσαν οἱ ἀνατολίτισσες, τὸ φόρεμα μένει ἐφαρμοστὸ ἐπάνω στοὺς γοφοὺς γιὰ νὰ μὴν εἶνε παραφορτωμένο.

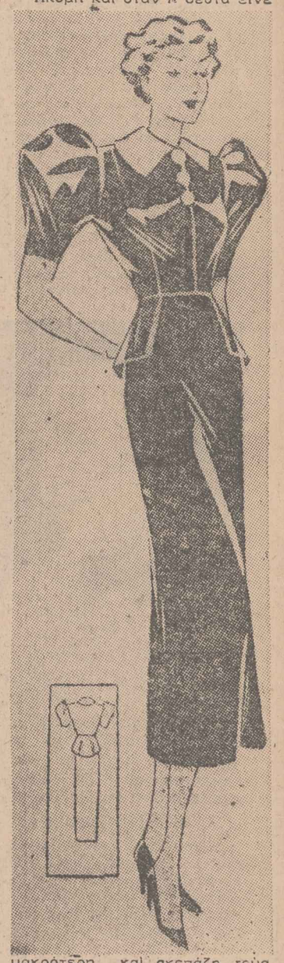

Ἀκόμη καὶ ὅταν ἡ φόρεσι εἶνε μακρότερη καὶ σκεπάζη τοὺς γοφοὺς πάλι ἐξακολουθεῖ νὰ ἔχη κάποιο χαρακτῆρα «μπολερὸ» χάρις στὴν σημασία ποὺ δίνεται στὴν γραμμὴ τοῦ στήθους τὸ ὁποῖο παρουσιάζεται ἀνάγλυφο.

Τὸ πρωϊνὸ μαντὼ καθὼς καὶ τὸ μαντὼ σπὸρ ποὺ φορίεται ἐπίσης πολὺ κοντὸ (κοντεύει νὰ μοιάζη μὲ τυνίκ) εἶνε κι' αὐτὸ ἀρκετὰ φαρδὺ ὑπὸ τὸν ὄρον ἡ μέση νὰ μένη λεπτὴ καὶ ἐφαρμοστή. Τὸ φάρδος συγκεντρώνεται κυρίως στὴν πλάτη. Ἐμπρὸς κουμπώνει μὲ τέσσερα ἢ ἕξη κουμπιὰ τοποθετημένα ἀρκετὰ ψηλά.

Λεκέδες μούχλας

Ἡ μούχλα κάμνει εἰς τὰ ἀσπρόρρουχα λεκέδες ποὺ δὲν θγαίνουν εὔκολα μὲ τὸ πλύσιμο. Γιὰ νὰ τοὺς ἐξαλείψετε ἀποτελεσματικά, κάνετε τὸ ἑξῆς: εἰς τὴν ἀρχὴν τοὺς τρίβετε καλὰ μὲ σαποῦνι. Ἔπειτα βάζετε ἐπάνω λίγην σκόνην ἀπὸ ἀσβέστι καὶ ἁπλώνετε εἰς τὸν ἥλιον, ὅπου κρατεῖτε τὸ ὕφασμα ὑγρὸν ἐπὶ ὅλην τὴν ἡμέραν. Τέλος ξεπλένετε τὸ μέρος ἐκεῖνο μὲ ἄφθονο νερὸ καὶ ἀφίνετε νὰ στεγνώσῃ. Ἐὰν ὁ λεκὲς δὲν ἔχη ἐξαλειφθῆ τελείως, τότε ἐπαναλαμβάνετε το καθάρισμα κατὰ τὸν ἴδιον τρόπον.

Ἀπὸ τὴν ζωὴν τοῦ κινηματογράφου

ΤΑ ΦΙΛΜ ΤΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΣ

("Ενα ἐνδιαφέρον ἄρθρον τοῦ Πιὲρ Λεπροφὸν γιὰ τὸν τρόπο μὲ τὸν ὁποῖο («γυρίζονται») τὰ ἀστυνομικὰ ἔργα).

Ἀπὸ τὸ 1932 καὶ πέρα ὅλα τὰ «στούντια» τῶν κινηματογραφικῶν ἑταιρειῶν «γυρίζουν», ἐκτὸς τῶν ἄλλων κάθε χρόνο κ' ἕνα πλῆθος ἀστυνομικῶν ἔργων. Τοὺς μῆνες ποὺ ἡ δουλειὰ τῶν μεγάλων φίλμ δὲν ἀπασχολεῖ ὅλους τοὺς καλλιτέχνες, οἱ διάφοροι σκηνοθέται εὑρίσκουν τὴν εὐκαιρίαν νὰ χρησιμοποιήσουν τοὺς «ἀστέρες» δευτέρου καὶ τρίτου μεγέθους καὶ στὶς γωνιὲς τοῦ «στούντιο» νὰ «γυρίσουν» τὴν ὑπόθεσι ἑνὸς κακότεχνου φίλμ μὲ πολλὲς δολοφονίες, πολλὲς γροθιὲς καὶ πολλὰ λάθη.

Αὐτὴ ἡ πρόχειρη ἐγκληματικὴ παραγωγὴ τῶν κινηματογραφικῶν ἑταιρειῶν ἐπροβάλλετο φυσικὰ στοὺς λαϊκοὺς κινηματογράφους τῶν διαφόρων συνοικιῶν τῆς κοσμοπόλεως. Ὅσο δὲ γιὰ τὶς «κόπιες» τους, τὰ «ἀντίγραφα» δηλαδὴ τῶν ταινιῶν αὐτὲς ἔκαναν τὸν γῦρο τοῦ κόσμου ἐνθουσιάζοντας τοὺς ἀφελεῖς ἐργατικοὺς μὲ τὶς ξεκάρφωτες καὶ ἀφύσικα δραματικὲς ὑποθέσεις των.

Καμμιὰ φορὰ ὅταν ὁ σκηνοθέτης καὶ οἱ ἠθοποιοὶ ἦταν εὐσυνείδητοι, αὐτὰ τὰ ἀστυνομικὰ ἔργα εἶχαν μιὰ ἐνδιαφέρουσα πλοκὴ καὶ κινοῦσαν καὶ τὴν περιέργεια τοῦ μορφωμένου κόσμου. Τὰ τελευταῖα ὅμως χρόνια τὸ ἀστυνομικὸ φίλμ θεωρήθηκε ὡς ἀπαραίτητο. Ὕστερα δὲ ἀπὸ ἐπίμονες ἀναζητήσεις καὶ προσπάθειες, οἱ διάφοροι σκηνοθέτες κατέληξαν στὸ συμπέρασμα ὅτι κάθε ἑταιρεία πρέπει νὰ ἔχη στὴν ἐτήσια παραγωγή της τὰ ἑξῆς ἔργα κατὰ σειρὰν προτιμήσεως: Αἰσθηματικὰ φίλμ, μουσικὰ ἔργα, ἱστορικά, ἀστυνομικά, κατασκοπείας καὶ ἔργα τρόμου. Τὸ 1935 τέλος ἡ προτιμήσεις τῶν θαμώνων τῶν κινηματογράφων ἔκλειναν περισσότερο στὰ ἀστυνομικὰ καὶ στὰ φίλμ τοῦ τρόμου.

Ἔτσι τὰ ἔργα μὲ ἐγκληματικὲς ὑποθέσεις καὶ μὲ καταρθώματα ἀστυνομικῶν ἀρχισαν ν' ἀρέσουν ὑπερβολικὰ στὸν κόσμο καὶ ἀπὸ τοὺς λαϊκοὺς κινηματογράφους μετεπήδησαν στὶς πολυτελεῖς αἴθουσες τῶν συνεμὰ τῶν βουλεβάρτων.

Σήμερα ἕνα καλὸ ἀστυνομικὸ ἔργο κινεῖ περισσότερο τὸ ἐνδιαφέρον ἀπὸ ὁποιοδήποτε ἄλλο φίλμ. Φθάνει νὰ μέχρι τοῦ σημείου νὰ ἐπιτυγχάνη ρεκὸρ παραστάσεων καὶ φυσικὰ καὶ εἰσπράξεων.

***

Πῶς «γυρίζεται» ὅμως ἕνα ἄρτιο ἐγκληματικὸ φίλμ; Μὴ φαντασθῆτε ὅτι ἕνας διάσημος ἀστυνομικὸς μυθιστοριογράφος εἶνε ἱκανὸς νὰ συγκινήσῃ τὸν δύσκολο θαυμαστὴ τῆς ὀθόνης. Τὸ ἔργο του, ἅμα χάσει τὶς ὡμορφες περιγραφὲς καὶ βγῇ μόνον ὡς θέμα ἀπὸ τὶς σελίδες τοῦ βιβλίου εἶνε μιὰ ψυχρὴ ἂν ὄχι ἀδιάφορη ὑπόθεσι.

Ὁρίστε ἕνα παράδειγμα: Μιὰ συμμορία «ἐκτελεῖ» κάθε νύχτα ἕναν ἀστυνομικό. Ὅλη ἡ ἀστυνομία φυσικὸ κάτι ποὺ θὰ τὸν κάνῃ νὰ ὑποπτεύεται ὅλους τοὺς ἥρωας τοῦ ἔργου. Καὶ ξαφνικὰ νὰ βλέπῃ ἐντελῶς ἀπρόοπτα ὅτι ἐγκληματίας δὲν εἶνε κανεὶς ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ ὑπέθετε ἀλλὰ ἕνα πρόσωπο ποὺ βρίσκεται ἐντελῶς στὸ δεύτερο ἢ στὸ τρίτο «πλάνο» καὶ τοῦ ὁποίου δὲν εἶχε προσέξει τὶς ὑποπτες καὶ μυστηριώδεις κινήσεις.

Γιὰ τ' ἀστυνομικὰ ἔργα τῆς ἐποχῆς μας χρειάζεται ἕνας καλὸς σκηνοθέτης καθὼς ἐπίσης καὶ πρώτου μεγέθους «ἀστέρες» ποὺ νὰ «μπανουν» στὸ ρόλο τους καὶ νὰ μὴ σ' ἀφήνουν νὰ ὑποπτευθῆς ὅτι δὲν εἶνε αὐτοὶ οἱ ἐνοχοι. Ἔπειτα σπουδαῖο ρόλο παίζει ἡ ἀτμόσφαιρα τοῦ ἔργου. Ἀκόμη καὶ αὐτὴ ἡ μουσική του.

Οἱ Γερμανοὶ σκηνοθέτες τῶν φίλμ τοῦ ἐγκλήματος τὸ ἔχουν καταλάβει αὐτὸ πολὺ καλά. Γι' αὐτὸ πάντα τ' ἀστυνομικὰ ἔργα ἐξελείσσονται σὲ μιὰ ἀποπνικτικὴ ἀτμόσφαιρα ποὺ προκαλεῖ ρίγη συγκινήσεως στοὺς θεατὲς ἐνῷ συγχρόνως μὲ δυὸ τρεῖς εὔθυμες ἀλλὰ καλοβαλμένες σκηνὲς τοὺς ξεκουράζει πάλι.

Ὁ Ζὰκ Φορεστέρ, ἕνας ἀπὸ τοὺς περιφημότερους Γάλλους σκηνοθέτες, μοῦ ἔλεγε κάποτε τὰ ἑξῆς ἐνδιαφέροντα πράγματα γιὰ τὰ φίλμ τοῦ ἐγκλήματος.

— Γιὰ νὰ «γυρισθῆ» ἕνα καλὸ ἀστυνομικὸ ἔργο χρειάζεται περισσότερος κόπος καὶ περισσότερες ποσπαθειες καὶ ἀπὸ αὐτὰ τὰ ἱστορικὰ φίλμ. Πρέπει ὁ σκηνοθέτης νὰ δώσῃ ὅλη τὴν πραγματικότητα χωρὶς καμμιὰ φαντασία ἢ ὑπερβολή. Πρέπει ὅπως λένε νὰ ξέρῃ τὴν ψυχολογία τοῦ κοινοῦ του. Ἕνας μορφωμένος ἄνθρωπος δὲν πηγαίνει στὸ κινηματογράφο μόνον γιὰ νὰ περάσῃ τὴν ὥρα του. Ἐννοεῖ κάθε σκηνὴ ποὺ βλέπει νὰ εἶνε ἀπόλυτα σωστή. Τὴν κριτικάρει καὶ δὲν συγχωρεῖ καμμιὰ ἀνακρίβεια. Ἕνας ἐγκληματίας παραδείγματος χάριν ποὺ δολοφονεῖ τὸ θῦμα του μόνον ὅταν εἶνε «ἄσος» τοῦ ὑποκόσμου πρέπει νὰ λαμβάνῃ προφυλακτικὰ μέτρα. Διαφορετικὰ σκοτώνει ὁ ἁπλοῦς ἄνθρωπος, ἐντελῶς ἀλλοιώτικα ἀ

Οἱ νέοι ποὺ γράφουν

Ἡ δυσία τῆς μάννας

Ἐργαζόταν στὸ γραφεῖο του ἀπ' τὶς πέντε τὸ ἀπόγευμα μὲ δυνατὸ πονοκεφαλο... Εἶχε νυχτώσει πιά. Κύτταζε τὸ ρωλόγι του. Ἐννέα... Στὴ φούρια τῆς δουλειᾶς ξέχασε τὸ ραντεβοῦ του μὲ τὴ Λέλα... Τ' ἄφησε ὅλα ὅπως ἦταν πάνω στὸ τραπέζι καὶ σηκώθηκε βιαστικὸς νὰ φύγη. Κλείνοντας τὴν πόρτα ἀκούει ἕνα παρατεταμένο κτύπημα τοῦ τηλεφώνου του.

— Ἔμπρός; ποιὸς αὐτοῦ;

— ... ...

— Ἐσύ εἶσαι Λέλα;

— ... ...

— Μὲ συγχωρεῖς παιδί μου. Ξέχασα, θὰ σοῦ ἐξηγήσω...

— ... ...

— Ναί θάρθω. Μόλις ἔφευγα.

— ... ...

— Ναί Ναί. Περίμενε...

Ἔκλεισε τὸ τηλέφωνο καὶ κατέβηκε τὰ σκαλιὰ πέντε-πέντε.

Πῆρε τὸ πρῶτο ταξί γιὰ νὰ φθάση σύντομα...

Τὴν βρῆκε νὰ περιμένη στὴν ἴδια θέσι ποὺ τὶς ἄλλες μέρες τὸν εὕρισκε αὐτή...

— Γειά σου Λέλα...

— Γειά σου Μίμη...

— Ἄργησα λιγάκι ἔ; Μὲ συγχωρεῖς' Ποῦ θὰ πᾶμε;

— Ὅπου θέλεις... Μὴν πᾶμε ὅμως ἔξω γιατὶ πρέπει ἀπόψε νὰ φύγω σύντομα...

— Δὲν βαριέσαι. Τὴν συνηθισμένη σου δικαιολογία...

— Ἀλ δὲν μπορῶ Μίμη. Τέλειωσαν τὰ ψέμματα. Στὶς δέκα πρέπει νὰ εἶμαι σπίτι...

— Καλὰ καύμένη. Πᾶμε τώρα καὶ βλέπουμε...

— Ποῦ;

— Στὸ Πικαντίλυ. Νὰ πιοῦμε κάτι...

Κάθησαν σ' ἕνα τραπεζάκι ἀπόμερο. Παραγγείλαν δυὸ μπυρες...

Ἡ ὥρα περνοῦσε χωρὶς νὰ τὸ καταλάβουν... Σὲ μιὰ στιγμὴ ἡ Λέλα ἄφησε τὸ ποτήρι νὰ πέση ἀπ' τὰ χέρια της...

— Ὤ! Μίμη ἡ μαμά...

—Ἡ μαμά σου; Τί λές, ποῦ εἶναι;

Καὶ τοῦ ἔδειξε μιὰ ἠλικιωμένη κυρία ποὺ ἐμπαινε ἐκείνη τὴ στιγμὴ στὸ κέντρο μὲ τὸ θεῖο της...

Ὁ Μίμης νόμισε πῶς κάθισε σὲ ἠλεκτρικὴ καρέκλα. Τάχασε λίγο, καὶ δὲν μπόρεσε ν' ἀπαντήση... Ὕστερα μὲ κάποιο προσποιητὸ φόβο τῆς πρότεινε νὰ φύγουν. Ἔτσι ἡ Λέλα δὲν κατάλαβε τίποτε ἀπ' τὴν ψυχικὴ κατάστασι ποὺ βρισκόταν ὁ Μίμης...

Βγῆκαν ἔξω, κι' ἐνῷ θ' ἀπρεπε νὰ χωρίσουν τὴν ἄκουσε μὲ κάποια σχετικὴ ψυχραιμία νὰ τοῦ λέγει...

— Μίμη, ξέρεις κάτι; Ἀπόψε αἰσθάνομαι κάποια ἀκαθόριστη ἐπιθυμία...

— Τί λές; Δὲν θᾶσαι στὰ καλά σου...

— Ναί. Ναί. Ἡ θραδυὰ εἶναι δική μας. Ἰᾶμε ὅπου θέλεις. Κάπου ἔξω. Θέλω γλέντι, μουσική, χορό, πιοτό, μεθύσι...

— Ὄχι. Πρέπει νὰ πᾶς σπίτι...

— Μὰ σὲ παρακαλῶ ἐπὶ τέλους. Στὸ ζητῶ γιὰ χάρι.

— Ὁ Μπαμπᾶς, ἡ Μαμά;...

—Ὁ μπαμπᾶς λείπει, ἡ μαμά... Ἀλλὰ δὲν βαριέσαι...

Ἔπρεπε νὰ ξεδιαλύνει ὁ Μίμης αὐτὴν τὴν ἀδικαιολόγητη ἐπιθυμία της, γι' αὐτὸ καὶ στὸ τέλος δὲν ἔφερε ἀντίρρηση, ἀν καὶ θάπρεπε νὰ τὴν ἀφίση ἐπ' τὴν πρώτη στιγμὴ ποὺ βγῆκαν ἔξω...

Μπῆκαν σὲ ἕνα ταξὶ καὶ τραβήξανε γιὰ τὴν Γλυφάδα...

Σὲ ὅλη τὴν διαδρομὴ δυὸ εἰκόνες στριφογύριζαν στὸ μυαλό του...

Ἡ μαμά, ὅπως τὴν εἶχε γνωρίσει πρὸ δύο ἐτῶν. Πιὸ ὤμορφη, πιὸ γελαστή, πιὸ νέα... Κι' ὕστερα ἀπ' αὐτὴν ἄλλαξε ἀμέσως ἡ εἰκόνα τῆς Λέλας... Τὴν κύτταξε τώρα πιὸ προσεκτικά...

Ζητοῦσε στὸ πρόσωπό της νὰ φέρη τὶς παλιὲς ἀναμνήσεις του... τὶς ἀναμνήσεις ποὺ τοῦ εἶχε ἀφίσει ἡ μαμά της...

XX

Σημέρωσαν σὲ κάποιο φιλικὸ του σπίτι. Εἶχε κάποιο γλεντάκι καὶ τοὺς εἶχε τραβήξει... Γυρίσανε στὴν Ἀθήνα μὲ τὸ πρῶτο λεωφορεῖο τῆς γραμμῆς. Ἦταν ἀκόμη πρωΐ... Χώρησε μὲ τὴν Λέλα... Αὐτὸς ἔκανε μιὰ βόλτα στὸ Ζάππειο. Ζαλισμένος ὅπως ἦταν γύρισε στὸ γραφεῖο του... Ψάχνοντας στὸ ἀρχεῖο του γιὰ κάτι παλιὲς σημειώσεις ὑπηρεσιακές, τὰ μάτια του καρφώθηκαν σὲ κάποια ἀφιέρωσι «Μὲ ἀπειρη λατρεία στὸν ἀγαπημένο μου Μίμη». Ἡ Μαίρη του...

Ἦταν ἡ μαμὰ τῆς Λέλας. Ἡ φωτογραφία της βρισκόταν ἐκεῖ ἀπ' τὴν ἡμέρα ποὺ τὴν γνώρισε.

Διάβαζε στὰ μάτια της καθαρὰ τώρα τὴν ἐκδίκησι «ἄτιμε γλέντησες κάποτε ἐμένα, τώρα γλεντᾶς τὴν κόρη μου».

Πάνω στὸ τραπέζι βρίσκονταν δυὸ φωτογραφίες. Δίπλα στὶς μαμᾶς ἡ φωτογραφία τῆς Λέλας.

Ἕνα δυνατὸ κτύπημα στὴν πόρτα τὸν ἔβγαλε ἀπ' τὸ λήθαργο. Σηκώθηκε, καὶ μὲ δυσκολία σύρθηκε ὡς ἐκεῖ. Τὸ πρόσωπό του εἶχε πάρει μιὰ χλωμάδα. Μόλις τὴν ἄνοιξε νόμισε πῶς τὸν χτύπησε κεραυνός...

— Καλημέρα σας κύριε Χ..

— Μαντάμ...

— Φαντάζομαι νὰ ἐννοεῖτε ποὺ ὀφείλεται ἡ ἐπίσκεψή μου ἔ;

— Μαντάμ... νὰ σᾶς ἐξηγήσω.

Καὶ στὸ χέρι της εἶδε τώρα, σφιγμένο νευρικὰ στὰ δάκτυλά του, ἕνα πιστόλι...

Δὲν πρόλαβε ὅμως νὰ τελειώση τὴ σκέψι της καὶ σωριάστηκε στὸ πάτωμα... Τὸ πιστόλι βρισκόταν ἀκόμη σφιγμένο στὰ δάκτυλά της...

... ...

Ὕστερα ἀπὸ δυὸ ὧρες συνῆλθε σὲ κάποια κλινική...

Τὴν ἄλλη μέρα ὁ Μίμης ἄνοιγε ἕνα συστημένο γράμμα...

«Ἔπρεπε κύριε Χ... νὰ τελειώση αὐτὴ ἡ ἱστορία. Δίνοντας ἐγὼ τὸ τέλος της, σὲ παρακαλῶ νὰ πάρης τὴ Λέλα... Διορθώνεις ἔται ἕνα μεγάλο σου ἐγκλημα. Πρόσθεσε σ' αὐτὴν μιὰ διπλῆ ἀγάπη. Καὶ τὴν ἀγάπη ποὺ εἶχες κάποτε σὲ μένα»

Μαίρη...

Ἔμαθε ὕστερα ἀπὸ λίγο τὴν αὐτοκτονία της ἀπὸ κάποια πρωϊνὴ ἐφημερίδα.

XX

Τὸν εἶδα ὕστερα ἀπὸ τρεῖς μῆνες. Εἶχα γυρίσει ἀπὸ κάποιο ταξεῖδι μου... Μοῦ ἀνήγγειλε τοὺς γάμους του μὲ τὴν Λέλα. Μοῦ εἶπε ἐπὶ πλέον πῶς δὲν μπόρεσε ἀκόμα νὰ μάθη γιατὶ αὐτὴ ἐπέμενε κεῖνο τὸ θράδυ ἀδικαιολόγητα νὰ ζημερώση μαζί του στὴ Γλυφάδα ἀφοῦ ἡ μαμά της τὴν εἶδε μ' αὐτὸν στὸ Πικαντίλυ...

Γεώργιος Δ. ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ

Τὸ παιδί τῆς νεκρῆς

(Συνέχεια ἐκ τῆς 13ης σελ)

ητη ἤμουν πρὶν σὲ γνωρίσω. Μιὰ σὲ παρακαλῶ νὰ μὲ συγχωρήσης γιατὶ σ' ἀγαπῶ πάρα πολύ. Ἂν πεθάνω νὰ προσέξης τὸ παιδί μας. Τὸ ἔθρεψα διαρκῶς σκεπτομένη ἐσένα καὶ τὴν ἀγάπη σου.

Μὲ χίλια φυλιὰ

ἡ χρυσῆ γυναικοῦλα σου».

Ὁ ἄνθρωπος πῆγε νὰ τρελλαθῆ. Ἔκλαιγε, οὔρλιαζε, ξέσχιζε τὰ ροῦχα του, μὰ δὲν μποροῦσε νὰ βγάλη τὴν ἀπελπισία ἀπὸ τὴν καρδιά του. Τρέμοντας ἀπὸ ἀγωνία, ἔτρεξε στὸ Βρεφοκομεῖο.

— Θέλω νὰ πάρω πίσω τὸ παιδί μου, τοὺς δήλωσε κι' ἔδωσε τὴν ἡμερομηνία ποὺ τὸ εἶχε πετάξει.

Τοῦ παρουσίασαν τρία κοριτσάκια ποὺ εἶχαν ριχθῆ ὁμοιόμορφα ντυμένα — μὲ μιὰ φωσκιὰ — στὴ βρεφοδόχο.

Ποιὸ ἦταν τὸ δικό του; Πῶς νὰ τὸ γνωρίση ἀφοῦ οὔτε κἂν τὸ εἶχε ἰδῆ; Ἂν ἔπαιρνε κατὰ λάθος ἕνα ξένο;...

Ὠπισθοχώρησε μὲ φρίκη. Τὸ μυαλό του ἄρχισε νὰ ζαλίζεται. Καὶ βγάζοντας ἕνα ἄγριο ξεφωνητὸ παράφρονος ἔφυγε σὰν νὰ τὸν κυνηγοῦσαν. Εἶχε τρελλαθῆ.

Σήμερα αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἶναι τρόφιμος ἑνὸς ψυχιατρείου. Κι' ἡ μοῖρα του τὸν ἔχει καταδικάσει νὰ πεθάνη τρελλὸς γιατὶ ἐσκότωσε τὴν εὐτυχία του, μὲ τὰ ἴδια του τὰ χέρια.

Μὰ τοῦ εἶχε εἰπῆ τὴν ἀλήθεια ἡ γυναῖκα του;...

Θ. ΔΡΑΚΟΣ

κιπνάνθρωπος καὶ πολὺ πιὸ περίεργα ὁ μορφωμένος ἐγκληματίας. Ἔπειτα ποτὲ ἡ δραματικὲς σκηνὲς νὰ μὴν εἶνε ἀλλεπάλληλες. Νὰ Ἔρχωνται ὅπως μιὰ θύελλα καὶ νὰ περνοῦν γιὰ νὰ ξανάρθουν πάλι ὅταν χρειάζεται νὰ συγκινηθῆ ὁ θεατής. Διαφορετικὰ δὲν ἐπιτυγχάνει κανεὶς τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὸ νὰ κουράση τὸ κοινό του καὶ νὰ τὸ κάνη νὰ ἀηδιάση τὰ ἔργα του.

Καὶ ἀλήθεια αὐτὸ τὸ παθαίνουν οἱ περισσότερες ἀγγλικὲς καὶ ἀμερικάνικες κινηματογραφικὲς ἑταιρεῖες. Ἐνδιαφέρονται μόνον γιὰ τὴν δραματικότητα τῶν σκηνῶν χωρὶς νὰ τοὺς νοιάζη τὸ σύνολο καὶ ἀν στέκουν στὴν ψυχολογία τοῦ ἔργου. Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα; Γίνεται μιὰ τρομερὴ κοροϊδία τῶν φίλμ τους, γελοιοποιοῦνται οἱ «ἀστέρες» των καὶ τὰ ἔργα τους εἶνε μόνο κατάλληλα

γιὰ ἕνα ἀμόρφωτο κοινὸ καὶ δὲν ἔχει καμμιὰ ἀπαίτησι καὶ δὲν θεωρεῖ ἀληθινὴ τέχνη τὸν κινηματογράφο. Κι' ὡστόσο τὰ φίλμ τοῦ ἐγκλήματος ὅταν στέκονται στὸ ὕψος τους ὄχι μόνον εἶνε ἐνδιαφέροντα ἀλλὰ καὶ διδακτικά.

Ἀπὸ αὐτὰ μαθαίνει κανεὶς τὶς συνήθειες τῶν ἐγκληματιῶν, τὴν παράδοξη νοοτροπία τους, τοὺς ἔρωτές των καὶ τὴν τυφλὴ ἀφοσίωσίν τους στὸν ἀρχηγὸ τῆς σπείρας των. Ἀκόμη ἔτσι μόνο καταλαβαίνουν τοὺς κόπους καὶ τοὺς κινδύνους τῶν ἀστυνομικῶν, τὴν μαρτυρικὴ ζωή τους, τὴν ἀγωνία τους καὶ τὴν τραγικὴ πάλη τους κάθε στιγμὴ μὲ τὸν θάνατο.

Κατόπι μαθαίνουν ἐπίσης τὴν ζωὴ τῶν φυλασσομένων, τῶν ἀπαίσιων καταδίκων καὶ βλέπουν τὶς διάφορες φυλακὲς καὶ τὰ σωφρονιστικὰ συστήματα ποὺ μεταχειρίζονται.

Ἡ φυλακὲς τοῦ Σίνγκ-Σίνγκ τοῦ Ἄλκατρζ, τὰ κάτεργα τῆς Γουϊάννης, ἡ τρομερὲς φυλακὲς τῶν Κινέζων καὶόλα τὰ ἐφιαλτικὰ κάτεργα τοῦ κόσμου περνοῦν ἀπὸ τὸν φακὸ τοῦ κινηματογράφου καὶ ἀποθανατίζονται σὲ διάφορα φίλμ. Καὶ τὸ κοινὸ τῶν κινηματογράφων γιὰ τὸ ὁποῖο ὅλα αὐτὰ τὰ πράγματα εἶνε ἄγνωστα ἀκόμη εὐχαρίστως πληρώνει γιὰ νὰ τὰ ἰδῆ καὶ ν' ἀπολαύση τὴν δραματικὴ ἱστορία ἑνὸς ἐγκλήματία.

Μὰ ὅπως σᾶς ἀνέφερα, ἀπὸ τὸν σκηνοθέτη ἐξαρτᾶται, ἡ ἐπιτυχία ἑνὸς ἀστυνομικοῦ φίλμ. Πρέπει νὰ εἶνε κύριος τῆς ὑποθέσεως καὶ νὰ τὴν ἀφήνει νὰ ἐκτυλίσσεται μὲ τὸν πιὸ φυσιολογικὸ τρόπο χωρὶς φωνές, χωρὶς γροθιές, χωρὶς ἀνόητους διαλόγους παρὰ μόνο μὲ τὶς ὤμορφες καὶ δραματικὲς σκηνὲς ἑνὸς πραγματικοῦ ἐγκλήματος.

ΠΙΕΡ ΛΕΜΠΡΕΦΟΝ

Σταυρόλεξον ἀριθ. 4

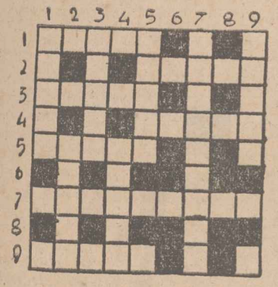

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ:

1) Μεγάλη Εὐρωπαϊκὴ πρωτεύουσα.

2) Εὐτυχεῖς ὅσοι ἔχουν πολλὲς ἀπ' αὐτές.

3) Σταγόνα.

4) Ἱεραί.

5) Νομή.

7) Γι' αὐτὴν μάχονται οἱ λαοί.

9) Ἀρχαῖον προφυλακτικόν.

ΚΑΘΕΤΩΣ:

1) Ὁ ὡραιότερος ἀρχ. Ἕλλην.

2) Ὄχι αὐτός.

3) Δὲν εἶναι τέτοιο ποτὲ τὸ γάλα.

4) Μισὸ κολοκύθι.

5) Δασύλλιο.

7) Ἐκεῖ ὠδήγησαν τὸ Χριστό.

9) Φωτιὰ καὶ ἐφημερίς.

Η

ΕΥΡΩΠΗ

Ἀνακαινίζεται προσεχῶς καὶ θὰ ἐμφανισθῆ σὲ καινούργιο σχῆμα μὲ νέους συνεργάτας ὡς Ἑβδομαδιαία δημοσιογραφικὴ ἐπιθεώρησις.

ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ

ΚΥΡΙΑΚΟΙ

(1640 — 1863)

Τοῦ κ. Κ. ΚΑΛΑΝΤΖΗ

Ὁ κ. Κ. Καλαντζῆς δὲν παρουσιάζεται γιὰ πρώτη φορὰ στὴν πνευματικὴ ζωή. Εἶνε γνωστὸς λογοτέχνης, δημοσιογράφος καὶ ἱστοριογράφος. Ἀπὸ τὸ 1928 ποὺ πρωτοπαρουσιάστηκε ὡς λογοτέχνης μὲ τὰ «Διηγήματά» του κατώρθωσε νὰ πάρη μιὰ σημαντικὴ θέση στὴν πνευματικὴ ζωὴ τοῦ τόπου. Καὶ παρουσιαζόμενος ὡς ἱστορικὸς σήμερα μὲ τοὺς «Κυριακοὺς» τὸ πιὸ ἀξιοπρόσεχτο ἀπ' τὰ πέντε ἱστορικὰ βιβλίο ποὺ βγάλε (Ἀμβρόσιος Φραντζῆς, Γερμανὸς, Π. Ζαφειροπουλος, Πετμεζάδες, Γρηγόριος Μεθώνης) παίρνει τὴν πρέπουσα θέση. Ὁ κ. Καλαντζῆς φιλοδοξεῖ μὲ τὴ σειρὰ «Μεγάλες μορφὲς» νὰ γνωρίση στὸ πολὺ κοινὸ ὅλους ἐκείνους ποὺ παίξανε κάποιο σημαντικὸ ρόλο στὸν ἀπελευθερωτικὸ ἀγῶνα καὶ στὴν πνευματικὴ ἀνόρθωση τοῦ Γένους. Μὲ ἐπικὸ παλμὸ στὴν ψυχὴ, ὄρεξη κι' ἐνθουσιασμὸ, καθαρά, ἐντονα καὶ σὲ γλῶσσα ὁμαλὴ καὶ ρέουσα, μᾶς δίνει μὲ τὸ τελευταῖο του βιβλίο ὁλόκληρη τὴ δράση τῆς οἰκογενείας τῶν Κυριακῶν. Ἀπὸ ἔγκυρες πηγὲς, μὲ μεθοδικὴ καὶ προσεχτικὴ παρακολούθηση τῶν οἰκογενειακῶν ἀρχείων, καὶ μὲ βάσιμα ἐπιχειρήματα σὲ ὡρισμένες παρατηρήσεις — ὅπως στὸ θάνατο τοῦ Καμαρηνοῦ Κυριακοῦ κλπ. — μᾶς δίνει ὁλοκληρωτικὰ νὰ νοιώσουμε τὴ συμβολὴ τῶν Κυριακῶν στὸν Ἀγῶνα. Ὁ κ. Καλαντζῆς ἔχει ὄρεξη γιὰ δουλειὰ, καὶ πρὸ παντὸς τὴ δύναμη νὰ ἀντάποκριθῆ καὶ νὰ φέρη εἰς πέρας τὴν δύσκολη δουλειὰ ποὺ ἀνέλαβε. Περιμένουμε λοιπὸν τὸ καινούργιο του βιβλίο μὲ τὴν ἐλπίδα πῶς θὰ τὸ δουλέψη καὶ θὰ μᾶς τὸ δώσει πιὸ προσεχτικὸ καὶ πιὸ ἄρτια γραμμένο. Ἄλλωστε τὴν εὔλογη αὐτὴ ἐλπίδα μᾶς τὴ δίνει μὲ τὴν σημαντικὴ πρόοδο ποὺ σημειώνει στὰ τελευταῖα του ἔργα.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤ.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ στὸ Π. Φάληρον καινουργὲς ἀπαρτεμὰν ἐκ 4 εὐρυχώρων ὑπνοδωματίων, σάλας, τραπεζαρίας, μεγάλου χωλ, λουτροῦ πλήρους, κουζίνας (ἠλεκτρικῆς) καὶ 2 δωματίων ὑπηρεσίας.

Πληροφορίαι: Ναϊάδων 45 Π. Φάληρον τηλ. 99—639.

Τὸ παγκοσμίου φήμης Γαλλικὸ δημοσιογραφικὸ πρακτορεῖο

«Ὄπερα Μοῦντι»

Ἡ γνωστότατη Γαλλὶς δημοσιογράφος

ΤΙΤΑ Ὑ·ΝΑ

Δύο Ἀμερικανικά, δύο Γαλλικὰ πρακτορεῖα φωτορεπορτὰζ καθὼς καὶ τὸ Ἑλληνικὸ Φωτορεπορτὰζ ΚΟΥΡΜΠΕΤΗ

ΘΑ ΣΥΝΕΡΓΑΖΟΝΤΑΙ

εἰς τὴν

„ΜΑΡΙΑΝΝΑ"

Τὸ περιοδικὸ ποὺ θὰ ἔχη ὁλόκληρο χαρτὶ «Ἴλλουστρὲ» ὅπως τὰ εὐρωπαϊκὰ ὑπερπολυτελῆ περιοδικὰ καὶ θὰ τυπώνεται ὁλόκληρο μὲ σύστημα Ὄφσετ

ΑΝΑΜΕΙΝΑΤΕ ΠΡΟΣΕΧΩΣ

ΤΗΝ

„ΜΑΡΙΑΝΝΑ"

Ἰδιοκτήτης — Διευθυντὴς

Δῶρος Γ. Πεφάνης

Σκοπὸς στὸ ἀμπρὶ

Εἶναι στὴ πρώτη γραμμὴ τῆς φωτιᾶς, σκοπὸς κάποια νύκτα μέσα στ' ἀμπρί, Κουρασμένοι οἱ σύντροφοί του, τοῦ ἐμπιστεύθηκαν τὴν ζωή τους...

Ἡ σημαδούρα

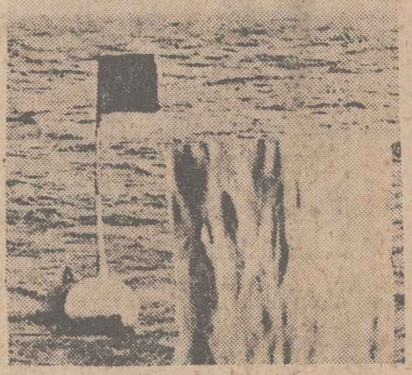

Στὸ σημεῖο αὐτὸ βυθίσθηκε ἕνα τορπιλλισθὲν ἀντιτορπιλλικὸ κι' ἔβαλαν αὐτὴ τὴ σημαδούρα γιατὶ τὸ ναυάγιον ἀποτελεῖ κίνδυνον γιὰ τὰ πλοῖα ποὺ περνοῦν.

Ἀνίχνευσις

Κρυμμένος ἀνάμεσα σὲ δυὸ κορμοὺς δένδρων, μὲ τ' αὐτὶ τεντωμένο καὶ τὸ μάτι διάπλατο, προσπαθῆ κάτι ν' ἀκούσῃ, κάτι νὰ δῇ. Σ' ἕνα βῆμα, μιὰ κίνησι μπορεῖ νὰ τὸν περιμένῃ ὁ θάνατος.

Στὴν ὑπηρεσία τῆς Γαλλίας

Δύο ἀκόμη 'Αμερικανίδες — αὐτὲς ποὺ κατέκλυσαν τὴν Γαλλίαν, μὲ σκοπὸν νὰ προσφέρουν κατόλληλα ἐ των εἰς τὰ βοηθητικὰ στρατιωτικὰ σώματα.